

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՀՅՈՒՂ**

ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

**ԿՐԵՇՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ**

**ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ
սովորող ուսանողների համար**

ԻԶԵՎԱՆ – 2013

ՆԱԽԱԲԱՆ

Սիրելի՝ ուսանողներ

Հիմնադրման օրվանից ի վեր Երևանի պետական համալսարանի գործունեության ուղեզիծը եղել ու մնում է համալսարանական կրթության բովանդակության և ուսման բարձր որակի ապահովումը։ Այսօր ԵՊՀ-ն համագույշ և տարածաշրջանային դերակատարությամբ կրթական և գիտամշակութային ինքնավար հաստատություն է, որի հիմնական առարկությունը գիտելիքի ստեղծումը, զարգացումը և փոխանցումն է։ Գլոբալացման արդի ժամանակաշրջանում քաղաքակրթության մարտահրավերները պահանջում են միջազգային չափանիշներին համապատասխան մասնագիտական պատրաստվածություն՝ կրթության որակի և բովանդակության անընդհատ կատարելագործում, բարձրագույն կրթության միջազգային չափանիշներին դրանց համապատասխանեցում։

ԵՊՀ-ում 2007/08 ուստարվանից բոլոր մասնագիտությունների գծով մագիստրոսական ծրագրերը, իսկ 2008/09 ուստարվանից նաև բակալավրի ծրագրերն իրականացվում են կրելիտային համակարգով։ Ուսուցման նոր համակարգին անցնելը բխում է Բոլոնիայի գործընթացի պահանջներից և նպատակ ունի աստիճանական անցում կատարելու ուսման կազմակերպման ուսանողամետ համակարգին, որտեղ ուսման գործընթացի կենտրոնում ուսանողն է՝ իր անհատական կրթական կարիքներով, նախասիրություններով և ունակություններով, ապահովելով ուսումնառության ձկուն ձեւերի և անհատական կրթական հետազծերի իրականացման լայն հնարավորություն։

Կրելիտային համակարգի ներդրմամբ զգալիորեն բարելավվել է ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքը և աշխատածավալը, հիմնավորված կերպով թեթևացվել լսարանային բեռնվածությունը, կրատվել դասավանդվող առարկաների քանակը՝ իրատեսական նախադրյալներ ստեղծելով ձեր ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքի հնարավորությունները մեծացնելու, ուսումնական ծրագրերը լավագույնս յուրացնելու և դրանցով սահմանված կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար։

Համալսարանում ներդրված կրելիտային համակարգն ամբողջությամբ համատեղելի է Կրելիտների կուսակման և փոխանցման եվրոպական համակարգի (ECTS) հետ, ինչը նորաստեղծ Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածումը ձեր ակադեմիական շարժունության (ուսանողական փոխանակումներ, ուսումնառության ժամանակահատվածներ օտարերկրյա բուհերում, կրթության շարունակում ավելի բարձր աստիճանում և այլն) ընդլայնման և որակավորումների ձանաշման դյուրացման գրավականն է։ Իսկ դա կրնդապահ ձեր ապագա կարիերայի և

մասնագիտական աշխատուժի զորալ շուկայում աշխատանք գտնելու հնարավորությունները:

Կրեդիտային համակարգի ներդրումը համաշարանում մեկնարկած լայնամասշտար կրթական բարեփոխումների սկիզբն է միայն, բարեփոխումներ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն Բոլոնիայի գործընթացի պահանջների ձևական կատարմամբ, այլև համաշարանում ծրագրային բարձր չափորոշչների պահպանման և ուսման որակի բարձրացման նպատակադրությամբ, ինչի հիմնական չափանիշը մեր շրջանավարտների մասնագիտական աշխատանքով ապահովածությունն է: Համալսարանը տարեցտարի խորացնելու և ընդլայնելու է կրեդիտային համակարգի գործառույթները՝ ձեզ համար կրթական ընտրության առավել ընդլայնված հնարավորություններ ապահովելու նպատակով:

Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ներկա ուղեցույցը պարունակում է ձեզ համար օգտակար տեղեկատվություն կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթների, ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և գիտելիքների ստուգման ու գնահատման նոր կարգի, ձեզ առաջարկվող կրթական ծրագրերի կառուցվածքի, բովանդակության և աշխատածավալների, ծրագրի բաղկացուցիչ դասընթացների և դրանցով նախանշված կրթական արդյունքների վերաբերյալ:

Հաջողություն և ամենայն բարիք եմ մաղթում ձեզ:

ՈԵԿՏՈՐ՝

Ա. ՍԻՄՈՆՅԱՆ

I ԲԱԺԻՆ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ

1. ԸՆԴԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1.1. Սույն կարգը (այսուհետ՝ կարգ) սահմանում է Երևանի պետական համալսարանում բակալավրի և մագիստրոսի պատրաստման կրթական ծրագրերի կրեդիտային հենքով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման միասնական կանոնները:
- 1.2. Կարգը ներառում է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացակարգերը, գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը, ականդեմիական առաջադիմության չափանիշները, ինչպես նաև եզրափակիչ ատեսավորման կազմակերպման ընթացակարգը:
- 1.3. Կարգում տրված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, նկարագրված են համակարգի բնութագրիները, բնորոշ գործառույթները և ընթացակարգերը:

2. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

2.1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ԵՊՀ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերում:

1. **Կարողությունը** գիտելիքի, իմացության և ունակությունների դինամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական (առանձնահատուկ ուսման տվյալ բնագավառի համար) և ընդհանուր:
2. **Կրթական արդյունքն** այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողն ուսումնառույթյան ավարտին: Կրթական արդյունքը գուգակցվում է համապատասխան գնահատման չափանիշով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման վերաբերյալ: Կրթական արդյունքը և գնահատման չափանիշը միասին սահմանում են կրեդիտի շնորհման պահանջները:
3. **Կրթական (ուսումնական) մոդուլը** ուսումնական ծրագրի ամենափոքք, համեմատաբար ինքնուրույն միավորն է, որի համար կրեդիտ է տրվում: Կրթական մոդուլը ուսուցման տևաղությունը 1 կիսամյակ է՝ դրանով սահմանված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ: Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները ուսանողին շնորհվում են ամբողջությամբ, այլ ոչ թե առանձին մասերով:
4. **ECTS կրեդիտը** դասընթացն (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:
5. **ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշներն են.**

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,
- կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),
- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,
- ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),
- կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափում է գնահատականներով:

6. Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման (արժենուրման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

7. Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման ECTS համակարգը միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը 1 ուստարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ձանաշման և բուհից բոլոր փոխանցումը դյուրացնելու համար:

8. ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագրից հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,
- կրթական ծրագրից և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասըն-

թացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեղիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

2.2. Կրեղիտային համակարգի հիմնական գործառույթները

2.2.1. Կրեղիտային համակարգի հիմնական գործառույթները երկուսն են՝ ա) կրեղիտների փոխանցում.

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեղիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեղիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեղիտների կուտակում.

այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեղիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ²:

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

2.2.2. Կրեղիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտահայտուային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեղիտներով,
- կրեղիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադրած ձանաշման և որոշակի թվով կրեղիտների՝ ծրագրից ծրագրի փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորություն նույն բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող ծրագրի պահանջներին համապատասխան:

2.2.3. Կրեղիտների կուտակման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսի նախապատվությունից,

² Այս գործառույթի ներդրումը ԵՊՀ-ում իրականացվում է 2010/11 ուստարվանից:

- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատաձավալը

1. ԵՊՀ-ում բակալավրի կրթական աստիճաններում ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:
- 2.1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտա-լսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:
3. Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 32-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Ըստ այսի, կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների տևողությունը սահմանվում է 16 շաբաթ, բացառությամբ բակալավրի կրթական ծրագրի 8-րդ կիսամյակի, որի տևողությունը 8 շաբաթ է:
4. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 ակադեմիական կրեդիտի:
5. Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 24-30 ժամ³:
6. Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:
7. Որոշ դեպքերում, ուսման բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացրույթի ուսումնական բեռնվածություն:
8. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատաձավալը 240 կրեդիտ է, իսկ մագիստրոսի ծրագրինը՝ 120 կրեդիտ:

3. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԸ ԵՎ ԿՐԹԱԿԱՆ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԸ

1. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:
2. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:
3. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝
 - ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

³ Առանց ֆիզիաստիարակության պարապմունքների:

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

4. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՀԱՏԿԱՑՈՒՄԸ

1. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար ուսանողից պահանջվող միջին աշխատաժամանակի (լրիվ ուսումնական քեռնվածության) իրատեսական կանխատեսումից:
2. Հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնստանտային) ժամերի միջև միարժեք կապ չկա: Կրեդիտների թիվը, ինչպես արդեն նշվել է⁴, կախված է նաև պարապմունքի ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդներից և այլն:
3. Դասընթացի ծրագիրը մշակող ուսումնական կառույցը (ամբիոնը) այնպես է պլանավորում ուսանողի ուսումնական աշխատանքը, որպեսզի դրա կատարման համար պահանջվող ժամաքանակը համապատասխանի դասընթացին հատկացված կրեդիտների ժամային համարժեքին:
4. Կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտները պետք է ներկայացվեն ամբողջական թվերով:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

5.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ԵՊՀ ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական քեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ)⁵ պետք է կազմի առնվազն 9,00:
2. Մինչև ծրագրի ամփոփիչ ատեսատավորում (ամփոփիչ քննություն, ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն) ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 9,00: Հակառակ պարագայում, որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջարիմության ցուցանիշը մինչև սահմանված նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ:
3. Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 36 կրեդիտ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթաց-

⁴ Տե՛ս, մասնավիրապես, դասընթացների կրեդիտատարության հաշվարկի սխեմաները 2007 թ. ԵՊՀ «Կրեդիտային համակարգով բակալավրի կրթական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» փաստաթյուն:

⁵ ՄՈԳ-ի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

ների կրթամասից (այդ թվում՝ 4 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 10 կրեդիտ՝ մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (ներառյալ 2 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների ցանկից) և առնվազն 20 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և եզրափակիչ ատեստավորման ձևերից:

4. Մնացած առնվազն 174 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ենթակա մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և յուրաքանչյուր մասնագիտության համար տրվում է առանձին (ընդ որում, մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

6. ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՍՏԱՐԳԸԸ

6.1. Համակարգի հիմնադրույթները

1. ԵՊՀ-ում գործում է ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոն համակարգը, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաշափաշատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը, ուսումնառության գործընթացում ներմուծել մրցակցության տարրեր և բարելավել դասահաճախումները,

բ) ընթացիկ քննությունների և ստուգումների իրականացման օգնությամբ ներմուծել դիագնոստիկ գնահատման տարրեր՝ գնահատման արդյունքները դասախոսների և ուսանողների կողմից օգտագործելով որպես հետադարձ կազմ՝ դասավանդման և ուսումնառության շարունակական բարելավման և կատարողականի բարձրացման նպատակով, բարելավել դասընթացի արդյունարար գնահատման հիմնավորվածությունն ու արժանահավատությունը գիտելիքների գնահատման գործընթացում հաշվի առնելով ուսումնառության տարրեր բաղադրիչները:

2. Գիտելիքների գնահատումը (ստուգումը) ներառում է հետևյալ բաղադրիչները.

ա) դասընթացին ուսանողի մասնակցության գնահատում դասահաճախումների հաշվառման օգնությամբ,

բ) դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված անհատական առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ և ստուգումներ),

գ) ամբողջ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի եզրափակիչ գնահատում քննաշրջանում, ինչը ենթադրում է դասընթացի կամ կրթական մոդուլի համար սահմանված կրթական վերջնարդյունքների ձեռքբերման մակարդակի գնահատում,

դ) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատումների հիման վրա դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

3. Ենելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) աշխատածավալից, պարապմունքի ձեռք, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարտորությունը ուսանողի մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձևավորման մեջ՝ դասընթացներն ըստ գնահատման ձեր բաժանվում են 2 խմբի՝

- ա) եզրափակիչ գնահատումով դասընթացներ,
- բ) առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացներ:

6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը

6.2.1. Բակալավրի կրթական ծրագիր

Բակալավրի կրթական ծրագրում յուրաքանչյուր կիսամյակային քննաշրջանում կարող է ներառվել եզրափակիչ գնահատումով առավելագույնը 4 մասնագիտական դասընթաց, բացառությամբ առաջին կիսամյակի, որտեղ այդ դասընթացների քանակը սահմանափակվում է 3-ով:

1. Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող եզրափակիչ քննության հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ (միջանկյալ) քննություն.

ա) ընթացիկ քննությունները հիմնականում անցկացվում են գրավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև բանավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության բանավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ,

բ) եզրափակիչ քննությունը հիմնականում անցկացվում է բանավոր, իսկ որոշ դեպքերում նաև գրավոր՝ ելնելով դասընթացի դասավանդման և ուսումնառության ձևերից, ինչպես նաև ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների բնույթից: Քննության գրավոր անցկացումը պահանջում է համապատասխան հիմնավորում և թույլատրվում է ֆակուլտետի խորհրդի որոշմամբ:

2. Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացից (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը /միավորը (Գարող)՝ ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 2 միավոր: Դասընթացին ուսանողի մասնակցության Գնասա միավորը որոշվում է աղյուսակ 1-ում բերված սանդղակի չափանիշներին համապատասխան.

Աղյուսակ 1.

Մասնակցության աստիճանը(%)	Հատկացվող միավորը
91-100	2
81-90	1
≤80	0

Օրինակ 1. Եթե 32 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 15 ժամ բացակայություն, ապա դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝

$$\left(1 - \frac{15}{32}\right) \times 100\% = (1 - 0,47) \times 100\% = 53\%: \text{Համաձայն աղյուսակի՝ } Q_{մաս.} = 0$$

միավոր:

Օրինակ 2. Եթե 64 լսարանային ժամ աշխատածավալով դասընթացից ուսանողն ունի 10 ժամ անհարգելի և 4 ժամ հարգելի բացակայություն, ապա

$$\text{դասընթացին մասնակցության աստիճանը կլինի՝ } \left(1 - \frac{10}{64 - 4}\right) \times 100\%$$

$$= \left(1 - \frac{1}{6}\right) \times 100\% = 83,3\%: \text{Համաձայն աղյուսակի՝ } Q_{մաս.} = 1 \text{ միավոր:}$$

բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ (միջանկայ) քննությունների արդյունքներից ($\varPhi_{ընք.}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 4 միավոր,

գ) եզրափակիչ քննության արդյունքից ($\varPhi_{եզք.}$), որը կարող է գնահատվել մինչև 10 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը /միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Q_{արդ.} = Q_{մաս.} + \sum \varPhi_{ընք.} + \varPhi_{եզք.} :$$

Ըստ այդմ, եզրափակիչ գնահատումով դասընթացն ունի գնահատման հետևյալ սիեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁶).

Աղյուսակ 2.

Գնահատման բաղադրամասը	Q _{մաս.}	Φ _{ընք.1}	Φ _{ընք.2}	Φ _{եզք.}	Q _{արդ.}
Միավորը	2	4	4	10	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 1 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նաև վաստակել է համապատասխանարար 3 և 4 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 6 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունարար գնահատականը կլինի՝ $Q_{արդ.} = 1 + 3 + 4 + 6 = 14:$

⁶ Ընթացիկ քննության մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման քայլը՝ առնվազն 0,5 է:

3. Լարորատոր աշխատանքի ձևեր ունեցող եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի ընթացիկ քննությանը ուսանողի մասնակցությունը թույլատրվում է նախորդող ժամանակահատվածում նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների առնվազն 60% կատարողականի (փորձերի կատարում և հանձնում) դեպքում: Հակառակ պարագայում ուսանողին չի թույլատրվում մասնակցել ընթացիկ քննությանը, իսկ քննական ամփոփագրում նրա անվան դիմաց դրվում է «Օ» միավոր:
4. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացը* գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների (գնահատումների) արդյունքներով: Ընթացիկ ստուգումներն անց են կացվում հարցումների, գրավոր /ստուգողական աշխատանքների, անհատական առաջադրանքների (ռեֆերատ, էսա և այլն) և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն ընտրում է դասընթացը կազմակերպող ամբիոնը:
5. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացից* (ուսումնական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը-/միավորը (Գարդ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝
 - ա) դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գմաս., որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը կարող է վաստակել 2 միավոր: Մասնակցության աստիճանը գնահատվում է համաձայն աղյուսակ 1-ում բերված սանդղակի,
 - բ) ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ ստուգումների արդյունքներից ($\sum U_{\text{ընթ}}$), որոնցից յուրաքանչյուրին հատկացվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Դասընթացի (ուսումնական մոդուլի) արդյունարար գնահատականը/միավորը հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գարդ. = Գմաս. + \sum U_{\text{ընթ}}.$$

Հստ այդմ, *առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացն* ունի գնահատման հետևյալ սխեման, որտեղ տրված են գնահատման առանձին բաղադրամասերի համար սահմանված հնարավոր առավելագույն միավորները (բոլոր բաղադրամասերը գնահատվում են ամբողջ միավորներով⁷⁾).

Աղյուսակ 3.

Գնահատման բաղադրամասը	Գմաս.	$U_{\text{ընթ1}}$	$U_{\text{ընթ2}}$	Գարդ.
Միավորը	2	9	9	20

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից նա

⁷ Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր, իսկ գնահատման բայլն առնվազն 0,5 է:

զաստակել է համապատասխանաբար 5 և 7 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունաքար գնահատականը կլինի՝ $Գ_{արդ.} = 2 + 5 + 7 = 14$:

6. Գնահատման՝ վերը նկարագրված եղանակները կիրառվում են միայն մասնագիտական կրթամասի բաղկացուցիչ դասընթացների (ուսումնական մոդուլների) գնահատման համար: *Հումանիտար ու սոցիալ-տնտեսագիտական և մաթեմատիկական ու բնագիտական կրթամասերի բաղկացուցիչ դասընթաց-ների գնահատումն իրականացվում է ավանդական եղանակով (ստուգարք կամ 20 միավորանց սանդղակով գնահատվող եզրափակիչ քննություն): Պրակտիկաները գնահատվում են ստուգարքի ձևով: Ավարտական աշխատանքը գնահատվում է 20 միավորանց սանդղակով՝ 11.1 կետի 6-րդ ենթակետում բերված գնահատման շափանիշներին համապատասխան:*

6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը

1. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների/ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, քննությունների ձևերը, հարցաշարերը և ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները տրամադրվում են ուսանողներին նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում):

2. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների ժամանակացույցները կազմում են ֆակուլտետները, և հաստատվում են ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից: Քննությունների հաստատված ժամանակացույցի մեկ օրինակը հանձնվում է ուսումնամեթոդական վարչություն:

3. Ընթացիկ ստուգումները և քննություններն անց են կացվում ուսումնառության կիսամյակի 7÷8-րդ և 15÷16-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 4-րդ և 8-րդ շաբաթներում): Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են առարկայի՝ դասացուցակով հատկացված ժամերին կամ դասերից հետո՝ ֆակուլտետի դեկանի ուղևամամբ:

4. Եզրափակիչ քննություններն անց են կացվում կիսամյակային քննաշըրջաններում՝ 17÷20-րդ շաբաթներում (8-րդ կիսամյակում՝ 9÷10-րդ շաբաթներում):

5. Քննության/ստուգման ավարտից հետո քննությունն ընդունած դասախոսը քննական ամփոփագիրը նույն օրը ներկայացնում է դեկանատ:

6. Բոլոր գրավոր քննությունները և ստուգումները գրանցվում են ուսանողներին տրամադրված սահմանված նմուշի տետրերում, իսկ գրավոր աշխատանքի ավարտը վավերացվում է դեկանատի կնիքով:

7. Ընթացիկ և եզրափակիչ քննությունների և ստուգումների գնահատականները հրապարակելու պահից ուսանողն իրավունք ունի այն զանգատարկելու գնահատումն իրականացրած դասախոսին կամ քննական հանձնաժողովին, իսկ վերջինիս հետ անհամաձայնության դեպքում՝ նույն օրը դիմելու դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի վարիչին, այսուհետև նաև ֆակուլտետի դեկանին:

6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

1. ԵՊՀ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 20 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 4.

Գնահատման արդյունարար միավորը	Գնահատականը
18-20	«Գերազանց»
13-17	«Լավ»
8-12	«Բավարար»
0-7	«Անբավարար»
0	«Չներկայացած»
-	«Ստուգված» /«Չստուգված»

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում գնահատման արդյունարար միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ 18 (գերազ.)):

2. Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 8-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է *«Չստուգված»*, կրեդիտներ չեն տրվում: *«Ստուգված»* գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին վարկանիշային միավորներ⁸ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի միջին որակական գնահատականի (*ՄՊԳ*) վրա:

6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

1. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԵՊՀ ԻՄ ֆակուլտետները և ԵՊՀ յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են *ակադեմիական տեղեկագիր*⁹, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:

2. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ շրջանում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ տվյալ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

⁸ Վարկանիշային միավորի վերաբերյալ տե՛ս սույն կարգի 6.5. կետը:

⁹ Ակադեմիական տեղեկագրի օրինակները բակալավրի կրթական ծրագրերի համար կցված են սույն կարգին (հավելվածներ 1 և 2):

3. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները¹⁰:

- գումարային կրեղիտների քանակը,
- գնահատված կրեղիտների քանակը,
- վարկանիշային միավորները,
- միջին որակական գնահատականը:

4. Գումարային կրեղիտը (Գ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեղիտների գումարն է:

5. Գնահատված կրեղիտը (ԳՎ) գումարային կրեղիտների այն մասն է, որը գնահատված է թվային միավորներով.

$$ԳՎ = \sum Կրեղիտ_i :$$

6. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեղիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեղիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$ՎՄ = \sum Կրեղիտ_i \times Գ_i ,$$

որտեղ $Գ_{արդի}$ -ը տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է:

Օրինակ, եթե ուսանողը 5, 4 և 6 կրեղիտանոց դասընթացներից գնահատվել է (վաստակել է) համապատասխանաբար 12, 16 և 19 միավոր, ապա դասընթացների այդ խմբից ուսանողի վաստակած վարկանիշային միավորը հավասար է՝

$$ՎՄ = 5 \times 12 + 4 \times 16 + 6 \times 19 = 238 \text{՝ } 300 \text{ հնարավորից} (5 \times 20 + 4 \times 20 + 6 \times 20):$$

7. Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեղիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեղիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$ՄՈԳ = \frac{ՎՄ}{ԳՎ} :$$

Օրինակ, նախորդ դեպքում դիտարկված դասընթացների խմբի համար հաշվարկված միջին որակական գնահատականը կլինի՝

$$ՄՈԳ = \frac{238}{15} = 15.87 \text{՝ } 20 \text{ հնարավորից:}$$

8. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

¹⁰Տե՛ս ակադեմիական տեղեկագրին կից օրինակը:

6.6. Ուսման առաջադիմությունը

1. Ուստ ուսման առաջադիմության՝ ուսանողները դասակարգվում են՝ առաջադիմող, փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող և հեռացման ենթակա:

2. Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե՝

ա) կիսամյակում ունի 30 կրեդիտ ուսումնական միջին բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով),

բ) հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր պարտադիր դասընթացների¹¹ կրեդիտները:

3. Ուսանողը համարվում է փորձաշրջանի կարգավիճակում, եթե չի բավարել նախորդ կետում նշված պայմաններից որևէ մեկը և տնօրինության կողմից նրան թույլատրվել է մասնակցել ակադեմիական պարտքերի մարմանը (լուծարքին):

4. Փորձաշրջանի կարգավիճակ ունեցող ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղելու թերացումներն ու բացողումները և բարձրացնելու ուսման առաջադիմությունը ծրագրի նվազագույն պահանջներին համապատասխան:

5. Բակալավրի կրթական ծրագրի համար փորձաշրջանի տևողությունը համընկում է ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանի հետ:

6. Փորձաշրջանի կարգավիճակում գտնվող ուսանողը համարվում է հեռացման ենթակա, եթե սահմանված ժամկետում դուրս չի գալիս այդ կարգավիճակից: Հեռացված ուսանողի վերականգնումը կատարվում է նույն կիսամյակում՝ ուսումնառության նախորդ ընթացքում վաստակած բոլոր կրեդիտ բոլոր կրեդիտների պահպանմամբ:

7. Նույն ուսումնական բեռնվածությամբ ուսանողների ակադեմիական առաջադիմությունները համեմատվում են (ուսանողական նպաստներ, պետական, ներքուիական և այլ տեսակի կրթաթոշակներ հատկացնելիս) նրանց միջին որակական գնահատականներով, իսկ միևնույն կրթական ծրագրում ընդգրկված տարբեր ուսումնական բեռնվածություն ունեցող ուսանողներինը՝ վարկանիշային միավորներով:

7. ՔԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀԱՆՁՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԿՆՈՒՄԸ

1. Քննաշրջանի ընթացքում քննություններին չներկայացած ուսանողներին թույլատրվում է մինչև տվյալ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա ավարտը անհատական ժամանակացույցով հանձնել ակադեմիական պարտքերը:

2. Ակադեմիական պարտքերի անվճար հիմունքներով մարումը իրականացվում է տնօրենի հրամանով ձևավորված քննական հանձնաժողովներում: Ակադեմիական պարտքերի մարման վերջնաժամկետ է սահմանվում ընթացիկ կիսամյակի երրորդ շաբաթվա վերջը:

3. Ընթացիկ անքավարար առաջադիմություն ցուցաբերած ուսանողներին, բացառությամբ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետման իրավունքով ընդունված ուսանողների, իրավունք է վերապահվում մինչև ավարտա-

¹¹ Տե՛ս՝ ս դասընթացների ա) խումբը, բաժն 3, 3-րդ կետ:

կան ուսումնական տարվա սկիզբը լրացնելու առավելագույնը 12 կրեդիտ կազմող ակադեմիական պարտքերը՝ վերահանձնելով առարկաները ևս 2 անգամ կամ կրկնելով դրանք:

4. *Առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթացի գնահատման արդյունաբար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չափահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լրիծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի ամբողջ դասընթացը, սակայն նրա արդյունաբար միավորը չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը:*

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ սուուղումներից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար միավորը կլինին՝ $Գ_{արդ.} = 2 + 1 + 2 = 5$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է դասընթացը (2 ընթացիկ սուուղումներով գնահատվող ուսումնական նյութը) ամբողջությամբ, սակայն նրա արդյունաբար միավորն այս դեպքում չի կարող գերազանցել անցողիկ 8-ը՝ $Գ_{արդ.} <= 8$:

5. *Եզրափակիչ գնահատումով դասընթացի գնահատման արդյունաբար միավորի նվազագույն 8-ի շեմը չափահոված ուսանողն ակադեմիական պարտքերի մարման (լրիծարքի) շրջանում պետք է վերահանձնի եզրափակիչ քննությունը՝ վերշինի համար սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ:*

Օրինակ, եթե ուսանողի մասնակցությունը դասընթացին գնահատվել է 2 միավոր, դասընթացի համար նախատեսված 2 ընթացիկ քննություններից նա վաստակել է համապատասխանաբար 1 և 2 միավորներ, իսկ եզրափակիչ քննությունից՝ 2 միավոր, ապա այդ դասընթացի արդյունաբար գնահատականը կլինին՝ $Գ_{արդ.} = 2 + 1 + 2 + 2 = 7$, որը ցածր է նվազագույն շեմային պահանջից (8 միավոր): Այս դեպքում ուսանողը պարտքերի մարման շրջանում վերահանձնում է միայն եզրափակիչ քննությունը՝ սահմանված 10 միավորի ձեռքբերման հնարավորությամբ, իսկ արդյունաբար գնահատականը փոխվում է եզրափակիչ քննության միավորների տարրերությամբ: Օրինակ, եթե եզրափակիչ քննության 2 միավորը լրացրում բարձրացվել է մինչև 5, ապա՝ $Գ_{արդ.} = 7 + (5-2) = 10$:

6. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

7. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի շնորհիվ վերանում է տարբեր պատճառներով ուսումնառությունն ընդհատած և այն վերսկսող ուսանողի կողմից կիսամյակն ամբողջությամբ կրկնելու անհրաժեշտությունը:

8. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

1. Համալսարանը յուրաքանչյուր ուստարվա համար հրապարակում է ԵՊՀ դասընթացների տեղեկագիրը (տպագրված և/կամ կայքէջում տեղադրված էլեկտ-

րոնային տարբերակով), որը նաև կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց է:

2. Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է համալսարանում իրականացվող կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է.

ա) ընդհանուր տեղեկություն Համալսարանի վերաբերյալ՝ տեսակը և կարգավիճակը, ուսումնական ստորաբաժանումները, առաջարկվող կրթական ծրագրերը, ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ներբուհական հիմնական կանոնները (հատկապես կրեդիտների կուտակման, պաշտոնական ձանաշման և փոխանցման վերաբերյալ) և այլն,

բ) տեղեկություն կրթական ծրագրերի վերաբերյալ.

– ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, մուտքի շեմային պահանջները, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, կրթությունը շարունակելու հնարավորությունները, ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը և բովանդակությունը, քննական կանոնները և գնահատման կարգը, ավարտական ատեսատվորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

– առանձին դասընթացի նկարագրությունը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի գիտելիքներով ու կարողություններով, դասընթացի համառոտագիրը (հակիրճ բովանդակությունը/թեմաները), անհրաժեշտ նախապայմանները, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները, դասավանդման լեզուն և այլն, գ) ընդհանուր տեղեկատվություն ուսանողների համար.

– նյուրական օգնության հնարավորությունները, ուսման վարձերի գեղշման և փոխհատուցման պայմաններն ու կանոնները, գործող ուսանողական ծառայությունները, ուսանողներին հասանելի ուսումնական /լաբորատոր էնթակառուցվածքները և այլն:

9. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄԸ

9.1. Բակալավրի ծրագիր

1. Ուսանողի կողմից բակալավրի ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներին համապատասխան մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով և պաշտպանությամբ և ծրագրի ավարտից հետո կազմակերպվող մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննությամբ, որը չի կրկնում կիսամյակային քննություններով հաստատված կրթական արդյունքների գնահատումները:

2. Ավարտական աշխատանքի թեման և դեկանավարը ընտրվում և հաստատվում են ավարտական ուստարվա առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում, իսկ աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:

3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում է ուսումնառության վերջին 4 շաբաթը, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա) աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է դեկավարի կարծիքը, որը ներառում է կատարված աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,

բ) ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտացնող ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էսկան դիտողությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և այն ներկայացնել լրացրուցիչ քննարկման: Դրական եզրակացության դեպքում մասնագիտացնող ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության,

գ) մասնագիտացնող ուսումնական կառույցի (ամբիոնի) կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու կազմակերպում,

դ) ավարտական աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:

4. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանությունը և մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննության անցկացումն իրականացվում են համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից սահմանված կարգի:

5. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և մասնագիտական ամփոփիչ ավարտական քննության գնահատումը կատարվում է աղյուսակ 4-ում ներկայացված 20 միավորանոց սանդղակով:

6. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանվում են գնահատման միավորների հետևյալ չափաքանակները.

Աղյուսակ 5.

Թիվ	Չափանիշ	Առավելագույն միավորը
1	Ներկայացման որակը	6
2	Զեսկերպման որակը	6
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6
4	Արդիականությունը/նորույթը	2
Ընդամենը՝		20

7. Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի անդամների կողմից ավարտական աշխատանքի գնահատումները կատարվում են սահմանված նմուշի գնահատման ձևաթերթում (տե՛ս՝ *հայկելված 2*):

10. ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ

1. Այլ բուհերից ԵՊՀ բակալավրի կրթական ծրագրեր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության

որոշակի շրջանների (կիսամյակ, ուստարի) տեսքով: Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

2. Այլ կրթական ծրագրից ԵՊՀ կրթական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե դրանց բովանդակությունները միանման են, կամ առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

3. Այլ բուհում ԵՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԵՊՀ-ի և ընդունող բուհի միջև:

4. Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջրուսական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար ԵՊՀ-ն նշանակում է ECTS-ի բուհական համակարգող, որի գործունեության հիմնական ոլորտները և պարտականությունների շրջանակները կանոնակարգվում են առանձին կարգով:

11. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետները կազմակերպում են ուսումնական խորհրդատունների (կուրսատորների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:

2. Մասնագիտության կամ մասնագիտությունների խմբի ուսումնական խորհրդատունների թիվը սահմանում է ֆակուլտետը՝ ենթակա տարբեք կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների թվի և ֆակուլտետի դասախոսական ներուժի համարումից:

3. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն ամրագրված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ շրջանում:

4. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ, օգնում դասընթացների ընտրության և անհատական ուսումնական ծրագրերի կազմման գործընթացներում:

12. ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

– ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խըստը բեն հետևել դրա պահանջներին,

- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
 - կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:
- 2. Ուսանողն իրավունք ունի՝**
- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար Համալսարանի կողմից առաջարրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
 - միջբուհական փոխանակման և (կամ) ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
 - փոխարրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,
 - ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԵՊՀ-ում՝ համաձայն գործող կարգի,
 - հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
 - բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող ավարտական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու ՀՀ Կառավարության որոշմամբ հաստատված համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված՝ երկու լեզվով՝ հայերեն և անգլերեն:

13. ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվել 2010/11 ուստարվանից՝ ԵՊՀ ԻՄ բակալավրի կրթական ծրագրերում ընդգրկված I-IV կուրսերի ուսանողների ուսումնառությունը կազմակերպելու համար:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Հայելիքած 1.

Բակայավորի կրթական ծրագիր

Ամենական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Սամսագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»

1-ին կիսամյակ

Աշխատավայր կիսամյակ, 2008 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրթիչություն	Գնահատական	Թվային միավորներ
1401/B01	Դայոց լեզու և գրականություն-1	2	Ալ.	-
170X/B01	Ուսացած լեզու-1	4	Ալ.	-
160X/B01	Օտար լեզու-1	4	Ալ.	-
1106/B01	Դայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	Ալ.	-
XX0X/B01	Դամակարգից օգտվելու հմտություններ	2	Ալ.	-
0X0X/B01	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	Ալ.	-
0X0X/B01	Ելուղիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	Ալ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ալ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-1	4	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-2	4	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-3	4	Լավ	16

Գումարային կրթիտներ	Գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	12	196	16.33

Ընդհանուրացված արդյունքները 2008 թ. աշխատավայրից հետո

Լրացված գումարային կրթիտներ	Լրացված գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Անփոփոք ՄՈԳ
30	12	196	16.33

2-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրթիչություն	Գնահատական	Թվային միավորներ
170X/B02	Ուսացած լեզու-2	4	Ալ.	-
160X/B02	Օտար լեզու-2	4	Ալ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ալ.	-
1401/B02	Դայոց լեզու և գրականություն-2	2	Լավ	16
1106/B02	Դայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	Գեր.	19
XXX/BXX	Դասընթաց-4	6	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-5	6	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-6	6	Գեր.	20

Գումարային կրթիտներ	Գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	22	356	16.27

Ընդհանուրացված արդյունքները 2009 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրթիտներ	Լրացված գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Անփոփոք ՄՈԳ
60	34	554	16.29

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ**

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մարկոսյան Աղօտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»

3-րդ կիսամյակ

Աշխանային կիսամյակ, 2009 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրեյխտ	Գևահատական	Թվային միավորներ
1107/B01	Մշակութարանություն	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXOX/B03	Օտար լեզու-3	4	Գեր.	19
130X/B01	Փիլիսոփայության հիմունքներ	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-7	5	Բավ.	11
XXX/BXX	Դասընթաց-8	6	Բավ.	8
XXX/BXX	Դասընթաց-9	6	Գեր.	20
XXX/BXX	Դասընթաց-10	3	Գեր.	19
Գումարային կրեյխտներ	Գևահատված կրեյխտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ	
30	28	416	14.86	

Ըստհանրացված արդյունքները 2009 թ. աշխանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեյխտներ	Լրացված գևահատված կրեյխտներ	Վարկանիշային միավորներ	Անկույիչ ՄՈԳ
90	62	970	15.65

4-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրեյխտ	Գևահատական	Թվային միավորներ
1901/B01	Իրավագիտություն	2	Ստ.	-
0001/B01	Ֆիզդաստիարակություն	-	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-11	5	Բավ.	9
XXX/BXX	Դասընթաց-12	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-13	6	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-14	6	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-15	6	Գեր.	20
Գումարային կրեյխտներ	Գևահատված կրեյխտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ	
30	28	455	16.25	

Ըստհանրացված արդյունքները 2010 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրեյխտներ	Լրացված գևահատված կրեյխտներ	Վարկանիշային միավորներ	Անկույիչ ՄՈԳ
120	90	1425	15.83

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Քակավիրի կրթական ծրագիր

Ամենայն համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Սամսագիտություն
125001	Մաթևոս Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»

5-րդ կիսամյակ

Աշնանային կիսամյակ, 2010 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրթիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
0002/B01	Բարյաբացիական պաշտպանություն	2	Ստ.	-
0002/B02	Արտակ. իրավիճ. քնակցութ. առաջին րուժօվնություն	2	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-16	5	Բավ.	10
XXX/BXX	Դասընթաց-17	5	Գեր.	20
XXX/BXX	Դասընթաց-18	5	Լավ	18
XXX/BXX	Դասընթաց-19	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-20	6	Գեր.	16

Գումարային կրթիտներ	Գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	26	421	16,19

Ընդհանուրացված արդյունքները 2010 թ. աշնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրթիտներ	Լրացված գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
150	116	1846	15.91

6-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրթիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դրակոնիկա	4	Ստ.	-
XXX/BXX	Դասընթաց-21	5	Բավ.	11
XXX/BXX	Դասընթաց-22	5	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-23	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-24	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-25	4	Գեր.	19
XXX/BXX	Կոլուսային աշխատանք-25	2	Գեր.	20

Գումարային կրթիտներ	Գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Կիսամյակային ՄՈԳ
30	26	396	15.23

Ընդհանուրացված արդյունքները 2011 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրթիտներ	Լրացված գնահատված կրթիտներ	Վարկանիշային միավորներ	Ամփոփիչ ՄՈԳ
180	142	2242	15.79

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Բակալավրի կրթական ծրագիր

Անձնական համար	Ազգանուն անուն հայրանուն	Մասնագիտություն
125001	Մաթևոսյան Աշոտ Կարենի	«Տնտեսագիտություն»

7-րդ կիսամյակ

Աշխանային կիսամյակ, 2011 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրեղիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-26	4	Լավ	13
XXX/BXX	Դասընթաց-27	4	Լավ	14
XXX/BXX	Կուրսային աշխատանք-27	2	Բավ.	12
XXX/BXX	Դասընթաց-28	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-29	5	Լավ	17
XXX/BXX	Դասընթաց-30	5	Գեր.	18
XXX/BXX	Դասընթաց-31	5	Գեր.	19
Գումարային կրթիտներ գնահատված կրթիտներ		Վարկամիջային միավորներ		Կիսամյակային ՄՈԳ
30	30	482	16.07	

Ըստհանրացված արդյունքները 2011 թ. աշխանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրթիտներ	Լրացված գնահատված կրթիտներ	Վարկամիջային միավորներ	Անհոգիկ ՄՈԳ
210	172	2724	15.84

8-րդ կիսամյակ

Գարնանային կիսամյակ, 2012 թ.

Թվակից	Դասընթացի անվանումը	Կրեղիտ	Գնահատական	Թվային միավորներ
XXX/BXX	Դասընթաց-32	4	Լավ	15
XXX/BXX	Դասընթաց-33	5	Լավ	16
XXX/BXX	Դասընթաց-34	5	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ամփոփիչ մամնագիտական բնություն	4	Գեր.	20
XXXX/BXX	Ավարտական աշխատանք	12	Լավ	17
Գումարային կրթիտներ գնահատված կրթիտներ		Վարկամիջային միավորներ		Կիսամյակային ՄՈԳ
30	30	524	17.47	

Ըստհանրացված արդյունքները 2012 թ. գարնանային կիսամյակից հետո

Լրացված գումարային կրթիտներ	Լրացված գնահատված կրթիտներ	Վարկամիջային միավորներ	Անհոգիկ ՄՈԳ
240	202	3248	16,08

Ամփոփիչ արդյունքներ

Գումարային կրթիտներ գնահատված կրթիտներ	Արդյունարար վարկամիջային միավորներ	Արդյունարար ՄՈԳ
240	202	3248

ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԻ ՎԵՐՋԸ

ԱՆՎԱԿԵՐ Է ԱՌԱՏ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԿՆԵՐԻ

Տեսուչ՝

Ֆակուլտետի դեկան՝

Դրուժեկոր՝

Հավելված 2

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱԾԱՐԱՆ

Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Ուսանող՝

Ազգանուն անուն հայրանուն _____

Մասնազիտություն, խոռոչ _____

Ավարտական աշխատանքի թեման _____

Ավարտական աշխատանքի

դեկավար

(ազգանուն, անուն, գիտ աստ, կուռս)

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նախագահ՝

Ազգանուն անուն _____

Գիտական աստիճան, կոչում _____

Պաշտոնը _____

**Ավարտական աշխատանքի գնահատման արդյունքներն ըստ
սահմանված որակական չափանիշների**

Թիվ	Հանձնաժողովի անդամներ (ազգանուն, անուն)	Գնահատման միավորն ըստ սահմանված որակական չափանիշների				Մտորագրու- թյուն
		1	2	3	4	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
Գնահատման միջին միավորը						

Թիվ	Որակական չափանիշը	Գնահատման միավորի սահմանված չափարանակը	Գնահատման միջին միավորը	Գումարային միավորը	Գնահատականը
1	Ներկայացման որակը	6			
2	Զնակերպման որակը	6			
3	Կատարման ինքնուրույնության աստիճանը	6			
4	Արդիականությունը /նորույթը	2			

Գնահատականը ըստ գումարային միավորի

Գումարային միավորը	0...7	8...12	13...17	18...20
Գնահատականը	«անդավարար»	«բավարար»	«լավ»	«զերազանց»

Ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովն որոշում է՝

- 1) Բակալավրի որակավորման աստիճան (դիպլոմ) շնորհելու վերաբերյալ

Ծնորհել / Հշնորհել (յուցնել)

Հանձնաժողովի նախագահ _____
ստորագրություն _____

« » 200 _____ թ.

II ԲԱԺԻՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մաս I.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է հինգ հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ: Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը բերված է ստորև.

«Պատմություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՍՍԱՍ	ԿՐԵԴԻՏԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր կամքական	32 28 4	10 8 2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր կամքական	10 8 2	5 4 1
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական պարտադիր կամքական	168 152 16	42 38 4
Կրթական այլ մոդուլներ	30	7
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	64

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՍՍԱՍ	ԿՐԵԴԻՏԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր կամքական	32 28 4	10 8 2
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր կամքական	10 8 2	5 4 1
Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական պարտադիր կամքական	174	47
Կրթական այլ մոդուլներ	24	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	67

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՍՍԱՍ	ԿՐԵԴԻՏԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Հնդիանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր կամքնարական	36 32 4	12 10 2
Հնդիանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր կամքնարական	10 8 2	5 4 1
Հնդիանուր և հատուկ մասնագիտական պարտադիր կամքնարական	168 164 4	35 34 1
Կրթական այլ մոդուլներ	26	6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	58

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՍՍԱՍ	ԿՐԵԴԻՏԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Հնդիանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր կամքնարական	28 24 4	10 8 2
Հնդիանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր կամքնարական	10 8 2	5 4 1
Հնդիանուր և հատուկ մասնագիտական պարտադիր	178 178	39 39
Կրթական այլ մոդուլներ	24	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	59

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

ԿՐԹԱՍՍԱՍ	ԿՐԵԴԻՏԵՐ	ԴԱՍԸՆԹԱՑ – ՍՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ
Հնդիանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր կամքնարական	28 24 4	10 8 2
Հնդիանուր մաթեմատիկական և	10	5

բնագիտական պարտադիր կամքներական	8 2	4 1
Ընդհանուր և հասուլ մասնագիտական պարտադիր	178	39
Կրթական այլ մոդուլներ	24	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	59

Ուսանողի շարաթական լսարանային բերնվածությունը ծրագրում ըստ ուսումնական տարիների սահմանափակված է հետևյալ չափաքանակներով.

1-ին տարի	2-րդ տարի	3-րդ տարի	4-րդ տարի
32 ժամ*	30ժամ*	28 ժամ	24 ժամ

* Առանց ֆիզիական արակության ժամերի հաշվառման

Ուսումնական կիսամյակի համար սահմանված է 20-շաբաթյա տևողությունը, որից 16-ը հատկացվում է տեսական ուսուցման, իսկ 4-ը՝ քննաշրջանի համար: Ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բերնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ: Ուսումնական ծրագրի լրիվ աշխատաձավալը համապատասխանում է 240 կրեդիտ:

2. ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍՏ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակատրությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները:

ՀՏՏ պարտադիր դասընթացներ

ՀՏՏ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (ր/գ/ս/յ) ²	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32(8/24/0/0)	1	սոուզարք
Ուսաց լեզու-1	4	64(0/64/0/0)	1	սոուզարք
Անգլերեն լեզու-1	4	64(0/64/0/0)	1	սոուզարք
Ֆրանսերեն լեզու-1				

<i>Հայոց լեզու և գրականություն-2</i>	2	32(8/24/0/0)	2	հանրագում.
<i>Ուսուաց լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
<i>Անգլերեն լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
<i>Ֆրանսերեն լեզու-2</i>				
<i>Ուսուաց լեզու-3</i>	4	64(0/64/0/0)	3	հանրագում.
<i>Անգլերեն լեզու-3</i>				
<i>Ֆրանսերեն լեզու-3</i>				
<i>Փիլիստիվայության հիմունքներ</i>	4	64(48/0/16/0)	4	հանրագում.
<i>Ֆիզդաստիարակություն</i>	-	192(0/192/0/0)	2,4,6	ստուգարք

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Սոդրուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լաբարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Ուսուաց լեզու-1</i>	4	64(0/64/0/0)	1	ստուգարք
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1</i>	2	32(24/0/8/0)	1	ստուգարք
<i>Անգլերեն լեզու-1</i>	4	64(0/64/0/0)	1	ստուգարք
<i>Ֆրանսերեն լեզու-1</i>				
<i>Ուսուաց լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2</i>	2	32(24/0/8/0)	2	հանրագում.
<i>Անգլերեն լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
<i>Ֆրանսերեն լեզու-2</i>				
<i>Փիլիստիվայության հիմունքներ</i>	4	64(48/0/16/0)	4	հանրագում.
<i>Ուսուաց լեզու-3</i>				
<i>Անգլերեն լեզու-3</i>	4	64(0/64/0/0)	3	հանրագում.
<i>Ֆրանսերեն լեզու-3</i>				
<i>Ֆիզդաստիարակություն</i>	-	192(0/192/0/0)	1,2,3,4,5,6	ստուգարք

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Սոդրուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լաբարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Հայոց լեզու և գրականություն-1</i>	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
<i>Ուսուաց լեզու-1</i>	4	64(0/64/0/0)	1	ստուգարք
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1</i>	2	32(24/0/8/0)	1	ստուգարք
<i>Անգլերեն լեզու-1</i>	4	64(0/64/0/0)	1	ստուգարք
<i>Ֆրանսերեն լեզու-1</i>				
<i>Հայոց լեզու և գրականություն-2</i>	2	32(8/24/0/0)	2	հանրագում.
<i>Ուսուաց լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	ստուգարք
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2</i>	2	32(24/0/8/0)	2	հանրագում.

<i>Անգլերեն լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	<i>ստուգարք</i>
<i>Ֆրանսերեն լեզու-2</i>				
<i>Ուսացած լեզու-3</i>	4	64(0/64/0/0)	3	<i>հանրագում.</i>
<i>Անգլերեն լեզու-3</i>				
<i>Ֆրանսերեն լեզու-3</i>	4	64(48/0/16/0)	4	<i>հանրագում.</i>
<i>Փիլիստիվայության հիմունքներ</i>				
<i>Ֆիզիկաստիվակություն</i>	-	192(0/192/0/0)	2,4,6	<i>ստուգարք</i>
<i>Էթիկա և վարչեցողության հիմունքներ</i>	-	32 (32/0/0)	1	<i>ստուգարք</i>

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Վիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Հայոց լեզու և գրականություն-1</i>	2	32(8/24/0/0)	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Ուսացած լեզու-1</i>	4	64(0/64/0/0)	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1</i>	2	32(24/0/8/0)	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Հայոց լեզու և գրականություն-2</i>	2	32(8/24/0/0)	2	<i>հանրագում.</i>
<i>Ուսացած լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	<i>ստուգարք</i>
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2</i>	2	32(24/0/8/0)	2	<i>հանրագում</i>
<i>Ուսացած լեզու-3</i>	4	64(0/64/0/0)	3	<i>հանրագում</i>
<i>Փիլիստիվայության հիմունքներ</i>	4	64(48/0/16/0)	3	<i>հանրագում</i>
<i>Ֆիզիկաստիվակություն</i>	-	192(0/192/0/0)	2,4,6	<i>ստուգարք</i>

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ) ²	Վիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Հայոց լեզու և գրականություն-1</i>	2	32(8/24/0/0)	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Ուսացած լեզու-1</i>	4	64(0/64/0/0)	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1</i>	2	32(24/0/8/0)	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Հայոց լեզու և գրականություն-2</i>	2	32(8/24/0/0)	2	<i>հանրագում.</i>
<i>Ուսացած լեզու-2</i>	4	64(0/64/0/0)	2	<i>ստուգարք</i>
<i>Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2</i>	2	32(24/0/8/0)	2	<i>հանրագում.</i>
<i>Փիլիստիվայության հիմունքներ</i>	4	64(48/0/16/0)	3	<i>հանրագում.</i>
<i>Ուսացած լեզու-3</i>	4	64(0/64/0/0)	3	<i>հանրագում.</i>
<i>Ֆիզիկաստիվակություն</i>	-	192(0/192/0/0)	2,4,6	<i>ստուգարք</i>

ՀԱՄԲՆՈՐՍԱԿԱՆ ԴԱՏԱՆԹՐԱԳՆԵՐ

ՀԱՄ կամբնորսական դատանթրացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեղիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը.

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դատանթրաց	Կրեղիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մշակութարանություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	3	<i>սուուզարք</i>
<i>Կրոնների պատմություն</i>				
<i>Տնտեսագիտություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	4	<i>սուուզարք</i>
<i>Քաղաքագիտություն</i>				
<i>Իրավագիտություն</i>				

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դատանթրաց	Կրեղիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մշակութարանություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	3	<i>սուուզարք</i>
<i>Կրոնների պատմություն</i>				
<i>Տնտեսագիտություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	4	<i>սուուզարք</i>
<i>Քաղաքագիտություն</i>				
<i>Իրավագիտություն</i>				

«Մանկարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դատանթրաց	Կրեղիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մշակութարանություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	3	<i>սուուզարք</i>
<i>Կրոնների պատմություն</i>				
<i>Տնտեսագիտություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	3	<i>սուուզարք</i>
<i>Քաղաքագիտություն</i>				
<i>Իրավագիտություն</i>				

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դատանթրաց	Կրեղիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մշակութարանություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	3	<i>սուուզարք</i>
<i>Կրոնների պատմություն</i>				
<i>Տնտեսագիտություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	4	<i>սուուզարք</i>
<i>Քաղաքագիտություն</i>				
<i>Իրավագիտություն</i>				

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դատանթրաց	Կրեղիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
------------------	--------	--------------------------	----------	---------------

		Ժամ (դ/գ/ս/լ)		Ճեր
<i>Մշակութաբանություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	3	<i>ստուգարք</i>
<i>Կրոնների պատմություն</i>				
<i>Տնտեսագիտություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	4	<i>ստուգարք</i>
<i>Քաղաքացիություն</i>				
<i>Իրավագիտություն</i>				

2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (*ՀՄԲ*) կրթամասը նույնպես ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամ ընտրական:

ՀՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ՀՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները.

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Վիսամյակ	Գնահատման ձեր
<i>Համակարգչից օգտվելու հմտություններ</i>	2	<i>32(8/24/0/0)</i>	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	2	<i>ստուգարք</i>
<i>Քաղաքացիական պաշտպանություն</i>	2	<i>32(24/8/0/0)</i>	5	<i>ստուգարք</i>
<i>Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն</i>	2	<i>32(8/24/0/0)</i>	5	<i>ստուգարք</i>

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Վիսամյակ	Գնահատման ձեր
<i>Համակարգչից օգտվելու հմտություններ</i>	2	<i>32(8/24/0/0)</i>	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	1	<i>ստուգարք</i>
<i>Քաղաքացիական պաշտպանություն</i>	2	<i>32(24/8/0/0)</i>	5	<i>ստուգարք</i>
<i>Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն</i>	2	<i>32(8/24/0/0)</i>	5	<i>ստուգարք</i>

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային	Վիսամյակ	Գնահատման

		Ժամ (η/գ/ս/լ)		Ճեղ
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	32(8/24/0/0)	1	ստուգարք
Էկղողիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	32(32/0/0/0)	1	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	32(24/8/0/0)	5	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	32(8/24/0/0)	5	ստուգարք

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լարանային ժամ (η/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձեր
Էկղողիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	32(32/0/0/0)	1	ստուգարք
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	32(8/24/0/0)	2	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	32(24/8/0/0)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	32(8/24/0/0)	6	ստուգարք

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լարանային ժամ (η/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձեր
Էկղողիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	32(32/0/0/0)	1	ստուգարք
Համակարգչից օգտվելու հմտություններ	2	32(8/24/0/0)	2	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն	2	32(24/8/0/0)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	2	32(8/24/0/0)	6	ստուգարք

ՀՍՐ կամքնտրական դասընթացներ

ՀՍՐ կամքնտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու մեջը.

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լարանային ժամ (η/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձեր

<i>Մաթեմատիկայի հիմունքներ</i>	2	32(32/0/0/0)	3	սոուզարք
<i>Բնագիտության ժամանակակալից կոնցեպցիաներ</i>				

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեղիստ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մաթեմատիկայի հիմունքներ</i>				
<i>Բնագիտության ժամանակակալից կոնցեպցիաներ</i>	2	32(32/0/0/0)	1	սոուզարք

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեղիստ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մաթեմատիկայի հիմունքներ</i>				
<i>Բնագիտության ժամանակակալից կոնցեպցիաներ</i>	2	32(32/0/0/0)	1	սոուզարք

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեղիստ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մաթեմատիկայի հիմունքներ</i>				
<i>Բնագիտության ժամանակակալից կոնցեպցիաներ</i>	2	32(32/0/0/0)	1	սոուզարք

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Սոդուլ-դասընթաց	Կրեղիստ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մաթեմատիկայի հիմունքներ</i>				
<i>Բնագիտության ժամանակակալից կոնցեպցիաներ</i>	2	32(32/0/0/0)	1	սոուզարք

2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

ԵՊՀ հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում՝ հետևյալ մասնագիտությունների գրծով.

1. Պատմություն
2. Հայոց լեզու և գրականություն
3. Մանկավարժություն և հոգեբանություն
4. Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն
5. Անգլերեն լեզու և գրականություն

Կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասը նըղատակառուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազ-

մը և դրանց կրեղիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար թերված են ստորև.

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Տրամաբանություն</i>	2	32(24/0/8/0)	1	առ. եզր. գնահ.
<i>Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն</i>	3	48(32/0/16/0)	1	առ. եզր. գնահ.
<i>Հին Արևելքի պատմություն</i>	4	64(40/0/24/0)	1	եզր. գնահ.
<i>Նախնադարյան հասարակության պատմություն</i>	3	48(32/0/16/0)	1	եզր. գնահ.
<i>Հայ գրականության պատմություն</i>	3	48(32/0/16/0)	2	առ. եզր. գն.
<i>Հայոց պատմություն-1</i>	4	64(40/0/24/0)	1	եզր. գնահ.
<i>Մասնագիտության ներածություն</i>	2	32(24/0/8/0)	1	առ. եզր. գնահ.
<i>Հայոց պատմություն-2</i>	4	64(40/0/24/0)	2	եզր. գնահ.
<i>Ազգագրության հիմունքներ</i>	2	32(24/0/8/0)	2	եզր. գնահ.
<i>Հին Հունաստանի և Հռոմի պատմություն</i>	5	80(64/0/16/0)	2	եզր. գնահ.
<i>Ուսասատանի պատմություն-1</i>	4	64(40/0/24/0)	2	եզր. գնահ.
<i>Հայոց պատմություն-3</i>	4	64(40/0/24/0)	3	եզր. գնահ.
<i>Միջին դարերի պատմություն-1</i>	3	48(32/0/16/0)	3	եզր. գնահ.
<i>Ուսասատանի պատմություն-2</i>	4	64(40/0/24/0)	3	առ. եզր. գն.
<i>Հնագիտության հիմունքներ և Հայաստանի հնագիտություն</i>	5	80(56/0/24/0)	3	եզր. գնահ.
<i>Գրաբար-1</i>	4	64(0/64/0/0)	3	առ. եզր. գն.
<i>Գրաբար-2</i>	4	64(0/64/0/0)	4	եզր. գնահ.
<i>Հայոց պատմություն-4</i>	4	64(40/0/24/0)	4	եզր. գնահ.
<i>Միջին դարերի պատմություն-2</i>	4	64(40/0/24/0)	4	եզր. գնահ.
<i>Ուսասատանի պատմություն-3</i>	4	64(40/0/24/0)	4	եզր. գնահ.
<i>Հոգեբանություն</i>	2	32(24/0/8/0)	4	առ. եզր. գն.
<i>Հայոց պատմություն-5</i>	5	80(56/0/24/0)	5	եզր. գնահ.
<i>Նոր պատմություն -1</i>	6	80(56/0/24/0)	5	եզր. գնահ.
<i>Ուսասատանի պատմություն-4</i>	5	64(40/0/24/0)	5	եզր. գնահ.
<i>Համաշխարհային պատմության աղյուրագիտություն</i>	4	64(40/0/24/0)	5	առ. եզր. գն.
<i>Հայ ազգագրություն</i>	4	64(40/0/24/0)	5	առ. եզր. գն.
<i>Նոր պատմություն-2</i>	5	80(56/0/24/0)	6	եզր. գնահ.
<i>Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների պատմություն</i>	6	96(72/0/24/0)	6	եզր. գնահ.
<i>Հայոց պատմության աղյուրագիտություն</i>	4	64(40/0/24/0)	6	եզր. գնահ.
<i>Թանգարանագիտության և արխիվագիտություն</i>	3	48(32/0/16/0)	6	առ. եզր. գն.

<i>Մանկավարժություն</i>	<i>4</i>	<i>60(40/0/24/0)</i>	<i>6</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
<i>Հայոց պատմություն-6</i>	<i>4</i>	<i>60(40/0/24/0)</i>	<i>6</i>	<i>եզր.զնահ.</i>
<i>Նորագույն պատմություն</i>	<i>8</i>	<i>96(64/0/32/0)</i>	<i>7</i>	<i>եզր.զնահ.</i>
<i>Պատմության դասավանման մեթոդիկա</i>	<i>4</i>	<i>48(32/0/16/0)</i>	<i>7</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
<i>Հայոց պատմության պատմագրություն</i>	<i>4</i>	<i>48(32/0/16/0)</i>	<i>7</i>	<i>եզր.զնահ.</i>
<i>Վրաստանի և Աղբեջանի պատմություն</i>	<i>4</i>	<i>48(32/0/16/0)</i>	<i>7</i>	<i>եզր.զնահ.</i>
<i>Փիլիստիվայության պատմություն</i>	<i>4</i>	<i>48(32/0/16/0)</i>	<i>8</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
<i>Հայ և համաշխարհային արշեստի պատմություն</i>	<i>4</i>	<i>64(48/0/16/0)</i>	<i>8</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
ԿԱՍՏԱՏՐԱԿԱՆ				
<i>Հայ քաղաքական կուսակցությունների պատմություն</i>	<i>4</i>	<i>64(40/0/24/0)</i>	<i>4</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
<i>Պատղամենտարիզմի պատմություն</i>				
<i>Արդի դարաշրջանի քաղաքական կուսակցություններ</i>				
<i>Կովկասի տարածաշրջանի էթնորադարձական պատմություն</i>				
<i>Առաջավոր Ասիայի և Կովկասի քաղաքակրթություն, Այրկովկասի հնագիտություն</i>	<i>4</i>	<i>48(32/0/16/0)</i>	<i>7</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
<i>Դեմոկրատիայի պատմություն -1</i>				
<i>Հռոմեական ժառանգությունը և եկեղեցական հանրույթը</i>				
<i>Հայկական հարցը և Հայոց ցեղասպանության պատմություն</i>				
<i>Հայոց սոցիոնորմատիվ մշակույթը</i>	<i>4</i>	<i>48(32/0/16/0)</i>	<i>8</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
<i>Անցումային շրջանի ազգարանություն</i>				
<i>Հյուն Հայաստանի արվեստ</i>				
<i>Դրամագիտություն և վիմագրություն</i>				
<i>Դեմոկրատիայի պատմություն -2</i>	<i>4</i>	<i>48(32/0/16/0)</i>	<i>8</i>	<i>առ.եզր.զն.</i>
<i>Հունաստանի պատմություն</i>				
<i>Թուրքիայի պատմություն</i>				
<i>Իրանի պատմություն</i>				
<i>Աշխարհադարակական նույթուն</i>				

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեղիս	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ժամանակակից հայոց լեզվի հնյունաբանություն և բառագիտություն-1	4	64(32/32/0/0)	1	առ.էզր.գն.
Հայ ժողովրդի բանահյուսություն	4	64(48/0/16/0)	1	էզր.գնահ.
Գրաբար-1	4	64(0/64/0/0)	1	առ.էզր.գն.
Հոգեբանություն	2	32(32/0/0/0)	1	առ.էզր.գն.
Ժամանակակից հայոց լեզվի հնյունաբանություն և բառագիտություն-2	4	64(32/32/0/0)	2	էզր.գնահ.
Գրաբար-2	4	64(0/64/0/0)	2	առ.էզր.գն.
Տրամաբանություն	2	60/32/0/28/0/	2	առ.էզր.գն.
Լեզվաբանության հիմունքներ	4	64(48/16/0/0)	2	էզր.գնահ.
Հայ հին և միջնադարյան գրականության պատմություն	6	96(64/0/32/0)	2	էզր.գնահ.
XIX դարի հայ գրականության պատմություն-1	5	64(48/0/16/0)	3	առ.էզր.գն.
Գրաբար-3	4	64(0/64/0/0)	3	էզր.գնահ.
Անտիկ և վերածննդի արտասահմանյան գրականության պատմություն	5	64(48/0/16/0)	3	առ.էզր.գն.
Մանկավարժություն	4	64(48/0/16/0)	3	էզր.գնահ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանություն-1	4	64(32/32/0/0)	3	առ.էզր.գն.
Գրականագիտության ներածություն	2	32(24/0/8/0)	3	էզր.գնահ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի ձևաբանություն-2	4	64(32/32/0/0)	4	էզր.գնահ.
XIX դարի հայ գրականության պատմություն-2	6	96(64/0/32/0)	4	էզր.գնահ.
Հայ գրականության դասավանդման մեթոդիկա	2	32(16/0/16/0)	4	առ.էզր.գն.
XVII- XIX դդ. արտասահմանյան գրականության պատմություն	6	64(48/0/16/0)	4	առ.էզր.գն.
Հայոց լեզվի դասավանդման մեթոդիկա	2	32(16/16/0/0)	4	առ.էզր.գն.
XIX - XX դդ. արտասահմանյան գրականության պատմություն	5	64(48/0/16/0)	5	էզր.գնահ.
Ժամանակակից հայոց լեզվի շարահյուսություն-1	4	64(32/32/0/0)	5	առ.էզր.գն.
XIX դարավերջի և XX դարա-	6	96(72/0/24/0)	5	էզր.գնահ.

<i>Ակզիֆի հայ գրականության պատմություն-1</i>				
<i>Հնդիանուր լեզվաբանություն</i>	5	48(48/16/0/0)	5	Եզր.գնահ.
<i>Գրականության տեսություն</i>	4	48(40/0/8/0)	6	Եզր.գնահ.
<i>Ժամանակակից հայոց լեզվի շարակյունություն-2</i>	4	48(24/24/0/0)	6	Եզր.գնահ.
<i>Ուսու գրականության պատ- մություն</i>	4	64(32/0/16/0)	6	Եզր.գնահ.
<i>XIX դարավերջի և XX դարա- սկզիֆի հայ գրականության պատմություն-2</i>	6	72(48/0/24/0)	6	Եզր.գնահ.
<i>Արևմտահայերեն</i>	4	48(32/16/0/0)	6	առ.Եզր.գն.
<i>Հայոց լեզվի ոճազիտություն</i>	5	64(32/32/0/0)	7	Եզր.գնահ.
<i>Հայոց լեզվի պատմություն-1</i>	4	64(64/0/0/0)	7	առ.Եզր.գն.
<i>Արդի հայ գրականության պատմություն</i>	4	48(40/0/8/0)	7	Եզր.գնահ.
<i>Նորագույն շրջանի հայ գրա- կանության պատմություն-1</i>	6	64(48/0/16/0)	7	Եզր.գն.
<i>Հայ գրաքննադատության պատմություն</i>	5	80(64/0/16/0)	7	Եզր.գնահ.
<i>Հայոց լեզվի պատմություն-2</i>	4	64(32/32/0/0)	8	Եզր.գնահ.
<i>Նորագույն շրջանի հայ գրա- կանության պատմություն-2</i>	4	64(40/0/24/0)	8	Եզր.գնահ.
<i>Բարբառագիտության հիմունքներ</i>	2	32(24/8/0/0)	8	Եզր.գնահ.
ԿԱՍՏԱՏՐԱԿԱՆ				
«Գրականություն» մասնագիտացում				
<i>13-18-րդ դդ. հայ քնարերգու- թյունը</i>	2	32(32/0/0/0)	4	առ.Եզր.գն.
<i>Հայ և ընդհանուր դիցարանու- թյուն</i>				
<i>Հայ գրականության «հեթա- նու» ավանդները</i>	2	32(32/0/0/0)	5	առ.Եզր.գն.
<i>Տեքստի մեկնության հի- մունքները</i>				
<i>Հայկական տաղաչափություն</i>	2	24 (24/0/0/0)	6	առ.Եզր.գն.
<i>Հայ մատենագրություն</i>				
<i>Քննադատության տեսություն</i>	2	32 (32/0/0/0)	7	առ.Եզր.գն.
<i>20-րդ դարակզբի իրադար- ձությունները հայ նորագույն գրականության մեջ</i>				
<i>Ֆրանսահայ գրականու- թյուններ 1920-60-ական թվա- կաններին</i>	2	16 (16/0/0/0)	8	առ.Եզր.գն.
<i>Նորագույն շրջանի հայ պոեմը</i>	2	16 (16/0/0/0)	8	առ.Եզր.գն.
«Լեզվաբանություն»				

մասնագիտացում				
<i>Հայերենի իմաստափոխությունը</i>	2	32(32/0/0)	4	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Գրաբարի և արդի արևելահայերենի ընդհանուրությունները և տարրերությունները</i>	2	32 (32/0/0)	5	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Ժամանակակից հայերենի նորաբանությունները</i>	2	24 (24/0/0)	6	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգը</i>	2	32 (32/0/0)	7	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Լեզվական վերլուծության հիմունքներ</i>	2	16 (16/0/0)	8	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Լեզվանշանագիտություն</i>				
<i>Հայերենի ուղղագրության պատմություն</i>				
<i>Լեզվակիլիտվայություն</i>				

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Սուբյուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Մասնագիտության ներածություն</i>	4	64(64/0/0/0)	1	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Ընդհանուր հոգեբանություն</i>	4	64(48/0/16/0)	1	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Մանկավարժության տեսություն-1</i>	4	64(48/0/16/0)	1	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>ԲՆԴ ֆիզիոլոգիա</i>	4	64(48/16/0/0)	2	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Մարդաբանություն և հասեմատական հոգեբանություն</i>	4	64(48/0/16/0)	2	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Անձի հոգեբանություն</i>	4	64(48/8/8/0)	2	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Մանկավարժության տեսություն-2</i>	4	64(48/0/16/0)	2	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Փորձարարական հոգեբանություն և հոգեձանացում</i>	7	96(64/24/8/0)	3	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Հոգեֆիզիոլոգիա</i>	4	64(48/0/16/0)	3	<i>առ.եզր.գն..</i>
<i>Բնացական պրոցեսներ</i>	7	96(64/16/16/0)	3	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Աղցիության առաջացում</i>	2	32(24/0/8/0)	3	<i>առ.եզր.գն..</i>
<i>Ուսուցման տեղեկատվական տեխնոլոգիաների տեսություն և մեթոդիկա</i>	2	32(24/0/8/0)	3	<i>առ.եզր.գն..</i>
<i>Տարիքային անատոմիա, ֆիզիոլոգիա և հիգիենա</i>	2	32(24/0/8/0)	2	<i>առ.եզր.գն..</i>
<i>Հոգակամային ոլորտի զարդարություն</i>	6	96(64/16/16/0)	4	<i>եզր.գնահ.</i>

<i>գացում</i>				
<i>Սոցիալական հոգեբանություն</i>	4	<i>64(48/0/16/0)</i>	4	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Տարիքային մանկավարժություն</i>	6	<i>96(64/16/16/0)</i>	4	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Կրթության և մանկավարժական մտքի պատմություն</i>	4	<i>64(48/0/16/0)</i>	4	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Տրամարանություն</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	4	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Կրթական համակարգերի կառավարում</i>	2	<i>32(32/0/0/0)</i>	4	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Անհատական տիպոլոգիական առանձ- նահատկություններ</i>	6	<i>80(48/16/16/0)</i>	5	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Մանկավարժական հոգեբա- նություն</i>	6	<i>80(64/8/8/0)</i>	5	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Հոգեբանության դասավանդ- ման մեթոդիկա</i>	4	<i>64(48/0/16/0)</i>	5	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Ուսուցման տեսություն և մեթոդիկա</i>	4	<i>48(32/0/16/0)</i>	5	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Ստեղծագործական հոգեբա- նություն</i>	6	<i>80(64/16/0/0)</i>	5	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Աշխատանքային և կառա- վարման հոգեբանություն</i>	5	<i>72(48/0/24/0)</i>	6	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Տարիքային հոգեբանություն</i>	5	<i>60(48/0/12/0)</i>	6	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Հոգեբանական ծառայություն և հոգեբանէխնիկաներ</i>	5	<i>72(36/36/0/0)</i>	6	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Հնտանելական հոգեբանություն</i>	3	<i>36(24/0/12/0)</i>	6	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Հոգեկարգավորում</i>	3	<i>36(24/12/0/0)</i>	6	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Էքսիհոգեբանություն</i>	3	<i>36(24/0/12/0)</i>	6	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Բժշկական հոգեբանություն</i>	8	<i>96(80/0/16/0)</i>	7	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Ժամանակակից հոգեբանու- թյան հիմնահարցեր</i>	8	<i>96(64/16/16/0)</i>	7	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Սոցիալական մանկավարժություն</i>	5	<i>64(48/16/0/0)</i>	7	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Հոգեթերապիա</i>	5	<i>64(48/16/0/0)</i>	7	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Հոգեբանության պատմություն</i>	4	<i>48(34/0/14/0)</i>	8	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Ժամանակակից մանկավար- ժության հիմնախնդիրներ</i>	4	<i>48(34/0/14/0)</i>	8	<i>եզր.գնահ.</i>
<i>Կոնֆլիկտաբանություն</i>	4	<i>48(24/12/12/0)</i>	8	<i>առ.եզր.գն.</i>
ՎԱՍԸՏՐԱԿԱՆ				
<i>Քաղաքական հոգեբանություն և քաղաքական տեխնոլոգիաներ</i>	4	<i>64(48/8/8/0)</i>	7	<i>առ.եզր.գն.</i>
<i>Արտակարգ իրավիճակների և հոգեբանական ինքնակառավարում</i>				

Շոկողական մանկավարժություն				
Ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաներ				

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ-դասընթաց	Կրերիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Լատիներեն	2	32(0/32/0/0)	1	առ.եզր.զն.
Ֆրանսերեն լեզու-1	12	192(0/192/0/0)	1	եզր.զնահ.
Գրականագիտության հիմունքներ	2	32(32/0/0/0)	1	առ.եզր.զն.
Հայ հին և նոր գրականություն	2	32(32/0/0/0)	1	առ.եզր.զն.
Գրաբար	2	32(0/32/0/0)	2	առ.եզր.զն.
Արտասահմանյան գրականություն -1	2	32(32/0/0/0)	2	եզր.զնահ.
Ֆրանսերեն լեզու-2	14	224(0/224/0)	2	եզր.զնահ.
Հայ նորագոյն գրականություն	2	32(32/0/0/0)	2	առ.եզր.զն.
Արտասահմանյան գրականություն -2	3	32(32/0/0/0)	3	եզր.զն.
2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(անգլերեն)-1	8	128(0/128/0/0)	3	առ.եզր.զն.
Ֆրանսերեն լեզու-3	9	128(0/128/0/0)	3	եզր.զնահ.
Ֆրանսերեն լեզու-4	8	128(0/128/0/0)	4	եզր.զնահ.
Լեզվաբանության հիմունքներ	2	32(32/0/0/0)	4	եզր.զնահ.
Արտասահմանյան գրականություն -3	3	32(32/0/0/0)	4	առ.եզր.զն.
Երկրագիտություն/հիմնական օսուար լեզու-ֆրանսերեն/	3	32(32/0/0/0)	4	եզր.զնահ.
Հոգեբանություն	2	32(32/0/0/0)	4	առ.եզր.զն.
2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(անգլերեն)-2	10	160(0/160/0/0)	4	եզր.զնահ.
Տեսական հնյունաբանություն	3	32(32/0/0/0)	5	եզր.զնահ.
Հնդիանուր մանկավարժություն	3	32(32/0/0/0)	5	առ.եզր.զն.
Արտասահմանյան գրականություն -4	3	32(32/0/0/0)	5	առ.եզր.զն.
2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(անգլերեն)-3	8	128(0/128/0)	5	առ.եզր.զն.
Օտար լեզվի պատմություն	3	32(32/0/0/0)	5	եզր.զնահ.
Ֆրանսերեն լեզու-5	10	160(0/160/0)	5	եզր.զնահ.
Ռուս գրականության պատմություն	2	32(32/0/0/0)	6	առ.եզր.զն.
Բառագիտություն	2	32(32/0/0/0)	6	եզր.զնահ.

<i>Արտասահմանյան գրականություն -5</i>	3	32(32/0/0/0)	6	Եղբ.գնահ.
<i>2-րդ մասնագիտական օստար լեզու(անգլերէն)-4</i>	8	128(0/128/0/0)	6	Եղբ.գնահ.
<i>Ֆրանսերէն լեզու-6</i>	9	128(0/128/0)	6	Եղբ.գնահ.
<i>Տևական քերականություն</i>	3	32(32/0/0/0)	7	Եղբ.գնահ.
<i>Ուսագիտություն</i>	3	32(32/0/0/0)	7	Եղբ.գնահ.
<i>Արտասահմանյան գրականություն -6</i>	3	32(32/0/0/0)	7	առ.Եղբ.գն.
<i>2-րդ մասնագիտական օստար լեզու(անգլերէն)-5</i>	9	128(0/128/0/0)	7	առ.Եղբ.գն.
<i>Օստար լեզվի դասավանդման տեսություն և մեթոդներ</i>	3	32(32/0/0/0)	7	Եղբ.գնահ.
<i>Ֆրանսերէն լեզու-7</i>	6	96(0/96/0/0)	7	Եղբ.գնահ.
<i>Երկրագիտություն/Երկրորդ մասնագիտական օստար լեզու -անգլերէն/</i>	3	32(32/0/0/0)	7	առ.Եղբ.գն.
<i>Արտասահմանյան գրականություն -7</i>	2	16(16/0/0/0)	8	առ.Եղբ.գն.
<i>2-րդ մասնագիտական օստար լեզու(անգլերէն)-6</i>	2	24(0/24/0/0)	8	Եղբ.գնահ.
<i>Ֆրանսերէն լեզու-8</i>	2	32(0/32/0/0)	8	Եղբ.գնահ.
<i>Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա</i>	2	24(24/0/0/0)	8	առ.Եղբ.գն.

«Անգլերէն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Սույուղ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/1)	Վիսամյակ	Գնահատման ձևը
<i>Լատիներէն</i>	2	32(0/32/0/0)	1	առ.Եղբ.գն.
<i>Անգլերէն լեզու-1</i>	12	192(0/192/0/0)	1	Եղբ.գնահ.
<i>Գրականագիտության հիմունքներ</i>	2	32(32/0/0/0)	1	առ.Եղբ.գն.
<i>Հայ հին և նոր գրականություն</i>	2	32(32/0/0/0)	1	առ.Եղբ.գն.
<i>Գրաբար</i>	2	32(0/32/0/0)	2	առ.Եղբ.գն.
<i>Արտասահմանյան գրականություն -1</i>	2	32(32/0/0/0)	2	Եղբ.գնահ.
<i>Անգլերէն լեզու-2</i>	14	224(0/224/0)	2	առ.Եղբ.գն.
<i>Հայ նորագույն գրականություն</i>	2	32(32/0/0/0)	2	առ.Եղբ.գն.
<i>Արտասահմանյան գրականություն -2</i>	3	32(32/0/0/0)	3	Եղբ.գն.
<i>2-րդ մասնագիտական օստար լեզու(ֆրանսերէն)-1</i>	8	128(0/128/0/0)	3	առ. Եղբ.գն.
<i>Անգլերէն լեզու-3</i>	9	128(0/128/0/0)	3	Եղբ.գնահ.
<i>Անգլերէն լեզու-4</i>	8	128(0/128/0/0)	4	Եղբ.գնահ.
<i>Լեզվաբանության հիմունքներ</i>	2	32(32/0/0/0)	4	Եղբ.գնահ.
<i>Արտասահմանյան գրականություն -3</i>	3	32(32/0/0/0)	4	առ.Եղբ.գնահ.
<i>Երկրագիտություն/Հիմնական օստար լեզու-անգլերէն/</i>	3	32(32/0/0/0)	4	Եղբ.գնահ.

<i>Հոգեբանություն</i>	2	32(32/0/0/0)	4	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(ֆրանսերեն)-2</i>	10	160(0/160/0/0)	4	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Տեսական հնչյունաբանություն</i>	3	32(32/0/0/0)	5	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Հնդիանուր մանկավարժություն</i>	3	32(32/0/0/0)	5	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>Արտասահմանյան գրականություն -4</i>	3	32(32/0/0/0)	5	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(ֆրանսերեն)-3</i>	8	128(0/128/0/0)	5	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>Օսուար լեզվի պատմություն</i>	3	32(32/0/0/0)	5	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Անգլերեն լեզու-5</i>	10	160(0/160/0/0)	5	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Ռուս գրականության պատմություն</i>	2	32(32/0/0/0)	6	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>Բառագիտություն</i>	2	32(32/0/0/0)	6	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Արտասահմանյան գրականություն -5</i>	3	32(32/0/0/0)	6	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(ֆրանսերեն)-4</i>	8	128(0/128/0/0)	6	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Անգլերեն լեզու-6</i>	9	128(0/128/0/0)	6	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Տեսական քերականություն</i>	3	32(32/0/0/0)	7	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Ուզագիտություն</i>	3	32(32/0/0/0)	7	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Արտասահմանյան գրականություն -6</i>	3	32(32/0/0/0)	7	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(ֆրանսերեն)-5</i>	9	128(0/128/0/0)	7	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>Օսուար լեզվի դասավանդման տեսություն և մեթոդներ</i>	3	32(32/0/0/0)	7	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Անգլերեն լեզու-7</i>	6	96(0/96/0/0)	7	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Երկրագիտություն/Երկրորդ մասնագիտական օսուար լեզու - ֆրանսերեն/</i>	3	32(32/0/0/0)	7	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>Արտասահմանյան գրականություն -7</i>	2	16(16/0/0/0)	8	<i>առ.էզր.զն.</i>
<i>2-րդ մասնագիտական օսուար լեզու(ֆրանսերեն)-6</i>	2	24(0/24/0/0)	8	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Անգլերեն լեզու-8</i>	2	32(0/32/0/0)	8	<i>էզր.զնահ.</i>
<i>Թարգմանության տեսություն և պրակտիկա</i>	2	24(24/0/0/0)	8	<i>առ.էզր.զն.</i>

Ծրագրի մասնագիտական հատվածում նախատեսված է նաև 2-ական կրթելիտ աշխատաձավալով կուրսային 2 աշխատանքների կատարում, որոնց արդյունքների ստուգումը իրականացվում է տարբերակված գնահատման եղանակով (թվանշանով):

2.4. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեղիտային արձեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

«Պատմություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեղիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
ՈՒսումնական պրակտիկա	2	4	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք-1	2	4	հանրագում.
Արտադրական պրակտիկա	4	6	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք-2	2	6	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	7	ստուգարք
Ամփոփիչ ավարտական քննություն	4	8	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	8	հանրագում.

«Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեղիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կուրսային աշխատանք	2	5	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	6	ստուգարք
Կուրսային աշխատանք	2	7	հանրագում.
Ամփոփիչ քննություն	4	8	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	8	հանրագում.

«Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեղիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կուրսային աշխատանք	2	4	հանրագում.
Կուրսային աշխատանք	2	6	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	6	ստուգարք
Արտադրական պրակտիկա	2	8	ստուգարք
Ամփոփիչ քննություն	4	8	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	8	հանրագում.

«Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեղիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կուրսային աշխատանք	2	6	հանրագում.
Կուրսային աշխատանք	2	7	հանրագում.
Մանկավարժական պրակտիկա	4	8	ստուգարք
Ամփոփիչ քննություն	4	8	հանրագում.
Ավարտական աշխատանք	12	8	հանրագում.

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

Մոդուլ	Կրեղիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
--------	--------	----------	---------------

			Ճկը
<i>Կուրսային աշխատանք</i>	2	6	<i>հանրագում.</i>
<i>Կուրսային աշխատանք</i>	2	7	<i>հանրագում.</i>
<i>Մանկավարժական պրակտիկա</i>	4	8	<i>ստուգարք</i>
<i>Ամփոփիչ քննություն</i>	4	8	<i>հանրագում.</i>
<i>Ավարտական աշխատանք</i>	12	8	<i>հանրագում.</i>

**Մաս II.
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ**

1. ՏԵՂԵԿԱԳՐՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ

Դասընթացների տեղեկագիրը նախատեսված է հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ։ Այն ներառում է։

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային **Կրթական արդյունքները**, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեսատավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները։

**2. ԸՆԴԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ**

2.1. Պարտադիր դասընթացներ

0302/B01. «ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-1(2 կրեղիտ)

Չարաբական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ժամանակակից հայերենի հնյունբանության,
բառագիտության, քերականության և ոճագիտության համակարգերի ուսուցումը
նպատակատղել խոսքի մշակույթի զարգացմանը, գրավոր և բանավոր խոսք
կառուցելու հմտությունների ամրակայմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ժամանակակից հայոց լեզվի հնյունական համակարգը,
բառագիտության ենթաբաժնները /իմաստաբանություն,
բառակազմություն, դարձվածաբանություն/, գործառական ոճերի
առանձնահատկությունները, 5-րդ դարի պատմագրությունը, հայ հին և
միջնադարյան քնարերգույթյունը:
2. Կտիրապետի լեզվական ու ոճական նորմերին՝ ելնելով տվյալ
մասնագիտության պահանջներից:
3. Կկարողանա գրական մաքուր հայերենով բանավոր ու գրավոր անսխալ
պատկերավոր ու արտահայտիչ շարադրել մտքերը, արժնորել 5-րդ դարի
հայ պատմագրությունը, միջնադարյան քնարերգությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Պատմական համառոտ ակնարկ հայերենի զարգացման փուլերի
մասին: Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում: Հայ հին գրականություն:
Թեմա 2 Հնյունաբանություն: Հայերենի հնյունական համակարգը: Ուղղագրու-
թյուն և ուղղախոսություն: **Թեմա 3** Բառագիտություն: Ստուգաբանություն, ի-
մաստաբանություն, բառակազմություն, դարձվածաբանություն, բառարանա-
գրություն: **Թեմա 4** Ոճերի դասակարգումը: Հայ միջնադարյան գրականություն:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման շափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է նախօրոք տրվող ստուգարքային թելայրու-
թյան դրական գնահատականի և եզրափակիչ բանավոր պատասխանի հիման
վրա:

0302/B02. «ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-2(2 կրեղիտ)

Չարաբական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերը, ձևաբանական և շարահյուսական ոճագիտության հիմնական հասկացությունները, ծանոթացնել հայ դասական գրականության նմուշներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի խոսքի մասերի ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա բանավոր և գրավոր խոսքում ճիշտ գործածել քերականական ձևերը, վարել երկխոսություն ու բանավեճ, վերլուծել արդի հայ գրականության լավագույն նմուշները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շևարանություն. խոսքի մասերի դասակարգումը: Ժամանակակից հայերենի թերվող խոսքի մասերը: **Թեմա 2՝ Ժամանակակից հայերենի չթերվող խոսքի մասերը:** Հայ նոր գրականություն: **Թեմա 3՝ Շարահյուսություն.** Պարզ նախադասություն: Հայ նորագույն գրականություն: **Թեմա 4՝ Բարդ նախադասություն.** Վոհիսակերպում և դերբայական դարձված: Ուղղակի և անուղղակի խոսք: Ժամանակակից հայերենի կետադրությունը:

Քննության անցկացման ձեր և գնահատման շափանիշները.

Քննությունն անցկացվում է բանավոր՝ նախաքննական թելադրության դրական արդյունքի դեպքում: Քննատոմսը կազմված է չորս հարցից, որոնցից յուրաքանչյուրը զնահատվում է 5 միավոր: Առաջին երկու հարցերը հայոց լեզվին վերաբերող տեսական հարցեր են, երրորդը՝ հայ գրականությանը վերաբերող հարց, չորրորդը՝ գործնական առաջադրանք:

0304/B07. «ՌՈՒՍԱՅ ԼԵԶՈՒ»-1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Վիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի տիրապետումը ոռուսաց լեզվի համակարգին, ապահովել բանավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակությունները՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարրեր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ոռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքին,
2. կկարողանա ճիշտ կազմել իր բանավոր խոսքը,
3. կկարողանա մասնակցել երկխոսությունների,
4. կկարողանա վերլուծել մեկնաբանել և վերարտադրել գեղարվեստական և ճանաշողական բնույթի տեքստ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի դերը հասարակության կյանքում: Ժամանակակից ուսաց լեզուն աշխարհի լեզուների շարքում: **Թեմա 2**՝ Հնչունաբանություն. ձայնավոր ների և բաղաձայների դասակարգումը, արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: **Թեմա 3**՝ Բառագիտություն. պատկերացում բառիմաստի մասին. միջմաստ և բազմիմաստ բառեր, բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստը, հոմանիշներ և հականիշներ, համանուններ և հարանուններ: **Թեմա 4**՝ Շնաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները (բառ, ձևով), խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերական-նական կարգերը: **Թեմա 5**՝ Շարահյուսություն. շարահյուսական միավորները (բառակապակցություն, պարզ նախադասություն), նախադասության զիշավոր անդամները, նախադասության տեսակներն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակրցման ուղղվածության:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգուական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0304/Յ08. «ՈՐԻՄԱՅ ԼԵԶՈՒ» -2(4 կրեդիտ)

Շարաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը՝ հաղորդակցվելու համար լեզվական տարրեր ոլորտներում:

Կրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները,
2. Կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին,
3. Կտիրապետի մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքներին,
4. Կկարողանա վերարտադրել մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնել նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ,
5. Կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից ուսւերեն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառագիտություն. դարձվածներ և դարձվածների դասակարգումը: **Թեմա 2**՝ Շնաբանություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը: Բառակազմություն. բառի ձևաբանական կազմը: **Թեմա 3**՝ Շարահյուսություն. միակազմ նախադասություն, միակազմ նախադասության դասակարգումը: Բարդ նախադասություն, բարդ նախադասության դասակարգումը: **Թեմա 4**՝ Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: **Թեմա 5**՝ Մասնագիտական տեքստի կառուցվածքը. տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը անցկացվում է բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:

0304/B04. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում (ունկնդրել, կարդալ, խոսել, գրել):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հարսուս ակտիվ և ներգոր բառապաշար,
2. կիմանա անգլերենի քերականության հատուկ բարդություն ունեցող երևույթները,
3. կունենա անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արտասանություն, ուղղախոսություն. անգլերենի հնյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը, հնյունների և հնչույթների արտասանական առանձնահատկությունները, նախադասության հնչերանգը: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. հիմնական բառակազմական միջոցներ (ածանցում, բառաքարդում, փոխակարգում): **Թեմա 3՝** Քերականություն. խոսքի մասերի քերականական կարգերը, նախադասության շարադասությունը (ուղիղ և շրջուն): **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ. «Ընտանիք», «Ընտանեկան հարաբերություններ և ավանդույթներ», «Իմ հետաքրքրությունները», «Ճանապարհորդություն», «Երազանքներ», «Իմ ապագա մասնագիտությունը», «Շրջակա միջավայրը և նրա պահպանումը», «Հանրամշակութային երևույթներ» և այլն:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B01. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է թարմացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները,
2. կկարողանա ճիշտ հնչերանգով ձևակերպել հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները՝ դադար, շեշտ, հիմնական հնչերանգ, մեղեղային եզրափակում, տեմպ,
3. կիմանա ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծել բառը և նախադասությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. **Թեմա 2'** Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Սեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: **Թեմա 3'** Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: **Թեմա 4'** Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: **Թեմա 5'** Քանակական և դասական թվական: Քանակական թվականի գործածությունը: **Թեմա 6'** Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման շափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է քանակոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0304/B05. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2(4 կրելիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների լեզվական գիտելիքները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով ընդհանուր մասնագիտական բառապաշտին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա համակարգել նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութը՝ հիմնվելով հաղորդակցական սկզբունքի վրա,
2. կունենա անզերեն բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելու հմտություններ,
3. կկարողանա ընկալել ունկնդրված /կարդացած նյութի հիմնական բովանդակությունը, տարանջատել հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից/,
4. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինաբանական համակարգին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Ուղղախտություն, ուղղագրություն. անզերենի արտասանական առանձնահատկությունները, տարբեր տիպի նախադասությունների հնչերանգն

ու խոսքի առողանությունը, ուղղագրական հիմնական կանոնները: **Թեմա 2՝** Բառապաշար, բառակազմություն. վերարտադրողական և ընկալողական բառապաշարի ընդլայնում: **Թեմա 3՝** Քերականություն. նախորդ փուլում յուրացրած քերականական նյութի (անվանական և բայական կարգերի) համակարգում հաղորդակցական սկզբունքի հիման վրա: **Թեմա 4՝** Հանրամշակութային գիտելիքներ անզախոս երկրների մշակույթի և լեզվակիր ժողովուրդների հասարակական կյանքի մասին: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական լեզվի տերմինաբանական համակարգ:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0304/B02. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2 (4 կրելիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ:

Կրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ճիշտ արտասանել ֆրանսերենի հնչյունները, ճիշտ արտասանությամբ ձևակերպել նախադասությունը,
2. կկարողանա լսելով հասկանալ և վերաշարադրել տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ),
3. կկարողանա գրով վարել անցած թեմաներով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյական անուն, միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Les funerailles, les entrailles. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը (des cour- fleurs, des casse-croute և այլն): **Թեմա 2՝** Ածականի իմաստի փոփոխությունը կախված նրա դիրքից՝ un homme grand-un grand homme. Անորոշ դերանվանական ածականներ: **Թեմա 3՝** Հարաբերական դերանուններ, դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ՝ qui, que, dont, ou, lequel և այլն (դասակարգում): **Թեմա 4՝** Պայմանական եղանակ, կազմությունը և գործածությունը համարական և ստորադասական նախադասություններում: Ըղձական եղանակ: Սահմանական եղանակը ուրիշի ուղղակի խոսքում:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով՝ անցած նյութի հիման վրա:

0304/Յ09. «ՈՂԻՍԱՅ ԼԵԶՈՒ» -3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնելով ուսանողի լեզվային հմտությունները, ապահովել նրա տիրապետումը մասնագիտական լեզվին և ազատ օգտվելը մասնագիտական գրականությունից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ազատ կտիրապետի մասնագիտական լեզվի տերմինաբանային համակարգին,
2. կկարողանա մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով,
4. կկարողանա կազմել գեկույցներ և ռեֆերատներ մասնագիտական թեմաներով,
5. կկարողանա թարգմանել տարբեր բարդության մասնագիտական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոճաբանություն. լեզվի գիտական ոճ, գիտական ոճին բնորոշ շարականացման կառուցվածքներ, գիտական կապակցված տեքստի կառուցման միջոցներ՝ բառային, ձևաբանական և շարականացման: **Թեմա 2՝** Ուղղագրություն. ուղղագրության հիմնական կանոնները: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրներ: **Թեմա 4՝** Գիտական գեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը բանավոր է՝ 20 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցադրությունը պարունակում է 3 հարց. 1-ին և 2-րդ հարցերը՝ 6-ական միավոր, 3-րդ հարցը /մասնագիտական տեքստի թարգմանություն հայերենից ռուսերեն/՝ 8 միավոր:

0304/Յ06. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է նոր, առավել հազեցած բառապաշտի և գիտելիքների ներմուծումը, մասնագիտական բառապաշտի խորացված ուսումնասիրությունը և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու հմտությունների զարգացումը՝ զուգահեռաբար խորացնելով ուսանողների լեզվական հմտությունները և հաղորդակցական կարողությունները լեզվախոսքային բոլոր ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կկարողանա հասկանալ և ամրողապես ըմբռնել լսված նյութի հիմնական բովանդակությունը,
2. կտիրապետի անզերեն բանավոր և գրավոր խոր կառուցելու հմտություններին,
3. կկարողանա թարգմանել մասնագիտական տեքստը հայերենից անզերեն և հակառակը,
4. կկարողանա ինքնուրույն կազմել կապակցված տեքստ մասնագիտական թեմայով:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառապաշար (ռեցեպտիվ և պրոդրուկտիվ)` հոմանիշներ, հականիշներ, նոր բառակապակցություններ: **Թեմա 2՝** Քերականություն. բայի անդեմ ձևեր, մոդալ բայերի երանգավորված իմաստները և դրանց կիրառումը բանավոր և գրավոր խորքում, բայի կրավորական սեռը: **Թեմա 3՝** Գործարար նամակագրություն՝ համառոտագրություն, ինքնակենսագրություն (CV), դիմում: **Թեմա 4՝** Առաջարկվող թեմաներ՝ «Սերունդների հակասություն», «Հոգևոր և մշակութային արթեքներ», «21-րդ դար՝ նոր մարտահրավերներ», «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և նրանց դերը կյանքում», «Հայրենիք և հայրենասիրություն» և այլն:

Քննության անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատոմար պարունակում է 3 հարց՝ համապատասխանաբար 7, 6 և 7 միավոր:

0304/B03. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -3 (4 կրեդիտ)

Հաբարական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հանրագումարի բերել նախորդ մակարդակներում ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա իր մասնագիտական հիմնական տերմինների նշանակությունը, ներառյալ երկրորդ կիսամյակում սովորած 300 միավոր տերմինուղղվածն,
2. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր,
3. կկարողանա առանց բառարանի կարդալ և վերաշարադրել միջին բարդության հասարակական-քաղաքական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գոյականների իգական սեռի կազմության տարրեր միջոցների դասակարգում, քերականորեն (հողի և այլ մասնիկների օգնությամբ), ձևաբա-

նորեն (բարի ձևի փոփոխություն, ածանցներ), բառային (բարի տարբեր ձևեր): Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: **Թեմա 2'** Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը, ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը՝ indicatif (սահմանական եղանակ), conditionnel (պայմանական եղանակ), subjonctif (ըդական եղանակ), imperative (հրամայական եղանակ): **Թեմա 3'** Նախդիրների համակարգային դասակարգում, տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատումը պարունակում է 3 հարց: Առաջին առաջադրանքն է՝ կարդալ, թարգմանել անձանոթ տեքստը մասնագիտական թեմայով, երկրորդը՝ մեկնարանել ծանոթ մասնագիտական տեքստը. երրորդը՝ խոսել մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ:

0301/B05. «ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՑՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակները՝ 3-րդ(4-րդ), հանրագումարային քննություն
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված մարդուն և մասնագետին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի մասին փիլիսոփայական հայեցակարգերի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները,
2. կիասկանա ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա վերլուծել և ամբողջական պատկերացում կազմել արդի քաղաքակրթական, քաղաքական-մշակութային և մարդաբանական պատկերացումների, տեխնածին քաղաքակրթության գլոբալ հիմնախնդիրների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Փիլիսոփայության առարկան: **Թեմա 2'** Կեցություն և մատերիա: **Թեմա 3'** Դիալեկտիկա: **Թեմա 4'** Բնություն: **Թեմա 5'** Մարդ և պրակտիկա: **Թեմա 6'** Գիտակցություն և ձանաշողություն: **Թեմա 7'** Գիտություն: **Թեմա 8'** Հասարակություն: **Թեմա 9'** Մշակույթ: Անձ: Ապագա:

Քննության անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Հարցատումը պարունակում է 4 հարց:

0301/B01. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՑՄԱՐՑԵՐ» -1(2 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ունի ծանոթացնել
ուսանողին հայոց պատմության հին շրջանի և միջնադարի պատմությանը, Հայ-
կական լեռնաշխարհի աշխարհագրությանը և սեր առաջացնել մեր ժողովրդի
բազմադարյան պատմության և նրա հերոսական անցյալի նկատմամբ՝ շեշտը
դնելով հայոց պետականության պատմության ըստ ամենայնի լուսաբանման
վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայոց հին ու միջնադարյան պատմությանը,
2. կկարողանա քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել հայոց պատմու-
թյան հին ու միջին շրջանի կարևորագույն իրադարձություններին,
3. յուրացրած կլինի հայոց պետականությունների պատմությունը:

Բովանդակությունը.

Ներածություն. Հայկական բնաշխարհը: Վարչական բաժանումները: **Թեմա**

1՝ Հայաստանը հնագույն շրջանում: **Թեմա 2՝** Հայաստանի հին շրջանի պատ-
մությունը. Վանի թագավորությունը (Ք.ա. IX-VIդդ.): Համահայկական պետու-
թյան ստեղծումը (Երվանդունիների թագավորությունը): Մեծ Հայքի պետության
վերելքը (Արտաշեսյանների թագավորությունը): Արշակունիների թագավորու-
թյունը (I-Vդդ.): **Թեմա 3՝** Հայաստանը վաղ միջնադարում: **Թեմա 4՝** Հայաստանը
զարգացած միջնադարում: **Թեմա 5՝** Հայաստանը ուշ միջնադարում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝
նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0301/B02. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՑՄԱՐՑԵՐ» -2(2 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապմունք-
ներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, հանրագումարային քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին
մատուցել հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանը: Դասավանդման ըն-
թացքում շեշտը դրվում է ազգային-ազատագրական շարժումների և Հայաստանի
1-ին, 2-րդ և 3-րդ Հանրապետությունների պատմության վերլուծության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի նոր և նորագույն պատմությանը,
2. կկարողանա վերլուծել հայ ազգային-ազատագրական շարժման կարևորագույն իրադարձությունները, Հայաստանի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ Հանրապետությունների պատմությանը և դասեր քաղել անցյալի սխալներից,
3. կկարողանա գիտելիքները լայնորեն օգտագործել իր աշխատանքային, հատկապես կրթական գործընթացներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ ազատագրական շարժումները 17-18-րդ դդ.: Արևելյան Հայաստանի միացումը Մուսաստանին: **Թեմա 2՝** Հայկական հարցի ծագումը և բովանդակությունը: Հայ ազգային-ազատագրական գինված պայքարի փուլը (1870-ական թթ. - 20-րդ դ. սկիզբ): **Թեմա 3՝** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: Ազգային-ազատագրական գինված պայքարի փուլը: **Թեմա 4՝** Արևմտահայության Մեծ եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: **Թեմա 5՝** 1917թ. փետրվարյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: 1917թ հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը: **Թեմա 6՝** Հայաստանի առաջին հանրապետությունը (1918 - 1920 թթ.): **Թեմա 7՝** Խորհրդային Հայաստանը (1920-1991 թթ.): **Թեմա 8՝** Հայաստանի երրորդ հանրապետությունը (1991-2000 թթ.): **Թեմա 9՝** Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետությունը:

Քննության անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Քննությունը անցկացվում է բանավոր: Նարցատում պարունակում է 3 հարց՝ 7, 7, 6 միավոր արժեքով:

2.2. Կամընտրական դասընթացներ

0201/B01. «ՏԸՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակներ՝ 4-րդ(3-րդ), սոուզագրք

Նպատակը.

ՈՒսանողների մոտ ձևավորել տնտեսագիտության մեթոդաբանության, շուկայական տնտեսության բովանդակության, սեփականատիրական հարաբերությունների, միկրոտնտեսական և մակրոտնտեսական զարգացման օրինաշափությունների, պետական բյուջեի ու պետության տնտեսական քաղաքականության արդյունավետության բարձրացման մասին պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի տնտեսագիտության հիմունքները,
2. պատկերացում կրնենա շուկայական տնտեսության բնույթի, կատեգորիաների, զարգացման հիմնական օրինաչափությունների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Տնտեսագիտության առարկան և մեթոդները: **Թեմա 2'** Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: **Թեմա 3'** Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: **Թեմա 4'** Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: **Թեմա 5'** Սպառողի վարքի տեսություն: **Թեմա 6'** Արտադրության ծախքերը: **Թեմա 7'** Շուկայի կառուցվածքը և զնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: **Թեմա 8'** Զերնարկությունների և կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: **Թեմա 9'** Ուսուրաների զների ձևավորումը: **Թեմա 10'** Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշվվերի համակարգը: **Թեմա 11'** Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: Մակրոտնտեսական վերլուծություն: **Թեմա 12'** Փողը և բանկային համակարգը. դրամավարկային քաղաքականություն: **Թեմա 13'** Պետական բյուջեն և ֆինանսավարկային քաղաքականությունը: **Թեմա 14'** Տնտեսական աճ: **Թեմա 15'** Միջազգային առևտուրի տեսություն: **Թեմա 16'** Միջազգային տնտեսական գործակցություն: **Թեմա 17'** Անցումային տնտեսության հիմունքներ: **Թեմա 18'** Կոռուպցիայի տրնտեսական պատճառները և դրա դեմ պայքարի մեթոդները անցումային տնտեսությունում:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանափոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

0301/B03. «ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Հաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակ՝ 4-րդ (3-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա համապատասխան գիտելիքներ քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերի մասին.
2. պատկերացում կունենա քաղաքագիտության առարկայական տիրույթի ու մեթոդաբանության մասին.
3. կունենա քաղաքագիտական վերլուծություններ կատարելու բավարար ունակություններ.
4. կարողանա կողմնորոշվել գործնական քաղաքականության հիմնահարցերի մեկնաբանման հարցերում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքագիտության ինստիտուցիոնալ կայացման գործընթացը:
Թեմա 2՝ Քաղաքականությունը որպէս սոցիալական երևոյթ. բնորոշ գծերն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Քաղաքական իշխանության էությունն ու կառուցվածքը: **Թեմա 4՝** Հասարակության քաղաքական համակարգը: **Թեմա 5՝** Պետությունը որպէս քաղաքական համակարգի զիսավոր ինստիտուտ: **Թեմա 6՝** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա 7՝** Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: **Թեմա 8՝** Քաղաքական գաղափարախոսություններ: **Թեմա 9՝** Կոռուպցիան և նրա դրսնորման տեսակները, նրա դեմքայրարի ձևերն ու մեթոդները:

Սոուզարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:

0301/B04. «ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ(3-րդ), սոուզարք

Նպատակը.

Սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները: Նպատակներից է նաև ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտությունների մշակումը, ինչպես նաև իրավական աշխարհայացքի ու մշակույթի ձևավորումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա պետության և իրավունքի մասին հիմնական սկզբունքները, հայեցակարգերը,
2. Կիմանա օրենսդրության առանձին ճյուղերի իրավական կարգավորման հիմունքները,
3. Կիմանա կարևոր իրավական հասկացությունները, եզրույթները,
4. Կունենա գիտելիքները գործնականում կիրառելու ունակություններ և հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասարակություն և պետություն: **Թեմա 2՝** Իրավունքի ձևերը: **Թեմա 3՝** Օրինականություն, իրավաչափ վարքագիծ, իրավախախտում: **Թեմա 4՝** Կոռուպցիայի դեմ պայքարի իրավական հիմնահարցերը: **Թեմա 5՝** Սահմանադրական իրավունք: **Թեմա 6՝** Դատական իշխանություն և դատական համակարգ: **Թեմա 7՝** Քաղաքացիական իրավունք: **Թեմա 8՝** Աշխատանքային իրավունք: **Թեմա 9՝** Ընտանեկան իրավունք: **Թեմա 10՝** Էկոլոգիական իրավունք: **Թեմա 11՝** Քրեական իրավունք: **Թեմա 12՝** Դատավարական իրավունք: **Թեմա 13՝** Միջազգային իրավունք:

Սոուզարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց (նախապես տրամադրված հարցաշարից), որոնցից առնվազն երկուսին դրական պատասխանող ուսանողը ստանում է «ստուգված»:

0202/B01. «ՄՇԱԿՈՒԹԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Հաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութարաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևոյթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հասուլ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային և հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. համապարփակ գիտելիքներ կունենա գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումների և տեսությունների մասին,
2. ծանոթ կլինի մշակույթի կառուցվածքներ, բաղադրիչներին, տիպարանությանը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափություններին,
3. ընդհանուր գիտելիքներ կունենա համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումների օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի երթան, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեսա 2**՝ Մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, գործառույթները և մեխանիզմները: Մշակութային գործընթացներ: **Թեսա 3**՝ Մշակույթը «անհատ», «բնություն», «հասարակություն», «էթնոս», «քաղաքակրթություն» կատեգորիաների համատեքսում: **Թեսա 4**՝ Համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումները՝ մոտեցումներ, հարցադրումներ, օրինաչափություններ: **Թեսա 5**՝ Ժամանակակից մշակութային գործընթացները և գլոբալիզացիայի խնդիրը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

0301/B06. «ԿՐՈՆՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Հաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ

ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենումինացիաների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա՝ ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, ինչպես նաև Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները և տոնածիսական համակարգը.
2. կիասկանա ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամարանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները.
3. կկարողանա կատարել տարբեր կրոնների ու կրոնական ուղղությունների տարբերակում և քննական արժևորում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: **Թեմա 2՝** Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: **Թեմա 3՝** Բուդդականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 4՝** Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: **Թեմա 5՝** Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: **Թեմա 6՝** Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: **Թեմա 7՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: **Թեմա 8՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: **Թեմա 9՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: **Թեմա 10՝** Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:

Սոուզարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Սոուզարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 3 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ 3.1. Պարտադիր դասընթացներ

0101/B02. «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻՑ ՕԳՏՎԵԼՈՒ ՀԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակերը՝ 1-ին (2-րդ), սոուզարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ համակարգչների, դրանց տեխնիկական, ծրագրային և ինֆորմացիոն պահովման մասին, ինչպես նաև ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր համակարգչի օգնու-

թյամբ մասնագիտության մեջ գործնական հետազոտություններ ու վերլուծություններ կատարելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիամական համակարգչի կառուցվածքի և աշխատանքի հիմնական սկզբանքները,
2. կիմանա, թե ինչ է օպերացիոն համակարգը, բազմախնդրայնությունը, որոնք են տեքստային և գրաֆիկական խմբագիրների աշխատանքների սկզբունքների տարբերությունը, Windows օպերացիոն համակարգի և Word, Excel, PowerPoint ծրագրերի հետ աշխատելու հիմնական սկզբունքները,
3. կվարողանա ինքնուրույն կատարել իր թղթավարությունը (կուրսային, ավարտական աշխատանքներ, հաշվարկների կատարում, գեկուցումների համար սլայդների պատրաստում և այլն):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համակարգչի կառուցվածքը և աշխատանքի հիմնական սկզբանքները: Օպերացիոն համակարգի հասկացություն և բազմախնդրայնության զարգացման գործառնությունները: Microsoft Word փաստաթղթի ստեղծում և ձևավորում: **Թեմա 2՝** Microsoft Word փաստաթղթի ստեղծում և ձևավորում: **Թեմա 3՝** Microsoft Excel էլեկտրոնային աղյուսակներ: **Թեմա 4՝** Microsoft PowerPoint ներկայացման ստեղծում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Դասընթացն ավարտվում է ստուգաքրով: Ուսանողին տրվում են հանձնարարություններ, որոնք հիմնված են դասընթացի ընթացքում անցած թեմաների վրա:

0001/B05. «ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Ծաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակներ՝ 5-րդ (6-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակներում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, քունավոր նյութեր, ձառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ստեղծված արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմական պայմաններում ժամանակին և ճիշտ պաշտպանվելու ձևերն ու մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: **Թեմա 2** Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: **Թեմա 3** Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և զնահատման մեթոդները: **Թեմա 5** Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության բարության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 7** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց. երկուար՝ տեսական, մեկը՝ գործնական:

0001/В06. «ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՔՈՐԴՈԳԱՎՈՐՈՒՄ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապունքներ)

Կիսամյակները՝ 5-րդ (6-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացների նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահարում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) մինչքծշկական օգնության ցուցաբերում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիարողանա էքստրեմալ պայմաններում (երկրաշարժ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում, ոսկորների կոտրվածքներ, արյունահոսություն, շոկային իրադրություն, վնասվածքներ) մինչքծշկական օգնություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Առաջին բուժօգնությունն ու մինչքծշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 2** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 3** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 4** Հակահամաձարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 5** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքը ընթանում է բանավոր՝ հարցատոմսերով: Հարցատոմսը ներառում է երեք հարց. երկուար՝ տեսական, մեկը՝ գործնական:

0103/В01. «ՀԿՈԼՈԳԻԱՅԻ ԵՎ ԲՆԱՊԱՇՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակները՝ 1-ին (2-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատկերացում էկոլոգիա գիտության տեսական հիմնահարցերի, բնապահպանության առկա խնդիրների և հիմնահարցերի լուծման առաջարկվող եղանակների և կիրառվող մեթոդների ու մոդելների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա էկոլոգիա գիտության հիմնական տեսական մոտեցումները, օրենքները, հարցերը,
2. կկարողանա օգտագործել այդ գիտելիքները բնապահպանական հարցերի լուծման ոլորտում,
3. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Էկոլոգիայի զարգացման պատմական ուղին, տեղն ու դերը մյուս գիտությունների համակարգում: Օրգանիզմներ և էկոհամակարգ: Էկոլոգիական հիմնական օրենքները և կանոնները: **Թեմա 2** Էկոհամակարգի տարրերը և տրոֆիկ մակարդակները: **Թեմա 3** Օրգանիզմների և միջավայրի փոխհարաբերությունը, էկոգործոնները: **Թեմա 4** Էներգիան էկոհամակարգերում: Սննդային շղթաներ: Կենսաերկրաքիմիական ցիկլեր: **Թեմա 5** Մարդու էկոլոգիա: Շրջակա միջավայր: Մարդածին համակարգերը: **Թեմա 6** Բնական պաշարների դասակարգումը: Գլոբալ արտադրություն և քայլայում: **Թեմա 7** Շրջակա միջավայրի ոլորտների նկարագրություն: **Թեմա 8** Պոպուլյացիոն էկոլոգիա: **Թեմա 9** Շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հիմնահարցերը: Գլոբալ էկոլոգիական պրոբլեմներ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

3.2. Կամընտրական դասընթացներ

0101/В01. «ՍԱԹԵՍՍՏԻԿԱՅԻ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակները՝ 1-ին (3-րդ), ստուգարք

Նպատակ.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մտածողության զարգացում, վերացական մտածողության ձևավորում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի հանրակարգական և հանրամատչելի բնույթի մաթեմատիկական որոշ հարցերի.
2. կկարողանա մոդելավորել առօրեական բնույթի որոշ խնդիրներ և լուծել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բազմությունների տեսության տարրերը: **Թեմա 2՝** Մատրիցներ և որոշչներ: **Թեմա 3՝** Սարեմատիկական ինդուկցիա: **Թեմա 4՝** Կոորդինատների մեթոդը: **Թեմա 5՝** Οչ էվկլիդեայան երկրաչափություն: **Թեմա 6՝** Սարեմատիկական մոդելավորում: **Թեմա 7՝** Արսիոմային մոտեցումը մաթեմատիկայում: **Թեմա 8՝** Հավանականությունների տեսության տարրերը: **Թեմա 9՝** Սարեմատիկական վիճակագրության տարրերը: **Թեմա 10՝** Սարեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզուն:

Սովորումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր հարցազրույցի ձևով:

0102/B01. «ԲՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԿՈՂՅԵՊԻՑԻԱՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակները՝ 1-ին (3-րդ), ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք՝ ծանոթացնելով նրանց բնագիտության զարգացման պատմությանը, բնույթյան համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափություններին, բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնագիտության զարգացման հիմնական փուլերը, բնագիտության հիմնական սկզբունքները, բնույթյան համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները,
2. կիասկանա բնույթյան համակարգերի կառուցվածքի և զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները,
3. կկարողանա կատարել համապատասխան եզրակացություններ բնույթյան առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բնագիտության առարկան: Օրինաչափությունները և զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2՝** Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: **Թեմա 3՝** Աշխարհի մեխանիստական պատկերը: **Թեմա 4՝** Դասական թերմոդինամիկայի և վիճակագրական ֆիզիկայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 5՝** Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: **Թեմա 6՝** Հարաբերականության հաստուկ և ընդհանուր սկզբունքները: **Թեմա 7՝** Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: **Թեմա 8՝** Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: **Թեմա 9՝** Տարրական մասնիկներ:

ըր: Հիմնարար փոխազդեցությունները: **Թեմա 10՝** Աստղերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 11՝** Մոլորակների կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 12՝** Տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: **Թեմա 13՝** Քվանտային կոսմոլոգիա: Անթրոպային սկզբունք: **Թեմա 14՝** Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: **Թեմա 15՝** Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:

Սոուզարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Սոուզարքին տրվում է առավելագույնը 4 հարց, նախապես տրված հարցաշարից:

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

4.1. «Պատմություն» մասնագիտություն

0301/B09. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ- մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ հայ ժողովրդի հին և միջին շրջանի քաղաքական, տնտեսական և մշակութային պատմության, վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամրողական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի հին և միջին դարերի շրջանների վերաբերյալ.
2. կկարողանա վերլուծաբար մոտենալ հայոց հին և միջին շրջանի պատ- մությանը:

Բովանդակությունը.

- Թեմա 1՝** Ներածական դասախոսություն և հնագույն պատմություն: **Թեմա 2՝** Հայկանների և Վանյան թագավորություններ: Հայաստանի Երվանդական թա- գավորություն: **Թեմա 3՝** Հայաստանն Առաջավոր Ասիայի հզոր տերություն: **Թեմա 4՝** Մեծ Հայքի Արշակունյաց թագավորությունը: **Թեմա 5՝** Քրիստոնեության հոչակումը Հայաստանի պետական կրոն: **Թեմա 6՝** Մեծ Հայքի թագավորությունը 4-5-րդ դդ.: **Թեմա 7՝** Մեսրոպ Մաշտոցը և հայ գրերի գյուտը: **Թեմա 8՝** Հայաստանը 5-9-րդ դդ.: **Թեմա 9՝** Հայ ազատագրական պայքարը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յու- րաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B54 «ՀԱՅՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ Հայաստանի պատմական աշխարհագրության՝ Հայկական լեռնաշխարհի, էթնիկ հիմնահարցերի, վարչական բաժանումների, քաղաքների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի Հայկական լեռնաշխարհի և նրա ժողովրդագրության վերաբերյալ
2. կայուն գիտելիքներ կունենա պատմական Հայաստանի պատմական աշխարհագրությունից,
3. կկարողանա տիրապետել պատմական Հայաստանի աշխարհագրությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական լեռնաշխարհի բնական պայմանները: **Թեմա 2՝** Հին Հայաստանի բնակչությունը: **Թեմա 3՝** Հին Հայաստանի գլխավոր ճանապարհները և նրանց քաղաքական ու տնտեսական նշանակությունը: **Թեմա 4՝** Հին Հայաստանի տերիտորիալ և վարչական բաժանումը Ք.ա. 5-րդ դարից մինչև 1-ին դարը: **Թեմա 5՝** Հին Հայաստանի պատմաշխարհագրական նկարագիրը:

Սոռուցումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոռուցման ձևերն են.

1-ին սոռուցում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B16. «ՀԻՆ ԱՐԵՎԵԼՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տեղեկություններ հաղորդել Հին արևելյան քաղաքակրթությունների ձևաբանման, զարգացման միտումների մասին:

սին: Տալ գիտելիքներ այդ քաղաքակրթությունների տիպաբանության, իին արեվելյան հասարակությունների կառուցվածքի, զաղափարախոսության, կրոնի և մշակույթի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա իին արևելյան խոշոր քաղաքակրթությունների տնտեսական, քաղաքական, մշակութային կյանքի առանձնահատկությունները,
2. կկարողանա նրանց պատմության կոնկրետ փաստերն ու իրողությունները բացահայտել ընդհանուր տեսությունների, զաղափարների դիտանկյունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հին Արևելք հասկացությունը: **Թեմա 2՝** Հին Եգիպտոս: **Թեմա 3՝** Հին Միջագետք (Շումեր, Աքաղ, Բաբելոն): **Թեմա 4՝** Հին Ասորեստան: **Թեմա 5՝** Պատեստին: **Թեմա 6՝** Փյունիկիա: **Թեմա 7՝** Խեթական թագավորություն: **Թեմա 8՝** Հին Հնդկաստան: **Թեմա 9՝** Հին Չինաստան:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B17. «ՆԱԽՆԱԴԱՐՅԱՆ ՀԱՍԱՐԱՎՈՒԹՅԱՆ ՊԱՍՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ պատկերացում ձևավորել նախնադարյան հասարակության զարգացման հիմնական էտապների մասին, գիտելիքներ տալ հոմինիդների ընտանիքի զարգացման և ժամանակակից մարդու ձևավորման գործընթացի մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտրոպոգենեզի հիմնական էտապները, գիտելիքներ կունենա հոմինիդների բրածո ներկայացուցիչների, նրանց տարածման տիրութեների և աշխատանքային գործունեության մասին,
2. պատկերացում կունենա սոցիո -, կուլտուրո -, պոլիտեգենեզի հիմնական էտապների զարգացման տրամաբանության մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդու ծագումը: «Ունակ մարդու» և «զետնաքարե գործիքների մասին» եղած վարկածները: Դիտելանտրովի գտածոները: Սինանտրով, Հեյդելբերգան մարդ և այլն: Նեանդերթալցիները և նրանց տարածումը «իին աշխարհում»: **Թեմա 2՝** Նախահամայնք: Մտածողության և խոսքի ծագման խնդիրը: Գաղափարական պատկերացումների սաղմերի հանդես գալը նախահամայնքում: **Թեմա 3՝** Մարդագոյացման պրոցեսի ավարտը և համայնա-տոհմական կարգերի առաջացումը: **Թեմա 4՝** Վաղ տոհմական համայնքը: Սեռա-տարիքային խմբերը վաղ նախադարյան համայնքում, ինիցիացիա: Ամուսնություն և ընտանիք: Իշխանության կազմակերպումը: Հոգևոր մշակույթը: **Թեմա 5՝** Ուշ տոհմական համայնքը: Տոհմերի տրոհումը ներտոհմական խմբերի, դրանց համախմբումը ցեղերի մեջ: Իշխանության կազմակերպումը: Հոգևոր մշակույթը: **Թեմա 6՝** Դասակարգային հասարակության հաստատությունների հանդես գալը: Սարկությունը և նրա ձևերը: Մենամուսնական ընտանիք: Դրացիական համայնքի ձևավորումը: Հոգևոր մշակույթի գարգացումը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0302/B27. «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, գարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ գրականության ժանրերը, գարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կիարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնամիջություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ մշակույթը մինչև 5-րդ դար: Մեսրոպ Մաշտոցը և գրերի ստեղծումը. գրականության գարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 2՝**

Պատմագրություն: **Թեմա 3** Հայ միջնադարյան գրականությունը: **Թեմա 4** Հայ նոր գրականությունը: **Թեմա 5** Հայ նորագույն գրականությունը: **Թեմա 6՝** Արդի հայ գրականությունը և նրա զարգացման միտումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301 / В 70. «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական 2 ժամ՝ (24 ժամ դասահիմնարկություն, 8 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրակալիչ գնահատման

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել իրենց ապագա մասնագիտության առանձնահատկություններին, պատմական գիտության դերին և նշանակությանը, պատմական սկզբնադրյուրների տիպերին և դրանց հետ աշխատելու սկզբունքներին, գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա պատմական գիտության զարգացման ընթացքը և առանձնահատկությունները,
2. Կիասկանա պատմական գիտելիքների առաջացման, կուտակման և համակարգման ընթացքը,
3. Կիմանա պատմագիտության խնդիրները, գիտելիքներ ձեռք կրերի պատմական սկզբնադրյուրների տարրեր խմբերի հետ աշխատելու սկզբունքների մասին,
4. Վկարողանա ընդլայնելու և ստեղծագործաբար կիրառելու ունեցած գիտելիքները, պատմականությանը հարազատորեն վերլուծելու փաստեր և անաշատ հետևություններ անել, օգտվելու տարաբնույթ և տարալեզու սկզբնադրյուրներից, տիրապետելու դրանց մեկնաբանման առանձնահատկություններին, կատարելագործելու գեկուցում պատրաստելու ու գիտական բանավեճ վարելու մշակույթը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի նպատակը և խնդիրները: **Թեմա 2՝** Պատմություն հասկացության բազմանշանակությունը: Պատմության բաժանումը բնական պատմության և հումանիտար պատմության: **Թեմա 3՝** Պատմական գիտությունների համակարգը: Հնագիտությունը, ազգագրությունը և ազգաբանությունը պատմական գիտությունների համակարգում: Հատուկ (օժանդակ) պատմական գիտակարգեր: **Թեմա 4՝** Պատմական սկզբնադրյուրների տիպերը և դրանց հետ աշխատելու առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** <<Պատմական փաստ>> հասկացությունը: **Թեմա 6՝** Գրադարանները, դրանց տեղեկատվական

ապարատը, թեմատիկ, հեղինակային, մամուլի և շարունակվող հրատարակությունների կատալոգները: **Թեմա 7՝** Ինտերնետ, որոնման համակարգերը, պատմական գրականության գլխավոր կայքերը: **Թեմա 8՝** Ուսանողներից պահանջվող գիտահետազոտական աշխատանքները: Կուրսային, շրջանավարտի ավարտական աշխատանք: **Թեմա 9՝** Պատմագրության առաջացումը և հետագա զարգացումը Հին Արևելքում և Հին Հունաստանում և Հռոմում: **Թեմա 10՝** Միջնադարյան պատմագրություն: **Թեմա 11՝** Պատմագիտության առաջնորդը, զարգացման հիմնական միտումները, նշանավոր դեմքերը 18-20-րդ դարում: **Թեմա 12՝** Պատմագիտական գլխավոր դպրոցները և ուղղությունները մեր օրերում:

Սոռուցումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոռուցման ձևերն են.

1-ին սոռուցում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B10. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրակակաց գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հիմնավոր գիտելիքներ հաղոր-դել միջնադարում հայոց պետականության գլխավոր փուլերի, հայոց բանակի ու հայ գինվորականության դերի, հայ եկեղեցու և պետության փոխհարաբերությունների, զարգացած ավատատիրության և ուշ միջնադարյան դարաշրջանների առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. հստակ պատկերացում կունենա հայոց միջնադարյան պետականության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին.
2. կպատկերացնի հայ իրականության մեջ զարգացած ավատատիրական հա-րաբերությունների օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները.
3. ձեռք կրերի պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմա-նի գնահատելու կարողություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայաստանի անկախության վերականգնումը, Բագրատունիների թագավորության հռչակումը և ամրապնումը: **Թեմա 2՝** Բագրատունիների թա-գավորությունը խաղաղ զարգացման և տնտեսական վերելիք ժամանակաշրջա-նում: **Թեմա 3՝** Բագրատունիների թագավորության թուլացումն ու անկումը: **Թեմա 4՝** Հասարակական-տնտեսական հարաբերությունները և պետական կար-գը 9-11-րդ դարերում, թոնդրակյան շարժումը և զյուղացիական ելույթները Հա-յաստանում 9-11-րդ դարերում: **Թեմա 5՝** Հայ ժողովրդի պայքարը սելջուկ-թուր-

քերի դեմ, Զաքարյանների իշխանությունը, տնտեսական կյանքը, հայկական իշխանական տները 13-րդ դ.-14-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեսա 6** Կիլիկյան Հայաստանը 11-14-րդ դարերում: **Թեսա 7** Հայկական մշակույթը 9-րդ դարում-14-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեսա 8** Հայաստանը 14-րդ դարի երկրորդ կեսին-17-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեսա 9** Հայկական մշակույթը 14-րդ դարի երկրորդ կեսին-17-րդ դարի առաջին կեսին:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B18. «ՀԻՆ ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀՈՂՈՄԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեղիտ)

Հարաբական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պրակտիկ և տեսական գիտելիքներ անտիկ քաղաքակրթությունների առանձնահատկությունների մասին: Ներկայացնել քաղաք-պետությունների (պոլիսի) ձևավորումը, դրանց առաջացման առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հին հունական քաղաքակրթության կոնկրետ պատմության փաստերը, իրողությունները և կկարողանա դրանք շարադրել իբրև միասնական պատմություն՝ միկենյան կենտրոններից մինչև դեմոկրատական պոլիս:
2. Կկարողանա ճշգրիտ որոշել քաղաքացիական հասարակության հիմնարար չափումները և տեսնել դրա հեռանկարները միջնադարյան պատմության մեջ.
3. Կկարողանա հասկանալ անտիկ մշակույթի առանձնահատկությունները և դրանց ազդեցությունը համաշխարհային պատմության վրա:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Անտիկ ժամանակաշրջան հասկացությունը: Հին Հունաստանի պատմության սկզբնադրյուրները և պատմագրությունը: **Թեսա 2** Էգեյան կամ Կրետո-միկենյան ժամանակաշրջան /Ք.ա. 3-2-րդ հազարամյակ/: **Թեսա 3** Հունաստանը նախապոլիսյան դարաշրջանում /Ք.ա. 11-9-րդ դդ./: **Թեսա 4** Հունաստանը արխայիկ դարաշրջանում /Ք.ա. 8-6-րդ դդ./: **Թեսա 5** Դասական Հունաստանը /Ք.ա. 5-4-րդ դդ./: **Թեսա 6** Հելլենիզմի շրջան /Ք.ա. 4-1-ին դդ./: **Թեսա 7** Հին Հոռոմի պատմության սկզբնադրյուրները և պատմագրությունը: **Թեսա 8**

Հոռմեական Հանրապետություն: **Թեսա 9** Հոռմեական Հանրապետության անկումը: **Թեսա 10** Կայսրության առաջացումը Հոռմում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Նարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0302/Բ13. «ԳՐԱԲԱՐ» -1 (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ Յ-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի հնչյունական և բառային իրողությունները:

Կրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա գրաբարի հնչյունական, ուղղագրական, հնչյունափոխական և բառային հատկանիշները.
2. Կիասկանա գրաբար տեքստերը.
3. Կիարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի հնչյունաբանական, բառապաշարային, վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1 Գրաբարը՝ որպես հայերենի գարզացման շրջան. գրաբարի ընդհանուր առանձնահատկությունները: **Թեսա 2** Գրաբարի հնչյունական համակարգը. երկբարբառներ և եռաբարբառներ: **Թեսա 3** Գրաբարի դերբայները: **Թեսա 4** Գրաբարի խոնարհման համակարգը. սահմանական, ստորադասական և հրամայական եղանակները: **Թեսա 5** Գրաբարի անկանոն բայերը: **Թեսա 6** Գրաբարի պակասավոր բայերը: Պատճառական բայեր. գրաբարի բաղադրյալ ժամանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր կարձ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Գրավոր կարձ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/Բ24. «ՈՈՒՍԱՍԱՆԻ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է գիտա-ձանաշողական գործընթացի միջոցով ուսանողներին քաջատելոյակ դարձնել Ծուսաստանի պատմության պատմական անցյալին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. լիարժեք տեսական գիտելիքներ կունենա նշված ժամանակաշրջանի Ծուսաստանի պատմության մասին.
2. կիասկանա Ծուսաստանի խաղացած դերը հայ ժողովրդի պատմական ճակատագրում, ճիշտ պատկերացում կունենա ներկա զարգացումների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սլավոնական ցեղերից Արևելյան սլավոնների աշխարհագրական առանձնացումը: Ծյուրիկովյան դինաստիան և հին ռուսական Ծյուրիկյան պետության՝ Կիևյան Ծուսիայի կազմավորումը: **Թեմա 2՝** Ծուս-բյուզանդական առաջին պայմանագիրը: Դրեվյանների ապստամբությունը և Օգայի բարեկույտմները: Սվյատովազ մարտիկ-իշխանը և բալկանյան քաղաքականությունը: Կիևյան Ծուսիայի պետական կառուցվածքը: **Թեմա 3՝** Վլադիմիրը որպես մեծ իշխան. քրիստոնեության ընդունումը որպես պետական կրոն: **Թեմա 4՝** Յարուլավ Իմաստունի ժամանակաշրջանը (1019-1054թթ.): **Թեմա 5՝** Վլադիմիր Մոնոմախ (1113-1125թթ.): **Թեմա 6՝** Կիևյան Ծուսիայի քաղաքական մասնատումը: **Թեմա 7՝** Կիևյան Ծուսիայի կուլտուրան X - XIII դդ.: **Թեմա 8՝** Ծուսիան թաքար-մոնղոլական լծի տակ և դրա հետևանքները: **Թեմա 9՝** Հյուսիս-Արևելյան Ծուսիայի վերածնունդը և Սոսկովյան իշխանության ուժեղացումը (Իվան Կալիտա. 1325-1344թթ., Նմիտորի Դոնսկոյ. 1359-1389թթ., Վասիլի I. 1389-1425թթ., Վասիլի II. 1425-1462թթ.): **Թեմա 10՝** Իվան III. 1462-1505թթ.: Թաքար-մոնղոլական լծի թոթափումը և ոռոսական կենտրոնացված պետության կազմավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B25. «ԾՈՒՍԱՍԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զիտա-ձանաշողական գործընթացի միջոցով ուսանողներին քաջատելյակ դարձնել Ռուսաստանի պատմության պատմական անցյալին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. լիարժեք տեսական զիտելիքներ կունենա նշված ժամանակաշրջանի Ռուսաստանի պատմության մասին.
2. կհասկանա Ռուսաստանի խաղացած դերը հայ ժողովրդի պատմական ձակատագրում.
3. հստակ պատկերացում կկունենա ներկա զարգացումների մասին, կկարողանա կատարել ձիշտ հետևողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Իվան IV-ի (Սեեղի) զահակալությունը և բարեփոխումները: Արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 2՝** Ռոյուրիկովյան դինաստիայի ընդհատումը և Բորիս Գոդունովի ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: Խոռովության և խառնակության շրջանը: Գյուղացիության ճորտացումը: Ռումանովյան դինաստիայի զահակալումը: ՈՒկրաինայի միացումը Ռուսաստանին: **Թեմա 3՝** Պյոտր Մեծի ժամանակաշրջանը. 1689-1725թթ.: **Թեմա 4՝** Ռուսաստանը Եկատերինա Մեծի զահակալության շրջանում. 1762-1796թթ.: **Թեմա 5՝** Ալեքսանդր I. 1801-1825թթ.: 1812թ. հայրենական պատերազմը: **Թեմա 6՝** Դեկաբրիստների ապրատամբությունը: **Թեմա 7՝** Ղրիմի պատերազմը և ճորտատիրական իրավունքի վերացումը: **Թեմա 8՝** Հետուեֆորմյան շրջանի բուրժուական բարեփոխումները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր կարձ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուզում. Գրավոր կարձ հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B11. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՍՄՈՒԹՅՈՒՆ» -3(4 կրելիս)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակ.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հիմնավոր զիտելիքներ հաղորդել 17-րդ դարի կեսերից մինչև 1877-1878 թթ. ռուս-թուրքական պատերազմն ընդգրկող ժամանակաշրջանի հայոց պատմության առանձնահատկությունների, հայ ազգային-ազատագրական պայքարի, ինչպես նաև Հայաստանի հասարակական-տնտեսական ու մշակութային կյանքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամրողական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի ազատազրական պայքարի, Հայկական հարցի առաջացման և բովանդակության, Հայաստանում ոռոսական տիրապետություն հաստատելու վերաբերյալ.
2. ձեռք կրերի պատմական փաստերը համարդելու և ինքնուրույն վերլուծության ենթարկելու որոշակի հմտություն, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական հարցի առաջացումը, բովանդակությունը: **Թեմա 2՝**

Ազատազրական պայքարը (17-րդ դարի 2-րդ կես-18-րդ դարի առաջին կես):

Թեմա 3՝ Հայ ազատազրական շարժումները (18-րդ դարի երկրորդ կեսին): **Թեմա 4՝**

Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական կացությունը (17-րդ դարի կես-19-րդ դարի սկզբից): **Թեմա 5՝** Ռուսաստանի տիրապետությունը Արևելյան Հայաստանում:

Թեմա 6՝ Հայաստանը 1830-60-ական թթ.: **Թեմա 7՝** Հայ հասարակական-քաղաքական միտքը և ազատազրական շարժումները: **Թեմա 8՝** Հայկական մշակույթը (17-րդ դարի երկրորդ կես-19-րդ դարի առաջին կես): **Թեմա 9՝** Հայկական գաղթավայրերը (17-րդ դարի երկրորդ կես-19-րդ դարի առաջին կես):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0302/B15. «ԳՐԱԲԱՐ» -2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը:

1. կիմանա գրաբարի ձևաբանական և շարահյուսական հատկանիշները.
2. կիասկանա գրաբար տեքստերը.
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի անվանական հոլովումը: **Թեմա 2՝** Գրաբարի դերան-

վանական հոլովումը: **Թեմա 3՝** Անձնական դերանունները և նրանց հոլովումը:

Թեմա 4 Ցուցական դերանունները և նրանց հոլովումը: **Թեմա 5** Ստացական և փոխադարձ դերանուններ: Հարցահարաբերական և անորոշ դերանուններ: Որոշյալ դերանուններ: **Թեմա 6** Ածական անուն. ածականների համեմատության աստիճանների կազմությունը: Թվականը գրաբարում: **Թեմա 7** Գրաբարի նախդիրները և նախադրությունները: Գրաբարի հոդերը: Գրաբարի շաղկապները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/В19. «ՄԻԶԻՆ ԴԱՐԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել գիտելիքների համակարգ միջնադարի վերաբերյալ: Ցույց տալ անցումը դեպի միջնադար, ձևավորել միջնադարի հիմնարար առանձնահատկությունները՝ ֆեոդալական հասարակության գաղափարաբանությունը, մշակույթը: Ներկայացնել եվրոպական միջնադարյան հասարակությունների պատմությունը և տիպաբանությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա ճշգրիտ գիտելիքներ միջնադարյան հասարակության կառուցվածքի վերաբերյալ, կկարողանա համեմատել Եվրոպայի, Մերձավոր Արևելքի ֆեոդալական հասարակարգի զարգացման միտումները.
2. կկարողանա բացահայտել միջնադարյան քաղաքակրթության բովանդակությունը.
3. կկարողանա հասկանալ հասարակական կյանքի վրա համաշխարհային կրոնների՝ քրիստոնեության, իսլամի, բուդդայականության ազդեցությունը,
4. կկարողանա հասկանալ ժամանակակից ազգությունների և պետությունների ծագումն ու զարգացման տեսնեցները.
5. կհասկանա հասարակական, մշակութային, քաղաքական ոլորտներում դեր ունեցած բարեփոխական-ռեֆորմիստական և հեղափոխական իրողությունները:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Միջին դարերի պարբերացումը և աղբյուրները: **Թեսա 2**՝ Հռոմեական ստրկատիրական հասարակարգի ճգնաժամն ու վլուգումը: **Թեսա 3**՝ Արևմտյան Հռոմեական կայսրության անկումը և բարբարոսական թագավորությունների կազմավորումը: **Թեսա 4**՝ Մերովինգների ֆրանկական պետությունը: **Թեսա 5**՝ Կարոլինգների ֆրանկական միապետությունը: **Թեսա 6**՝ Բյուզանդիան 6-11-րդ դդ.: **Թեսա 7**՝ Ֆեոդալիզմը Արևմտյան Եվրոպայում 9-11-րդ դդ.: **Թեսա 8**՝ Խաչակրաց արշավանքները: **Թեսա 9**՝ Ֆրանսիան 11-15-րդ դդ.: **Թեսա 10**՝ Անգլիան 11-14-րդ դդ.: **Թեսա 11**՝ Բյուզանդիան 14-15-րդ դդ.:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումն պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B30. «ՀԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆԻՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5ԺԱՄ (56 ԺԱՄ դասախոսություն, 24 ԺԱՄ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել բազային գիտելիքներ հնագիտության դիսցիբլինի տեսության, տերմինաբանության, կարևորագույն հնագիտական մշակույթների և քաղաքակրթությունների ու մշակույթի հաջորդական զարգացման փուլերի և առանձնահատկությունների մասին: Տալ գիտելիքներ Հայաստանի հնագիտության կարևորագույն հնագիտական մշակույթների, փուլաբաժանումների և այլնի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կյուրացնի հնագիտության տեսության խնդրացանկը,
2. Կրնկալի հնագիտական պեղումների, պարբերացման և պատմա-մշակութային գործընթացների տրամաբանությունը,
3. Կկարողանա կատարել վերլուծական բնույթի պատմա-հնագիտական աշխատանք, պատրաստ կլինի գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Հնագիտություն առարկան, խնդիրները, տեղը պատմական գիտությունների համակարգում: Մշակույթի նյութական մնացորդները՝ որպես պատականորեն ձևավորված համակարգ: **Թեսա 2**՝ Հնագիտության փորձարարական հնարավորությունները և պատմական արժեքը: Միջավայր և մշակույթ,

արտիֆակտ և էկոֆակտ: **Թեմա 3** Հնագիտական ուսումնասիրության աստիճանները: Հնագիտական հուշարձանների տեսականին: **Թեմա 4** Հայաստանի պատմության և մշակույթի պատմա-հնագիտական պարբերացումը: **Թեմա 5** Արտադրող տնտեսության ձևավորումը Հայկական լեռնաշխարհում և Մերձավոր Արևելքում: Կոմպլեքսային հասարակության կառուցվածքն ու գործունեության ոլորտները: **Թեմա 6** Հայաստանում վաղ դասակարգային հասարակության հնագիտական ուսումնասիրության նախնական արդյունքները: Հնագույն պետականության սաղմնավորումն ըստ Հայաստանի հնագիտության:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումները պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B12. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» -4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել Հայոց պատմության նոր ժամանակաշրջանի՝ 1877-1878 թ. ոուս-թուրքական պատերազմից մինչև 1918թ. Հայաստանի Առաջին Հանրապետության շրջանն ընդգրկող հիմնախնդիրները, որը հնարավորություն կտա ձևավորել հայոց նոր պատմության իմացություն՝ բազմաթիվ նորահայտ նյութերի ներկայացման և մեկնաբանման միջոցով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ներկայացվող ժամանակաշրջանի նոր պատմության հիմնախնդիրները,
2. Ճեղք կրերի պատմական փաստերը համադրելու և ինքնուրույն վերլուծության ենթարկելու որոշակի հմտություն, երևույները համակողմանի գնահատելու կարողություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ 1877-1878 թթ. ոուս-թուրքական պատերազմը և Հայկական հարցի միջազգայնացումը: **Թեմա 2** Բեռլինի կոնգրեսի պատմական դասերը: **Թեմա 3** Ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները: **Թեմա 4**՝ Հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորումը: **Թեմա 5** Արևմտահայերի ցեղասպանության թուրքական ծրագրի կենսագործման սկզբը: **Թեմա 6** Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: **Թեմա 7** Հայկական հարցը և մեծ տե-

բությունները 1890-ական թթ.: **Թեմա 8՝** Հայաստանը 20-դ դարի սկզբին. Հայոց Մեծ Եղեռնը: **Թեմա 9՝** Հայաստանը 1917թ. փետրվարյան հեղափոխության շրջանում: **Թեմա 10՝** Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը և Հայաստանը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումն պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B20. «ՄԻԶԻՒ ԴԱՐԵՐԻ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» -2 (4 կրեդիտ)

Հաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է բացահայտել միջնադարյան առևտրատնտեսական բաղկացուցիչ և կապիտալի համաշխարհային ընդլայնման գործընթացը: Ներկայացնել Եվրոպայում (Գերմանիա, Շվեյցարիա) հումանիստական և ռեֆորմիստական շարժումների զարգացումը և ընթացքը, դրանց ազդեցությունը հասարակական-քաղաքական պատմության վրա: Նշել վերածննդի օրինաչափությունները, վերածննդի իրողությունները և աշխարհի պատկերի ընդլայնման իրողությունը: Ներկայացնել առաջին բուրժուական հեղափոխությունը Եվրոպայում (Նիդեռլանդներ) և նրա նշանակությունը: Ներկայացնել համակրոպական առաջին խոշոր հակամարտությունը (Երեսնամյա պատերազմ) և միջազգային հարաբերությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիասկանա վերածննդի արմատական փոփոխությունների քաղաքա-կրթական բովանդակությունը, քաղաքային կյանքը, աշխարհիկ գիտելիքները, ռեֆորմացիան.
2. կիասկանա նոր աշխարհընկալման ընդլայնումը.
3. կիասկանա նիդեռլանդական բուրժուական հեղափոխության նշանակությունը Եվրոպայում բուրժուա-դեմոկրատական կարգերի ձևավորման առումով.
4. կիասկանա միջազգային իրավիճակի սրումը Եվրոպայում, հակասությունների հետևանքները ուշ միջնադարում.
5. կկարողանա ցույց տալ միջնադարյան քաղաքակրթության աստիճանական քայլայումը և անցումը դեպի նոր արդյունաբերական հասարակության:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կապիտալիստական հարաբերությունների առաջացումը Արևմտյան Եվրոպայի երկրներում: **Թեմա 2**՝ Սշխարհագրական մեծ հայտնագործությունները 15-րդ դարի վերջին և 17-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 3**՝ Գերմանիան 16-17-րդ դդ.: **Թեմա 4**՝ Ռեֆորմացիան Շվեյցարիայում: Հակառակորմացիան Եվրոպայում: **Թեմա 5**՝ Իսպանիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 6**՝ Նիդեռլանդական հեղափոխությունը: **Թեմա 7**՝ Իտալիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 8**՝ Անգլիան 16-րդ դարում: **Թեմա 9**՝ Ֆրանսիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 10**՝ Ականդինավիան 16-րդ դարում և 17-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 11**՝ Միջազգային հարաբերությունները 17-րդ դարի առաջին կեսին: Երեսնամյա պատերազմը (1618-1648թթ.):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B31. «ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել գիտության ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, հիմնախնդիրները, աշխարհի ժողովուրդների էթնիկական, մարդաբանական, դավաբանական, էթնոլեզվական, աշխարհագրական, տնտեսամշակութային բնութագիրը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կծանոթանա աշխարհի ժողովուրդների էթնիկ գործընթացների, էթնոլեզվաբանական պատկանելիությանը, մարդաբանական, դավանաբանական, էթնոմշակութային հատկանիշներին:
2. Աշխարհի ժողովուրդների տեղին ու դերին, նրանց տարածքային, էթնիկական, լեզվական, մարդաբանական, դավանաբանական բնութագրություններին, էթնոմերձեցման և էթնոձուլման, էթնոանջատման գործընթացներին:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Գիտության հիմնական հասկացությունները /էթնիկ հանրություն, պատմական տիպերը, կառուցվածքային առումները/: «Մշակույթ» հասկացությունը, կառուցվածքը, «Կենցար» հասկացությունը, կառուցվածքը/: **Թեմա 2**՝ Գիտության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները: **Թեմա 3**՝ Աշխարհի

բնակչության էթնոլեզվական դասակարգման սկզբունքները. /հնդեվրոպական լեզվաբնուանիք պավոնական, գերմանական, կելտական, ռոմանական, բալթյան, իրանական, հնդիրանական: Մեկուսի ժողովուրդներ/: Աֆրոսասիական/ սեմա-քամական, ալթայան /թյուրքական, մոնղոլական, տոնգուս-մանջուրական, կորեա-ճապոնական/, կովկասյան /աբխազա-ադաղական, վայնախա-դաղստանյան, քարթվելական/, ֆիննո-ուգրական, չին-սինդիրյան, ավստրոասիական, հնեասիական, էսկիմոսա-ալեւության ավստրալականն, նիդերկորդոֆանյան էթնոլեզվաբնուանիքներ: **Թեսա 4՝** Աշխարհի ժողովուրդների մարդարանական բնութագիրը /եվրոպիոն, մոնղոլիոն, նեգրոնիոն, ավստրոլիոն, խառը, մեկուսի/ ուսաներ: **Թեսա 5՝** Աշխարհի ժողովուրդների աշխարհագրական դասակարգումը: **Թեսա 6՝** Աշխարհի ժողովուրդների էթնոմշակութային և դավանաբանական քարտեզը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Հնդացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր: Սիավորների քայլը 1 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Սիավորների քայլը 1 է:

0301/B26. «ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել Ըուսաստանի պատմության 19-րդ դ. ավարտի և 20-րդ դ. սկզբի, մինչև 1917թ. փետրվարյան բուրժուատեմուկրատական հեղափոխության ժամանակաշրջանն ընդգրկող պատմական կարևոր իրադարձությունների մասին համապատասխան գիտելիքներ, տալ պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա 19-րդ դ. ավարտի և 20-րդ դ. սկզբի Ըուսաստանի պատմության տեսական խնդրացանկը.
2. Կիասկանա Ըուսաստանի պատմության տվյալ ժամանակաշրջանի վերլուծական մեթոդի տրամաբանությունը.
3. Կկարողանա յուրաքանչյուր թեմայի վերլուծության հիման վրա անել տեսական ընդհանրացումներ:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Հեղափոխական նարողնիկությունը: Ալեքսանդր III-ը (1881-1894թթ.) և ռեակցիայի մոլեգնումը: **Թեսա 2**՝ Ռուսաստանի տնտեսական և քաղաքական դեմքը 19-րդ դ. վերջին և 20-րդ դ. սկզբին. Սերգեյ Վիտտե: 1897-ի մարդահամարը: **Թեսա 3**՝ Մարքսիզմի տարածումը Ռուսաստանում: Քաղաքա-կան կուսակցությունների կազմավորումը: Ռուս-ճապոնական պատերազմը: **Թեսա 4**՝ Ռուսական առաջին հեղափոխությունը: 1-ին, 2-րդ և 3-րդ Պետական Դումաները: **Թեսա 5**՝ Ստոլիպինի ազգարային ռեֆորմը: **Թեսա 6**՝ Ռուսաստանի արտաքին և ներքին քաղաքականությունը Առաջին համաշխարհային պատերազմի նախօրյակին: Ռեսպուտին: **Թեսա 7**՝ Փետրվարյան բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխությունը Ռուսաստանում: Նիկոլայ II-ի հրաժարականը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թէստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թէստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Զարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B13. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» -5 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (56 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ Հայաստանի Առաջին Հանրապետության քաղաքական, տնտեսական և մշակութային հիմնախնդիրների վերաբերյալ, ինչպես նաև պարզաբանել պատմագիտության մեջ գոյություն ունեցող իրարամերժ խնդիրները, ներկայացնել նորահայտ նյութերը և այլն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի Հայաստանի Առաջին Հանրապետության հիմնախնդիրների վերաբերյալ.
2. կկարողանա կատարել ճիշտ վերլուծություններ:

Բովանդակություն.

Թեսա 1՝ Ներածական դասախոսություն. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920 թթ.: **Թեսա 2**՝ Անկախ պետականության ստեղծումը: **Թեսա 3**՝ Հայաստանի Հանրապետության ներքին դրությունը: **Թեսա 4**՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունը: **Թեսա 5**՝ Հայկական հարցը 1919-1920թթ.: **Թեսա 6**՝ Հայաստանի Հանրապետության անկումը: **Թեսա 7**՝ Հայկական մշակույթը 1918-1920թթ. :

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Հնդացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B34. «ԹԱՆԳԱՐԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՐԽՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին հաղորդել տեսական գիտելիքներ թանգարանագիտության վերաբերյալ, ներկայացնել թանգարանագիտությունը որպես գիտություն, դրա ուսումնասիրության առարկան և օբյեկտը, թանգարանագիտական հիմնական հասակացությունները, թանգարանագիտության կապը և տեղը մյուս գիտությունների համակարգում: Ուսանողին ամբողջական գիտելիքներ է տրվում արխիվների, արխիվային գործի, արխիվային գործառույթների և արխիվային վավերագրերը մշակելու և օգտագործելու վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա թանգարանների ստեղծման պատմությունը և կծանոթանա թանգարանների կառուցվածքին,
2. կճանաչի ու նորովի կզնահատի մշակութային արժեքներն ու թանգարանների դերը դրանց պահպանման և սերունդներին փոխանցելու գործում,
3. ամբողջական գիտելիքներ կստանա արխիվային գործի սկզբնավորման, զարգացման և առաջիկա հեռանկարների վերաբերյալ,
4. կկարողանա մշակել վավերագրերը և օգտագործել իր գիտական հետազոտություններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թանգարանների ծագման պատմությունից: **Թեմա 2՝** Հայաստանի թանգարանների պատմությունից: **Թեմա 3՝** Թանգարանագիտությունը որպես գիտություն, ուսումնասիրության առարկան, օբյեկտը: **Թեմա 4՝** Թանգարանագիտական հիմնական հասակացությունները: **Թեմա 5՝** Թանգարանագիտության մեթոդը, կառուցվածքը, տեղը մյուս գիտությունների համակարգում: **Թեմա 6՝** Թանգարանների հիմնական սոցիալական խնդիրները: **Թեմա 7՝** Թանգարանային ֆոնդեր: **Թեմա 8՝** Թանգարանների կառավարում և մարքեթինգ: **Թեմա 9՝** Թանգարանների դասակարգումը ըստ տիպերի: **Թեմա 10՝** Ցուցադրություն, ցուցահանդես: **Թեմա 11՝** Ցուցադրության տեքստեր: **Թեմա 12՝** Թանգարանի հան-

բահուակում, ինֆորմացիա և գովազդ: **Թեմա 13**' ԻԿՈՄ-ի պատմությունը, թանգարանների բարեկամների ասցիացիա: **Թեմա 14**' Նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կիրառումը թանգարաններում: **Թեմա 15**' Ներածական դասախոսություն: **Թեմա 16**' Հին Հայաստանի պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 17**' Վաղ միջնադարյան Հայաստանի սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 18**' Հայաստանի զարգացած միջնադարի սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 19**' Հայաստանի ուշ միջնադարի պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 20**' Հայոց նոր պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 21**' Հայոց նորագույն պատմության սկզբնաղբյուրները:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Անհատական աշխատանք (ոեֆերատ): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0303/В04. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևոյթների առանցքային օրինաչափություններին ու մեխանիզմներին, ինչպես նաև նպաստել իրենց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքների կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության լրադասությունը դրույթները, հոգեկան գործնթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: **Թեմա 2**' Պերցեպտիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեմա 3**' Կողնիստիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեմա 4**' Անձ, անհատ, անհատականություն հասկացությունները հոգեբանության մեջ: Խառնվածք, բնավորություն, ընդունակությունները: **Թեմա 5**' Սոցիալական խմբեր: Առաջնորդություն: Շփում, հաղորդակցում: **Թեմա 6**' Մանկավարժական և տարիքային հոգեբանության առարկան և խնդիրները: Տարիքա-

յին պարբերացում և ձգնաժամեր: Կրթության և դաստիարակության հոգեբանական առանձնահատկությունները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում (թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B21. «ՆՈՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (6 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (56 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Վիսայակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է եվրոպական առաջատար երկրների պատմության մեջնությամբ ներկայացնել 17-ից 19-րդ դարերում արևմտյան աշխարհում լուսավորական գաղափարների ազդեցությամբ ընթացող սոցիալական, քաղաքական, մշակութային, տնտեսական նորացման գործընթացներին: Կրննարկվեն Վեսթֆալյան համակարգի ձևավորումը, առանձնահատկությունները և դերակատարները, քաղաքական-պետական միավորների տարատեսակները, ազգ-պետությունների ձևավորումն ու արդիականացման միտումները, բնութագրիչները, պետության գործառույթները և իշխանության իրականացման ոլորտները, ռազմական համակարգերի տարատեսակներն ու կազմակերպման փոփոխությունները, քաղաքական համակարգերի փոփոխման ձևերը, նոր ձևավորվող միջազգային հարաբերությունների համակարգում ուժերի հարաբերակցությունը, կոնֆլիկտների տարատեսակները, համագործակցության շրջանակներն ու մեխանիզմները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ակարտին ուսանողը.

1. Կրմբոնի արդիական պետության ձևավորման համատեքստը, ֆեոդալական հաստատություններից դեպի ներկայացուցչական հաստատություններ անցումը, հասարակության քաղաքական պասիվությունից անցումը դեպի ակտիվ մասնակցային նոր ձևերի և նորացման գործընթացի ծավալումը
2. Կկարողանա ավելի խորը և համապարփակ ընկալել ու վերլուծել պատմական գործընթացները
3. Կկարողանա արևմտյան պատմության հենքի վրա ըմբռնել արդի համաշխարհային քաղաքականության համատեքստում տեղի ունեցող քաղաքական և հասարակական փոփոխությունների տրամաբանությունը:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Վեսթֆալյան համակարգի ձևավորումը: **Թեմա 2՝** Անգլիայում միապետական հաստատության առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Սոցիա-

լական շերտերը, քաղաքական մշակույթի առանձնահատկությունները, պետական կառավարման վերափոխումները: **Թեմա 4՝** Ֆրանսիական հասարակության սոցիալական կառուցվածքը և պետական կարգը: Հեղափոխություն տերմինի ձևակերպումը, պետական-հասարակական ճգնաժամի խորացումը, հեղափոխական կառավարման համակարգը: **Թեմա 5՝** Բննապարտի վարչակարգը, արտաքին քաղաքականությունը և պատերազմները, հետպատերազմյան կարգավորումները Եվրոպայում: **Թեմա 6՝** Բուրբոնների վերականգնումը, Հովհայան միապետությունը, Երկրորդ կայսրությունը: **Թեմա 7՝** ԱՄՆ-ի տարածքում գաղութների ձևավորումը և դրանց անկախացումը, ԱՄՆ-ում քաղաքական համակարգի ձևավորումը, դաշնային և նահանգային լիազորությունների սահմանազատման հիմնահարցերը: **Թեմա 8՝** Ավստրիական Հաբսբորգների արտաքին քաղաքական առաջնայնությունները, Մարիա-Թերեզայի և Հովհեփ Ի-ի արդիականացման գործընթացը, կայսրության տնտեսական համապատկերը: **Թեմա 9՝** Ավստրո-հունգարական դուալիզմի ձևավորումը: **Թեմա 10՝** Պրուսիան և Գերմանիայի միավորումը: **Թեմա 11՝** Իտալիայի պետական-քաղաքական միավորները և միավորման գործընթացները, միավորված Իտալիայի պետական-քաղաքական կառուցվածքը: **Թեմա 12՝** Իսպանական կայսրության թուլացման ներքին պատճառներն ու աշխարհաքաղաքական իրողությունները: **Թեմա 13՝** Քաղաքական, սոցիալական, տնտեսական իրողություններն Իսպանիայում մինչ XIX դարի ուրսունական թվականները: **Թեմա 14՝** Լեհաստանի պետական-քաղաքական կառուցվածքը, սոցիալ-տնտեսական իրողությունները, պետության թուլացման ներքին պատճառներն ու արտաքին քաղաքական միջավայրի փոփոխությունները, Լեհաստանի մասնատումները, լեհերի ազգային-քաղաքական կառույցներն ու ազատագրական պայքարը XIX դարում: **Թեմա 15՝** Արդյունաբերական հեղափոխության առաջնային ոլորտները, ֆինանսավորման աղբյուրները, քաղաքական վերնախավերի և սոցիալական շերտերի շահերը, մասնակցությունն ու շարժադիրները, ժողովրդագրական հիմնախնդիրները, գրագիտությունը, հանրային առողջապահությունը, զյուղատնտեսությունը, քաղաքային միջավայրի փոփոխությունները, հարկադրանքի և կապիտալի համահարաբերակցության մոդելները Եվրոպայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B27. «ՈՐԻՍԱՍԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» - 4 (5 լրեղիս)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է գիտա-ձանաշողական գործընթացի միջոցով ուսանողներին քաջատելոյակ դարձնել Ռուսաստանի պատմության պատմական անցյալին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ակարտին ուսանողը.

1. Լիարժեք տեսական գիտելիքներ կունենա նշված ժամանակաշրջանի Ռուսաստանի պատմության մասին.
2. կիասկանա Ռուսաստանի խաղացած դերը հայ ժողովրդի պատմական ձակատագրում.
3. հստակ պատկերացում կլազմի ներկա զարգացումների մասին, կվարողանա կատարել ճիշտ հետևողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ 1917-ի հոկտեմբերը և բոլշևիկների ռազմական հեղաշրջումը: Ժամանակավոր կառավարության ձերքակալումը: Խորհուրդների համառուսաստանյան II համագումարը և ընդունած հիմնարար որոշումը: Կենտրոնական և միակուսակցական բոլշևիկյան կառավարության կազմավորումը: **Թեմա 2՝** Հոկտեմբերյան հեղափոխության քաղաքական հետևանքները: **Թեմա 3՝** Խորհրդային իշխանության առաջին դեկտեմբերը: Կառավարման նոր պետական ապարատի կազմավորումը: **Թեմա 4՝** Խորհրդային իշխանության հակադեմոկրատական բնույթը: Ա. Խորհուրդների համառուսաստանյան II համագումարի կողմից իշխանությունը խորհրդներին հանձնելու որոշման դեմ բողոքը: Բ. Սահմանադիր ժողովի հրավիրումը և ցրումը: **Թեմա 5՝** Խորհրդային իշխանության արտաքին քաղաքականությունը և Բրեստ-Լիտովսկի խաղաղության պայմանագիրը: **Թեմա 6՝** Ռազմական կոմունիզմ-կոմկուսի 8-րդ համագումարի որոշումները: Ռազմական կոմունիզմը գյուղում և քաղաքում: **Թեմա 7՝** Սպիտակ շարժում. կամավորական բանակի կազմավորումը: **Թեմա 8՝** Քաղաքացիական պատերազմը: **Թեմա 9՝** Ռազմական կոմունիզմից-նոր տնտեսական քաղաքականությունը՝ ՆԵՊ: Կրոնշտադի ապստամբությունը: Կոմկուսի 10-րդ համագումարը և որոշումները: ՆԵՊ-ը գյուղում և քաղաքում: **Թեմա 10՝** Խորհրդային Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը և միջազգային մեկուսացման հայթահարումը: Անդրքերեացիայի ստեղծումը և ԽՍՀՄ-ի կազմավորումը: **Թեմա 11՝** Ներկուսակցական նոմենկլատուրա: Տրոցկին և «46-ի պլատֆորմը»: Նոր կուրս: Լենինգրադյան ընդդիմությունը և նրա ջարդը: **Թեմա 12՝** Խնդրատրացում և կոլեկտիվացում: **Թեմա 13՝** «Ռասակարգային պատերազմի» տեսությունը և բռնությունների ալիքը: **Թեմա 14՝** Խորհրդագերմանական պայմանագրերը: Խորհրդա-ֆիննական պատերազմը: **Թեմա 15՝** Խորհրդային Միության հայրենական մեծ պատերազմը: ԽՍՀՄ-ի մասնակցությունը Հապօնիայի դեմ պատերազմին: **Թեմա 16՝** «Մեծ Եոյակի» հանդիպումները: **Թեմա 17՝** Երկու հակադիր սիստեմները և «Սառը պատերազմը»: **Թեմա 18՝** Կյանքը պատերազմից հետո, սպասումներ և իրականություն: **Թեմա 19՝** Ստալինի մահը: Իրադրությունը առանց Ստալինի: Կոմկուսի 20-րդ համագումարը և «քաղաքական հալոցքը»: **Թեմա 20՝** Միխայիլ Գորբաչովի քաղաքականություն և անկախության հաղթարշավը: Ռուսաստան-

յան ֆեղերացիայի անկախացումը: **Թեսա 21**՝ Նոր Օգարյովի համաձայնազիրը: Արտակարգ դրության պետական կոմիտեն և Անկախ պետությունների համագործակցությունը: **Թեսա 22**՝ Անկախ Ռուսաստանի 1993թ. Սահմանադրությունը: Ռուսատանի վարչական կառուցվածքը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թէստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննություննը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումնը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B50. «ՀԱՍՏԱՏՄԱՐՑԱՅԻՆ ՊԱՏՍՈՒԹՅԱՆ ԱՂՅՈՒՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

(4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին համաշխարհային պատմության ուսումնասիրության աղբյուրագիտական հենքի հետ, ցույց տալ աղբյուրների բովանդակությունը և կառուցվածքի առանձնահատկությունները պատմական տարբեր դարաշրջաններում, բացահայտել փաստերից օգտվելու և պատմականորեն շարադրելու ճիշտ մեթոդները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Սկզբնադրյուրների բովանդակային և կառուցվածքային առանձնահատկությունների, ինչպես նաև փաստերից օգտվելու և կիրարկելու մասին:
2. կողմնորոշվել համաշխարհային պատմության աղբյուրների տիպաբանության մեջ (արձանագրություններ, տարեգրություններ, հուշագրություններ, պատմագիտական աշխատություններ, կինտֆիլմեր),
3. բացահայտել նրանց արժանահավատության մակարդակը և օգտագործել իր պատմական ուսումնասիրություններում և հետազոտություններում,
4. վերլուծել սկզբնադրյուրների գիտական աշխատանքների տվյալներն ու օգտագործել դրանք իր իսկ կատարած աշխատանքներում:

Բովանդակություն.

Թեսա 1՝ Պատմական մտքի և պատմական գիտության զարգացումը Անգլիայում 17-րդ դարի երկրորդ կեսին և 18-րդ դարում: **Թեսա 2**՝ Պատմական գիտության զարգացումը Ֆրանսիայում 18-րդ դարում. ֆրանսիական լրսավորության պատմական միտքը: **Թեսա 3**՝ Պատմական մտքի զարգացումն Անգ-

լիայում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում 19-րդ դարում: **Թեմա 4՝** Պատմական մտքի զարգացումը ԱՄՆ-ում 18-րդ դարի երկրորդ կեսին և 19-րդ դարում: **Թեմա 5՝** Մարքսիստական պատմագրության առաջացումը. Կ. Մարքսի և Ֆ. Էնգելսի պատմական հայացքները: **Թեմա 6՝** Պատմական մտքի զարգացումը 19-րդ դ. վերջին և 20-րդ դ.-սկզբին: **Թեմա 7՝** Պատմական մտքի զարգացումը Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրներում նորագույն ժամանակաշրջանում:

Սոուուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուուզման ձևերն են.

1-ին սոուուզում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուուզում. Բանավոր հարցում (թեսք): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B32. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԱՂՅՅՈՒՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ- մունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եղբափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ բազմադարյան մատենագրության ընթացքին՝ աղբյուրագիտական գիտելիքների ձևավորման, կուտակման և համակարգ դաշնալու գործնականացնել ինչպես աղբյուրագիտական նյութերի նախագրային շրջանի, այնպես էլ հետզրային շրջանի աղբյուրների վերլուծությունն ու դասակարգումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի ազգային և օտար բոլոր այն հեղինակների երկասիրություններին, որոնցում խոսվում է հայերի և Հայաստանի մասին,
2. կիասկանա հայ իրականության մեջ աղբյուրագիտական գիտելիքների առա- ջացման, աստիճանական զարգացման և համակարգման սկզբունքները,
3. ձեռք կրերի սկզբնաղբյուրների հետ աշխատելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայկական լեռնաշխարհի համայնական հասարակության պատ- մության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 2՝** Հին Հայաստանի պատմության սկզբնաղբ- յուրները: **Թեմա 3՝** Վաղ միջնադարյան Հայաստանի պատմության սկզբնաղբ- յուրները: **Թեմա 4՝** Զարգացած միջնադարյան Հայաստանի պատմության սկզբ- նաղբյուրները: **Թեմա 5՝** Ուշ միջնադարյան Հայաստանի պատմության սկզբ- նաղբյուրները: **Թեմա 6՝** Հայ ժողովրդի նոր պատմության սկզբնաղբյուրները: **Թեմա 7՝** Հայ ժողովրդի նորագույն պատմության սկզբնաղբյուրները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B14. «ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՍՈՒԻԹՅՈՒՆ» -6 (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակողմանի և ամբողջական գիտելիքներ հայոց նորագույն պատմության քաղաքական, տնտեսական և մշակութային հիմնախնդիրների վեաբերյալ, ինչպես նաև պարզաբանել պատմագիտության մեջ գոյություն ունեցող իրարամերժ խնդիրները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական և համակողմանի գիտելիքներ ձեռք կրերի Խորհրդային Հայաստանի և Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության հիմնախնդիրների վերաբերյալ,
2. կկարողանա կատարել ճիշտ վերլուծություններ:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Ներածական դասախոսություն: **Թեմա 2՝** Խորհրդային Հայաստանը 1920-1922 թթ.: Խորհրդային Հայաստանի ներքին և միջազգային դրությունը: **Թեմա 3՝** Անդրֆեդերացիայի և ԽՍՀՄ կազմավորումը: **Թեմա 4՝** Խորհրդային Հայաստանը 1922-1941 թթ.: **Թեմա 5՝** Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը: **Թեմա 6՝** Հայկական Սփյուռքը 1920-1941 թթ.: **Թեմա 7՝** Հայ ժողովուրդը Հայենական մեծ պատերազմի տարիներին: **Թեմա 8՝** Խորհրդային Հայաստանը 1946-1991 թթ.: **Թեմա 9՝** Սփյուռքը 1941-1991 թթ.: **Թեմա 10՝** Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության հոչակումը և պետականության կայացման գործընթացը: **Թեմա 11՝** Հայաստանի Հանրապետության ներքին դրությունը: **Թեմա 12՝** Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դրությունը և արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 13՝** Հայաստանի Հանրապետության հասարակական-քաղաքական կյանքը: **Թեմա 14՝** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0303/B21. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը գիտական հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տերն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, մանկավարժություն գիտության ձյուղերը, ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը և արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները, ուսուցման կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները.
2. Կիասկանա մանկավարժության գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի ձևավորման ու զարգացման, նրա կրթության ու դաստիարակության գործում՝ սոցիալականացման համատեքստում.
3. Կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ նախ մանկավարժական պրակտիկայում, ապա աշխատանքային գործունեության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

- Թեմա 1՝** Մանկավարժություն գիտության հիմնական հասկացությունները, օրինաչափությունները, առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժական գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգը և բարեփոխումները: Մանկավարժական մորթի պատմական զարգացումը: **Թեմա 3՝** Դիբակսիկայի հիմունքները: **Թեմա 4՝** Ուսուցման նպատակները, գործընթացի մեթոդաբանական հիմքերը: Ուսուցման սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը, միջոցները: **Թեմա 5՝** Կրթության բովանդակությունը, նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 6՝** Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացում: **Թեմա 7՝** Դաստիարակության հիմունքները, էությունը, սկզբունքները և համակարգը, մտավոր, բարոյական, աշխատանքային, գեղագիտական, սեռական, իրավական, տնտեսագիտական, գոյապահպանական դաստիարակության մեթոդները, միջոցները, արտադրանական և արտադրոցական աշխատանքները. դպրոցի կառավարում:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ սոուզումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում(թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B22. «ՆՈՐ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -2 (Եվրեղիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (56 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրների պատմության նոր ժամանակաշրջանի երկրորդ հատվածը 19-րդ դարի երկրորդ կեսից մինչև 20-րդ դարի սկիզբը։ Քննարկել այսպիսի համաշխարհային կարևորության երևույթներ ինչպիսիք են բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխությունները Եվրոպայում, Գերմանական կայսրության ձևավորումը և քաղաքացիական պատերազմը ԱՄՆ-ում։ Համաշխարհային գերտերությունների արտաքին քաղաքանության ձևավորումը։ Միջազգային իրադրության լարվածությունը, ուժերի նոր դասավորվածությունը և ռազմարարական դաշինքների ձևավորումը Առաջին Համաշխարհայինից առաջ։

Կրթական արդյունքները

5. Գիտելիքներ կունենա Եվրոպայում 19-րդ դարի երկրորդ կեսին տեղի ունեցող ազգային-ազատագրական պայքարի և նոր պետությունների առաջացման պատմական նշանակության վերաբերյալ։ Եվրոպայում սկիզբ առած հեղափոխությունների նոր «շքերթ» պատմաքաղաքական նշանակության ու հետևանքների վերաբերյալ։
6. Գիտելիքներ կձևավորի միջազգային հակասությունների նոր փուլի վերաբերյալ, Եվրոպայում և աշխարհում նոր ռազմաքաղաքական դաշինքների ու բաժանարար գծերի առաջացման պատճառների ու հետևանքների մասին, համաշխարհային տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական զարգացումների վերաբերյալ և Առաջին աշխարհամարտի պատճառների ու հետևանքների, և որպես արդյունք, միջազգային հարաբերությունների նոր համակարգի հաստատման վերաբերյալ։
7. Կլարողանա իր ընկալումների հենքի վրա ըմբռնել արդի համաշխարհային քաղաքականության համատեքստում տեղի ունեցող քաղաքական և հասարակական փոփոխությունների տրամաբանությունը։

Բովանդակություն.

Թեմա 1' Ֆրանսիան 19-րդ դարի 2-րդ կեսին- 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 2'** 1830թ. հուլիսյան հեղափոխությունը: **Թեմա 3'** 1848թ. հեղափոխությունը: Ֆրանս-պրուսական պատերազմի պատճառներն ու սկիզբը: **Թեմա 4'** 1870 թ. սեպտեմբերի 4-ի հեղափոխությունը: Փարիզի կոմունան: **Թեմա 5'** Երրորդ հանրապետության պետական կարգը և քաղաքական կյանքը: **Թեմա 6'** 1875թ. Սահմանադրությունը: Արտաքին քաղաքականությունը 1870-1890-ական թթ.: Բուլանժեական ձգնաժամը: **Թեմա 7'** Ֆրանս-ռուսական դաշինքը: Գաղութային քաղաքականությունը: «Պանամայի խաբեությունը»: Դրեյֆուսի գործը: Վալդե Ռուտա-

յի կառավարությունը: «Միլերանի կազուսը»: Ռադիկալների ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 8'** Ժ. Կլեմանսոնի կառավարությունը: Ֆրանսիայի քաղաքական դերն առաջին համաշխարհային պատերազմի նախօրյակին: **Թեմա 9'** Ա. Բիրանի կառավարությունը: **Թեմա 10'** Ո. Պուանկարեի իշխանությունը: **Թեմա 11'** Կլեմանսոնի դիկտատորական կառավարության հաստատումը: **Թեմա 12'** Անգլիան 19-րդ դարում և 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 13'** 1832թ. պաղամեն-տական բարեփոխումը: Չարտիստական շարժումը: Անգլիայի տնտեսական զարգացումը: Գլադստոնի, Դիզրայելիի, Սոլյսերիի կարինետները: **Թեմա 14'** Անգլիայի գաղութային քաղաքականությունը: Լիբերալների հաղթանակը 1906թ.: **Թեմա 15'** Լեյբորիստական կուսակցության առաջացումը: Լոյդջորդիզմը: **Թեմա 16'** Անգլիայի արտաքին քաղաքականությունը 1912-1914թ., իուլիանական հարցը: **Թեմա 17'** Ամերիկյան գաղութների անկախացումը: **Թեմա 18'** Գերմանական կայսրության կազմավորումը, Գերմանիայի միավորման պատմական անհրաժեշտությունը: **Թեմա 19'** Գերմանիայի միավորման խնդիրը 1850-1860-ական թթ.: Օտտո ֆոն Բիամարլը և ֆրանս-պրուսական պատերազմը 1870-1871թ.: **Թեմա 20'** Կայսրության հռչակումը: Գերմանական կայսրությունը 1871-1918թ.: Կայսրության պետական կարգը և քաղաքական կյանքը: **Թեմա 21'** Քաղաքական կուսակցությունները: Կայսերական կառավարության ներքին ռեժիմը: «Կուլտուրկամֆ»: **Թեմա 22'** Կապրիվիի կանցերությունը: Պանգերմանական միությունը: Գերմանիայի պայքարը աշխարհի վերաբաժնման համար: Բյուլովի կանցերությունը: **Թեմա 23'** Իտալիան 19-րդ դարում և 20-րդ դ. 1848-1849թ. ազգային հեղափոխությունը: Իտալիայի միավորման սկզբը: Զ. Գարիբալդի: **Թեմա 24'** Իտալիայի պետական կարգը և քաղաքական կյանքը: Պապական պետությունը: «Աջի» կառավարում: «Զախի» կառավարումը: Իտալիայի արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 25'** Ֆ. Կրիսպիի անցումը իշխանության գլուխ: Ներքաղաքական դրության սրումը: **Թեմա 26'** Զ. Ջոլիտիի լիբերալ քաղաքականությունը 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 27'** Իտալո-թուրքական պատերազմը: **Թեմա 28'** ԱՄՆ-ի 19-րդ դարում: ԱՄՆ-ի տնտեսական զարգացումը և տարածքային աճը: **Թեմա 29'** Արոլիցիոնիզմը: Քաղաքացիական պատերազմը 1861-1865թ.: Արտաքին քաղաքականությունը: **Թեմա 30'** Ամերիկյան եքսպանիոնիզմի գաղափարախոսությունը: **Թեմա 31'** «Բաց դրների» դրվագները: **Թեմա 32'** Միջազգային հարաբերությունները 1871-1914թ. Երեք կայսրերի համաձայնությունը: 1875-1878թթ. Արևելյան ճգնաժամը: **Թեմա 33'** Ավստրո-գերմանական դաշինքը /1879թ./: Եղայ դաշինքը /1882թ./: **Թեմա 34'** Պայքարը Աֆրիկայի և Ասիայի համար: «Ինքնապահովության» պայմանագիրը: **Թեմա 35'** «Փայլուն մեկուսացման» անգլիական քաղաքականությունը: **Թեմա 36'** Ֆրանս-ռուսական դաշինքը /1891-1893թթ./: Մեծ տերությունները և հակասությունների սրումը Հեռավոր Արևելքում: **Թեմա 37'** Աշխարհի բաժանման պարտը: Միջազգային հարաբերությունների սրումը Առաջին աշխարհամարտի նախօրյակին: **Թեմա 38'** «Բաց դրների» դրվագները: Անգլ-գերմանական հակասությունները: Հեռավորաբելյան հարցը: **Թեմա 39'** Անտանտի կազմավորումը: Առաջին մարոկկոյան ճգնաժամը /1905-1906թ./: **Թեմա 40'** Ռուս-գերմանական հակասությունները: Անգլ-պրուսական համաձայնությունը: **Թեմա 41'** 1908-1909թ. Բունիական ճգնաժամը: Երկրորդ մարոկկյան ճգնաժամը 1911թ.: **Թեմա 42'** Իտալո-թուրքական, Բալկանյան առաջին և երկրորդ պատերազմները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B28. «ԱՍԻԱՅԻ ԵՎ ԱՖՐԻԿԱՅԻ ԵՐԿՐՈՒԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (72 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ- մունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների պատմությունը: Ներկայացնել Ասիայի և Աֆրիկայի ժողովուրդների հասարակական-քաղաքական և մշակութային զարգացման առանձնահատկությունները մի- ջին և նոր դարերում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կպատկերացնի ասիական և աֆրիկյան երկրների զարգացման առանձնա- հատկությունները.
2. կկարողանա ճշգրտորեն գնահատել ասիական և աֆրիկյան ժողովուրդների ունեցած ավանդը համաշխարհային պատմության մեջ:

Բովանդակություն.

- Թեմա 1՝** Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների միջին դարերի պատմություն հասկացությունը և նրա տարածամանակային սահմանները: **Թեմա 2՝** Միջ- նադարյան քաղաքակրթության ակունքները: Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների զարգացման առանձնահատկությունները և պատմական գործընթացներից հետ մնալու պատճառները: **Թեմա 3՝** Ավատատիրական հասարակարգի ձևավորման և զարգացման շրջանը Ասիայի և Աֆրիկայի երկրներում Զինաստանը 1-14-րդ դ.դ.: **Թեմա 4՝** Ճապոնիան 5-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 5՝** Հնդկաստանը 2-14-րդ դ.դ.: **Թեմա 6՝** Արաբական խալիֆայությունը. Ասիայի և Աֆրիկայի արաբական եր- կրները: **Թեմա 7՝** Էսլամի ներթափանցումը Ասիայի և Աֆրիկայի երկրներ: **Թեմա 8՝** Մոնղոլական պետության կազմավորումը և նվաճողական արշավանքները: Մոնղոլիան ֆեոդալական մասնատվածության ժամանակաշրջանում: **Թեմա 9՝** Զինաստանը 15-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 10՝** Ճապոնիան 15-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 11՝** Հնդ- կաստանը 15-17-րդ դ.դ.: **Թեմա 12՝** Արաբական երկրները Օսմանյան կայսրու- թյան տիրապետության ներքո: **Թեմա 13՝** Արևելյան Ասիայի և Աֆրիկայի զար- գացման առանձնահատկությունները: **Թեմա 14՝** Ասիայի և Աֆրիկայի երկրները նոր պատմության սկզբին: Մեծ Մոնղոլի կայսրության ճգնաժամը և քայլայումը:

Թեմա 15՝ Հնդկաստանի գաղութացումը Անգլիայի կողմից: **Թեմա 16**՝ Օսմանյան կայսրությունը նոր դարաշրջանում: **Թեմա 17**՝ Չինաստանը Ցին դինաստիայի իշխանության ներքո: **Թեմա 18**՝ Ճապոնիան Տոկուգավայի սյոգունատի ժամանակաշրջանում: **Թեմա 19**՝ Հնդկաստանի գաղութային նվաճման ավարտը և գաղութային շահագործումը 19-րդ դ. առաջին կեսին: **Թեմա 20**՝ Չինաստանի գաղութացման սկզբը. Տայախնների գյուղացիական պատերազմը Չինաստանում: **Թեմա 21**՝ Անգլիայի և Ֆրանսիայի գաղութային զավթողական պատերազմները Չինաստանի դեմ: **Թեմա 22**՝ Օսմանյան կայսրությունը 19-րդ դարի առաջին կեսին: Ասիայի և Աֆրիկայի արարական երկրները նոր շրջանում: **Թեմա 23**՝ Եվրոպական տերությունների Հասարակածային և Հարավային Աֆրիկայի գաղութային տիրույթները և պետական կազմավորումները 18-19-րդ դ.դ.: **Թեմա 24**՝ Անավարտ բուրժուական հեղափոխությունը Հապոնիայում 1868 թ.: Ասիայի և Աֆրիկայի երկրները 1870-1918 թ.թ.: **Թեմա 25**՝ Ճապոնիայի վերածումը գաղութային տերության: Ճապոնիայի զարգացումը 19-րդ դ. վերջին երեսնամյակում: Ճապոնիան 1890-1914 թվականներին. Ասիան և Աֆրիկան 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակում և 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 26**՝ Հնդկաստանը 19-րդ դ. վերջին երեսնամյակում Հնդկաշինի թերակղու պետությունները 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակին և 20-րդ դարասկզբին /Վիետնամ, Կամբոջա, Լաոս, Միամ, Բիրմա/: **Թեմա 27**՝ Կորեան 19-րդ դ. երկրորդ կեսին և 20-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 28**՝ Արարական երկրները 19-րդ դ. վերջին-20-րդ դ. սկզբին: Աֆրիկայի բաժանման ավարտը /19-րդ դ. վերջին երեսնամյակ – 20-րդ դ. սկզբի/ Հարավային Աֆրիկայի գաղութային բաժանման ավարտը: **Թեմա 29**՝ Արևմտյան Աֆրիկայի և Կոնգո գետի ավազանի իմաստիալիստական բաժանումը. Տերությունների գաղութային քաղաքականությունը Արևելյան Աֆրիկայում: **Թեմա 30**՝ Չինաստանը 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակում. Օսմանյան կայսրությունը 19-րդ դարի վերջին երեսնամյակում ասիական երկրները 1900-1914 թ.թ.: **Թեմա 31**՝ Ասիայի զարթոնքը. Օսմանյան կայսրությունը 1900 – 1914 թթ. Չինաստանը 1900 – 1914 թ.թ.: Հնդկաստանը 20-րդ դարի սկզբին: **Թեմա 32**՝ Ասիայի և Աֆրիկայի երկրները 20-րդ դարասկզբին: Ճապոնիայի վերածումը գաղութային տերության: Ճապոնիան 20-րդ դարի առաջին կեսին. Ճապոնիայի գաղութային և տնտեսական հավակնությունները և դրա կրախը: **Թեմա 33**՝ 1905-1911 թթ. Իրանական հեղափոխությունը, Իրանի զարգացման առանձնահատկությունները: **Թեմա 34**՝ Հնդկաստանը Բիհիտանական կայսրության մաս. Ազգային ազատագրական պայքարի վերելքը. Ս. Գանդի, Զ. Ներու Ասիայի և Աֆրիկայի երկրների զարգացման հիմնական միտումները 20-րդ դարում: **Թեմա 35**՝ Հասարակածային և հարավաֆրիկյան երկրները 20-րդ դարի առաջին կեսին: Արաբական երկրների զարգացման հիմնական միտումները 20-րդ դարի առաջին կեսին: **Թեմա 36**՝ Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի հետևանքները ասիական և աֆրիկյան երկրների վրա: **Թեմա 37**՝ Ազգային ազատագրական շարժումների վերելքը Ասիայի և Աֆրիկայի երկրներում: Աֆրիկայի տարին: **Թեմա 38**՝ Հեռավոր Արևելքի երկնքները 20-րդ դարի երկրորդ կեսին: Գաղութատիրական համակարգի ազդեցությունը երրորդ աշխարհի երկրների հասարակական քաղաքական զարգացումների վրա: **Թեմա 39**՝ Սոցիալիստական և լիբերալ արժեհամակարգերի առանձնահատկությունները երրորդ աշխարհի երկրներում:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման շափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B29. «ՀԱՅ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասականություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Ազգագրությունը որպես գիտություն Հայաստանում կայացավ 19-րդ դ. 80-90-ական թթ., սակայն Հայաստանին և հայերին վերաբերող ազգագրական վկայությունները գալիս են խոր հնադարից և սփռված են հսկայական տարածության և ժամանակի մեջ: Կուրսի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել հայ ազգագրության ձևավորման փուլերին, հայ և օտար սկզբնադրյուրներում եղած վկայություններին, որոնք վերաբերում են հայերի տնտեսական, հասարակական-ընտանեկան կենցաղին, նյութական և հոգևոր մշակույթին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կծանոթանա հայ ազգագրության ձևավորման ու գիտության վերածնվելու պատմությանը.
2. Կծանոթանա հայերի և Հայաստանում ապրող մյուս ժողովուրդների էթնոկենցաղամշակութային համալիրին
3. Կծանոթանա էթնոգենեզին և էթնիկ պատմությանը

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Պատմական Հայաստանի պատմազգագրական մարգերն ու շրջանները: Հայ ազգագրության ձևավորման ու զարգացման փուլերի խնդիրը:

Թեմա 2՝ Ժայռապատկերները որպես ազգագրական հետազոտությունների սկզբնադրյուրներ: **Թեմա 3՝** Հունա-հռոմեական պատմիչների վկայությունները Հայաստանի և հայերի մասին /Հերոդոտոս, Քսենոփոն, Ստրաբոն, Տակիտոս, Պրոկոպիոս Կեսարացի/: **Թեմա 4՝** Հայ պատմագրության մեջ եղած ազգագրական նյութերի ակնարկ: **Թեմա 5՝** Արաք մասնագետների վկայությունները Հայաստանի և հայերի մասին /9-14-րդ դդ./: **Թեմա 6՝** Եվրոպայի ճանա-պարհորդների վկայությունները Հայաստանի և հայերի մասին /13-18-րդ դդ./: **Թեմա 7՝** Հայ ազգագրությունը 19-րդ դ. առաջին կեսին /Ղ. Ինձինձյան, Ս. Բժշկյան, Ս. Թաղիարյան, Խ. Աբովյան/: **Թեմա 8՝** Հայ ազգագրությունը 19-րդ դ. 2-րդ կես - 1920-ական թթ./ Գ. Միքանձտյանց, Գր. Խալաթյանց, Ե. Լալյան/: **Թեմա 9՝** Ստ. Լիսիցյանի և Խ. Սամվելյանի ազգագրական գործունեությունը: **Թեմա 10՝** ՀՀ-ում

ազգագրական գիտական հաստատությունների և ազգագրական թանգարանների համառոտ ակնարկը: **Թեսմա 11**՝ Հայերը աշխարհի էրնիկ հանրությունների համակարգում, հայերի էրնոլեզվական, մարդարանական, խառնվածքային, դավանաբանական, ժողովրդագրական բնութագիրը: **Թեսմա 12**՝ ՀՀ ազգային փորձամասնությունների ժողովրդագրական և էրնոմշակութային բնութագիրը: **Թեսմա 13**՝ Հայերի ավանդական և ժամանակակից արտադրական մշակույթը. երկրագործական մշակույթ, Հայկական լեռնաշխարհը երկրագործականն մշակույթի կենտրոն: Բրիչային և արորագութանային երկրագործության արտադրատեխնիկան, աշխատանքի կազմակերպման հնավանդ ձևերը: Անասնապահական մշակույթ, ձևերը, համագործակցության և փոխօգնության ավանդական սկզբունքները: Տնայնագործական և արիեստագործական մշակույթ: Տամբարական կազմակերպությունները քաղաքներում, դրոշները և սովորույթները: Օժանդակ և յուրացնող տնտեսաձևերը: Ժողովրդական ավանդական փոխադրամիջոցները և կապի միջոցները: **Թեսմա 14**՝ Հայոց կենսապահովման մշակույթը. Գյուղական և քաղաքային ավանդական ժամանակակից բնակավայրերի տիպերը, կառուցվածքը, բնորոշ գծերը: Հայ ժողովրդական բնակարանը և ներսույթը՝ ջեռուցման, լրսավորության ավանդական և ժամանակից միջոցները, կահույքը, դրանց գործառույթային բնութագրությունը: Հայոց ավանդական և ժամանակակից տարագային համալիրները, տարածքային առանձնահատկությունները: Հայկական ուտեստն ու ըմպելիքները, հացկերույթները: **Թեսմա 15**՝ Սոցիոներմատիվ մշակույթ, հայերի ավանդական և ժամանակակից ընտանքը և վավերելակարգը: Հայերի ընտանեկան ծիսակարգը, ամուսնության և հարսանեկան ծիսաշարը, տղաբերքի և մանկատաճության, հուղարկավորման և հիշատակման հետ կապված ավանդական և ժամանակակից սովորույթները և ծեսերը: Հայոց ազգակցական համակարգը, տնտեսական, տարածքային և գաղափարական կապերը: Հայերի գյուղական համայնքը 19-20-րդ դդ.: **Թեսմա 16**՝ Հայոց ավանդական և ժամանակակից հումանիտար մշակույթը. Հնագույն հավատալիքների, պաշտամունքի, քանավոր ստեղծագործությունների, տոների վերաբերյալ պատկերացումների հայոց մեջ:

Սոռուցումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոռուցման ձևերն են՝

1-ին սոռուցում. անհատական աշխատանք /փոքրածավալ գրավոր/, քայլը՝ 1 միավոր,

2-րդ սոռուցում. բանավոր հարցում, քայլը՝ 0,5 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B35. «ՊԱՏՍՈՒԻԹՅԱՆ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել պատմության դասավանդման խնդիրների, կազմակերպման հիմնածների ու մեթոդների, պատմական մտածողության զարգացմանը նպաստող տարրեր հնարների մասին պատշաճ մասնագիտական պատկերացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիասկանա պատմամշակութային գործընթացի, հասարակական առաջադիմության հիմնախնդրի լուսաբանման գործում պատմության դասավանդման դերն ու նշանակությունը,
2. կտիրապետի դասավանդման և հասլազես պատմության դասավանդման հիմնածներին ու կարևորագույն մեթոդներին,
3. կկարողանա կատարել պատմության մասին բազմաբնույթ գիտելիքի համակարգում և տեսական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասավանդողի դերը դասավանդման գործընթացում և կրթության համակարգում, ներկայացվող ժամանակակից պահանջները: **Թեմա 2՝** Դասավանդման ավանդական և ժամանակակից մոդելների հարաբերակցումը:

Թեմա 3՝ «Դաս», «Դասարան» հասկացությունները, դասաժամերի քանակը պատմության ուսուցման գործընթացում: **Թեմա 4՝** Դասավանդման գործընթացում դասընթացի կարևորագույն հասկացությունների բովանդակության մեկնաբանության և վերլուծության անհրաժեշտությունը: **Թեմա 5՝** Համաշխարհային պատմության գիտական պարբերացման հիմնահարցը: **Թեմա 6՝** Ազգային պատմության դասավանդումը համաշխարհային պատմության համատեքստում: **Թեմա 7՝** Պատմության դասավանդման կազմակերպման հիմնածներն ու մեթոդները: **Թեմա 8՝** Ուսումնական ծրագրերի և ուսումնական ձեռնարկների վճռորոշ նշանակությունը դասավանդման գործընթացում: **Թեմա 9՝** Խիմի համակարգը պատմական մտածողությունը խթանող միջոց:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլուման ձևերն են.

1-ին սոուլում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում(թեսթ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B36. «ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱԴՐԵԶԱՆԻ ՊԱՍՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ճանաչողական, գիտատեսական և քաղաքական դիտանկյունով ներկայացնել Վրաստանի և Աղբքեշանի պատմությունը, լրացրանության հակառակությունը և միմյանց հակադիր տեսակետները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կճանաչի հարեւան երկու երկրների պատմությունը,
2. կհասկանա և կվերլուծի այդ ժողովուրդների պատմական զարգացման առանձնահատկությունները, նրանց քաղաքակրթությունների էությունը,
3. կկարողանա կատարել տեսական ընդհանրացումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վրաստանը հնագույն ժամանակներում: **Թեմա 2՝** Վրաստանը 4-8-րդ դդ.: **Թեմա 3՝** Վրաստանը 9-11-րդ դդ.: **Թեմա 4՝** Վրաստանը 13-րդ դ. սկզբներից մինչև 19-րդ դ. սկիզբը: **Թեմա 5՝** Վրաստանը 19-20-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 6՝** Վրաստանը խորհրդային ժամանակաշրջանում: **Թեմա 7՝** Վրաստանը ետխորհրդային տարիներին: **Թեմա 8՝** Արևելյան Անդրկովկասը 8-16-րդ դդ.: **Թեմա 9՝** Արևելյան Անդրկովկասը 16-րդ դ.-19-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 10՝** Արևելյան Անդրկովկասը ոուսական կայսրության կազմում: **Թեմա 11՝** Արևելյան Անդրքովկասը 20-րդ դ. սկզբին: **Թեմա 12՝** Աղբքեշանի անկախի հանրապետությունը 1918-1920 թթ.: **Թեմա 13՝** Աղբքեշանի խորհրդայնացումը և հարաբերությունները հարևան երկրների հետ: **Թեմա 14՝** Աղբքեշանը խորհրդային տարիներին: **Թեմա 15՝** Աղբքեշանի հանրապետությունը ետխորհրդային տարիներին:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B23. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ զնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ներկայացնել 20-րդ դարի Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրների պատմությունը: Տալ քաղաքակրթության զարգացման տիպաբանությունը 20-րդ դարի ընթացքում ինչպես Եվրոպական աշխարհամասում, այնպես էլ ամերիկյան մայրացմաքում: Ներկայացնել հասարակության

զարգացման վերաբերյալ երկու հակադիր գաղափարախոսությունների բախումներն ու տրանսֆորմացիան:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա 20-րդ դարի Եվրոպայի և Ամերիկայի երկրների զարգացման առանձնահատկությունները.
2. Կիասկանա 20-րդ դարում գերիշխող գաղափարախոսությունների էությունը.
3. Կկարողանա գիտելիքները կիրառել համաշխարհային նորագույն քաղաքական զարգացումները հասկանալու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Քաղաքակրթությունների ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 2՝**

Միջազգային հարաբերությունները: Իրադարձությունները և կարևորագույն խնդիրները 1918-1939 թթ.: **Թեմա 3՝** Միջազգային հարաբերությունները 1945-1990-ական թթ.: **Թեմա 4՝** Սոցիալիստական համակարգը երկրեւ աշխարհակարգի պայմաններում: **Թեմա 5՝** ԱՄՆ-ը և Արևմտյան Եվրոպայի երկրները 1918-1990-ական թթ.: **Թեմա 6՝** ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականությունը արդի էտապում: **Թեմա 7՝** Էմիգրացիայի խնդիրը ժամանակակից աշխարհում: **Թեմա 8՝** Աշխարհը արդի էտապում:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B33. «ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հիմնարար գիտելիքներ հաղորդել մեր ազգային պատմական գիտության անցած ողջ ուղու մասին՝ սկսած նախագրական շրջանի պատկերացումներից մինչև մեր օրերի պատմագիտական դպրոցները, ուղղությունները, տեսությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կպատկերացնի հայ պատմագրության առանձնահատկությունները, զարգացման իր ուրույն ընթացքի փուլերը,
- կհասկանա հայ իրականության մեջ պատմական գիտելիքների առաջացման աստիճանական զարգացման և համակարգման ընթացքը,
- կընկալի հայոց պատմության պատմագրության խնդիրները, գիտելիքներ ձեռք կրերի պատմագիտական հետազոտությունների տիպերի մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Պատմական գիտելիքների առաջացումը Հայաստանում: Նախամերոպյան շրջանի հայ պատմագրությունը: **Թեմա 2** Հայ միջնադարյան պատմագրության պարբերացումը: Հայ միջնադարյան պատմագրության բնութագրական գծերը և առանձնահատկությունները: Պատմական երկերի հիմնական տեսակները հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: **Թեմա 3** Պատմության պարբերացումը հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: Պատմական ժամանակը հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: **Թեմա 4** Ստեղծագործական հիմնական եղանակները հայ միջնադարյան պատմագրության մեջ: **Թեմա 5** Հայ միջնադարյան պատմագրության ականավոր դեմքերը: **Թեմա 6** Հայ պատմագրության զարգացման պայմանները, ընթացքը, ականավոր ներկայացուցիչները 18-րդ դարի վերջերին-19-րդ դարում: **Թեմա 7** Հայ պատմագրության առաջնաշարքը, զարգացման հիմնական միտումները, նշանավոր դեմքերը 20-րդ դարում: **Թեմա 8**: Հայ պատմագրության ներկա վիճակը և հեռանկարները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր::

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,3,2,3 միավոր: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B47. «ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացն ունի ինչպես իմացաբանական, այնպես էլ մեթոդաբանական նշանակություն: Նպաստել ուսանողի տրամաբանական կարողությունների զարգացմանը, հմտությունների ձեռք բերմանը, նպաստել մասնագիտական առարկաների տեսությունների հիմնական հասկացությունների յուրացմանը, գիտահետազոտական աշխատանքի կատարմանը, ինչպես նաև ինտելեկտուալ անհատականության ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա մտքի կառուցվածքը, այն տրամաբանական կանոններն ու օրենքները, որոնք կշռադատության ընթացքում ապահովում են մեր մտքի կանոնավարությունն ու հետևողականությունը, ճշմարիտ եզրակացությունների ստացումը, գիտական գիտելիքների հիմնավորվածությունը,
2. Կիասկանա տրամաբանության ձանաշղական և մեթոդաբանական գործառույթների անհրաժեշտությունը գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ,
3. Վկարողանա տրամաբանական գիտելիքների և հմտությունների միջոցով բարձրացնել իմացական գործնթացների և հատկապես գիտական հետազոտությունների արդյունավետությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Տրամաբանության առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը:

Թեմա 2 Հասկացություն: **Թեմա 3** Դատողություն: **Թեմա 4** Տրամաբանության օրենքները: **Թեմա 5** Մտահանգում: **Թեմա 6** Ապացուցում և հերքում: **Թեմա 7** Պարավորիկմ, Սովորություն, սրամություն, պարադոքս: Հիպոթեզ:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումներն են.

1-ին սոուլում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B45. «ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել փիլիսոփայական մտքի զարգացման ընթացքին, փիլիսոփայական ուղղություններին, պատմափիլիսոփայական ուսմունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա փիլիսոփայական մտքի զարգացման օրինաչափությունները, դարաշրջանների առանձնահատկությունները, փիլիսոփայական ուղղությունների կողմից քննարկված հիմնահարցերը, պատմափիլիսոփայական ուսմունքների բովանդակությունը, հումանիտար ու բնագիտական ուսմունքների և փիլիսոփայական տեսությունների միջև առկա փոխհարաբերությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Փիլիսոփայության պատմության առարկան: **Թեմա 2**՝ Հին Արևելքի փիլիսոփայությունը: **Թեմա 3**՝ Անտիկ հունական փիլիսոփայությունը: **Թեմա 4**՝ Դասական շրջանի հունական փիլիսոփայությունը: **Թեմա 5**՝ Հելլենիստական դարաշրջանի փիլիսոփայություն: **Թեմա 6**՝ Միջնադարյան փիլիսոփայություն: **Թեմա 7**՝ Սիսոլաստիկական փիլիսոփայություն: **Թեմա 8**՝ Վերածննդի դարաշրջանի փիլիսոփայություն: **Թեմա 9**՝ Նոր ժամանակի փիլիսոփայությունը: **Թեմա 10**՝ Գերմանական դասական փիլիսոփայություն: **Թեմա 11**՝ Փիլիսոփայական միտքը 19-րդ դարում: **Թեմա 12**՝ 20-րդ դարի փիլիսոփայական ուղղությունները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզումնան ձևերն են.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0202/B32. «ՀԱՅ ԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱԾԱՅԻՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ) Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին հայ և համաշխարհային արվեստի պատմությանը, նրա զարգացման հիմնական փուլերին, կարևոր ստեղծագործություններին: Հաղորդակից դարձնել ուսանողին նախնադարյան, հին քաղաքակրթությունների, դասական՝ հունա-հռոմեական, միջնադարյան մշակույթներին, ինչպես նաև հեղինակավոր արվեստագետների ստեղծագործությունների ուսումնասիրմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիասականա մշակույթի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատւկությունները,
2. կճանաչի հայ և համաշխարհային մշակույթի կարևոր հուշարձանները, կրդառնա որոշ ստեղծագործությունների անմիջական հաղորդակիցը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: **Թեմա 2**՝ Հին քաղաքակրթությունների արվեստների ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական հուշարձանները: **Թեմա 3**՝ Հին Հունաստանի և Հոռոմի արվեստի հիմնական շրջաններն ու հուշարձանները: **Թեմա 4**՝ Միջնադարյան Արևելաքրիս-տոննեական և Արևմտաքրիստոնեական արվեստ: **Թեմա 5**՝ Վերածննդի արվեստը: **Թեմա 6**՝ 17-րդ դարի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը, իտալական, ֆլամանդական, հոլանդական, իսպանական դպրոցները: **Թեմա 7**՝ 18-19-րդ դարերի արվեստի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 8**՝ Բմագրեսիոնիզմ և պոստիմպրեսիոնիզմ: **Թեմա 9**՝ Սովոր-

նիզմի ուղղությունները: **Թեմա 10** Հին հայկական և ուրարտական արվեստ: **Թեմա 11**՝ Միջնադարյան հայ արվեստ: **Թեմա 12**՝ Հայ կերպարվեստագետները 19-րդ դ. և 20-րդ. 1-ին կեսին: **Թեմա 13**՝ Խորհրդային շրջանի հայ արվեստը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

4.1.1. Կամքնտրական դասընթացներ

0301/B37. «ՀԱՅ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԵՐԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ինչպես հայ ավանդական ազգային կուսակցությունների, այնպես էլ հայ վյուս քաղաքական կուսակցությունների ու ժամանակակից հայ քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման, ծրագրերի և գործունեության ամբողջական պատմությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ քաղաքական կուսակցությունների ծրագրային հիմնադրությունների և գործունեության ամբողջական պատմությունը.
2. կկարողանա կատարել հայ ավանդական և ժամանակակից քաղաքական կուսակցությունների ծրագրերի, գործունեության մարտավարական առանձնահատկությունների համեմատական վերլուծություն, քննարկում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Արմենական կուսակցության առաջացումը և Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման նրա ծրագիրը: **Թեմա 2**՝ Արմենական կուսակցության գործունեությունը 1890-ական թթ.: 1896թ. Վանի ինքնապաշտպանությունը և Արմենական կուսակցության անկման գործընթացը: **Թեմա 3**՝ Հնչալյան կուսակցության ձևավորումը և Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման նրա ծրագիրը: **Թեմա 4**՝ Հնչալյան կուսակցության գործունեությունը 1990 - ական թթ. և պառակտումը: **Թեմա 5**՝ ՀՍՌԿ առաջացումը և նրա ծրագրային դրույթները: **Թեմա 6**՝ Հ. Յ. Դաշնակցության առաջացումը և Արևմտյան Հայաստանի ազատագրման նրա ծրագիրը: **Թեմա 7**՝ ՀՅԴ գործունեությունը 19-րդ դարի 90 - ական թթ. և դրա գնահատականը: **Թեմա 8**՝ Հայ քաղաքական կուսակցությունների գործունեությունը 1900 - 08թթ. -ին: Վերաբերմունքը Երիտրուքքական Սահմանադրության

նկատմամբ: **Թեմա 9՝** 1905 - 6թթ. հայ - քաղաքական կոիվները Կովկասում և հայ քաղաքական կուսակցությունների դիրքորոշումը: **Թեմա 10՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունները Հայկական Հարցի վերաբացման շրջանում(1912 - 1914թթ): **Թեմա 11՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունների գործունեությունը Առաջին համաշխարհային պատերազմի տարիներին: **Թեմա 12՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունները Հայաստանի առաջին Հանրապետության գրյության տարիներին: **Թեմա 13՝** ՀԿ կուսակցության ձևավորումը և գործունեությունը: **Թեմա 14՝** Հայաստանի խորհրդայնացումը և հայ քաղաքական կուսակցությունների լիկվիդացիայի գործընթացը: **Թեմա 15՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունների գործունեությունը Սփյուռքում 1920 - 80 - ական թթ.: **Թեմա 16՝** Խորհրդային Միության փլուզումը և հայկական նոր քաղաքական կազմակերպությունների առաջացումը: ՀՀ - ի քաղաքական դիրքորոշումները: **Թեմա 17՝** Հայ ավանդական և նորաստեղծ կուսակցությունների գործունեությունը 1991 - 1998թթ.: **Թեմա 18՝** Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության առաջացումը և գործունեությունը 1998 - 2008թթ. - ին: **Թեմա 19՝** ՀԿ գործունեությունը 2008 - 12թթ. - ին: **Թեմա 20՝** ԱԺՄ, Օրինաց Երկիր, Բարգավաճ Հայաստան, Ժառանգություն և այլ զանգվածային կուսակցությունների ձևավորումը և գործունեությունը Հայաստանի 3-րդ Հանրապետության շրջանում: **Թեմա 21՝** Հայ քաղաքական կուսակցությունների խորհրդարանական գործունեությունը Հայաստանի 3-րդ Հանրապետության շրջանում:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Սոուլգման ձևերն են.

1-ին սոուլգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուլգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B38. «ՊԱՌԱՍԵՆՏԱՐԻԶՄԻ ԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախություն, 24 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել դասային ներկայացուցական միապետության ձևավորման ժամանակաշրջանը, Եվրոպական երկրների դասային համակարգերը, պետական կարգը և դրանց առանձնահատկությունները, ինչպես նաև ամերիկյան հասարակության մեջ ժողովրդավարական համակարգի ձևավորման հիմքերն ու զարգացման բնութագրիչները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա դասային համակարգի ձևավորման առանձնահատկությունները.
2. Ճշգրիտ պատկերացում կունենա այդ երկրների զարգացման քաղաքացիական հասարակությունների ձևավորման մասին.

3. Կկարողանա ճշգրտորեն գնահատել ժողովրդավարական գործընթացների շարժմանը ամերիկյան և Եվրոպական հասարակություններում:

Բովանդակությունը.

- Թեմա 1՝** Ներածություն: **Թեմա 2՝** «Դեմոկրատիա» հասկացությունը:
Թեմա 3՝ Ժողովրդավարությունն արևմտյան ժողովրդավարության համակարգում: **Թեմա 4՝** Ժողովրդավարությունն արևմտյան ժողովրդավարության համակարգում: **Թեմա 5՝** Արևմտյան Ժողովրդավարությունների տիպաբանությունը: **Թեմա 6՝** Մեծ Բրիտանիա: **Թեմա 7՝** Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ: **Թեմա 8՝** Ֆրանսիա: **Թեմա 9՝** Իտալիա: **Թեմա 10՝** Հունաստան: **Թեմա 11՝** Գերմանիա: **Թեմա 12՝** Շվեյցարիա: **Թեմա 13՝** Իսպանիա: **Թեմա 14՝** Եվրոպական միության քաղաքական համակարգը:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/В39. «ԱՐԴԻ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱՅՈՒԹՅՈՒՆԵՐ»

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակ՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համապատաս-խան գիտելիքներ 19-րդ դարի վերջին և 20-րդ դարի սկզբին Ռուսաստանում ձևավորվող քաղաքական կուսակցությունների և նրանց դերակատարության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա Ռուսաստանի քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման գործընթացը,
2. Կիականան քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման պատմական անհրաժեշտությունը և նրանց դեր երկրի քաղաքական կյանքում,
3. Կկարողանա տեսական գիտելիքների հիման վրա վերլուծել երկրի քաղա-քական կյանքը և անել տեսական ընդհանրացումներ:

Բովանդակությունը.

- Թեմա 1՝** Հեղափոխական նարողնիկական շարժումը որպես քաղաքական կուսակցությունների ձևավորման նախորդ շրջան: **Թեմա 2՝** Մարքսիզմի տարածումը Ռուսաստանում և Գ. Վ. Լեխսանովի «Աշխատանքի ազատագրություն» խումբը: **Թեմա 3՝** ՌՍԴԲԿ ստեղծումը, նրա ծրագիրը և գործունեությունը: **Թեմա**

4' Սոցիալիստ հեղափոխականների կուսակցությունը, նրա ծրագիրը և գործունեությունը: **Թեմա 5'** Ռուսական լիբերալ կուսակցությունները. Սահմանադրական-դեմոկրատական կուսակցությունը: **Թեմա 6'** «Հռկտեմբերի 17-ի միությունը» (Օկտյաբրիստներ) կուսակցությունը: **Թեմա 7'** Կառավարական պահպանողական (կոնսերվատիվ) կուսակցությունները: **Թեմա 8'** Տրուդովիկների («Աշխատանքային խումբ») մանրբուրժմուական քաղաքական կուսակցությունը: **Թեմա 9'** Բազմակուսակցական համակարգի վերացումը և միակուսակցական համակարգի ձևավորումը Ռուսաստանում: **Թեմա 10'** Այլախոհական շարժումները ԽՍՀՄ-ում 1960–80-ական թթ.: **Թեմա 11'** Գորբաչովյան վերակառուցման քաղաքականությունը և անցումը բազմակուսակցական համակարգի: **Թեմա 12'** «Ռուսաստանի համայնքների կոնգրես» հասարակական-քաղաքական շարժումը: **Թեմա 13'** «Միանական Ռուսաստան» կուսակցությունը: **Թեմա 14'** «Արդարացի Ռուսաստան» կուսակցությունը:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B40. «ԱՌԱԶԱՎՈՐ ԱՄԻԱՅԻ ԵՎ ԿՈՎԿԱՍԻ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ,

ԱՅՄՐԿՈՎԿԱՍԻ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրելիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախություն, 16 ժամ գործնական պարապունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների ծանոթացնել Առաջավոր Ասիայի, Կովկասի քաղաքակրթությունների պատմությանը, հոգևոր և նյութական մշակութային էթնիկ գործընթացներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի քաղաքակրթությունների ծագման տեսական հիմնադրույթները.
2. կիասկանա ուսումնասիրվող հանրությունների քաղաքակրթական տիպաբանական կազմը.
3. կկարողանա կատարել վերլուծական դատողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Հին քաղաքակրթությունները և դրանց բնորոշումը, բաղադրիչ տարրերը: Մշակութային պրոցեսների ուսումնասիրումը և վերակազմությունը:

Թեմա 2' Վաղ երկրագործական պատմա-մշակութային համալիրները: **Թեմա 3'** Միջազգետքի հնագույն մշակույթները: Նեոլիթյան հեղափոխությունը և նրա հետևանքները: **Թեմա 4'** Արևելամիջուկը կրական և փոքրասիական վաղ երկրա-

գործական և հնագիտական մշակութային օջախները: **Թեսա 5՝** Իրանի հին մշակութք: Փոխառնչությունները Հայկական լեռնաշխարհի վաղ երկրագործական օջախների հետ: **Թեսա 6՝** Կովկասի հնագիտական համազարկերը նեղիթից երկարի դարյան ժամանակաշրջանում: **Թեսա 7՝** Վանի թագավորության ֆենոմենը: Ուրարտական մշակույթի դրսորումները Հայկական լեռնաշխարհում: Տերունական մշակույթ:

Սոռուցումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Սոռուցման ձևերն են.

1-ին սոռուցում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B41. «ԿՈՎԿԱՍԻ ՏԱՐԱԾՈՇՐՋԱՆԻ ԷԹՆՈՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ),

Կիսամյակ՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կովկասյան տարածաշրջանի քաղաքական և էթնիկ պատմության հիմնական փուլերին ու հիմնախնդիրներին, տարածաշրջանի զարգացումները դիտարկել հայոց պատմության և հայերի հետ փոխահարաբերությունների համատեքստում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տարածաշրջանի էթնիկ և քաղաքական պատմության հիմնական փուլերը,
2. ծանոթ կլինի ինչպես ողջ տարածաշրջանի, այնպես էլ վերջինիս առանձին կառուցվածքային միավորների էթնոքաղաքական պատմության հիմնական փուլերին,
3. ծանոթ կլինի տարածաշրջանի հիմնական էթնիկ հակամարտություններին ու կկարողանա տալ վերջիններիս համեմատական վերլուծությունը:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Կովկասյան տարածաշրջանի էթնոքաղաքական հիմնական բնութագիրը, հիմնական էթնիկ հանրությունները: **Թեսա 2՝** Կովկասյան տարածաշրջանի էթնոքաղաքական պատմության հիմնական փուլերը. ըստ խոշոր տարածաշրջանների և էթնիկ հանրությունների: **Թեսա 3՝** Կովկասյան տարածաշրջանի հիմնական էթնիկ հակամարտությունները. ձևավորման ընթացքը, զարգացումները, արդի վիճակը: **Թեսա 4՝** Տարածաշրջանի արդի էթնոքաղաքական վիճակն ու զարգացման հեռանկարները: **Թեսա 5՝** Հայաստանի Հանրապետությունը տարածաշրջանային զարգացումների համատեքստությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B15. «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ԵՎ ՀԱՅՈՅ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայկական հարցի և Հայոց ցեղասպանության պատմության առավելապես բանավիճային և քիչ ուսումնասիրված հիմնախնդիրներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կիլինի Հայկական հարցի առաջացման, նրա էության, զարգացման փուլերի շուրջ պատմագիտության մեջ գոյություն ունեցող իրարամերժ կարծիքներին,
2. կկազմի առավել խոր պատկերացում Հայկական հարցի նկատմամբ մեծ տերությունների և միջազգային դիվանագիտության դիրքորոշման, Հայկական հարցի ուղղությամբ հայ քաղաքական կուսակցությունների ռազմավարության և մարտավարության փոփոխությունների մասին:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1 Հայկական հարցի ծագման և նրա էության շուրջ պատմագրության մեջ գոյություն ունեցող կարծիքները և նշեց քննական վերլուծությունը:

Թեսա 2 Հայկական հարցի զարգացման փուլերը: **Թեսա 3** Հայկական հարցը հայ քաղաքական կուսակցությունների ծրագրերում: **Թեսա 4** Հայկական հարցի միջազգայնացումը: **Թեսա 5** Հայկական հարցը արդի փուլում, նրա բովանդակությունը և լրացման եղանակները: **Թեսա 6** Հայոց ցեղասպանության պատճառները: **Թեսա 7** Ցեղասպանության իրազրության փուլերը: **Թեսա 8** Հայոց ցեղասպանության դասերն ու հետևանքները: **Թեսա 9**՝ Միջազգային իրավունքը և ցեղասպանությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B51. «ԴԵՍՈՎՐԱՏԻՒՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ժողովրդավարության որպես հասարակության կառավարման ձևի ծնունդը, զարգացումը և անկումը անտիկ քաղաքակրթության, մասնավորապես պոլիսային համակեցության համատերսութում: Դասընթացի ընթացքում քննության է ենթարկվում անտիկ ժողովրդավարության ինստիտուցիոնալ կառույցը (քաղաքացիության ինստիտուտ, աշխարհաժողով, պետական խորհուրդ, պաշտոնեություն, դատարաններ ևն), գաղափարախոսական հենքը: Դիտարկվում է «ժողովրդավարություն» հասկացության մշակումը, նրա հարաբերակցումը քաղաքական կառավարման մյուս ձևերի հետ անտիկ հասարակական-քաղաքական, իմաստասիրական մտքի ծիրում:

Կրթական արդյունքներ

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Ժողովրդավարության իրեն հասարակության կառավարման ձևի առաջացման պատճառների, Հին Հունաստանում և Հռոմում զարգացման փուլերի մասին: Ինչպես նաև «ժողովրդավարություն» հասկացության տեսական բովանդակությանն անտիկ հասարակական-քաղաքական, իմաստասիրական մտքի մշակումների և առանձնահատկությունների մասին:
2. Գնահատել անտիկ ժողովրդավարության իմաստը, բովանդակությունը, առանձնահատկությունները: Կպատկերացնի ժողովրդավարական հաստատությունների գործառույթները, իրավասությունները, դրանց գործառման ընթացակարգը:
3. Վերհանել անտիկ ժողովրդավարության զարգացման ընթիանուր միտումներն ու առանձնահակությունները, առավել հիմնավոր կերպով շարունակել «Ժողովրդավարության պատմություն» դասընթացի ուսումնառությունը՝ հետևելով «ժողովրդավարություն» տերմինի, նրա բովանդակության, անտիկ քաղաքակրթության ծիրում մշակված ժողովրդավարական վարչակարգի կառուցակազմիկ քաղադրատարրերի, ժողովրդավարության տեսության կերպափխմանը հետագա պատմական դարաշրջաններում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ «Ժողովրդավարություն» հասկացությունը, նրա իմաստային և ծագումնաբանական վերլուծությունը: **Թեմա 2՝ Քաղաքացիական համայնքն** (պոլիս, կիվլիտաս) իրեն անտիկ քաղաքակրթության հիմնարար կառույց և դրա կարևորագույն չափորոշիչները: **Թեմա 3՝ Պոլիսային համակեցության ձևավորումը** Հին Հունաստանում: Ժողովրդավարական կարգի կայացման պատճառները Աթենքում: **Թեմա 4՝ Աթենական ժողովրդավարության կայացման փուլերը.**

Ա.Սոլոնի բարենորդումները. Բ. Կիսրենեսի և Պերիկլեսի բարենորդումները, Գ. Պերիկլեսյան դարաշրջանը: **Թեմա 5՝** Ժողովրդավարական հաստատությունները, դրանց համալրման սկզբունքները, գործառույթները, իրավասությունները, գործառումը Հին Հունաստանում. Ա. Քաղաքացիության ինստիտուտ, բ. Աշխարհաժողով (Էլեսիա), գ. Պետական խորհուրդ (500-ի խորհուրդ, բուլե), դ. Արենպագոս, ե. Դատական իշխանություն (հելիայա), զ.ործադիր իշխանություն (ստրատեգուների խորհուրդ են): **Թեմա 6՝** Արենական ժողովրդավարության ընկերային քաղաքականությունը: «Պերիկլեսի ճառը» և արենական ժողովրդավարության զարգափարախտությունը: **Թեմա 7՝** Թատրոնը որպես արենական քաղաքացիների կրթման «դպրոց»: **Թեմա 8՝** Պլատոնի հասարակագիտությունը («Պետություն», «Օրենքների մասին» տրամախոսությունները): **Թեմա 9՝** Արիստոտելի ուսմունքը մարդու, հասարակական համակեցության և պետության վերաբերյալ («Պոլիտեյա», «Արենական պոլիտեյա», «Բարոյագիտություն»): **Թեմա 10՝** Ժողովրդավարության անկման պատճառները Հին Հունաստանում: Նրա պատմական նշանակությունը: Ժողովրդավարության զարգացման առանձնահատկությունները Հին Հոռոմում: **Թեմա 11՝** Դասային պայքարը: Զանրապետական կարգի և հռոմեական քաղաքացիական համայնքի ձևավորումը Հին Հոռոմում: **Թեմա 12՝** Հին Հոռոմի պետական-քաղաքական կարգը Ք.ա. V-II դդ..ա. հռոմեական քաղաքացիության ինստիտուտը և նրա էվոլյուցիան, բ. աշխարհաժողով (կոմիտիաներ), գ. պետական խորհուրդ (սենատ), դ. գործադիր իշխանություն (մագիստրատուրաներ): **Թեմա 13՝** Ստորևյան իմաստախրությունը և հռոմեական «հասարակական ինքնաճանաչողությունը»: **Թեմա 14՝** Պոլիբիոսի «Համաշխարհային պատմությունը», խառը պետական կառուցի մասին նրա տեսությունը: Զանրապետական կարգի ճգնաժամի և անկման պատճառները: **Թեմա 15՝** Կ. Սալլուստիոսը որպես Հռոմեական Զանրապետության ճգնաժամի տեսաբան («Կատիլինայի դավադրությունը», «Յուզուրթական պատերազմ»): **Թեմա 16՝** Մ.Կ. Կիկերոնը և «հանրապետական միապետության» (արինցիպատ) իմաստասիրական հարացուցի համակողմանի մշակումը («Հանրապետության մասին», «Օրենքների մասին», «Պարտականությունների մասին», «Բարեկամության մասին»): **Թեմա 17՝** Հռոմեական ժողովրդավարության պատմական նշանակությունը:

Սոռուցումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Սոռուցման ձևերն են.

1-ին սոռուցում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է:

0301/B52. «ՀՈՌՍԵԱԿԱՆ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՀԱՆՐՈՒՅԹԸ» (4 կրեդիտ)

Հաբարական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել հռոմեական քաղաքակրթության հիմնական բաղադրատարրերը (լատիներեն լեզու, պետական կառույց, իրավունք, մշակույթ, արտադրական և մտահոգուր տեխնոլոգիաներ) և նրա ազդեցույունը Եվրոպական միջնադարյան, նոր և նորագույն քաղաքակրթության նկարագրի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Եվրոպական քաղաքակրթության սկզբնավորման և զարգացման շրջափուլերի մասին՝ սկսած հռոմեական դարաշրջանից մինչև մեր օրերը՝ ըստ հիմնարար պետական, հասարակական կառույցների, տեխնոլոգիաների, մշակութային և կրոնական հարացույցների:
2. Եվրոպական քաղաքակրթության տիպաբանության և հիմնական հատկանիշների մասին
3. Եվրոպական ինքնության և պատմական տարբեր շրջափուլերում Եվրոպական համընդհանության տարբեր հարացույցների մասին
4. Եվրոպան դիտարկել իբրև միասնական քաղաքակրթական գործընթաց (անցյալ, ներկա, ապագա)
5. ի մի բերել համաշխարհային պատմության դասընթացներում (Անտիկ պատմություն, Միջին դարերի պատմություն, Նոր պատմություն, Նորագույն պատմություն) ձեռք բերած գիտելիքները Եվրոպական պատմության վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

- Թեմա 1'** Հռոմեական քաղաքակրթության ընդհանուր բնութագիրը՝ պետական, հասարակական կառույց, գաղափարախոսություն, իրավունք, արտադրական տեխնոլոգիաներ, մշակույթ, լեզու, կենցաղավարություն ևն: **Թեմա 2'** Հռոմեական տերության ձևավորումը (Ք. ա. II - Ք. հ. III դդ.): **Թեմա 3'** Հռոմեական խաղաղության հարացույցը: **Թեմա 4'** Հռոմեական կայսրությունը իբրև միջազգային տարասեռ հարաբերությունների միջավայր: **Թեմա 5'** Ռոմանականացման գործընթացը Արևմուտքում՝ քաղաքներ, վարչական ապարատ, տեխնոլոգիաներ, լատիներեն լեզու, մշակույթ, հռոմեական ապրելաձև ևն: **Թեմա 6'** Ուշանտիկ դարաշրջան (Ք. ա. 3-7-րդ դդ.): **Թեմա 7'** Բարբարոսական արշավանքները և հռոմեական քաղաքակրթության կերպափոխությունը: **Թեմա 8'** Արևմտաեվրոպական քաղաքակրթությունը իբրև հռոմեական և բարբարոսական աշխարհների համաձուլման միջավայր: **Թեմա 9'** Միջնադարյան քաղաքակրթական կենտրոնները Արևմտյան Եվրոպայում: **Թեմա 10'** Վաղ պետական կազմավորումները և ժողովուրդների ձևավորման գործընթացը: **Թեմա 11'** Եվրոպայի քաղաքական միասնության (կայսրության) գաղափարը (Կարլոս Մեծ, Օտտոն Ա): **Թեմա 12'** Պապականությունը և քրիստոնեական համընդհանությունը: **Թեմա 13'** Քաղաքական բազմազանությունը և հոգևոր-մշակութային ընդհանությունը Արևմտյան Եվրոպայում: **Թեմա 14'** Վերածնունդը և Եվրոպական համընդհանության նոր հարացույցը: **Թեմա 15'** Ռեֆորմացիան և Եվրոպական համընդհանության նոր հարացույցը: **Թեմա 16'** Արդյունաբերական քաղաքակրթությունը (17-րդ դ. - 20-րդ դ. սկիզբ) և հռոմեական ժառանգությունը: **Թեմա 17'** Զա-

սարակության նորացումը՝ տեխնոլոգիաներ, պետական կառավարման ձևեր (հեղափոխություններ, լուսավորյալ միապետություն, պաղամենտարիզմ), հասարակական միտք ևն: **Թեմա 18՝ Հետարյունաբերական քաղաքակրթությունը** և հոումեական ժառանգությունը (20-րդ դ. կեսից մինչև մեր օրերը): **Թեմա 19՝ Եվրամիությունը և եվրոպական հանրնդիանքության արդի հարացույցը՝ միություն քաղմազանության մեջ:**

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Սոուզումների ձևերն են.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 1 է

0202/B33. «ՀԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՎԵՍՏԸ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել Հին Հայաստանի արվեստի ժամանակագրական ընդգրկումը: Գիտելիքների հաղորդել արվեստի, նրա ծագման հիմնական վարկածների և տեսությունների, արվեստի զարգացման հիմնական ուղղությունների և միտումների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արվեստի ծագման մասին հիմնական վարկածները.
2. ծանոթ կլինի արվեստի զարգացման հիմնական ուղղությունների և միտումների հետ.
3. կկարողանա թվագրել և արվեստագիտական տեսակետից բնորոշել փաստական նյութը:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Քարեդարյան արվեստը: **Թեմա 2՝ Էնեոլիթի արվեստը:** **Թեմա 3՝ Վաղ բրոնզեդարյան արվեստը:** **Թեմա 4՝ Միջին բրոնզեդարյան արվեստը:** **Թեմա 5՝ Ուշ բրոնզեդարյան արվեստը:** **Թեմա 6՝ Երկարեդարյան արվեստը:** **Թեմա 7՝ Վանի թագավորության արվեստը:**

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզումների ձևերն են.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B50. «ԴՐԱՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՎԻՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ամրողական և համակողմանի գիտելիքներ տալ դրամների հանդես գալու, նրանց շրջանառության և դրամագիտության, որպես գիտության վերաբերյալ: Դասընթացը ուսանողին ծանոթացնում է հայերեն և օտար լեզուներով վիմագիր արձանագրություններին, դրանց՝ ըստ ժամանակների օրինաչափությունների ուսումնասիրությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա դրամների հանդես գալու, նրանց շրջանառության սկզբունքները, դրամագիտության գիտական խնդիրները.
2. կտիրապետի վիմագիր արձանագրություններ կարդալու սկզբունքներին.
3. կտիրապետի արձանագրությունների տոմարական հաշվարկներին.
4. արձանագրությունների գիտական հրատարակման սկզբունքներին.
5. կտիրապետի արձանագրությունները որպես վավերագրեր օգտագործելու հիմունքներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դրամագիտության առարկան: **Թեմա 2**՝ Դրամագիտության հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 3**՝ Դրամի ծագումը: **Թեմա 4**՝ Հելլենիստական դրամների շրջանառությունը Հայաստանում և հելլենիստական Հայաստանի դրամները: **Թեմա 5**՝ Հռոմեական, բյուզանդական և սասանյան դրամները: **Թեմա 6**՝ Արաբական, սելջուկյան և Կիլիկիայի հայկական թագավորության դրամները: **Թեմա 7**՝ Պարսկաստանի և Օսմանյան կայսրության դրամները: **Թեմա 8**՝ Ըստական կայսրության դրամները և Հայաստանը: Հայաստանի առաջին հանրապետության դրամները: Խորհրդային Հայաստանը ԽՍՀՄ-ի դրամական հարաբերությունների համակարգում: **Թեմա 9**՝ Հայաստանի Երրորդ Հանրապետության դրամները: **Թեմա 10**՝ Վիմագրություն առարկան, նշանակությունը: **Թեմա 11**՝ Հայ գրերի գրուտը: Վիմագրության ծագումը, նպատակը: **Թեմա 12**՝ Վիմագրերի իմաստային նշանակությունը, տրաֆարետային որոշ ձևակերպումների առկայությունը վիմագրերի մեջ: **Թեմա 13**՝ Փակագրություն, ծածկագրերի և կետադրական նշանների ու պայմանականության ընդունված հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 14**՝ Գրիչները, նրանց առանձնահակությունները կապված տեղական գրքության օջախի հետ:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B53. «ԴԵՍՈՎՐԱՏԻՒՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -2 (4 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ժողովրդավարության որպես հասարակության կառավարման ձև, ավելի քան 2.5 հազ. տարի աշխարհի ծանոթ է այդպիսի երևույթի, ինչպիսին է ժողովրդավարությունը: Այն բավականին տեղական ժամանակարնեացքում մարդիկ հնարավորություն ունեին համեմատելու և համադրելու տարբեր կառավարման ձևն ու պետական կառուցվածքները, մարդու և իշխանության փոխհարաբերությունների առանձնահատկությունները: Արդյունքում արևմտյան քաղաքագիտական միտքն հանգեց այն դատողությանը, որ պետական կառավարման և մարդկային համակեցության արդյունավետ գործունեության համար մարդու կառավարման ձևերից ժողովրդավարությունն ամենա արդյունավետն է և ընդունելի:

Կրրական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կիմանա ժողովրդավարությունը զարգացման ինչ փուլերով է անցել ծուրջ 3 հազ. տարվա ընթացքում,
2. կիասկանա անտիկ ռեսպուբլիկայի և դեմոկրատիայի իմաստային տարբերությունը,
3. կկարողանա կիրառել անտիկ և միջնադարյան ռեսպուբլիկանիզմի և դեմոկրատիայի փորձը արդի քաղաքագիտական տեսությունները ուսումնասիրելիս և վերլուծելիս:

Բովանդակություն.

Թեմա 1' Իտալական քաղաք-պետությունները Բարձր միջնադարում:

Թեմա 2' Ռեսպուբլիկանիզմի նոր փորձառություն: **Թեմա 3'** Միջնադարյան դրվագների քաղաք-պետության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4'** Պարոն Մեծ Նովգորոդի և Սկովի հանրապետությունները 9-16-րդ դդ.: **Թեմա 5'** Անտիկ և միջնադարյան հանրապետությունների համեմատությունն ու համադրությունը:

Թեմա 6' Արդյունագույն գործնթացները Անգլիայում 1688թ. «Փառահեղ հեղափոխությունից» հետո: **Թեմա 7'** Սահմանադրական միապետություն: **Թեմա 8'** Ժամանակակից ժողովրդավարության մեխանիզմների ամրագրումը 18-րդ դարի վերջին Միացյալ Նահանգներում: **Թեմա 9'** Ֆրանսիական բուրժուական հեղափոխությունն և դրա ազդեցությունը 19-րդ դարի Եվրոպայի քաղաքականացման և ժողովրդավարացման հիման վրա: **Թեմա 10'** Արդի ժողովրդավարության տարբերակների կոնսուլիդացումը Ամերիկյան և Ֆրանսիական ժողովրդավարության ձեռքբերումների հիման վրա: **Թեմա 11'** Ժողովրդավարական ինս-

տիտուտները և քաղաքացիական հասարակությունը արդի դարաշրջանում:
Թեմա 12՝ Հայաստանը արդի ժողովրդավարության համատեքստում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B53. «ՀԱՅՈՑ ԿԵՆՍԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԸ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Կենսապահովման մշակույթը հայ ազգագրական գիտության կարևոր և դերս անբավարար ուսումնասիրված ոլորտն է: Դասընթացում դիտարկվում է հայ ժողովրդական բնակավայրա-բնակարանային համալիրների, ավանդական և ժամանակակից տարագի ու զարդարանքի, ուստեսական փոխադրամիջոցների ու կապի միջոցների ուսումնասիրության սկզբունքներն ու տեսանկյունները, ամբողջական համալիրները, դրանց ժամանակագրական, տիպարանական, արեալային, գոտիական, սոցիալ-ունեցվածքային, նշանային կտրվածքներով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա «Մշակույթ» հասկացության կառուցվածքաբանական առումներին, կենսապահովման մշակույթի տեղին ու դերին մշակույթների համակարգում, արդի գիտության մեջ գոյություն ունեցող մոտեցումներին:
2. կիմանա կենսապահովման մշակույթի հիմնական բաղադրամասը կազմող հայկական բնակավայրերի ավանդական և ժամանակակից գյուղական և քաղաքային, մշտական ու սեզոնային տիպերին, դրանց ձևավորման վրա ազդրող գործուներին:
3. կիմանա հայ ժողովրդական բնակարանի և նրա ներսույթի ավանդական և ժամանակակից տիպերին, դրանք պայմանավորող բնապահպանական և այլ գործուներին:
4. կարողանա կատարել գիտահետազոտական աշխատանք հայոց ավանդական և ժամանակակից բնակավայրա-բնակարանային համալիրների, տարագային համալիրների, առօրյա և տոնա-ծիսական ուստեսուների, դրանց հետ հավատալիքների, ժողովրդական փոխադրամիջոցների ու կապի միջոցների վերաբերյալ, որոնք ցայսօր անբավարար են ուսումնասիրված:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայաստանի գյուղական բնակավայրերի տեսակներն ու կառուցվածքը: Բնապահպանական, արեալային, սոցիալ-տնտեսական, հասարակական

և ծիսական առումները: **Թեմա 2՝** Բնակարանը և բնակարանային համալիրները հայոց գյուղական մշակույթի համակարգում: **Թեմա 3՝** Հայոց ավանդական բնակարանի ներսույթը, կահույքը, կարասին, սպասքը, ջեռուցման և լուսավորման համակարգերը: **Թեմա 4՝** Տնտեսական, արտադրական, հասարակական և պաշտամունքային կառուցյները, դրանց կառուցվածքային, գործառութային և տարածքային առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Զգէստն ու զարդարանքը, տարածքային, սեռատարիքային, առտնին և տոնածիսական համալիրները, տիպարանությունը: **Թեմա 6՝** Կանացի և տղամարդու տարազի համալիրներն ըստ ՀՊԹ ազգագրական հավաքածուների: **Թեմա 7՝** ՈՒտեստի, համակարգը հայոց մեջ: ՈՒտեստի պատմահամեմատական, տիպարանական, արեալային, գոտիական, առտնին ու տոնածիսական, նշանային ուսումնասիրության հիմնախնդիրները: **Թեմա 8՝** Փոխարության և կապի ժողովորական միջոցներ: Պատմահամեմատական, արեալային, գոտիական, տիպարանական ուսումնասիրության խնդիրները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:
0301/ В 72. <<ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ՇՐՋԱՆԻ ԱԶԳԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ>> (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է դիտարկել անցման / տրանզիտի ազգարանական /մարդարանական առումները: Քննարկվում են անցումաբանության/ տրանզիտուլոգիա հիմնական հասկացությունները, տեսություններն ու մեթոդաբանությունը: Տրվում են տարբեր պատմական ժամանակահատվածներում տեղի ունեցած համակարգային անցումների ընթիանուր բնութագիրն ու հասարակական-մշակութային ազդեցություններն ու հետևանքները: Դիտարկվում է հայաստանյան/հայկական հասարակությունը անցումային տարբեր գործընթացներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա Անցման / տրանզիտի որպես համակարգային գործընթացի համակարգային հիմքերի ու բաղադրիչների, անցումային շրջանի հասարակությունների հիմնական փոխակերպումների մասին, տարբեր պատմական ժամանակահատվածներում հայաստանյան հասարակության համակարգային անցումների, փոխակերպումների, վերջինիս ազդեցությունների ու հետևանքների մասին:

2. կկարողանա ազգաբանական տեսանկյունից քննարկել ու վերլուծել անցումային հասարակությունները, տալ վերջիններիս համեմատական բնութագիրը,

3. վերլուծելու անցման, տրանզիտի ազգաբանական / մարդաբանական առումները, հասարակական ու մշակութային հիմքերն ու պատճառները վերլուծելու հայաստանյան հասարակությունը անցման տարբեր փուլերում, հասկանալու քաղաքական/քաղաքակրթական փոփոխությունների տրամաբանությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Անցումաբանությունը / տրազիտոլոգիան որպես առանձին գիտակարգ. կայացման ու զարգացման հիմնական փուլերը, խնդիրները: Տեսություններն ու փոփոխությունները: **Թեմա 2.** Համակարգային անցումների առավել կարևոր փուլերը տարբեր պատմական ժամանակահատվածներում: **Թեմա 3.** Հիմնական համակարգային անցումները 20-րդ դարում. Պատճառներն ու քաղաքակրթական հետևանքները: Հայաստանյան հասարակությունը որպես անցումային հասարակություն տարբեր պատմական ժամանակահատվածներում:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

2 ընթացիկ ստուգում, յուրաքանչյուրը՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով:
1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B42. «ՀՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շարաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել Հունաստանի պատմությունը օս-մանյան տիրապետության ժամանակաշրջանում, նրա անկախության վերա-կանգնման և տնտեսական, մշակութային զարգացման հիմնախնդիրները մինչև մեր օրերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կպատկերացնի Հունաստանի պատմության՝ վերսկսած օսմանյան տիրա-պետությունից մինչև 1930թ. անկախության ժամանակաշրջանը,
2. կիմանա Հունաստանի տնտեսական, կրոնական զարգացումները մինչև մեր օրերը,
3. կընկալի հույն ժողովրդի ստեղծած մշակութային արժեքները,
4. ճիշտ կմեկնաբանի նրա տեղն ու դերը արդի աշխարհում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բալկանյան թերակղզու և Հունաստանի նվաճումը Հռոմի կողմից: Հունաստանը Հռոմեական տիրապետության ժամանակաշրջանում: **Թեմա 2**՝

Լոնդոնի կոնֆերանսը և Հունաստանի անկախության ճանաշումը: **Թեմա 3՝** Հունաստանի ներքաղաքական դրությունը 60-ական թթ.: **Թեմա 4՝** Հունաստանը անզիհական դիվանագիտության ծրագրերում: **Թեմա 5՝** Հունաստանի մասնակցությունը Փարիզի հաշտության կոնֆերանսին: **Թեմա 6՝** Լոզանի կոնֆերանսի որոշումները Հունաստանի վերաբերյալ: **Թեմա 7՝** Հունաստանը երկրորդ աշխարհամարտի և քաղաքացիական պատերազմների հետնախորքում: **Թեմա 8՝** Հունաստանի ներքաղաքական կյանքի դեմոկրատացման համար մղված պայքարը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:
0301/B43. «ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել Թուրքիայի (13-րդ դարից սկսած) պատմությունը, բացահայտել տարբեր ժամանակաշրջաններում այդ երկրի զարգացման օրինաչափությունները, արտաքին և ներքին քաղաքականությունների միտումները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Թուրքիայի պատմության հիմնական խնդիրները.
2. կիասկանա Թուրքիայի պատմական զարգացման օրինաչափությունները՝ տիրապեսելով պատմության վերլուծական մեթոդին.

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թուրքիա. 1-ին Թուրքական պետական կազմավորումները Փոքր Ասիայում: Օսմանյան պետության կազմավորումը: **Թեմա 2՝** Օսմանյան կայսրությունը 16–18-րդ դդ.: **Թեմա 3՝** Օսմանյան կայսրությունը 1900–1918 թթ.: Պանթուրքիզմի քաղաքականությունը և կայսրության կործանումը: **Թեմա 5՝** Թուրքիայի Հանրապետությունը (մինչև 1945 թ.): **Թեմա 6՝** Թուրքիան 1945–2005 թթ.:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B53. «ԻՐԱՆԻ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել Իրանի (3-րդ դից սկսած) բացահայտել տարբեր ժամանակաշրջաններում այդ երկրների զարգացման օրինաչափությունները, արտաքին և ներքին քաղաքականությունների միտումները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Իրանի պատմության հիմնական խնդիրները,
2. կհասկանա Իրանի պատմական զարգացման օրինաչափությունները՝ տիրապետելով պատմության վերլուծական մեջողին,
3. ձեռք կբերի ընդհանուր պատկերացումներ Իրանի պատմության վերաբերյալ,
4. կկարողանա կատարել անհրաժեշտ համեմատական եզրահանգումներ,
5. ի վիճակի կիխնի մասնակցելու գիտաժողովների և կոնֆերանսների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Իրան. Սասանյան Իրանը 3-7-րդ դր.: **Թեմա 2'** Արաբական տիրապետությունը Իրանում: **Թեմա 3'** Իրանը 11-15-րդ դր.: **Թեմա 4'** Սեֆյան Իրանը (Պարսկաստանը) 16-18-րդ դր.: **Թեմա 5'** Իրանը 19-րդ դր.: **Թեմա 6'** Իրանը 20-րդ դ. 1-ին կեսին: **Թեմա 7'** Իրանը 20-րդ դ. 2-րդ կեսին:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0301/B46. «ԱՇԽԱՐՀԱՔՍՂԱՔԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել աշխարհաքաղաքականության բազմաթիվ հիմնախնդիրների նկատմամբ մասնագիտական

պատկերացումներ, պատշաճ գիտելիքներ աշխարհաքաղական բարդ գործընթացների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի աշխարհաքաղականության հիմունքների տեսական հիմնախնդիրները.
2. կիասկանա աշխարհաքաղականության՝ որպես գիտության վերլուծության մեթոդաբանական հիմունքները և պատմական հեռանկարները.
3. կլարողանա տեսական գիտելիքների հիման վրա կատարել անհրաժեշտ վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Աշխարհաքաղականությունը որպես գիտություն և նրա ձևավորման ու զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2՝** Աշխարհա-քաղաքականության հիմնական դպրոցներն ու ուղղությունները: **Թեմա 3՝** Աշխարհի համընդիանացումը՝ գլոբալիզացիա: **Թեմա 4՝** Աշխարհաքաղաքականությունը զաղափարախոսության և աշխարհայցրային տեսանկյունից: **Թեմա 5՝** Արդի դարաշրջանի աշխարհաքաղաքական պատկերը: **Թեմա 6՝** Մեծ տերությունների աշխարհաքաղաքական շահերը Հարավային Կովկասում: **Թեմա 7՝** Ռուսաստանի Դաշնության աշխարհաքաղաքական շահերը Հարավային Կովկասում և հայ-ռուսական հարաբերությունները հետխորհրդային շրջանում: **Թեմա 8՝** ՀՀ ռազմավարության հիմնահարցերը և ուղղությունները: **Թեմա 9՝** Միջազգային հակամարտությունները և դրանց լրացման ուղիները:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Անհատական աշխատանք (փոքրածավալ գրավոր): Միավորների քայլը 1 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

4.2. «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

0302/В03. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ՀՆՉՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՐՁՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» 1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի հնյունական և բառային համակարգերն իրենց տարբեր հատկանիշներով, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ժամանակակից հայերենի հնչունների հատկանիշներն ու դասակարգման սկզբունքները, բառապաշտի ընդհանուր հատկանիշները,
2. Կիասկանա հնչունափոխական առանձնահատկությունները, գրանչանների և հնչունների փոխհարաբերությունը,
3. Կկարողանա կատարել բառերի հնչունաբանական վերլուծություններ:

Բովանդակություն.

Թեսա 1՝ Հայերենի տեղը աշխարհի լեզուների շարքում. հայերենի զարգացման փուլերը: **Թեսա 2՝** Հայերենի հնչունական համակարգը. այրութենի հատկանիշները: **Թեսա 3՝** Հնչուն և հնչույթ. հնչույթ և գրանչան: **Թեսա 4՝** Հայնավորների դասակարգումը. բաղաձայնների դասակարգումը: **Թեսա 5՝** Շեշտը հայերենում. վանկ. տողադարձ: **Թեսա 6՝** Հնչունափոխությունը և նրա տեսակները: **Թեսա 7՝** Հայերենի ուղղագրության սկզբունքները. ուղղագրական բարեփոխումներ:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուզում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B13. «ԳՐԱԲԱՐ» -1(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի հնչունական և բառային իրողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա գրաբարի հնչունական, ուղղագրական, հնչունափոխական և բառային հատկանիշները,
2. Կիասկանա գրաբար տեքստերը,
3. Կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի հնչունաբանական, բառապաշտարային վերլուծություններ:

Բովանդակություն.

Թեսա 1՝ Գրաբարը՝ որպես հայերենի զարգացման շրջան. գրաբարի ընդհանուր առանձնահատկությունները: **Թեսա 2՝** Գրաբարի հնչունական համակարգը. երկբարբառներ և եռաբարբառներ: **Թեսա 3՝** Գրաբարի դերբայները: **Թեսա 4՝** Գրաբարի խոնարհման համակարգը. սահմանական, ստորադասական և հրամայական եղանակներ: **Թեսա 5՝** Գրաբարի անկանոն բայերը: **Թեսա 6՝**

Գրաբարի պակասավոր բայերը: Պատճառական բայեր. գրաբարի բաղադրյալ ժամանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B31. «ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԲԱՆԱՀՅՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ ժողովրդի բանահյուսությունը, բանահյուսական ստեղծագործությունների ժանրերը, նրանց առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բանահյուսության և գեղարվեստական գրականության ընդհանություններն ու տարբերությունները,
2. կիասկանա բանահյուսական ստեղծագործությունների ժանրային առանձնահատկությունները,
3. կարողանա կատարել բանահյուսական նյութերի ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժողովրդական բանահյուսության առարկան և հատկանիշները:

Թեմա 2՝ Բանահյուսության սեռերն ու ժանրերը: **Թեմա 3.** Բանագիտական դպրոցները: **Թեմա 4.** Հայ բանագիտությունը: **Թեմա 5.** Առասպելի ժանրը. վիպականն ու պատմականը հայ հին առասպելներում: «Պարսից պատերազմ», «Տարոնի պատերազմ» վեպերը: **Թեմա 6.** Հայ ժողովրդական էպոսը. էպոսի ժանրային առանձնահատկությունները. էպոսի պատումները: **Թեմա 7.** Հայ ժողովրդական հերիաքները. հրաշապատում և իրապատում հերիաքներ. դրանց մշակման եղանակները: Ավանդագրույցներ: **Թեմա 8.** Առակ, առած, ասացվածք, հանելուկ: **Թեմա 9.** Հայկական վիպական երգեր: **Թեմա 10.** Հայ ժողովրդական քնարերգություն. հայ գուսանական երգեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4 3, 3 միավոր:

0303/B03. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաշափություններին և մեխանիզմներին, ինչպես նաև նպաստել իրենց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքի կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործնթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաշափությունները,
2. կիասկանա հոգեբանական վերլուծությունները,
3. կիարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական լյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: **Թեսա 2՝** Պերցեպտիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեսա 3՝** Կոզմիտիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեսա 4՝** Անձ, անհատ, անհատականություն հասկացությունները հոգեբանության մեջ: **Թեսա 5՝** Սոցիալական խմբեր: Առաջնորդություն: Շփում, հաղորդակցում: **Թեսա 6՝** Մանկավարժական և տարիքային հոգեբանության առարկան և խնդիրները: Տարիքային պարբերացում և ձգնաժամեր: Կրթության և դաստիարակության հոգեբանական առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք(ռեֆերատ): Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B47. «ՏՐՍՍՍԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսուցանել տրամաբանության հիմնական հասկացությունները, օրենքները և սկզբունքները: Ուսանողը ձեռք է բերում հրմտություններ, որոնք նպաստում են մասնագիտական առարկաների տեսությունների հիմնական հասկացությունների յուրացմանը, գիտահետազոտական աշխատանքի կատարմանը և օգնում ինքնուրույն անալիտիկ մտածողությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիրանա մտքի կառուցվածքը, այն տրամաբանական կանոններն ու օ-րենքները, որոնք կշռադատության ընթացքում ապահովում են մեր մտքի կանոնավորությունը ու հետևողականությունը, ճշմարիտ եղակացությունների ստացումը և գիտական գիտելիքների հիմնավորվածությունը.
2. կիասկանա տրամաբանության ճանաչողական և մեթոդաբանական գործառույթների անհրաժեշտությունը գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ.
3. կկարողանա տրամաբանական գիտելիքների և հմտությունների միջոցով բարձրացնել իմացական գործնթացների և հատկապես գիտական հետազոտությունների արդյունավետությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Տրամաբանության առարկան և նշանակությունը: **Թեմա 2'** Լեզվի տրամաբանական վերլուծությունը: **Թեմա 3'** Հասկացությունը որպես տրամաբանական ձև և հասկացության ընդհանուր բնութագրությունը: **Թեմա 4'** Դաստողություն: **Թեմա 5'** Մտածողության ձևական տրամաբանական հիմնական օրենքները: **Թեմա 6'** Դեղուվածիվ մտահանգում: Մտահանգման ընդիհանուր բնութագիրը: **Թեմա 7'** Ինդուվալյուսիվ մտահանգումներ: **Թեմա 8'** Փաստարկման տրամաբանական հիմունքներ: **Թեմա 9'** Տրամաբանական սխալներ:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուլում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

**0302/B04. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ՀՆՁՈՒՄԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱ-
ՈՒԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» - 2 (4 կրելիտ)**

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի հնչյունական և բառային համակարգերն իրենց տարբեր հատկանիշներով, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ժամանակակից հայերենի բառապաշարի հատկանիշները, բառերի ձևախմաստային խմբերի դասակարգման սկզբունքները, բառակազմական օրինաչափությունները,
2. Կիասկանա բառերի ստուգաբանական իմաստները, բառիմաստի պատմական փոփոխությունները, դարձվածների կազմությունն ու գործածության ոճական նպատակը,
3. Կկարողանա կատարել բառակազմական վերլուծություններ, ձիշտ կկիրառի ձևախմաստային տարրեր խմբերի բառերը:

Բովանդակությունը.

- Թեմա 1՝** Բառագիտություն. նրա ենթարաժինները: **Թեմա 2՝** Բառային մենիմաստություն և բազմիմաստություն. բառիմաստի փոփոխություն. բառերի ձևախմաստային խմբերը: **Թեմա 3՝** Բառապաշար. նրա հատկանիշները: Բառապաշարի շերտերը և դրանց դասակարգումը: **Թեմա 4՝** Բառակազմություն: Զնույթը և նրա տեսակները: **Թեմա 5՝** Բարդություններ, նրանց տեսակները: **Թեմա 6՝** Դարձվածքաբանություն. դարձվածային միավորների հատկանիշները և դասակարգումը: **Թեմա 7՝** Բառարանազրություն. բառարանների տիպերը:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B14. «ԳՐԱԲԱՐ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի բառային և ձևաբանական իրողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա գրաբարի բառային և ձևաբանական հատկանիշները,
2. Կիասկանա գրաբար տեքստերը,
3. Կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի բառապաշարային և ձևաբանական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի անվանական հոլովումը: **Թեմա 2**՝ Հոլովները և նրանց կազմությունը. հոլովման համակարգի տարրերությունն աշխարհաբարի համեմատությամբ: **Թեմա 3**՝ Պարզ հոլովումներ. Ա, Ե, Ի, Ո, ՈՒ, հոլովումներ: **Թեմա 4**՝ Խառը հոլովումներ. Ի-Ա, Ո-Ա հոլովումներ: **Թեմա 5**՝ Անկանոն հոլովումներ: **Թեմա 6**՝ Ածական անուն: Ածականների համեմատական աստիճանների կազմությունը: Թվական անուն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/В18. «ՀԱՅ ՀԻՆ ԵՎ ՄԻՋՆԱԴԱՐՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»

(6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ հին և միջնադարյան գրավոր գրականությունն իր ծագման և գարգացման սկզբնական դարերում (5-9-րդ դդ.), հայ գրականության պատմության մեջ առանձնացվող վերածննդի և ուշ միջնադարյան շրջանների (10-18-րդ դդ.) գրականությունների առանձնահատկությունները, նրանց գաղափարական տարբերությունները, այդ շրջանների հայտնի ստեղծագործողների կյանքը, ժամանակը, նրանց ստեղծագործությունները և բացահայտել դրանց առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ հին և միջնադարյան գրականության ծագման և գարգացման պատմությունը 5-9-րդ դդ., հայ միջնադարյան գրականության պատմության մեջ առանձնացվող վերածննդի և ուշ միջնադարյան շրջանի (10-18-րդ դդ.) գրականությունների առանձնահատկությունները,
2. կիասկանա հայ հին և միջնադարյան գրավոր գրականության (5-9-րդ դդ.) ազգային-պատմական, գրական-հասարակական դերն ու նշանակությունը, վերածննդի հայ գրականության և ուշ միջնադարյան շրջանի գրողների ստեղծագործությունների բովանդակության եռթյունը և վերջինս կապը պատմական ժամանակաշրջանի աշխարհայեցողության հետ,
3. կիարողանա գնահատել հայ հին և միջնադարյան գրականության՝ 5-ից 9-րդ դարերի շրջանը ապահովող ազգային-քաղաքական, կրոնական-մշակութային խնդիրները, վերածննդի և ուշ միջնադարյան շրջանի հեղինակների գործերը, պայմանավորել յուրաքանչյուրի ու նրա ստեղծագործության գաղափարական առնչությունը ժամանակաշրջանի ազգային-հասարակական տրամադրությունների հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Հայ մշակույթը մինչև 5-րդ դարը. Մեսրոպ Մաշտոցը և գրերի ստեղծումը. գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 2'** Ազաթանգեղոս, Փ. Բուգանդ, Մ. Խորենացի, Եղիշե, Ղ. Փարպեցի: **Թեմա 3'** Հայ գրականությունը 6-9-րդ դր. Ալբենոս, Հ. Մամիկոնյան, Ղևոնդ Երեց, Դ. Քերթող, Եկեղեցական բանաստեղծությունները: **Թեմա 4'** Հայ գրականությունը 10- 12-րդ դր. Հ. Դրասխանակերտցի, Թ. Արծրունի, Գ. Նարեկացի, Գ. Մագիստրոս, Հ. Խմաստասեր, Ն. Շնորհալի, Մ. Գոշ: **Թեմա 5'** Հայ գրականությունը 13-16-րդ դր. Վ. Այգեկյան, Ֆրիկ, Կ. Երզնկացի, Հ. Թղկուրանցի, Մ. Նաղաշ, Գ. Աղթամարցի, Ն. Քուչակյան: **Թեմա 6'** Հայ գրականությունը 17-18-րդ դր. Ն. Հովհաննես, Սայաթ-Նովա:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցառումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B09. «ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել լեզվաբանական ընդհանուր կարգերը. աշխարհի լեզուների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի ընդհանուր առանձնահատկությունները, աշխարհի լեզուներու ու նրանց բաշխումը լեզվաբանականիքներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվական ընդհանուր կարգերը.
2. կիասկանա ցեղակից և ոչ ցեղակից լեզուների նմանություններն ու տարբերությունները.
3. կիարողանա տարբերել տարբեր լեզվաբնտանիքների պատկանող լեզուները:

Բովանդակություն.

Թեմա 1' Լեզվի բնութագիրը. լեզվի բնորոշումը. լեզվի գոյության ձևերը: **Թեմա 2'** Լեզուների հնչյունական համակարգերի նմանություններն ու տարբերությունները. զրային համակարգեր: **Թեմա 3'** Լեզուների բառային համակարգերը: **Թեմա 4'** Լեզուների ձևաբանական համակարգերը: **Թեմա 5'** Լեզուների շա-

բայուսական համակարգերը: **Թեմա 6՝** Լեզվի ծագումը: **Թեմա 7՝** Աշխարհի լեզուների դասակարգումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4,3, 3 միավոր:

0302/B20. «19-րդ դարի ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1(5 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարի հայ գրականության գրական ուղղությունները, հայ նոր գրականության ձևավորումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա 19-րդ դարի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.
2. Կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը.
3. Կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ ժողովրդի քաղաքական կացությունը 19-րդ դարի սկզբին. հայ լուսավորական շարժումը. Միջթարյաններ. կլասիցիզմը հայ գրականության մեջ. հայ գրականության նոր շրջանի սկզբնավորումը: **Թեմա 2՝** Հ. Ալամդարյան, Ս. Թաղիաղյան: **Թեմա 3՝** Խ. Աբովյան, Ղ. Ալիշան: **Թեմա 4՝** Հայ գրականությունը 1850-60-ական թթ. Ս. Նալբանդյան: **Թեմա 5՝** Ռ. Պատկանյան, Ս. Շահազիդ: **Թեմա 6՝** Ս. Պեշիկթաշյան, Պ. Դուրյան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/В15. «ԳՐԱԲԱՐ» -3(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել իին հայերենի՝ գրաբարի ձևաբանական և շարահյուսական իրողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի ձևաբանական և շարահյուսական հատկանիշները,
2. կիասկանա գրաբար տեքստերը,
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի դերանվանական հոլովումը: **Թեմա 2**՝ Անձնական դերանունները և նրանց հոլովումը: **Թեմա 3**՝ Ցուցական դերանունները և նրանց հոլովումը: **Թեմա 4**՝ Ստացական և փոխադարձ դերանուններ: **Թեմա 5**՝ Հարցահարաբերական և անորոշ դերանուններ: **Թեմա 6**՝ Մակրայների տեսակներն ու կազմությունը գրաբարում: **Թեմա 7**՝ Գրաբարի նախդիրները և նախադրությունները: Գրաբարի հոդերը: Գրաբարի շաղկապները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշներ.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննությունն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0304/В91. «ԱՆՏԻԿ ԵՎ ՎԵՐԱԾՆԵՐԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՅԱՅՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՊԱՏՈՒԻԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել անտիկ և վերածնդի շրջանի արտասահմանյան գրականության սեռային և ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտիկ և վերածննդի շրջանի գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Անտիկ գրականության առարկան, համառոտ պատմական ակնարկ. նախահոմերուսական Հունաստանը: **Թեմա 2'** Հոմերոսական հարցի պատմությունը. Հոմերոսի ստեղծագործությունը: **Թեմա 3'** Անտիկ շրջանի պոեմները. բանաստեղծությունը. քնարերգության առաջացումը. հումոր և երգիծանը: **Թեմա 4'** Թատրոնը և դրամայի ծագումը. ողբերգություններ և կատակերգություններ: **Թեմա 5'** Անտիկ աշխարհի կործանումը. քրիստոնեական գրականության սկզբնավորումը: **Թեմա 6'** Միջնադարյան մշակույթի առանձնահատկությունները. աստվածաբանական-փիլիսոփայական երկեր: **Թեմա 7'** Լեզենդներ և վարքագրություններ. հոգևոր դրամա. Էպիկական պոեմներ. ասպետական վեպ: **Թեմա 8'** Դանիք. Պետրարկա. Բոկաչչո. Է. Ռոտերդամցի. Ֆ. Վիյոն. Ֆ. Ռաբլէ: **Թեմա 9'** Պիկարոյական վեպը. հովվերգական վեպ. պատմական ողբերգություններ. փիլիսոփայական պիեսներ. քնարերգություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձեւերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0303/B21. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը գիտական հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, մանկավարժություն գիտության ձյուղերը, ՀՀ կրթության համակարգի կառուցվածքը և արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները, ուսուցման կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները.

- Կհասկանա մանկավարժության գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի ձևավորման ու զարգացման, նրա կրթության ու դաստիարակության գործում՝ սոցիալականացման համատեքստում:
- Կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ նախ մանկավարժական պրակտիկայում, ապա աշխատանքային գործունեության ժամանակ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժություն գիտության հիմնական հասկացությունները, օրինաչափությունները, առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժական գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգը և բարեփոխումները: Մանկավարժական մորֆի պատմական զարգացումը: **Թեմա 3՝** Դիրակութիկայի հիմունքները: **Թեմա 4՝** Ուսուցման նպատակները, գործընթացի մեթոդաբանական հիմքերը: Ուսուցման սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը, միջոցները: **Թեմա 5՝** Կրթության բովանդակությունը, նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 6՝** Անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացում: **Թեմա 7՝** Դաստիարակության հիմունքները, էությունը, սկզբունքները և համակարգը, մտավոր, բարոյական, աշխատանքային, գեղագիտական, սեռական, իրավական, տնտեսագիտական, գոյապահպանական դաստիարակության մեթոդները, միջոցները, արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքները. դպրոցի կառավարում:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/В05. «ԺԱՄՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ԶԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -1

(4 լուեղիս)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգը, գոյական, ածական, թվական, դերանուն խոսքի մասերի հատկանիշները, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգի հատկանիշները,
2. կիասկանա խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները, քերականական կարգերի տարբերակման չափանիշները,
3. կկարողանա կատարել ձևաբանական վերլուծություններ, ճիշտ կկիրառի քերականական գուգածնությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ձևաբանությունը՝ որպես լեզվաբանության բաժին. քերականական կարգեր. քերականական ձև, իմաստ և պաշտոն: **Թեմա 2՝** Խոսքի մասերի դասակարգման հիմունքները. թերվող և շթերվող խոսքի մասեր: **Թեմա 3՝** Գոյական. գոյականի թվի, հոլովի, առկայացման կարգերը. իմաստային-քերականական խմբերը: **Թեմա 4՝** Ածական. տեսակները և նրանց հատկանիշները: **Թեմա 5՝** Թվական. տեսակները և կազմությունը: **Թեմա 6՝** Դերանուն. նրա տեսակները և նրանց քերականական հատկանիշները: **Թեմա 7՝** Բայ. Բայերի կազմությունը, բայահիմքեր, դերբայներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0303/B57. «ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրականագիտական հիմնական հարցերը, խնդիրները, գրականության զարգացման օրինաչափությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրականագիտական առարկաների փոխադարձ առնչությունները, գրականագիտական մտքի պատմական զարգացման օրինաչափությունները.
2. կիասկանա գրական ժանրերի, տաղաչափական համակարգերի առանձնահատկությունները, գրականության լեզվաբարտահայտչական միջոցները.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական ուսումնասիրություններ, կողմնորոշվել գրականագիտական հարցերում և կատարել գրական տեքստերի վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրականագիտությունը և նրա բաժինները. գրականությունն արվեստների համակարգում: **Թեմա 2**՝ Գեղարվեստական պատկեր: **Թեմա 3**՝ Գրական երկի բովանդակության և ձևի միասնությունը: **Թեմա 4**՝ Թեմա, թեմատիկա, կառուցվածք, սյուժե ֆարուզա: **Թեմա 5**՝ Գեղարվեստական լեզվի առանձնահատկությունները: **Թեմա 6**՝ Չափած երկի կառուցվածքը. տաղաչափական համակարգեր: **Թեմա 7**՝ Գրական սեռեր և ժանրեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջարրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/В06. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ԶԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -2

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգը, բայ, մակբայ, շաղկապ, վերաբերական, ձայնաբնակություն խոսքի մասերի հատկանիշները, ուսուցանել տեսական գիտելիքների գործնական կիրառությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի ձևաբանական համակարգի հատկանիշները,
2. կիասկանա խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները, քերականական կարգերի տարբերակման չափանիշները,
3. կարողանա կատարել ձևաբանական վերլուծություններ, ճիշտ կկիրառի քերականական զուգաձևությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բայ. բայի քերականական կարգերը՝ դեմք, թիվ, ժամանակ, եղանակ, սեռ, կերպ, եղանակային ձևեր: **Թեմա 2**՝ Մակբայ. նրա տեսակները և կազմությունը: **Թեմա 3**՝ Կապ. Կապ. նրա տեսակները. դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 4**՝ Շաղկապ. նրա տեսակները: **Թեմա 5**՝ Վերաբերական. նրա տեսակները: **Թեմա 6**՝ Չայնարկություն. նրա տեսակները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնդացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B21. «19-ՐԴ ԴԱԾԻ ՀԱՅՑ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -2

(6 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարի հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-րդ դարի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը

Թեմա 1' Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 19-րդ դարի 70-80-ական թթ. գրական հոսանքներ.: **Թեմա 2'** Ռումանտիզմը և ռեալիզմը հայ իրականության մեջ: **Թեմա 3'** Պ. Պոռշյան, Ղ. Աղայան: **Թեմա 4'** Գ. Սունդուկյան, Շաֆֆի: **Թեմա 5'** Հ. Պարոնյան, Ծերենց: **Թեմա 6'** Ս. Տյուսաբ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնդացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/Բ12. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի դասավանդման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում, ծանոթացնել ուսուցման նոր մեթոդներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայոց լեզվի բաժինները, նրանց ուսուցման առանձնահատկությունները, դասագրքերի ու ծրագրերի համապատասխանությունը, դասի պլանավորման ձևերը:
2. կիասկանա դասավանման մեթոդիկայի կարևորությունը, դերն ու նշանակույունը ուսուցման և դաստիարակության ընթացքում:
3. կկարողանա վարել հայոց լեզվի դաս՝ ըստ հանրակրթական դպրոցի ուսումնական ծրագրերի ու ժամանակակից մեթոդների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայոց լեզվի մեթոդիկան՝ որպես գիտաճյուղ. ուսուցման մեթոդներ. ուսումնական աշխատանքի կազմակերպման ձևերը:/2/ **Թեմա 2՝** Ծրագրեր, ուսումնական պլաններ, դասագրքեր:/2/ **Թեմա 3՝** Հնչյունաբանության ուսուցումը: /2/**Թեմա 4՝** Բառագիտության ուսուցումը:/2/ **Թեմա 5՝** Ձևաբանության ուսուցումը:/4/ **Թեմա 6՝** Շարահյուսության ուսուցումը:/2/ **Թեմա 7՝** Գրավոր աշխատանքների տեսակները:/2/

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ30. «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականության դասավանդման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում, ծանոթացնել ուսուցման նոր մեթոդների կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ գրականության ուսուցման առանձնահատկությունները հանրակրթական դպրոցում,
2. կիասկանա տեսական նյութի մատուցման ձևերը,
3. կկարողանա վարել հայ գրականության դաս՝ ըստ հանրակրթական դպրոցի ուսումնական ծրագրերի:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրականության դասավանդման մեթոդիկան՝ որպես առարկա, նրա բովանդակությունը, նպատակը, խնդիրները: **Թեմա 2՝** Խորաքային, գործնական, զնական մեթոդները: **Թեմա 3՝** Բացատրական ընթերցանություն: **Թեմա 4՝** Ընթերցում և վերլուծում: **Թեմա 5՝** Տեսական գիտելիքների դերը և դրանց գործնական կիրառությունը: **Թեմա 6՝** Գրական երկերի վերլուծության հիմնական ուղիները: **Թեմա 7՝** Գրավոր աշխատանքներ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0304/B92. «17-19-ՐԴ ԴԱՄԵՐԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ուսանողներին նշված շրջանների արտասահմանյան գրականության ընդհանուր պատկերը, զարգացման ըն-թացքը, հիմնական ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

2. կիմանա 17-19-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության ուղղությունները, ժանրերը, զարգացման օրինաչափությունները, զաղափարական և գեղագիտական հիմքերն ու նվաճումները,
3. հասկանա գրական երկերի զաղափարական առանձնահատկությունները, դրանց պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա տալ նշված ժամանակաշրջանի հիմնական հեղինակների և նրանց ստեղծագործության նկարագիրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կլասիցիզմի առաջացումը. կլասիցիզմի տեսությունը: **Թեմա 2՝** Անգլիական վեպի ձևականությունը և զարգացումը 18-րդ դարում: **Թեմա 3՝** Ֆրան-

սիական լուսավորչական գրականություն. պայքար կլասիֆիկմի դեմ: **Թեմա 4՝** Ռումանտիզմի պատմական նախադրյալները. ռումանտիզմի փիլիսոփայական ակունքները: **Թեմա 5՝** Անհատի նշանակության բարձրացումը Գյորեի փիլիսոփայության մեջ: **Թեմա 6՝** Գրականության պատմականության տեսակետը: **Թեմա 7՝** Քաղաքական երգիծանքը գրականության մեջ: **Թեմա 8՝** Ռումանտիկական քնարերգություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/Բ73. «13-18-ՐԴ ԴԱՄԵՐԻ ՀԱՅ ՔՆԱՐԵՐԳՈՒԹՅՈՒՆԸ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության առանձնահատկություններին և նրա հետազա ավանդներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության բովանդակային և տաղա-չափական առանձնահատկությունները.
2. Կիասկանա 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության յուրահատկությունները.
3. Կկարողանա համարել 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության և հետազա դարերի ստեղծագործությունները մեկնարանելով դրանց առնչությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Համառոտ ակնարկ հայ հին քնարերգության վերաբերյալ: **Թեմա**

2՝ Միջնադարյան հայ քնարերգության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 3՝** Միջ-նադարյան տաղերգումներ: **Թեմա 4՝** Ֆրիկ, Հ. Երզնկացի, Կ. Երզնկացի, Թղկու-րանցի, Ն. Քուչակ և այլն: **Թեմա 5՝** 13-18-րդ դարերի հայ քնարերգության տաղա-չափական համակարգերը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/Բ81. «ՀԱՅ ԵՎ ՀՆԴԱՆՈՒՐ ԴԻՑԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել առասպելներին և նրանց առանձնահատկություններին, առասպելների արտացոլմանը գրականության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա առասպելների ծագումնաբանական և կառուցվածքային առանձնահատկությունները.
2. կիասկանա առասպելների զարգացումն ու տրանսֆորմացիայի ուղիները.
3. կկարողանա կատարել առասպելների ուսումնասիրություններ և վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր առասպելաբանություն. առասպելաբանական մտածողություն: **Թեմա 2՝** Դասական առասպելներ. առասպելների զարգացումը: **Թեմա 3՝** Հայ առասպելաբանություն. հայկական դիցարանը: **Թեմա 4՝** Հայ առասպելաբանությունը և հայ բանահյուսությունը: **Թեմա 5՝** Առասպել և պատմություն: **Թեմա 6՝** Առասպել և գրականություն:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլգման ձևերն են.

1-ին սոուլգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուլգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B82. «ԳՐԱԲԱՐԻ ԵՎ ԱՐԴԻ ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅԵՐԵՆԻ ԾՆՂԱՆՐՈՒԹՅՈՒՆ-ՆԵՐՆ ՈՒ ՏԱՐՔԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել գրաբարի և արդի արևելահյերենի հնչունական, բառային և քերականական համակարգերի առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի և արդի արևելահյերենի հնչունական, բառային և քերականական համակարգերի առանձնահատկությունները.
2. կիասկանա լեզվի պատմական զարգացման ընթացքը.
3. կկարողանա կատարել գրաբարի և արդի արևելահյերենի հնչունական, բառային և քերականական համակարգերի գուգաղրական քննություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարի և արդի արևելահայերենի հնչունական համակարգերի գուգաղրական քննություն: **Թեմա 2**՝ Բառապաշտի պատմական զարգացումը. իմաստափոխություն: **Թեմա 3**՝ Բառակազմական կաղապարների փոփոխություններ: **Թեմա 4**՝ Գրաբարի ձևաբանական համակարգը արդի արևելահայերենի համակարգի գուգաղրությամբ: **Թեմա 5**՝ Գրաբարի և արդի արևելահայերենի շարահյուսական համակարգերի գուգաղրական քննություն:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզման ձեերն են.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուզում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ85. «ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԻՍԱՍԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայերենի բառապաշտի պատմական իմաստափոխությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա բառիմաստափոխության հիմունքներ.
2. Կիասկանա բառիմաստի պատմական զարգացման և փոփոխության օրինաշափությունները.
3. Կկարողանա կատարել բառապաշտի իմաստափոխության ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառագիտությունը՝ որպես լեզվաբանության բաժին. իմաստաբանություն: **Թեմա 2**՝ Բարիմաստի փոփոխության հիմունքները: **Թեմա 3**՝ Բառիմաստի փոփոխության ձևապարհները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզման ձեերն են.

1-ին սոուզում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուզում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0304/Բ104. «19-20-ՐԴ ԴԱՏԵՐԻ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ուսանողներին նշված շրջանների արտասահմանյան գրականության ընդհանուր պատկերը, զարգացման ըն-
թացքը, հիմնական ուղղությունները:

Վրաական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության ուղղություն-ները, ժանրերը, զարգացման օրինաչափությունները, գաղափարական և գե-
ղագիտական հիմքերն ու նվաճումները,
2. կիասկանա գրական երկերի գաղափարական առանձնահատկությունները,
դրանց պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա տալ նշված ժամանակաշրջանի հիմնական հեղինակների և
նրանց ստեղծագործության նկարագիրը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անցում ոռմանտիզմից դեպի ռեալիզմ: **Թեմա 2**՝ Նատուրալիզմի սիմվոլիզմի առաջացումը: **Թեմա 3**՝ Երաժշտության և պոեզիայի հարաբերու-
թյունների հարցը սիմվոլիզմի տեսության մեջ: **Թեմա 4**՝ Սյուրռեալիզմի դրսե-
ռումը: **Թեմա 5**՝ Հետպատերազմյան շրջանի գրականությունը: **Թեմա 6**՝ Ֆրան-
սիական «աբսուրդ» թատրոնը: **Թեմա 7**՝ Ֆրանսիական, անգլիական, ամերիկ-
յան, իսպանական, լատինաամերիկյան գրականության զարգացման միտում-
ները, ժանրային առանձնահատկությունները, հեղինակների նորարարություն-
ները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյու-
րը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք,
յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժե-
քով: Հարցատոմար պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխա-
նաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B22. «19-րդ դարսակերպություն ԵՎ 20-րդ դարսակարգի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹԱՅԱ

ՊԱՍՄՈՒԹՅՈՒՆ»-1 (6լրեղիս)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (72 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականությունը, նրա գաղափարական և գեղագիտական տարողությունը, գրական վարպետության բարձր մակարդակը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները:

Վրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող աշխատին ուսանողը.

1. Կիմանա 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականության ժանրերը, գաղափարական միտումներն ու ուղղությունները, հասարակական կյանքի պատմական զարգացման ընթացքի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. Կիասկանա գրական ստեղծագրծությունների գեղագիտական ու գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. Կվարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 19-րդ դարի 90-ական թթ. քննադատական ուսակցությունը: **Թեմա 2՝** Շիրվանզադե, Մուրացան: **Թեմա 3՝** Նար-Դոս, Հ. Հովհաննիսյան: **Թեմա 4՝** Ալ. Ծատուրյան. 1890-ական թթ. զյուղագրությունը: **Թեմա 5՝** Վրթ. Փափազյան: **Թեմա 6՝** Ս. Արփիարյան, Տ. Կամսարական, Գ. Զոհրապ:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4 3, 3 միավոր:

0302/B07. «ԺԱՄՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ՇԱՐԱՀՅՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման
նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգն իր հատկանիշներով, ուսուցանել բառերի կապակցման միջոցներն ու եղանակները, պարզ նախադասության հատկանիշները, կառուցվածքը, նախադասության գլխավոր ու երկրորդական անդամները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգի բովանդակությունը
2. կիասկանա նախադասության դասակարգման հիմունքները, կառուցվածքային տեսակների առանձնահատկությունները. նախադասության անդամների տարրերակման շարահյուսական սկզբունքները:
3. կկարողանա ճիշտ կիրարել շարահյուսական կապակցման միջոցներն ու եղանակները, տարրերակել բառակապակցությունները, կատարել պարզ նախադասության շարահյուսական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Շարահյուսությունը՝ որպես լեզվաբանության բաժին. շարահյուսական կադապարներ և շարահյուսական նվազագույն միավորներ: **Թեմա 2՝** Բարերի կապակցման միջոցներն ու եղանակները: Բառակապակցություն. նրա դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Նախադասությունը՝ որպես լեզվական միավոր. նրա հատկանիշները. տեսակները: **Թեմա 4՝** Նախադասության զինավոր անդամներ: Ենթակայի արտահայտությունը: Ստորոգալի արտահայտությունը. տեսակները: **Թեմա 5՝** Գոյականական անդամի լրացումներ: **Թեմա 6՝** Բայական անդամի խնդիր և պարագա լրացումներ: **Թեմա 7՝** Բազմակի անդամներ: Դերբայական դարձված: Պարզ նախադասության անդամների շարադասությունը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B17. «ՀԱՇԱՆՈՒՐ ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրելիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել լեզվաբանական ուղղությունները, ուսումնասիրման մեթոդները, լեզվահոգեբանական յուրահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվաբանության ուսումնասիրման մեթոդներն ու ուղղությունները,
2. կիասկանա ուսումնասիրման տարրեր եղանակների դրական և բացասական կողմերը. լեզուների կառուցվածքային առանձնահատկությունները,
3. կարողանա տարրերել լեզվական կարգերը, կվերլուծի լեզվաբանական տարրեր ուսմունքներով կատարված ուսումնասիրությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզուների ուսումնասիրման մեթոդներն ու ուղղությունները. լեզվաբանության բաժինները. լեզվի ուսումնասիրման հայեցակետերը: **Թեմա 2**՝ Լեզու և մտածողություն. լեզու և խոսք: **Թեմա 3**՝ Կառուցվածք. նորմա. կիրակություն: **Թեմա 4**՝ Լեզվական մակարդակներ և միավորներ: Շարակարգային և հարացուցային հարաբերություններ: **Թեմա 5**՝ Հնչուն և հնչույթ. ձևույթ. բառ: **Թեմա 6**՝ Բառակապակցություն. շարույթ. նախադասություն. կապակցման միջոցներ և եղանակներ: Տերաս:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B74 «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ «ՀԵԹԱՆՈՍ» ԱՎԱՆԴՆԵՐԸ» (2 կրեղիս)

Հարաբական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ գրականության կենտունակ ավանդներից մեկին՝ Գողթան երգերից մինչև Պարույր Սևակ ու Զր. Մաթևոսյան հարատևող կյանքի հեթանոս զգացողության դրսնորմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա «հեթանոս» հազարամյա ավանդույթի գեղագիտական բնույթը.
2. կիմանա «հեթանոս» ավանդույթի ամենատարբեր դրսնորումների գեղարվեստական ու գաղափարական հետապնդումները.
3. կլարողանա մեկնաբանել գրական «հեթանոս» ավանդույթի գաղափարական ու գեղագիտական տարաբնույթ դրսնորումները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ «Գողթան երգերը» ժողովրդական հեթանոս ոգու արձարձումներ: 5-րդ դարի հայ պատմագրության աշխարհիկ ոգին հեթանոս ավանդույթների արտահայտություն: «Սասունցի Դավիթ» եպոսը հայ ժողովրդի բնապաշտ ոգու գանձարան: **Թեմա 2**՝ Դավթակ Քերթողի «Ողբի» աշխարհիկ-հեթանոսական ոգին: Գրիգոր Նարեկացու տաղերի վերածնական խորհուրդը: Բնության մեծարումն ու շնչավորումը որպես հեթանոս ավանդույթի դրսնորում: **Թեմա 3**՝

Կոստանդին Երգնկացու սիրո ու գարնան տաղերի հեթանոս ոգին: Երգնկացին հայկական վերածննդի՝ հետնարեկացիական խոշորագույն դեմք: Հովհաննես Իմաստասերը և Գր. Մագիստրոսը ժամանակի նոր մտավորական դեմքեր: **Թեմա 4'** Միջնադարյան տաղերգության աշխարհականացումը հեթանոս ավանդույթի դրսորում (Հովհ. Թյուրանցի, Գրիգորի Աղքամարցի, Նալաշ Հովհանքան, Սայաթ-Նովա և ուրիշներ): **Թեմա 5'** Բնապաշտ վարքի մեծարումը (խեղճության բարոյաբանության մերժումը) Խաչատուր Աբովյանի «Վերը Հայաստանի» վեպում: **Թեմա 6'** «Հեթանոս» ոգու մեծարումը Տափու ծրագրային-քաղաքական վեպերում: «Հեթանոս մեծության» արծարծումները Տափու «Սամվել» և Ծերենցի «Երկրունք Թ. դարու» վեպերում: **Թեմա 7'** Գրական հեթանոսությունը Ա. Արփիարյանի «Կարմիր ժամուց» վիպակում: Զոհրապի սիրո նովելների ու Շանթի մի շարք երկերի հեթանոս լիցքերը: **Թեմա 8'** Դանիել Վարուժանը և <գրական հեթանոսության> արտահայտումները 20-րդ դարասկզբի արևմտահայ գրականության մեջ: **Թեմա 9'** Հեթանոս ավանդների ուրույն դրսորումները Թումանյանի, Խահակյանի և Տերյանի ստեղծագործությունների մեջ: **Թեմա 10'** Հեթանոս ավանդույթի բազմազան դրսորումները Չարենցի պոեզիայում («Տաղարան», «Էպիկական լուսաբաց», «Գիրք ճանապարհի» և այլն): **Թեմա 11'** Հովհ. Շիրազի գարնաներգության և սիրերգության «Չամիրամյան» շերտերը՝ հեթանոս ավանդույթի տարբեր դրսորումները: **Թեմա 12'** «Հայոց դարձի» արծարծումների և սիրո երգերի հեթանոս բնույթը Պ. Սևակի պոեզիայում: Հեթանոս ավանդույթը Հ. Սահյանի, Վ. Դավթյանի բնության, գինու և սիրո երգերում: Հեթանոս ոգու ուրույն դրսորումը Հր. Մաթևոսյանի «Գոմեշը» վիպակում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F75. «ՏԵՔՍՏԻ ՄԵԿՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել տեքստաբանության հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տեքստը հրատարակության պատրաստելու աշխատանքները.
2. կիասկանա տեքստաբանական աշխատանքների առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել տեքստը հրատարակության պատրաստելու աշխա-

տանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Հասկացություն տեքստի մասին: Տեքստի տեսակները: Տեքստի գործառնականությունը: Գրական ու ոչ գրական տեքստեր: Գրական տեքստի տարբերակման սկզբունքները: **Թեսա 2՝** Գրական տեքստի մեկնության մեթոդաբանությունը: Տեքստի մեկնության եղանակաների պատմական զարգացումը: Հասկացություն հերմենևնտիկայի մասին: Տեքստի ընկալման հնարավորությունները: **Թեսա 3՝** Տեքստերի ավանդական մեկնության տեսակներ. ըստ գեղարվեստական տեսքստի արտաքին կապերի (սոցիոլոգիական, պատմամշակութային, համեմատական, կենսագրական, ստեղծագործական-ծագումնաբանական մուտեցումներ): **Թեսա 4՝** Տեքստի մեկնության նոր եղանակներ. ըստ գեղարվեստական ներքին կապերի (կառուցվածքային, նշանագիտական, ոճական): Տեքստերի սոցիալական գործառնականությունը: Քննադատություն, ընթերցողական ուշադրություն: Գրական տեքստի մեկնությունն ըստ սեռաժանարային պատկանելության: Վիպական, քնարական ու դրամատիկ սեռերն ու դրանց ստորադասվող ժանրերը: Արձակ և չափածո տեքստեր: Տարբերակման սկզբունքներն ու մեկնության հիմունքները: Գրական երկի խմբավորված մեկնության ըստ մեթոդների, ուղղությունների և հոսանքների:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F86. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՆՈՐԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ժամանակակից հայերենի բառային նորաբանություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի նորաբանությունների հատկանիշները.
2. կիասկանա բառապաշարի փոփոխության և նոր բառերի ստեղծման ընթացքը.
3. կիարողանա կատարել գիտական ուսումնասիրությունների վերլուծություններ և մեկնաբանել նորաբանությունների ստեղծման բառակազմական օրինաշափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառապաշտի փոփոխությունները: **Թեմա 2՝** Արդի հայերենի նորաբանությունները: **Թեմա 3՝** Նորաբանությունների բառակազմական կաղապարները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ87. «ՀԱՅՈՅ ՏԵՂԱՆՎԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայոց տեղանունների ստուգաբանական և բառակազմական քննությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հայոց տեղանունների բառակազմական և ստուգաբանական օրինաչափությունները.
2. Կիասկանա տեղանունների ստեղծման օրինաչափությունները.
3. Կկարողանա կատարել հայոց տեղանունների բառակազմական և ստուգաբանական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր ակնարկ տեղանվանագիտության մասին. Տեղանվանագիտության կապն այլ գիտաճյուղերին: **Թեմա 2՝** Տեղանունների ուսումնասիրման լեզվական տեսանկյունը: **Թեմա 3՝** Հայոց տեղանունների դասակարգումներն ու ուսումնասիրման եղանակները: **Թեմա 4՝** Գործնական տեղանվանագիտություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ08. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ՇԱՐԱՀՅՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ» -2

(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգն իր տարրեր հատկանիշներով, ուսուցանել բարդ նախադասության բաղադրիչների կապակցման միջոցներն ու եղանակները, բարդ նախադասության հատկանիշները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի շարահյուսական համակարգի հատկանիշները.
2. կիասկանա բարդ նախադասության կառուցվածքային տեսակների որոշման սկզբունքները, բաղադրիչ նախադասությունների շարահյուսական գործառույթները.
3. կարողանա կատարել բարդ նախադասության շարահյուսական վերլուծություններ, որոշել ստորադաս նախադասությունների շարահյուսական գործառույթները (բնույթները):

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բարդ նախադասություն՝ որպես լեզվական միավոր. նրա բնութագիրը: Համադասություն և ստորադասություն: Բարդ նախադասության բաղադրիչների կապակցման միջոցներն ու եղանակները: **Թեմա 2՝** Բարդ համադասական նախադասությունը՝ որպես լեզվական միավոր. նրա տեսակները: **Թեմա 3՝** Բարդ ստորադասական նախադասություն, նրա դասակարգման հիմունքները: Ենթակա և ստորոգելի ստորադաս նախադասությունները: **Թեմա 4՝** Գոյականական անդամի լրացում երկրորդական նախադասությունները: **Թեմա 5՝** Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասությունները: Բարդ նախադասության փոխակերպումը պարզի: **Թեմա 6՝** Բազմաբարդ նախադասություններ, տեսակները: Ուղղակի և անուղղակի խոսք: **Թեմա 7՝** Փոխակերպում: Վետադրություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախաեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուր՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուր՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմար պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուր՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B32. «ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակ՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գրականագիտական և գեղագիտական հիմնական խնդիրները, գրական ժանրերը, տաղաչափության հիմունքները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրականության և գեղագիտության փոխադարձ առնչությունները.
2. կհասկանա գրական ուղղությունները, գեղագիտական կատեգորիաները.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական ուսումնասիրություններ, զանագանել գրական-գեղարվեստական ուղղությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրականագիտություն և գեղագիտություն: **Թեմա 2՝** Գեղագիտական միտքը անտիկ շրջանում, միջնադարում, վերածննդի շրջանում: **Թեմա 3՝** Գեղագիտական կատեգորիաներ: **Թեմա 4՝** Գրականությունը որպես արվեստի տեսակ. սեռեր և ժանրեր: **Թեմա 5՝** Գրական-գեղարվեստական ուղղություններ:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները.

Հնդացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանափոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմար պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2,2,2, 4 միավոր:

0304/B81. «ՈՈՒՍ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ զնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել ոռու գրականության սեռային և ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ոռու գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Ըուս գրականության զարգացման հիմնական փուլերը: **Թեմա 2'**

Ուսական ժողովրդական բանավոր ստեղծագործությունը. բիլինաներ: **Թեմա 3'** Պատմական էպիկական երգեր: **Թեմա 4'** Ըուս հին գրականություն. «Ասք Իգրի ճակատամարտի մասին»: **Թեմա 5'** 18-րդ դարի ուսական պոեզիան և արձակը: **Թեմա 6'** 19-րդ դարի ուսական պոեզիան և արձակը: **Թեմա 7'** 20-րդ դարի ուսական պոեզիան և արձակը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջարրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B23. «19-ՐԴ ԴԱՐԱՎԵՐՋՈՒ ԵՎ 20-ՐԴ ԴԱՐԱՍԿԶԲԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականությունը, զարգացման միտումներն ու ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-րդ դարավերջի և 20-րդ դարասկզբի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական միտումներն ու ուղղությունները, հասարակական կյանքի պատմական զարգացման ընթացքի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գեղագիտական ու գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 20-րդ դարի սկզբին.

հայ պարբերական մամուլը: **Թեմա 2'** Հ. Թումանյան, Ավ. Խահակյան: **Թեմա 3'** Ե. Օտյան, Ա. Մեծարենց: **Թեմա 4'** Սիամանթոն, Դ. Վարուժան: **Թեմա 5'** Շ. Կուրդինյան, Վ. Տերյան:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանափոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմար պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր:

0302/B16. «ԱՐԵՎԱՏԱՀԱՅՐԵՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասականություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել արևմտահայերենի հնչյունական, բառապաշտարային, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները, արևելահայերենի և արևմտահայերենի միջև եղած տարբերությունները և նմանությունները:

Կրրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արևմտահայերենի ձևավորումը, հնչյունական, բառային և քերականական հատկանիշները,
2. կիասկանա արևմտահայերենի ու արևելահայերենի միջև եղած տարբերություններն ու նմանությունները,
3. կկարողանա հասկանալ և վերլուծել արևմտահայերեն տեքստեր, հաղորդակցվել արևմտահայերենով:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Հայերենի զարգացման փուլերը. Աշխարհաբարի կազմավորումը, գրապայքար. արևմտահայերենի ձևավորումը: **Թեսա 2՝** Արևմտահայերենի հնչյունական համակարգը. ուղղագրություն. բաղաձայնական համակարգի արտասանական առանձնահատկությունները. հնչյունափոխություն: **Թեսա 3՝** Արևմտահայերենի և արևելահայերենի բառապաշտարային ընդհանրություններն ու տարբերությունները: Դարձվածային միավորներ: **Թեսա 4՝** Արևմտահայերենի և արևելահայերենի ձևաբանական համակարգերի ընդհանրություններն ու տարբերությունները: **Թեսա 5՝** Արևմտահայերենի և արևելահայերենի շարահյուսական համակարգերի ընդհանրություններն ու տարբերությունները:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B72. «ՀԱՅ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայ մատենագիտության նմուշներին և նրանց առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ մատենագիտության ընդհանուր գարզացումը.
2. կիասկանա հայ մատենագիտության յուրահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել մատենագիտական ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ մատենագիտության մասին տեղեկությունները:

Թեմա 2՝ Հայ տպագրության մատենագիտություն և տեղեկություններ տպագիր հնատիպ գրքերի մասին: **Թեմա 3՝** Հայ պարբերական մամուլի սկզբնավորումը:

Թեմա 4՝ Միթքարյան առաջին մատենագրության սկզբնավորումը: **Թեմա 5՝** Հայ մատենագրության հետազոտական գարզացումը և արդի վիճակը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F76. «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՂԱՉԱՓՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակ՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայկական տաղաշափության առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տաղաշափական հիմնական օրինաչափությունները.
2. կիասկանա հայկական տաղաշափության առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել տաղաշափական համակարգերի ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տաղաշափական համակարգերի տիպերը: **Թեմա 2՝** Տաղաշափության դերը չափածո ստեղծագործություններում: **Թեմա 3՝** Հայկական տաղաշա-

փության ակունքները. գողթան երգերի տաղաչափական առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Հայ քնարերգության տաղաչափական համակարգերը: **Թեմա 5՝** Տաղաչափական համակարգերի լեզվական հիմքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B84. «ՄԻԶԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՀՈԼՈՎՄԱՆ ԵՎ ԽՈՆԱՐՀՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ»

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել միջին հայերենի հոլով ման և խոնարհման համակարգերին և նրանց հետագա զարգացմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգերի առանձնահատկությունները.
2. Կիասկանա միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգերի կազմության օրինաչափությունները.
3. Կկարողանա կատարել միջին հայերենի հոլովման և համակարգերի վերաբերյալ քերականական վերլուծությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ըստիանուր ակնարկ միջին հայերենի քերականության վերաբերյալ: **Թեմա 2՝** Գրաբարի և միջին հայերենի հոլովման և խոնարհման համակարգերի ընդհանրություններն ու տարրերությունները: **Թեմա 3՝** Միջին հայերենի հոլովման ու տարրերությունները: **Թեմա 4՝** Միջին հայերենի հոլովման ու տարրերությունները: **Թեմա 5՝** Բայց միջին հայերենում: Միջին հայերենի դերբայները, կրավորականի կազմությունը միջին հայերենում: **Թեմա 6՝** Միջին հայերենի քայլական եղանակները և նրանց ժամանակները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F88. «ՌՈՒՍ-ՀԱՅԵՐԵՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

**Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.**

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ուսու-հայերեն թարգմանության լեզվառական խնդիրներին և դրանց հաղթահարման միջոցներին ու եղանակներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ուսու-հայերեն թարգմանության ընթացքում ծագող խնդիրները.
2. կիասկանա դրանց հաղթահարման միջոցներն ու եղանակները.
3. կկարողանա կատարել ուսու-հայերեն թարգմանություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թարգմանության գործընթացի առանձնահատկությունները:
Թեմա 2՝ Ուսու-հայերեն թարգմանության հնչյունաբանական և վանկաշեշտային խնդիրներ: **Թեմա 3՝** Թարգմանության բառապաշտային խնդիրներ: **Թեմա 4՝** Թարգմանության ձևաբանական խնդիրներ: **Թեմա 5՝** Թարգմանության շարահյուսական խնդիրներ:

Սոուլգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլգումն ձեւերն են.

1-ին սոուլգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուլգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B10. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1(4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի պատմությունը, լեզվի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, հայերենի հնչյունական, բառային, համակարգերի պատմական զարգացումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայերենի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, հնչյունական և բառապաշտային համակարգերի պատմական զարգացումը.
2. կիասկանա ժամանակակից հայերենի լեզվական տարրեր իրողությունների ծագումը և պատմական զարգացումը.
3. կկարողանա պարզաբանել լեզվական շատ իրողությունների ծագումնաբանությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայոց լեզվի պատմությունը՝ որպես գիտաճյուղ. լեզվի ուսումնասիրության աղբյուրները: **Թեմա 2՝** Հայերենի պատմական զարգացման փուլերի ստորաբաժանումը և դրա վերաբերյալ կարծիքները: **Թեմա 3՝** Լեզուների ծագ-

ման վերաբերյալ տեսությունները: **Թեմա 4՝** Հայերենի հնչունական համակարգի պատմական զարգացումը: **Թեմա 5՝** Հայերենի բառապաշարի պատմական զարգացումը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Ստուգողական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

**0302/B24. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» -1
(6 կրեդիտ)**

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նորագույն շրջանի հայ գրականության կարևոր երկերը, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական-գեղարվեստական առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ հասարակական-քաղաքական կյանքը 20-րդ դարի սկզբին. պատմական իրադարձությունները, գրական-գեղարվեստական ուղղությունները, հոսանքները, նորագույն գրականության սկզբնավորումն ու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Ե. Չարենց: **Թեմա 3՝** Ակսել Բակունց: **Թեմա 4՝** Դ. Դեմիրճյան: **Թեմա 5՝** Ս. Զորյան:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B26. «ԱՐԴԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)
Շաբաթական՝ 3 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել արդի հայ գրակա-
նությունը (1960–2000 թթ.), գրական երկերի ժանրային առանձնահատկություն-
ները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա արդի հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղ-
ղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ.
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնա-
հատկությունները, գրական երկերի պատմական–հասարակական դերը.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնա-
սիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հետպատերագմյան շրջանի առաջին տասնամյակի հայ գրակա-
նությունը: Անհատի պաշտամունքի քննադատությունից հետո գրական նոր շար-
ժումը: **Թեմա 2՝** Արդի հայ արձակի զարգացման միտումները. Հ. Քոչար, Ս. Խան-
գարյան, Ս. Սարգսյան, Հ. Մաթևոսյան, Վ. Պետրոսյան, Խ. Դաշտենց, Ս. Գալո-
յան: **Թեմա 3՝** Արդի հայ պոեզիայի ընդհանուր բնութագիրը. Պ. Սևակ, Ս. Կա-
պուտիկյան: Հ. Սահյան, Վ. Դավթյան: **Թեմա 4՝** Գրականությունը անկախության
շրջանում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյու-
րը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք,
յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանափոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժե-
քով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխա-
նաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B09. «ՀԱՅՈՅ ԼԵԶՎԻ ՈՃԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապ-
մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի ոճաբանական համակարգը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայոց լեզվի ոճաբան համակարգի առանձնահատկությունները, իրադրական ու գործառական ոճերը իրենց ենթատեսաներով.
2. կիասկանա հնչյունական, բառային և քերականական իրողությունների ոճական կիրառությունների առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել ոճաբանական վերլուծություններ, բանավոր և գրավոր խոսքում կիրառել ոճական տարրեր հնարներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոճագիտությունը որպես գիտաճյուղ. ոճույթի ըմբռնումը: **Թեմա 2՝** Իրադրական և գործառական ոճեր. նրանց տեսակները: **Թեմա 3՝** Հնչյունաբանական ոճագիտություն: **Թեմա 4՝** Բառագիտական ոճագիտություն: **Թեմա 5՝** Զնաբանական ոճագիտություն: **Թեմա 6՝** Շարակյուսական ոճագիտություն: **Թեմա 7՝** Լեզվի պատկերավորման միջոցները: **Թեմա 8՝** Լեզվի արտահայտչական միջոցները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Հնդացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B29. «ՀԱՅ ԳՐԱՔՆԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրաքննադատական մտքի պատմությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ գրաքննադատության պատմությունը, գարգացման հիմնական ուղղությունները,
2. կիասկանա գրաքննադատության առանձնահատկությունները, դերը և նպատակը,
3. կկարողանա կատարել գրաքննադատական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Քննադատության առաջացումը հնագույն ժամանակներում. անշատումը գրականությունից, փիլսոփայությունից և մյուս գիտություններից:
Թեմա 2' Հայ գրաքննադատության ձևավորումը, նախնական միաձուլվածությունը պատմագրությանը: **Թեմա 3'** Մ. Խորենացի, Հ. Սանդակունի: **Թեմա 4'** Գ. Նարեկացի, Հովհ. Սարկավագ Իմաստաեր: **Թեմա 5'** Լուսավորական քննադատություն. Մ. Թաղիալյան, Խ. Աբովյան, Գ. Ախվերդյան, Մ. Նազարյան, Մ. Նալբարյան: **Թեմա 6'** Գրաքննադատությունը 1870-80-ական թթ.. Շաֆֆի, Հ. Պարոնյան, Գր. Արծրունի: **Թեմա 7'** Մտ. Պալասանյան, Ղ. Աղայան, Ա. Արփիարյան, Գ. Զոհրապ: **Թեմա 8'** Գրաքննադատությունը 19-րդ դարավերջին և 20-րդ դարասկզբին. Ալ. Շիրվանզադե, Լ. Մանվելյան, Վրբ. Փափազյան, Մ. Մեծարենց, Ա. Հարությունյան, Ա. Չոպանյան: **Թեմա 9'** Լեռ, Հ. Թումանյան, Ա. Տերտերյան, Դ. Վարուժան, Վ. Տերյան, Մտ. Շահումյան: **Թեմա 10'** Արդի հայ գրաքննադատությունը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրյանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/Բ77. «ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քննադատության տեսության հիմունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա քննադատության տեսության հիմնախնդիրները.
2. կիասկանա քննադատության տեղը և դերը գրականագիտության համակարգում.
3. կվարողանա կատարել քննադատական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Քննադատությունն իբրև հասարակության հոգևոր դաստիարակության և գեղագիտական իդեալի արմատավորման միջոց. քննադատության ծագումն ու զարգացման նախադրյալները: **Թեմա 2'** Քննադատության տեղ գրականագիտության համակարգում: **Թեմա 3'** Քննադատության մեթոդները: **Թեմա 4'** Քննադատության ժանրերը պատմական զարգացման լնթացրում: **Թեմա 5'** Գեղարվեստական երկի գնահատության չափանիշները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձեւըն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F78. «20-ՐԴ ԴԱՐԱՍԿՂԲԻ ԻՐԱՄԱՐԶՈՒՆԵՐԸ ՀԱՅ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵջ» (2 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել 20-րդ դարասկղբի պատմական դեպքերի արտացոլմանը հայ նորագույն գրականության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 20-րդ դարասկղբի իրադարձությունների և գեղարվեստական գրականության կապը.
2. կիասկանա գրականության ազգապահպան գրյության անհրաժեշտությունը.
3. կիարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և զուգահեռներ տանել պատմական իրադարձությունների և գեղարվեստական երկերի միջև:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Պատմական ժամանակաշրջանը. ցեղասպանության հանգամանքները և ընթացքը. ազգային-ազատագրական շարժումը: **Թեմա 2՝** 1930-ական թթ. Հասարակական-զարափարական մտայնությունը. հակասությունները և դժվարությունները: **Թեմա 3՝** Ինքնակեսնազրական վեպը՝ որպես ապրվածի արտահայտություն: **Թեմա 4՝** Անհատի պաշտամունքի տարիների սահմանափակումները, կաշկանդումները և դաժանությունները: **Թեմա 5՝** Հետազա անդրադարձները պատմական դեպքերին: Ցեղասպանության և պատմական հարակից դեպքերի արտացոլումը ժամանակակից գրականության մեջ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձեւըն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/F89. «ԼԵԶՎԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ» (2 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեզվական տարբեր վերլուծությունների առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվական վերլուծություններ կատարելու առանձնահատկությունները.
2. կիասկանա վերլուծություններ կատարելու միջոցներն ու եղանակները.
3. կարողանա կատարել հնչյունական, բառային և քերականական վերլուծություններ։

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվական մակարդակներ: **Թեմա 2՝** Հնչյունական վերլուծություններ: **Թեմա 3՝** Բառապաշտիքի վերլուծություն: **Թեմա 4՝** Զեպարանական վերլուծություն: **Թեմա 5՝** Շարահյուսական վերլուծություն:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուլում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ90. «ՀԵԶՎԱՆԾԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նշանագիտական կարենուագույն ըմբռնումներին և տերմիններին, տալ գիտելիքներ նշանագիտական վերլուծության սկզբունքների մասին, մշակել նշանագիտական մոտեցումը լեզվի նկատմամբ կիրառելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նշանագիտության հիմնական հասկացությունները և դրանց նշանակող տերմինները.
2. կիասկանա նշանի էռուրյունը և լեզվի նշանային բնույթը.
3. կարողանա գուգահեռներ անցկացնել լեզվաբանական և նշանագիտական հասկացությունների միջև:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվուն որպես նշանային համակարգ: Լեզվի և նշանային այլ համակարգերի նմանություններն ու տարրերությունները: **Թեմա 2՝** Լեզվի նկատմամբ նշանագիտական մոտեցում կիրառելու հնարավորությունները, սահմանները և սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Լեզվական նշանների համապատասխանու-

թյունները նշանագիտության մեջ տարբերակվող նշանների տեսակներին: **Թեմա 4'** Կառուցվածքային տարբեր մակարդակների լեզվական միավորների բնութագործմը նշանագիտական հայեցակետով: **Թեմա 5'** Ավանդական լեզվաբանություն և լեզվանշանագիտություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/В11. «ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՊԱՏՍՈՒԹՅՈՒՆ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի պատմությունը, լեզվի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, հայերենի հնչյունական, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի պատմական զարգացումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հայերենի ծագման վերաբերյալ եղած տեսությունները, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի պատմական զարգացումը,
2. Կիասկանա ժամանակակից հայերենի լեզվական տարբեր իրողությունների ծագումը և պատմական զարգացումը,
3. Կկարողանա պարզաբանել ձևաբանական և շարահյուսական շատ իրողությունների ծագումնաբանությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Հայերենի հնչյունական համակարգի պատմական զարգացումը:

Թեմա 2' Հայերենի ձևաբանական համակարգի պատմական զարգացումը:

Թեմա 3' Հոլովման համակարգի պատմական զարգացումը: **Թեմա 4'** Բայ. հայերենի դերբայները և նրանց պատմական զարգացումը: **Թեմա 5'** Խոնարհման համակարգի պատմական զարգացումը: **Թեմա 6'** Շարահյուսական համակարգի պատմական զարգացումը: կապակցման միջոցներ և եղանակներ. համաձայնություն. կառավարում /խնդրառություն/. առդրություն. շարադրասություն: **Թեմա 7'** Նախադասության գիւղավոր և երկրորդական անդամներ. պարզ և բարդ նախադասություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B25. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՑԻ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»-2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ԺԱՄ (40 ԺԱՄ ԴԱՍԱՀՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ, 24 ԺԱՄ ԱԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՍ-
ՄՈՒՆՔՆԵՐ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասը նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի հայ գրականությունը, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասը նպատակի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նորագույն շրջանի հայ գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները,
2. կիասկանա գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կլարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնա-սիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ նորագույն գրականությունը 20-րդ դարի 30-ական թթ. հասարակական-քաղաքական իրադարձությունները: Գ. Մահարի, Վ. Թոթովենց, Ս. Արմեն: **Թեմա 2**՝ Գրականությունը 1940-50-ական թթ.: Ն. Զարյան, Հ. Շիրազ: **Թեմա 3**՝ Սփյուռքահայ գրականության սկզբնավորումը: Գաղթօջախները և գրական ուժերը: **Թեմա 4**՝ Կարոսի գրականություն. Համաստեղ և Հ. Մնձուրի: **Թեմա 5**՝ Վ. Թեքեյան, Հ. Օշական: **Թեմա 6**՝ Նահանջի թեման. Շ. Շահնուր: **Թեմա 7**՝ Վ. Զարյան: **Թեմա 8**՝ Վ. Շուշանյան և Մուշեղ Իշխան: **Թեմա 9**՝ Սփյուռքահայ գրականությունը հետպատերազմյան տարիներին:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/B55. «ՔԱՐՔԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ԺԱՄ (24 ԺԱՄ ԴԱՍԱՀՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ, 8 ԺԱՄ ԱԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՍ-
ՄՈՒՆՔՆԵՐ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայոց լեզվի բարբառները, դրանց դասակարգման սկզբունքները, բարբառների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

2. կիմանա բարբառների դասակարգման վերաբերյալ եղած տեսությունները.
3. կհասկանա հայերենի բարբառների հնչյունական, բառային և քերականական հատկանիշները.
4. կկարողանա տարբերել բարբառը, ենթաբարբառը, խոսվածքը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բարբառագիտությունը՝ որպես գիտաճյուղ: **Թեմա 2՝** Բարբառների դասակարգման վերաբերյալ եղած տեսությունները: **Թեմա 3՝** Բարբառների հնչյունական համակարգերը: **Թեմա 4՝** Բարբառների բառային համակարգերը: **Թեմա 5՝** Բարբառների ձևաբանական համակարգերի տարբերությունները. սահմանական ներկան՝ որպես բարբառների ճյուղերի տարբերակման հիմք. ՈՒՍ, ԿԸ, ԵԼ ճյուղերի բարբառները: **Թեմա 6՝** Տարբեր ճյուղերի բարբառների ձևաբանական և շարահյուսական տարբերությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմար պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 4, 3, 3 միավոր:

0302/Բ79. «ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 1920-60-ԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասականություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ գրականության նշանավոր դեմքերի ստեղծագործություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ գրականության նշանավոր երկերը.
2. կհասկանա 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ գրականության զարգացման առանձնահատկությունները.
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Ֆրանսահայ գաղթօջախի կազմավորումը, քաղաքական, տնտեսական և հոգևոր կառուցվածքը: **Թեմա 2'** Գաղթօջախի զարգացման միտումները 1920-60-ական թթ.: **Թեմա 3'** Ֆրանսահայ գրական մամուլը: **Թեմա 4'** 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ բանաստեղծությունը: **Թեմա 5'** 1920-60-ական թթ. ֆրանսահայ արձակը. 1970-ական թթ. ֆրանսահայ գրական նոր սերունդը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B80. «ՆՈՐԱԳՈՒՅՑԻ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՅ ՊՈԵՄԸ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել նորագույն շրջանի հայ պոեմի կարևոր նմուշներին, բացահայտել նրանց առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա նորագույն շրջանի հայ պոեմի առանձնահատկությունները.
2. Կիասկանա նորագույն շրջանի հայ պոեմի կարևոր նմուշների գաղափարական շերտերը.
3. Կկարողանա կատարել նորագույն շրջանի հայ գրականության պոեմների գրականագիտական վերլուծությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Պոեմի ժանրի համառոտ բնութագիրը: **Թեմա 2'** Պոեմի ժանրը հայ դասական գրականության մեջ: **Թեմա 3'** Հայ պոեմը 1940-50-ական թթ.: **Թեմա 4'** Պոեմի ժանրի վերելքը 1960-ական թթ. **Թեմա 5'** Հայ պոեմը 1970-80-ական թթ.: Ժամանակակից զարգացումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/B83. «ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՍՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հայերենի ուղղագրության պատմությանը, ուղղագրական փոփոխություններին, ժամանակակից հայերենի ուղղագրական և ուղղախոսական նորմերին :

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայերենի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և նրանց փոփոխությունները ժամանակի ընթացքում.
2. կիասկանա լեզվի պատմական զարգացման ընթացքում ուղղագրության փոփոխությունների անհրաժեշտությունը.
3. կկարողանա անսխալ ու գրագետ գրավոր խոսք կազմել բացատրել ուղղագրական կանոնները

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սահսոցը և հայոց գրերի ստեղծումը. ուղղագրության առաջին սկզբունքները: Հայերենի ուղղագրության վիճակը միջնադարում. փոփոխություններ այբովենում և ուղղագրության մեջ: **Թեմա 2՝** 1922 և 1940 թթ. ուղղագրական բարեփոխումները: **Թեմա 3՝** Բաղաձայնների ուղղագրությունը: **Թեմա 4՝** ձայնավորների և երկնչունների ուղղագրությունը: **Թեմա 5՝** Տողադարձ. համառոտագրություններ և հապավումներ. դրանց գրության ձևերը պատմական տարրեր շրջաններում: **Թեմա 6՝** Մեծատառեր և փոքրատառեր, հասույ անունների ուղղագրությունը: **Թեմա 7՝** Բառակազմության և ուղղագրության առնչակցությունները; Ուղղագրության վերաբերյալ արդի բանավեճերը: **Թեմա 8՝** Տեքստերի ուղղագրական վերլուծություններ:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ սոուլում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

0302/Բ91. «ԼԵԶՎԱՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել լեզվափիլիսոփայության հիմնախնդիրներին և դրանց մեկնաբանություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվափիլիսոփայական հիմնական հասկացությունները.

- կհասկանա լեզվաբանական հարաբերականությունը.
- կկարողանա կատարել հերմենևստիկական վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզուն և աշխարհի պատկերը: Լեզվաբանական հարաբերականություն: **Թեմա 2՝** Լեզվաբանական լրացուցչություն: **Թեմա 3՝** Լեզվաբանական փիլիսոփայություն: **Թեմա 4՝** Արդի անզիմական և ամերիկյան լեզվափիլիսոփայությունը: **Թեմա 5՝** Հերմենևստիկա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Անհատական աշխատանք: Միավորների քայլը 0.5 է:

4.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

0303/B01. «ՀՆԴԱՆՈՒՐ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին և մեխանիզմներին, անձի հոգեկան զարգացմանն ու անհատական առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործնթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
- կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը իր հետագա գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, նպատակը, խնդիրները, ճյուղերը, կապը այլ գիտությունների հետ: **Թեմա 2՝** Ժամանակակից հոգեբանության ուղղությունները, սկզբունքները, հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 3՝** Հոգեկանի զարգացումը, մակարդակները: **Թեմա 4՝** Գործունեության կառուցվածքը, հմտությունները, տեսակները: **Թեմա 5՝** Անձ, միջանձնային հարաբերություններ, խումբ, տեսակները: **Թեմա 6՝** Իմացական գործնթացներ: **Թեմա 7՝** Հոգակամային գործնթացներ: **Թեմա 8՝** Անձի անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանափոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B02. «ՍԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»-1(4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը՝ գիտական հարացույցների հիմքի վրա, և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, ճյուղերը, հիմնական հասկացությունները, ուսուցման և դաստիարակության դերը մարդու անձի ձևավորման և զարգացման գործընթացում,
2. կիասկանա մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի սոցիալականացման համատեքստում,
3. կարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժությունը որպես գիտություն: Մանկավարժության ուսումնասիրության առարկան, խնդիրները և գործառույթները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժության մեթոդաբանությունը և գիտահետազոտական մեթոդները:

Թեմա 3՝Անձի սոցիալականացման գործընթացը: **Թեմա 4՝**Մանկավարժական գործընթացը՝ որպես համակարգ և ամբողջական երևույթ: **Թեմա 5՝**Դիմակալիկան՝ որպես մանկավարժական տեսություն: **Թեմա 6՝**ՈՒսուցման գործընթացը որպես ամբողջական համակարգ: **Թեմա 7՝**ՈՒսուցման օրինաչափությունները, սկզբունքները և դրանց դասակարգումը: **Թեմա 8՝**Ուսուցման մեթոդներն ու միջոցները: **Թեմա 9՝**ՈՒսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաներ: **Թեմա 10՝**ՈՒսուցման կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 11՝**ՈՒսուցման գործունեության արդյունքների ստուգումն ու գնահատումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0103/B03. «ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՆՅԱՐԴԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ» (4 կրետիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Բարձրագույն նյարդային գործունեության ֆիզիոլոգիա առարկայի նպատակն է ուսումնասիրել ԲՆԳ-ն տարբեր ֆիզիոլոգիական պրոցեսների հետազոտությունների ժամանակ, միաժամանակ տալրով տարբեր ֆիզիոլոգիական պրոցեսների գիտական բացատրությունը, անատոմ-մորֆոլոգիական կառուցվածքը, ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները և տարբեր օրգան-համակարգերի գործունեության ժամանակ բարձրագույն նյարդային գործունեության (ԲՆԳ-ի) դերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ԲՆԳ ֆիզիոլոգիայի ազդեցությունը օրգանիզմի տարբեր օրգան-համակարգերի ֆունկցիաների վրա,
2. Կիասկանա օրգանների անատոմիական-մորֆոլոգիական կառուցվածքը,
3. Լյուրացմի օրգանիզմի և նրան շրջապատող միջավայրի միջև եղած փոխիարաբերությունը, կարողանա իր գիտելքները հաջողությամբ կիրառել օրգան-համակարգի ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները բացատրելու՝ ելնելով մարդու բարձրագույն նյարդային գործունեության տիպոլոգիական առանձնահատկություններից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ներածություն, ԲՆԳ-ի ֆիզիոլոգիայի զարգացման պատմությունը, առարկայի խնդիրները, նպատակը և ուսումնասիրման մեթոդները:

Թեմա 2 Գյուտերի աշխատանքի ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 3** Պայմանական և ոչ պայմանական ռեֆլեքսները և նրանց կենսաբանական նշանակությունը: **Թեմա 4** Նյարդային կենսորնի ֆունկցիաները: **Թեմա 5** Քնի, հիպնոզի, երազատեսության ֆիզիոլոգիան: **Թեմա 6** Նյարդային համակարգի, արյան, ավիշի ինտեգրատիվ ֆունկցիան: **Թեմա 7** Ֆունկցիաների լոկալիզացիան մեծ կիսազնդերում: **Թեմա 8** Մարդու և կենդանիների նյարդային գործունեության ֆիլոգենեզը: **Թեմա 9** Ժամանակավոր կապերի ձևավորման ու պահպանման քիմիական և ֆիզիկական մեխանիզմները: **Թեմա 10** Բարձրագույն նյարդային գործունեության վրա արտակեղևային գործոնների ազդեցությունը: **Թեմա 11** Մարդու բարձրագույն նյարդային գործունեության սպեցիֆիկ առանձնահատկությունները: **Թեմա 12** Մարդու բարձրագույն նյարդային գործունեության տի-

պարանական առանձնահատկությունները: **Թեմա 13** Հիշողության ֆիզիոլոգիան: **Թեմա 14** Հովացերի և մոտիվացիաների ֆիզիոլոգիան: **Թեմա 15** Գըլխուղղեղի էլեկտրական ակտիվությունը և ծամանակավոր կապերը: **Թեմա 16** Երեխաների բարձրագույն նյարդային գործունեության զարգացման առանձնահատկությունները: **Թեմա 17** Արտաքին գործոնների ազդեցությունը բարձրագույն նյարդային գործունեության վրա: **Թեմա 18** Բարձրագույն նյարդային գործունեության առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/В04. «ՄԱՐԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՍԵՍՏԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Վիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին հոգեկանի առաջացման էվլույցիային, տալ տերեկություններ գոռհոգեբանական և էսոլոգիական հետազոտությունների ժամանակակից նվաճումների վերլուծությունների և ընդհանրացումների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ֆիլոգենեզում և օնտոգենեզում կենդանիների հոգեկան գործունեության զարգացման փուլերը,
2. Կիասկանա կենդանիների հոգեկանի զարգացման և գործառնության օրինաչափությունները,
3. Կկարողանա վերլուծել համակարգել և ընդհանրացնել կենդանիների հոգեկանի գործունեությանը վերաբերող փաստացի նյութը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդաբանությունը որպես գիտություն, խնդիրները: **Թեմա 2**՝ Կյանքի ծագումը երկրի վրա: **Թեմա 3**՝ Մարդու ծագումը և հոգեկանի էվլույցիան: **Թեմա 4**՝ Ռեսայաբանություն և եթնիկական մարդաբանություն: **Թեմա 5**՝ Հասայաբանություն: **Թեմա 6**՝ Մարդը որպես անհատ: **Թեմա 7**՝ Մարդը որպես սուբյեկտ: **Թեմա 8**՝ Մարդը որպես անձ և անհատականություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B05. «ԱՆՁԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասականություն, 8 ժամ գործնական և 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել անձի հոգեբանության մեթոդաբանական սկզբունքներին, անձի հիմնախնդրի վերաբերյալ տարրեր մեկնաբանություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անձի հոգեբանության ուսումնասիրման հիմնախնդիրները և սկզբանքունքները, ինչպես նաև անձի ժամանակակից մեկնաբանությունը և հայեցակարգերը,
2. կիասկանա անձի հոգեբանության մեթոդաբանության տրամաբանությունը,
3. կիարողանա վերուժել անձի ուսումնասիրման արդի խնդիրները, կառուցվածքային մոտեցումները, ինչպես նաև դիտարկել անձին միջառարկայական տեսանկյունից:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Անձի հասկացությունը հոգեբանության մեջ: **Թեսա 2՝** Անձի հոգեկան ակտիվության աղբյուրները: **Թեսա 3՝** Անձի ձևավորումը գործունեության մեջ: **Թեսա 4՝** Անձի ձևավորումը հաղորդակցման մեջ: **Թեսա 5՝** Ինքնազիտակցման նշանակությունը անձի ձևավորման գործում: **Թեսա 6՝** Դասական հոգեվերլուծություն: **Թեսա 7՝** Նեռֆրեյդիզմ: **Թեսա 8՝** Հումանիստական հոգեբանություն: **Թեսա 9՝** Գեշտալտ հոգեբանություն: **Թեսա 10՝** Վարքագիտություն և սոցիալ կողմնակիցման: **Թեսա 11՝** Անձի դիսպոզիցիոն տեսություն: **Թեսա 12՝** Կոզմիստիկ հոգեբանություն: **Թեսա 13՝** Անձի ինտելեկտուալ զարգացման տեսությունները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B06. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ» -2(4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը՝ գիտական հարացույցների հիմքի վրա, և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, դաստիարակության դերը մարդու անձի ձևավորման և զարգացման գործընթացում, կիասկանա մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի սոցիալականացման համատեքստում,
2. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դաստիարակության գործընթացի էությունը և բովանդակությունը: **Թեմա 2՝** Դաստիարակության սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Դաստիարակության մեթոդները, միջոցներն ու ձևերը: **Թեմա 4՝** Անձի դաստիարակությանը կողեկտիվում և ընտանիքում: **Թեմա 5՝** Մտավոր դաստիարակություն: Սովորողների գիտական աշխարհայացքի ձևավորումը: **Թեմա 6՝** Բարոյական դաստիարակություն: **Թեմա 7՝** Իրավական դաստիարակություն: **Թեմա 8՝** Գեղագիտական դաստիարակություն: **Թեմա 9՝** Քաղաքացիական դաստիարակություն: **Թեմա 10՝** Աշխատանքային դաստիարակություն: Սովորողների մասնագիտական կողմնորոշում: **Թեմա 11՝** Ֆիզիկական դաստիարակություն: **Թեմա 12՝** Էկոլոգիական դաստիարակություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնյացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 քնյացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0103/B07. «ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ԱՆԱՑՈՒԽԱ, ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ ԵՎ ՀԻԳԻԵՆԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

**Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.**

Տարիքային ֆիզիոլոգիա առարկայի նպատակն է ուսումնասիրել ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների զարգացման և դրսեորման առանձնահատկությունները օնտոգենեզի տարբեր փուլերում, այն է նորածնության, վաղմանկության, առաջին և երկրորդ մանկության, դեռահասության, պատանեկության, հասունության և ծերության փուլերում:

Վրաական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա մարդու օնտոգենեզի տարբեր փուլերում ընթացող ֆիզիոլոգիական-անաստոմիական զարգացման առանձնահատկությունները,
2. Կիասկանա ֆիզիոլոգիական ֆունկցիաների, օրգան-համակարգերի դրսեվորման առանձնահատկությունները նորածնության, վաղմանկության, առաջին և երկրորդ մանկության, պատանեկության, հասունության և ծերության փուլերում,
3. Կարողանա հաջողությամբ դրսերել իր իմացությունը իր մանկավարժական գործունեության ժամանակահատվածում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածություն, ֆիզիոլոգիա առարկայի խնդիրները, ուսումնասիրման մեթոդները և ճյուղերը: **Թեմա 2՝ Սիրտ-անոթային համակարգի գործունեության ֆիզիոլոգիան և նրա ընդհանուր ու տարիքային առանձնահատկությունները:** **Թեմա 3՝ Արյան ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիան, իմունիտետի տեսակները և տարիքային առանձնահատկությունները:** **Թեմա 4՝ Ծնչառության համակարգի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիան:** Ծնչառության ֆիզիոլոգիայի նյարդային և հոսմորալ կարգավորումը: **Թեմա 5՝ Մարտողության համակարգի ընդհանուր և տարիքային առանձնահատկությունները, նրա նյարդային և հոսմորալ կարգավորումը:** **Թեմա 6՝ Նյութերի և էներգիայի փոխանակության ընդհանուր և տարիքայի առանձնահատկությունները:** Օրգանական նյութերի և վիտամինների տարիքային նշանակությունը: **Թեմա 7՝ Զերմանկարգավորման ֆիզիոլոգիան, քիմիական և ֆիզիկական շերմանկարգավորման ընդհանուր և տարիքային առանձնահատկությունները:** **Թեմա 8՝ Արտաքրության համակարգի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները:** **Թեմա 9՝ Ներզատական գեղձերի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները:** **Թեմա 10՝ Հենաշարժական համակարգի գործունեության ընդհանուր և տարիքային առանձնահատկությունները:** Անալիզատորների (տեսողական, լսողական, համի, հոտառության, մաշկային) զարգացման տարիքային առանձնահատկությունների ֆիզիոլոգիան: **Թեմա 11՝ Գլխուղեղի մեծ կիսագնդերի տարիքային ֆիզիոլոգիան:** **Թեմա 12՝ Առաջին և երկրորդ ազդարարային համակարգերի ընդհանուր և տարիքային ֆիզիոլոգիան:** Բարձրագույն նյարդային գործունեության տիպերը և ձևավորման տարիքային առանձնահատկությունները:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/В08. «ՓՈՐՉԱՐՄԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈԳԵՃԱՆԱՉՈՒՄ» (Դ կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ զործնական և 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հոգեբանության մեջ փորձարարական հետազոտությունների տեսություններին, մեթոդաբանության հիմքերին, կողմանորոշել հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդների համակարգում, ձևավորել գիտելիքներ հոգեբանական գիտափորձերի պլանավորման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանական գիտափորձի կազմակերպման ձևերն ու հետազոտությունների հիմնական ծրագրերը,
2. կիասկանա հոգեբանական հետազոտության կազմակերպման տրամաբանությունը,
3. կիարողանա ինքնուրույն օգտագործել գիտելիքները գիտափորձերի պլանավորման և այլ հմատիրիկ հետազոտությունների համար:

Բովանդակություն.

- Թեմա 1'** Փորձարարական հոգեբանության և հոգեճանաչման ձևավորման, զարգացման պատմությունը: **Թեմա 2'** Փորձարարական հոգեբանության մեթոդոլոգիայի հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 3'** Հոգեբանական մեթոդների կիրառման պահանջները և դժվարությունները: **Թեմա 4'** Հոգեբանության հետազոտության մեթոդիկաների դասակարգման սկզբունքները և տեսակները: **Թեմա 5'** Ոչ էքսպերիմենտալ մեթոդներ: Փորձարարական հոգեբանության կազմակերպչական մեթոդները: **Թեմա 6'** Ոչ էքսպերիմենտալ մեթոդներ: **Թեմա 7'** Հոգեբանական թեսք: **Թեմա 8'** Տվյալների հիմնական տիպերը-LTQ: **Թեմա 9'** Վախիդություն, տեսակները, չափման հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 10'** Հոգեբանական էքսպերիմենտալ տվյալների ինտերպրետացիա: **Թեմա 11'** Էքսպերիմենտալ տվյալների կիրառման ոլորտները: **Թեմա 12'** Չափման սանդղակները, տեսակները և կիրառման ոլորտները: **Թեմա 13'** Փոփոխականների միջև կապերի չափումը: **Թեմա 14'** Տվյալների բազմաչափ վերլուծության մեթոդներ: **Թեմա 15'** Դիագնոստիկ մեթոդներով աշխատող անձանց և նրանց մասնագիտական հմտություններին վերաբերող էթիկական պահանջները: Դիագնոստիկայի ենթարկվող անձանց իրավունքների պահպանման հետ կապված էթիկական պահանջները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/Բ09. «ՀՇԳԵՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ» (4 կրեղիտ)

Չարբարական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել հոգեկան գործընթացների ֆիզիոլոգիական օրինաչափությունների, հոգեֆիզիոլոգիական տարբեր դպրոցների կողմից ընդունված տեսությունների և հայեցակարգերի մասին լիար-ժեք մասնագիտական պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա արդի հոգեֆիզիոլոգիական գիտության տեսական խնդրացաններ,
2. Կիասկանա հոգեկան գործընթացների ուղեղային ապահովման մեխանիզմները,
3. Կիարողանա բացատրել հիմնական հոգեկան գործընթացների ձևավորման և զարգացման նյարդաֆիզիոլոգիական հիմքերը:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Հոգեֆիզիոլոգիայի առարկան, դասակարգումը, մեթոդները:

Թեմա 2՝ Տունկցիոնալ վիճակների հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 3՝** Քնի հոգեֆիզիո-լոգիա: Քնի տեսություններ: **Թեմա 4՝** Ստրեսի հոգեֆիզիոլոգիա: Ընիանուր ա-դապտացիոն համախտանիշ: **Թեմա 5՝** Պահանջմունքների և մոտիվացիաների հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 6՝** Հոգեգերի հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 7՝** Ուշադրության հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 8՝** Խոսքի հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 9՝** Մտածողական գործունեության հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 10՝** Շարժողական ակտիվության հոգեֆիզիոլոգիա: **Թեմա 11՝** Գիտակցությունը որպես հոգեֆիզիոլոգիական ֆենոմեն:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեժիսուրատ):

0303/B10. «ՀՄԱՅԱԿԱՆ ՊՐՈՑԵՍՆԵՐ» (7 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական և 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել բարձրագույն իմացական գործնքացների հոգեբանական ուսումնասիրություններին, ցույց տալ հոգեկան արտացոլման բարձրագույն ձևերի յուրակերպությունը, ներկայացնել դասական և ժամանակակից տեսությունները, տալ հիմնական հարցադրումների և խնդիրների գիտական բացատրությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հիշողության, մտածողության, խոսքի և երևակայության հոգեբանության հիմնական տեսական մոտեցումները,
2. կիասկանա այդ գործնքացների հիմնական հոգեբանական օբյեկտները, ծագումնաբանական հիմնական խնդիրները,
3. կիարողանա մեկնաբանել և վերլուծել այդ գործնքացների հոգեբանական օրինաչափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հասկացություն ուշադրության մասին: **Թեմա 2՝** Հասկացություն զգայությունների մասին: **Թեմա 3՝** Հասկացություն ընկալման մասին: **Թեմա 4՝** Հասկացություն հիշողության մասին: **Թեմա 5՝** Հասկացություն երևակայության մասին: **Թեմա 6՝** Հասկացություն խոսքի մասին: **Թեմա 7՝** Հասկացություն մտածողության մասին: **Թեմա 8՝** Գիտակցությունը որպես իմացական գործնքացները ինտեգրող սկիզբ: **Թեմա 9՝** Ինտելեկտի տեսությունները: **Թեմա 10՝** Իմացական գործնքացները քննարկող տեսությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնարակի քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանափոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B11. «ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սոցիոլոգիական հետազոտությունների անցկացման հմտություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կունենա բավարար գիտելիքներ տնտեսագիտական հետազոտություններում սոցիոլոգիական մեթոդներ կիրառելու համար:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիոլոգիան որպես գիտություն: **Թեմա 2՝** Անձ: **Թեմա 3՝** Անշխալական գործողություն և վարք: **Թեմա 4՝** Սոցիալական փոխարաբերություններ և սոցիալական կառուցվածք: **Թեմա 5՝** Սոցիալիզացիա: **Թեմա 6՝** Սոցիալական վերահսկողություն: **Թեմա 7՝** Մշակույթ և լեզու: **Թեմա 8՝** Սոցիալական խմբեր: **Թեմա 9՝** Սոցիալական ստրատիֆիկացիա: **Թեմա 10՝** Վերնախավ: **Թեմա 11՝** Աղքատություն և անհավասարություն: **Թեմա 12՝** Սոցիալական մոբիլություն: **Թեմա 13՝** Սոցիալական կազմակերպություն և կառավարում: **Թեմա 14՝** Տնտեսական սոցիոլոգիա:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ սոուլումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Սոուլողական աշխատանք:

2-րդ սոուլում. Սոուլողական աշխատանք:

0303/B12. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱ - ՀՂԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴՆԵՐ» (2 կրելիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ինքնուրույն տրամաբանություն, կառուցելու, մեթոդների ընտրության և հոգեբանական և մանկավարժական հետազոտության ձիշտ կատարման կարողություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

- կունենա ընդհանուր պատկերացում հետազոտական աշխատանքի հության մասին,
- կապահովի անհրաժեշտ գիտելիքներով մեթոդաբանության մակարդակների, սկզբունքների և մեթոդների առանձնահատկությունների մասին,
- կձևավորվի ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարելու անհրաժեշտ կարողություններ,
- կձևավորվի դրական վերաբերմունք գիտահետազոտական աշխատանքի հանդեպ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժական հետազոտության մեթոդաբանություն և մեթոդիկա առարկայի նպատակը և խնդիրները; **Թեմա 2**՝ Գիտական հետազոտության համընդհանուր սկզբունքների բնութագիրը; **Թեմա 3**՝ Գիտական հետազոտության մասնավոր հոգեբանական սկզբունքների բնութագիրը; **Թեմա 4**՝ Հետազոտության տրամաբանական կառուցվածքը; **Թեմա 5**՝ Հոգեբանական հետազոտության տեսական մեթոդները; **Թեմա 6**՝ Հոգեբանական հետազոտության էմպիրիկ մեթոդները և մեթոդիկաները; **Թեմա 7**՝ Դիտման և զրույցի մեթոդները; **Թեմա 8**՝ Գիտափորձի առանձնահատկությունը; **Թեմա 9**՝ Թեսքերի բնութագիրը; **Թեմա 10**՝ Հարցարանների ընթանուր բնութագիրը; **Թեմա 11**՝ Անձի հոգեախտորոշման պրոյեկտիվ մեթոդիկաները; **Թեմա 12**՝ Միջանձնային հարաբերությունների հոգեախտորոշում; **Թեմա 13**՝ Մեթոդիկաներին ներկայացվող հոգեչափիչ պահանջները; **Թեմա 14**՝ Հետազոտության հուսալիությունը որպես գնահատման ցուցանիշը; **Թեմա 15**՝ Վայիդականություն: **Թեմա 16**՝ Հոգեբանական հետազոտության տվյալների վիճակագրական մշակում: **Թեմա 17**՝ Մանկավարժական հետազոտության էմպիրիկ մեթոդները; **Թեմա 18**՝ Մանկավարժական հետազոտությունների տեսական և պատմահամեմատական մեթոդները; **Թեմա 19**՝ Մաթեմատիկական վիճակագրության մեթոդները մանկավարժական հետազոտություններում; **Թեմա 20**՝ Մանկավարժական հետազոտությունների անցկացման մեթոդիկան: **Թեմա 21**՝ Հետազոտողի մանկավարժական վարպետությունը և մշակույթը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջարրանք (ռեֆերատ):

0303/B13. «ՀՈՒԶԱԿԱՄԱՅԻՆ ՈԼՈՐՏԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական և 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակ՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել հույգերի ծագման, հույգերի մեկնաբանման տեսությունների, գործունեության և առօրյա փոխարարերություններում անձի կենսագործունեության վրա անդրադառնող առանձնահատուկ հոգեվիճակների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հույգերի վերաբերյալ տեսությունները, դրանց դասակարգումը,

- Կհասկանա օրգանիզմի և ընդհանուր ակտիվության վրա հույզերի ազդեցության օրինաչափությունները,
- Կկարողանա տարբերակել հույզերի բնույթը, ձանաշել արտաքին դրսեորման ձևերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հուզակամային հոգեբանության առարկան, նպատակը, խնդիրները, դրվագը: **Թեմա 2՝** Հուզական երևույթների գործառույթները: **Թեմա 3՝** Հուզական ոլորտի հիմնական տարրերը և նրանց ուսումնասիրությունը: **Թեմա 4՝** Հուզական երևույթների դրսերումները և դրանց ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 5՝** Հուզական ոլորտի զարգացումը: **Թեմա 6՝** Սոցիալական հուզական երևույթները: **Թեմա 7՝** Զգացմունքներ և երջանկություն: **Թեմա 8՝** Հույզերի սեռային պայմանավորվածությունը: **Թեմա 9՝** Հուզական ոլորտում մշակութային գործունները: **Թեմա 10՝** Կամքի տեսություններ: **Թեմա 11՝** Վարքի և գործունեության կամածին դեկավարման հոգեֆիզիոլոգիական մեխանիզմները: **Թեմա 12՝** Կամային կարգավորում և կամային ճիգեր (ինքնամորիլիզացում):

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանափոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B14. «ԱՌՅԱԼԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Տարաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին մատուցել գիտելիքներ ներխրմային փոխհարաբերությունների, շիման ու հաղորդակցման առանձնահատկությունների, վարքի, անձի բարոյական զարգացման, մտավոր հասունացման հետ նրա ունեցած կապերի և մի շարք այլ երևույթների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- Կիմանա սոցիալական հոգեբանության հիմնական խնդրացանկը,
- Ճանոթ կլինի խմբային դինամիկայի օրինաչափություններին,
- Կկարողանա բացահայտել սոցիալ-հոգեբանական երևույթները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիալ-հոգեբանական զարափարների ձևավորման պատմությունը: **Թեմա 2՝** Շիման սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 3՝** Միջանձ-

նային շփում, դրա տեսակները և գործառույթները: **Թեմա 4՝** Մարդկային հաղորդակցման առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Շվիման գործընթացում մարդկանց կողմից միմյանց ճանաչումը և հասկացումը: **Թեմա 6՝** Փոխներգործությունը շվիման գործընթացում: **Թեմա 7՝** Խմբի սոցիալական հոգեբանություն: **Թեմա 8՝** Ընդհանուր զաղափար սոցիալական խմբի վերաբերյալ: Սոցիալական խմբերի դասակարգումը: Սոցիալական մեծ խմբերի հոգեբանության ուսումնասիրման սկզբունքները: **Թեմա 9՝** Փոքր խմբի սոցիալական հոգեբանությունը, կառուցվածքային բնութագրերը: **Թեմա 10՝** Փոքր խմբի սոցիալական հոգեբանությունը, դինամիկ բնութագրերը: **Թեմա 11՝** Անձի սոցիալական հոգեբանություն: **Թեմա 12՝** Անձի սոցիալ-հոգեբանական բնութագիրը: **Թեմա 13՝** Մարդու վարքի սոցիալ-հոգեբանական կարգավորիչները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզուման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում:

0303/B15. «ՏՐԻՔԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական և 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժության գիտության համակարգի տեղն ու դերը տարբեր տարիքային խմբերի երեխաների անձի ձևավորման գործընթացում: Տարիքային մանկավարժության պատմական զարգացումը, գիտական հարացույցները, տեղն ու դերը ուսումնադաստիարակչական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման գործում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա տարիքային մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, հիմնական հասկացությունները, տարիքային շրջաբաժանման մոտեցումները,
2. Կիասկանա երեխայի կյանքի զարգացման հոգեֆիզիոլոգիական բնութագիրը, դրան համապատասխան կազմակերպվող ուսումնադաստիարակչական գործընթացի էությունն ու առանձնահատկությունները,
3. Կկարողանա տարբեր տարիքային խմբերում երեխաների տարիքային առանձնահատկությունների հաշվառման հիման վրա բացահայտել զարգացման և ձևավորման խնդիրները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ներածական մաս: Պատմական ակնարկ տարիքային մանկավարժությունից: Տարիքային մանկավարժության առարկան, խնդիրները,

մեթոդաբանական և հոգեբանական հիմունքները, կապը այլ գիտությունների հետ: Անձը որպես դաստիարակության առարկա, նրա զարգացման հիմնական գործոնները: **Թեմա 2՝** Երեխանների զարգացման ճգնաժամային և սենզիտիվ փուլերի օրինաչափությունները, տարբեր տարիքային փուլերում զարգացման անհամաշափությունները, աքսելերացիայի մանկավարժական իմաստը: **Թեմա 3՝** Մանկակային տարիքի առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Նախադպրոցական տարիքի առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Կրտսեր դպրոցականի տարիքային բնութագիրը, առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝** Միջին դպրոցական տարիքի առանձնահատկությունները: **Թեմա 7՝** Ավագ դպրոցական տարիքի ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0301/B16. «ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է բարձրացնել ուսանողի մտածական որակները, զարգացնել վերլուծական մտածողություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մտքի կառուցվածքը, այն տրամաբանական կանոններն ու օրենքները, որոնք կշռադատության ընթացքում պահպանվում են մեր մտքի կանոնավորությունը և հետևողականությունը, ձշմարիտ եզրակացությունների ստացումը և գիտական գիտելիքների հիմնավորվածությունը,
2. կիասկանա տրամաբանության ճանաչողական և մեթոդաբանական գործառույթների անհրաժեշտությունը գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ,
3. կկարողանա տրամաբանական գիտելիքների և հմտությունների միջոցով բարձրացնել իմացական գործնքացների և հատկապես գիտական հետազոտությունների արդյունավետությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Տրամաբանության առարկան և նշանակությունը: **Թեմա 2՝** Լեզվի տրամաբանական վերլուծությունը: **Թեմա 3՝** Հասկացողությունը որպես տրամաբանական ձև և հասկացության ընդհանուր բնութագրությունը: **Թեմա 4՝** Դաս-

տողություն: **Թեմա 5՝** Մտածողության ձևական տրամաբանական հիմնական օրենքները: **Թեմա 6՝** Դեղուկտիվ մտահանգում: Մտահանգման ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 7՝** Ինդուկտիվ մտահանգումներ: **Թեմա 8՝** Փաստարկման տրամաբանական հիմունքներ: **Թեմա 9՝** Տրամաբանական սխալներ:

Ստուգումների անցկացման ձեր և զնահատման շափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարճ հարցում:

0303/B17. «ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՏՔԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ զնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել համաշխարհային մանկավարժական մտքի զարգացման պատմությանը, հայ մանկավարժական մտքի զարգացման պատմությանը, կրթության բովանդակությանը, ուսուցման հիմնական օրենքների, օրինաչափությունների, մեթոդների, սկզբունքների զար-գացման պատմությանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժական մտքի զարգացման պատմությունը արտասահ-մանյան երկրներում,
2. կիասկանա հայ մանկավարժական մտքի զարգացման պատմության ա-ռանձնահատկությունները,
3. կկարողանա տարբերակել արտասահմանյան և հայ մանկավարժության պատմության տարբերություններն ու նմանությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դաստիարակությունը նախնադարյան և ֆեռազական հասարակարգերում: **Թեմա 2՝** Դաստիարակությունը և դպրոցը նախամեսրոպյան և ետմեսրոպյան Հայաստանում: **Թեմա 3՝** Դպրոցը և մանկավարժական միտքը միջնադարում: **Թեմա 4՝** Վերածննդի դարաշրջանի դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: **Թեմա 5՝** Նոր շրջանի դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: **Թեմա 6՝** Նորագույն շրջանի արևմտաեվրոպական դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: **Թեմա 7՝** Նոր շրջանի ամերիկյան դպրոցն ու մանկավարժական միտքը: **Թեմա 8՝** Խորհրդային դպրոցի ձևավորումն ու զարգացումը, միջին մասնագիտական և բարձրագույն կրթության համակարգի ձևավորումը: **Թեմա 9՝** Նորագույն շրջանի դպրոցը և մանկավարժական միտքը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B18. «ԴԱՐՈՅԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է բացահայտել և գիտականորեն հիմնավորել ժամանակակից դպրոցի գործունեության կազմակերպման կառավարման համակարգային բնույթը, նրա էությունն ու նշանակությունը, փիլիսոփայությունն ու մեթոդաբանությունը, բովանդակությունն ու կառուցվածքը, առանձնահատկություններն ու սկզբունքները, գործառույթներն ու մեթոդները, ներդպրոցական վերահսկողության ձևերը, դպրոցի զարգացման ժամանակակից միտումները, դպրոցում ընթացող իննովացիոն գործնթացները, նրա նորմատիվահրավական հիմքերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա պլանավորել և իրականացնել դպրոցում ընթացող ուսումնադասատիվական աշխատանքները,
2. իրականացնել սովորողների ուսումնական գործունեության մշտադիտարկում՝
3. մշակել դասելի գործունեության ծրագիր,
4. տիրապետել դպրոցավարության հետազոտման մեթոդներին, ներդպրոցական համակարգերի կառավարման մեթոդիկային, ներդպրոցական վերահսկողության մեթոդներին ու ձևերին դպրոցի գործավարությանը:

Բովանդակությունը.

- Թեմա 1**՝Դպրոցավարության դասընթացի էությունը: **Թեմա 2**՝ Դպրոցի կառավարման նորմատիվային փաստաթղթերը: **Թեմա 3**՝ Ներդպրոցական կառավարման համակարգը: **Թեմա 4**՝Մեթոդական աշխատանքը դպրոցում: **Թեմա 5**՝Ներդպրոցական վերահսկողության համակարգը:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ սոուլումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Բանավոր հարցում:

2-րդ ստուգում. Բանավոր կարձ հարցում:

0303/B19. «ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՏԻՊՈԼԳԻԿԱԿԱՆ ԱՌԱՋՎԱՀԱՏԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

(6 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական և 16 ժամ սէմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, Եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել գիտելիքներ անհատական տարբերությունների իստոնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ/ հոգեբանության արդի հիմնախնդիրների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անհատական առանձնահատկությունների դասակարգման չափանիշները,
2. կիասկանա խառնվածքի, բնավորության և ընդունակությունների զարգացման մեխանիզմները և օրինաչափությունները,
3. կլարողանա վերլուծել անհատական տիպոլոգիական առանձնահատկությունները, ինչպես նաև դրանց ձևավորման նախադրյալները և պայմանները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մարդու անհատականությունը գիտական ուսումնասիրության օբյեկտ հոգեբանության մեջ: **Թեմա 2՝** Անհատական տարբերությունների զարգացման աղբյուրները: **Թեմա 3՝** Անհատական առանձնահատկությունները, կիսագնդերի ասիմետրիան և խառնվածքը: **Թեմա 4՝** Բնավորության հոգեբանություն: **Թեմա 5՝** Ընդունակությունների հոգեբանություն: **Թեմա 6՝** Տիպաբանական մոտեցումները անձի և բնավորության ուսումնասիրության նկատմամբ: **Թեմա 7՝** Անձի հատկանիշների հոգեբանություն: **Թեմա 8՝** Մերի հոգեբանություն: **Թեմա 9՝** Մասնագիտական անհատական առանձնահատկությունները: **Թեմա 10՝** Հաղորդակցման անհատական տիպաբանական առանձնահատկությունները: **Թեմա 11՝** Գործունեության և վարքի անհատական տիպաբանական առանձնահատկությունները: **Թեմա 12՝** Բարոյական գիտակցության անհատական տիպաբանության առանձնահատկությունները: **Թեմա 13՝** Անհատականության ոճային առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Հնթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջարանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B20. «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական և 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ուսումնական գործնարկության վերլուծության ժամանակակից մոտեցումներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի մանկավարժական ներգործության հոգեբանական մեխանիզմներին և օրինաչափություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժական հոգեբանության առարկան և խնդիրները:

Թեմա 2՝ Ուսումնական գործունեության կառուցվածքը: **Թեմա 3՝** Մանկավարժական հոգեբանության մեթոդները: **Թեմա 4՝** Մանկավարժի անձնային որակների և մասնագիտական պատրաստվածության հիմնախնդիրները: **Թեմա 5՝** Մանկավարժական գործունեության շարժառիթները, մանկավարժական կողեկտիվի հոգեբանություն: **Թեմա 6՝** Մանկավարժական կարողություններ և հմտություններ: **Թեմա 7՝** Մանկավարժական գործունեության կառուցվածքը: **Թեմա 8՝** Դաստիարակության հոգեբանություն: **Թեմա 9՝** Կրթության հոգեբանություն: **Թեմա 10՝** Ուսուցման հոգեբանություն: **Թեմա 11՝** Ուսուցչի անձի հոգեբանություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջարրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B21. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱՎԱՐԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողներին ծանոթացնելու արդի ուսուցման հոգեբանության հիմունքներին, հիմնական տեսություններին, որոնք ընկած են դպրոցում և բուհում դասավանդման կազմակերպման հիմքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ուսուցման հոգեբանության հիմնական տեսությունները,
2. կիասկանա դպրոցում և բուհում ուսուցման կազմակերպման հիմնական եղանակները, դրանց հոգեբանական յուրահատկությունները,
3. կտիրապետի հոգեբանության տարբեր բնագավառների դասավանդման պահանջներին և հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության դասավանդման մեթոդիկա առարկան, նպա-տակը, խնդիրները, մեթոդները: **Թեմա 2՝** Ժամանակակից հոգեբանական կրթությունը: **Թեմա 3՝** Հանրակրթական ծրագրեր և հոգեբանության դասավանդրումը: **Թեմա 4՝** Ուսուցման հոգեբանության հիմնական տեսությունները: **Թեմա 5՝** Ակտիվ դասավանդման մեթոդները: **Թեմա 6՝** Ուսուցման կազմակերպումը և հոգեբանության ուսուցման տեսակները: **Թեմա 7՝** Հոգեբանության առարկաների դասավանդման իմացության ստուգումն ու գնահատումը: **Թեմա 8՝** Ուսուցիչը որպես ուղղորդող:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B22. «ԱՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին ստեղծագործական գործնթացի օրինաշափությունների, ստեղծագործական մտածողության, ստեղծագործության հոգեբանական տերմինոլոգիայի, ստեղծագործ անձի որակների, ստեղծագործականության /կրեատիվության/ հետ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա և հնարավորություն ձեռք կրերի ուսումնասիրել ստեղծագործության մեխանիզմներն ու հիմքերը, մոտիվացիան,
2. ծանոթ կլինի ստեղծագործության հոգեբանականան վերլուծության ձևերին,
3. կկարողանա հասկանալ, թե ինչպես կարելի է ներդաշնակորեն զարգացնել երեխաներին, սեփական հոգելոր կայացման ուղին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ստեղծագործական հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները: **Թեմա 2՝** Հոգեկան երևոյթների ստեղծագործական բնույթը: **Թեմա 3՝** Ստեղծագործությունը որպես անձի գործունեություն: **Թեմա 4՝** Ստեղծագործողի անձի հոգեբանական առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Արվեստը որպես կատարսիս: **Թեմա 6՝** Անձի ստեղծագործական ընդունակությունների ձևավորման մեթոդաբանություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B23. «ՇՏԿՈՂԱԿԱՆ ՄԱԽԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել շտկողական մանկավարժության առարկան, խնդիրները, սկզբունքները, կատեգորիաները և հիմնական գիտական տեսությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

- կիմանա անձի սոցիալական ախտահարության և նրա դեմքանտ կամ շեղվող վարքի սոցիալ-հոգեբանական և հոգեբանա-քրեաբանական օրինաչափությունները, սոցախտահարման և շեղվող վարքի պատճառականությունը և դրա վաղ հոգեբանական ու մանկավարժական պրոֆիլակտիկ անհրաժեշտությունը, որոնք հատկապես իրենց վառ արտահայտությունն են գտնում դեռահասության տարիքում:
- կիսամյական այն սոցիալական և մանկավարժական իրադրությունները և խնդիրները, որոնք այլափոխում են անձնային ոլորտը և այն գործոնները, որոնք արտացղում են դեռահասության տարիքի հոգեբանական օրինաչափությունները և հնարավոր այլափոխումները:
- կիսամյական տիրապետել այն սոցիալ-հոգեբանական մեթոդներին և հնարներին, որոնց կիրառումը հնարավորություն կտանախազուշացնել և կանխարգելել անձի սոցիալական ախտահարումը, մասնավորապես նրա բարոյալքումը դեռահասության տարիքում:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Շտկողական մանկավարժության առարկան, ինդիրները, սկզբունքները, կատեգորիաները և շտկողական մանկավարժության հիմնական գիտական տեսությունները: **Թեսա 2՝** Մարդու ֆիզիկական, հոգեբանական, ինտելեկտուալ մոտորային զարգացման նորման և շեղումները: **Թեսա 3՝** Առաջնային և երկրորդային դէֆեկտ: **Թեսա 4՝** Կոմբինացված շեղումներ, դրանց պատճառները: **Թեսա 5՝** Երեխաների անձնային զարգացման թերությունների պրոֆիլակտիկա, դիագնոստիկա և շտկում: **Թեսա 6՝** Երեխաների դեվլիանտ (շեղող) վարքագիծ: **Թեսա 7՝** Խորհրդատվական-ախտորոշման, շտկողական-մանկավարժական, վերականգնողական աշխատանքների համակարգը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B24. «ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել աշխատանքի և կառավարման հոգեբանության հիմնական խնդիրներին, քննարկել աշխատանքային և կառավարման գործունեության հոգեբանական առանձնահատկությունները և դրանց կապը տարբեր գործոնների հետ, վերլուծել կառավարիչի անձի հոգեբանական կերպարը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա աշխատանքային և կառավարման հոգեբանության առարկայի խնդրացանկը,
2. ծանոթ կլինի աշխատանքի ընթացքում մարդու հոգեբանական առանձնահատկություններին և դրանց ազդեցությանը աշխատանքի իրականացման վրա, ծանոթ կլինի կառավարման ոճերին և ուսումնական գործունեություններին,
3. կկարողանա կազմել պսիխոգրամաներ և պրոֆեսիոնալ կարողություններ:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Աշխատանքի հոգեբանության առարկան, ինդիրները, տեսությունները, հետազոտության մեթոդները: **Թեսա 2՝** Մասնագիտական գործունեություն: **Թեսա 3՝** Անձի իմացական, անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունների հաշվառումը աշխատանքային գործունեության մեջ: **Թեսա 4՝** Բացասական հոգեվիճակները և անձի աղապտացիայի ոճերը աշխատանքային գործունեության մեջ: **Թեսա 5՝** Մասնագիտության ընտրություն, մասնագիտական կողմնորոշում: **Թեսա 6՝** Սոցիալ-աշխատանքային

վերականգնման հոգեբանական խնդիրները: **Թեմա 7՝** Կառավարման հոգեբանության առարկան, խնդիրները, տեսությունները, ուսումնասիրության մեթոդները: **Թեմա 8՝** Կառավարման սոցիալ-հոգեբանական մեխանիզմները: **Թեմա 9՝** Կառավարման ոճերը, իշխանության տեսակները: **Թեմա 10՝** Մարդկային փոխարաբերությունները կառավարման համակարգում: Խոսքային և ոչ խոսքային հաղորդակցություն: **Թեմա 11՝** Կոնֆլիկտները կառավարման համակարգում, հաղթահարման ուղիները: **Թեմա 12՝** Որոշումների ընդունումը ղեկավարի կողմից և նրա հոգեբանական առանձնահատկությունները: **Թեմա 13՝** Կառավարում և ինքնակառա-վարում, կառավարման դժվարությունները և դրանց հաղթահարման հոգեբանական ուղիները: Կառավարման պրոֆեսիոնալիզմ և պսիխոգրամա:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B25. «ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈԳԵՏԵԽՆԻԿԱՆԵՐ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (36 ժամ դասախոսություն, 36 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տեղեկություններ հաղորդել հո-գեբանի աշխատանքի հիմնական ուղղությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հոգեբանական ծառայության հաջողակ գործունեության ժամանակակից մողելներին,
2. կկարողանա կատարել հոգեկարգավորիչ և կանխարգելիչ աշխատանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանական ծառայության նպատակը, խնդիրները, տեսակը, կառուցվածքը: Հոգեճանաչումը հոգեբանական ծառայության կառուցվածքում: Հոգեբանական ծառայության տեսակները: **Թեմա 2՝** Ընդհանուր զաղափար հոգեբանական խորհրդատվության վերաբերյալ: **Թեմա 3՝** Հոգեբանական խորհրդատվության տեխնիկան: **Թեմա 4՝** Հոգեբանական շուկում և կանխարգելում: Հոգեկարգավորում և հոգեբանական վերականգնում: **Թեմա 5՝** Հոգեբան-խորհրդ-դասուին ներկայացվող պահանջները: **Թեմա 6՝** Հոգեբանական օգնության կազմակերպման փուլերը: **Թեմա 7՝** Հոգեբանական ծառայության կազմակերպում: Անհատական աշխատանքի ուղղվածությունը: Խմբային աշխատանքների առավելությունները: Հոգեբանական ծառայության

կազմակերպման դժվարությունները: **Թեսա 8՝** Հոգեբանական ծառայության խնդիրները, կառուցվածքը և գոր-ծառայությունները կրթության համակարգում: Կրթության համակարգում հոգեբանական ծառայության ստեղծման անհրաժեշտությունը, նրա հիմնական նպատակները: Հոգեբանական ծառայության կառուցվածքը: **Թեսա 9՝** Հոգեբանական ծառայության վիճակը և զարգացման միտումները կրթության համակարգում: **Թեսա 10՝** Երեխանների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունների հաշվառումը հոգեբանական ծառայության կազմակերպման ընթացքում: **Թեսա 11՝** Մանկավարժների հետ իրականացվող հոգեբանական ծառայության պահանջները: **Թեսա 12՝** Հոգեբանական ծառայության կազմակերպումը հատուկ ուսումնական հաստատություններում (մանկական զաղութի, մանկատան և հասուկ կարիքներով երեխաններ):

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B26. «ՀԱՏԱՆԵԿԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Վիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ազգային և ընտանեկան հոգեբանության խնդիրների պարզաբանմանն ուղղված հիմնական մոտեցումները, ներկայացնել ընտանիքի ֆունկցիաները, պարզաբանել ընտանիքում փոխիհարաբերությունների հոգեբանական հիմքերն ու օրինաչափությունները, կոնֆլիկտները, դրանց ախտորոշման ձևերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ազգային և ընտանեկան հոգեբանության հիմնական խնդրացանկը,
2. ծանոթ կլիմի էթնիկական խմբերի դինամիկայի օրինաչափություններին,
3. կկարողանա դրաս բերել միշերնիկական փոխիհարաբերությունների ու փոխազդեցությունների առանձնահատկությունները,
4. կիասկանա ընտանիքում ընթացող հոգեբանական գործընթացների տրամաբանությունը,
5. կկարողանա ախտորոշել հակասություններ առաջացնող իրավիճակները:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1' Ազգային հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեսա 2'** Երնիկական խմբերի ձևավորման նախադրյալները և հիմնական հատկանիշները: **Թեսա 3'** Էթնոսի մշակույթը և ինքնապաշտպանության խնդիրները: **Թեսա 4'** Էթնոպաշտպան հոգեբանական մեխանիզմները և բարդույթները: **Թեսա 5'** Միջէթնիկ փոխարարերություններ և պաշտպանական բարդույթները: **Թեսա 6'** Էթնիկական /ազգային/ սիմվոլներ: **Թեսա 7'** Էթնիկական հոգեկերտվածք և մտածելակերպ: **Թեսա 8'** Ազգային /էթնիկական/ բնավորություն: **Թեսա 9'** Հոգևոր ճգնաժամ և էթնովարքագիծ: **Թեսա 10'** Էթնոհոգեբանական հարմարվողականություն և ձուլում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B27. «ՀՈԳԵԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել ժամանակակից հոգեբանական կարգավորման խնդիրների, հիմնական սկզբունքների, առաջատար ուղղությունների և հայեցակարգերի վերաբերյալ, ներկայացնել դրանց կիրառական դաշտը, ծանոթացնել պրակտիկ հոգեկարգավորման մեթոդներին և տեխնիկաներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. կծանոթանա ժամանակակից հոգեբանական կարգավորման առաջատար ուղղություններին ու հայեցակարգերին, դրանց գործնական հնարավորություններին, ինչպես նաև կիրառման մեթոդներին և տեխնիկաներին,
2. կիսուացն՝ հոգեբանության տեսական և կիրառական ոլորտներում լուծվող հիմնահարցերի փոխադրձության վերաբերյալ իր գիտելիքները,
3. ձեռք կրերի պրակտիկ հոգեկարգավորման սկզբնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1' Հոգեկարգավորումը և դրա տեսակները. Հոգեկարգավորման նպատակներն ու խնդիրները, հիմնական սկզբունքները: **Թեսա 2'** Հիմնական

ուղղությունները ժամանակակից հոգեբանական կարգավորման պրակտիկայում: **Թեմա 3՝** Պրակտիկ հոգեկարգավորման մեթոդները: **Թեմա 4՝** Անհատական և խմբակային հոգեկարգավորում: **Թեմա 5՝** Հոգեկարգավորման խմբերի տեսակները: **Թեմա 6՝** Երեխա-ծնող կամ ընտանեկան փոխարարքերությունների հոգեկարգավորում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B28. «ԷԹՈՆՈՀՇՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեղիս)

Չարբական՝ 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել Էթոնոհոգեբանական հետազոտությունների հիմնական տեսական ուղղություններին, ներկայացնել անձի ուսումնասիրության էթոնոհոգեբանական հիմնախնդիրները և սոցիալական վարքի կարգավորման մշակութային տարրերությունները, ինչպես նաև գիտելիքներ հաղորդել միջերնիկական հարաբերություններում միջամբային ընկալման մեխանիզմների և էթնիկական կոնֆլիկտների առաջացման պատճառների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը՝

1. գիտելիքներ ձեռք կրերի էթոնոհոգեբանական հետազոտությունների հիմնական տեսական ուղղությունների, անձի սոցիալականացման էթոնմշակութային տարրերությունների, միջերնիկական հարաբերությունների և հաղորդակցության սոցիալ-հոգեբանական հիմնահարցերի վերաբերյալ,
2. խորությամբ կհասկանա սոցիալական վարքի ձևավորման և կարգավորման միջամշակութային տարրերությունները,
3. կարողանա ճիշտ մեկնաբանել և վերլուծել էթնիկական կոնֆլիկտների առաջացման սոցիալ-հոգեբանական պատճառները և կարգավորման մեխանիզմները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Էթոնոհոգեբանությունը որպես գիտելիքի միջառարկայական ոլորտ: **Թեմա 2՝** Էթոնոհոգեբանության ձևավորման և զարգացման պատմությունը:

Թեմա 3՝ Էթոնոհոգեբանական հետազոտությունների հիմնական տեսական ուղղությունները: **Թեմա 4՝** Սոցիալակամացման էթոնմշակութային վարիատիվությունը: **Թեմա 5՝** Անձի ուսումնասիրության էթոնոհոգեբանական հիմնահարցերը: **Թեմա 6՝** Սոցիալական վարքի կարգավորման մշակութային տարրերությունները:

ըր: **Թեմա 7'** Հաղորդակցության ունիվերսալ և սպեցիֆիկ-մշակույթային ասպեկտները: **Թեմա 8'** Էթնիկական նույնականացման զարգացումը և փոփոխությունները: **Թեմա 9'** Միջեթնիկական հարաբերություններում միջխմբային ընկալման մեխանիզմները: **Թեմա 10'** Էթնիկական կոնֆլիկտներ. առաջացման պատճառները և կարգավորման եղանակները:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում:

0303/B29. «ՏԱՐԻՔԱՅԻՆ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 5 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ձևավորել մարդու նկատմամբ անալիտիկ մոտեցում հոգեբանական տարիքի ըլքրոնման տեսանկյունից, տարիքային ճգնաժամերի ընթացքում հոգեբանական օգնության արդյունավետ ձևերի կազմակերպմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա անձի զարգացման տարիքային առանձնահատկությունները,
2. Կկարողանա լրտեղ պրոբլեմային իրադրությունները՝ կիրառելով տարիքային հոգեբանական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Տարիքային հոգեբանության ընդհանուր հարցեր: **Թեմա 2'** Հոգեկան զարգացման պայմաններն ու շարժիչ ուժերը: **Թեմա 3'** Հոգեկան զարգացման պարբերացման հիմնախնդիրները: **Թեմա 4'** Հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները մինչծննդյան /պրենատալ/ և մանկիկության /նորածնություն, բուն մանկիկություն/ շրջաններում: **Թեմա 5'** Հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունները վաղ տարիքում: Անձնային ոլորտի զարգացում: **Թեմա 6'** Նախադպրոցականի հոգեկան զարգացումն ու անձնավորության ձևավորումը: **Թեմա 7'** Դպրոցի նախապատրաստման հիմնախնդիրը: **Թեմա 8'** Հոգեկան զարգացումն ու անձնավորության ձևավորումը կրտսեր դպրոցական տարիքում: **Թեմա 9'** Անձնավորության ձևավորման ու զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները ուսուհասության շրջանում: **Թեմա 10'** Անձնավորության ձևավորման ու զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները պատանեկան շրջանում:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Հնթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B30. «ԲԺՇԿԱՎԱՆ ՀՂԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (8 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (80 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սոմատիկ և հոգեկան հիվանդի հոգեբանության օրինաչափություններին, հոգեկան առողջությունը շափորոշող գործուներին, հոգեբանորեն «զրագետ» մտածելու զգալու և գործելու ձևերին, հիվանդությունները, խանգարումները, շեշտվածությունները կանխարգելելու հնարավորություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հոգեկան առողջության տեսական և գործնական հիմնահարցերը,
2. ծանոթ կլինի հոգեկան որոշ խանգարումների կանխարգելման ձանապարհներին,
3. կիասկանա իր անձի և իր օգնությանը դիմող անձանց հոգեկան առողջությանը վերաբերող խնդիրները:

Բովանդակությունը.

- Թեսա 1'** Բժշկական հոգեբանության առարկան, նպատակը, խնդիրները, ուսումնասիրության առարկան: **Թեսա 2'** Բժշկական հոգեբանության կայացման տեսական հիմքերը: **Թեսա 3'** Ֆրուլիզմի դերը բժշկական հոգեբանության համար: **Թեսա 4'** Հոգեկան գործունեության առանձնահատկությունները: **Թեսա 5'** Հոգեկան ֆունկցիաների ախտաբանական փոփոխությունները: **Թեսա 6'** Հոգեմարմնական և մարմնահոգեկան փոխազդեցություններ և հիվանդություն: **Թեսա 7'** Հիվանդության արտաքին և ներքին նկարագիր, հիվանդության գիտակցում: **Թեսա 8'** Բժշկական դեռնտոլոգիա: **Թեսա 9'** Հոգեհիգիենա, հոգեպրոֆիլակտիկա: **Թեսա 10'** Հոգեծին հիվանդություններ: **Թեսա 11'** Հոգեթերապիայի հիմունքները: **Թեսա 12'** Մարմնական հիվանդի վարքագծային ռեակցիայի տիպերը: **Թեսա 13'** Անձի ռեակցիայի տիպերը հիվանդության նկատմամբ ըստ Լիչկո-Իվանովի: **Թեսա 14'** Հոգեմարմնական հիվանդություններ: **Թեսա 15'** Ներքին հիվանդությունների բժշկահոգեբանական ասպեկտները: **Թեսա 16'** Հոգեբանական գործուների դերը վիրաբուժական պրակտիկայում: **Թեսա 17'** Օնկոլոգիական հիվանդի հոգեբանություն: Կանցերոֆիբիա: **Թեսա 18'** Հղի կնոց հոգեբանություն: **Թեսա 19'** Հիվանդ երեխայի հոգեբանության առանձնահատկությունները: **Թեսա 20'** Հիվանդի հոգեբանության առանձնահատկություններն ինֆեկ-

ցիոն հիվանդությունների ժամանակ: ԶԻԱՀ և հոգեբանություն: **Թեմա 21**՝ Զգայարանների արատներով մարդկանց հոգեբանություն: **Թեմա 22**՝ Անձի հոգեբանական ռեակցիաները դեմքի վնասվածքների ժամանակ: **Թեմա 23**՝ Հիվանդի հոգեբանական ռեակցիաները մաշկային ախտահարումների և մանկական ուղեղային կարգածի ժամանակ: **Թեմա 24**՝ Օլիգոֆրենիայի բժշկահոգեբանական ասպեկտները: **Թեմա 25**՝ Հոգեկան առողջության հիմնախնդիրները: **Թեմա 26**՝ Ալ-կոհնիզմ և բժշկական հոգեբանություն: **Թեմա 27**՝ Ծերության հոգեբանական հիմնախնդիրները: **Թեմա 28**՝ Շիգֆրենիայի ժամանակ առաջացող հոգեբանական հիմնախնդիրները: **Թեմա 29**՝ Էպիլեպսիայի հոգեբանական հիմնախնդիրները: **Թեմա 30**՝ Հոգեբանական բաղադրիչի դերը բժշկական փորձաքննության կառուցվածքում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հնրացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B31. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐ» (8 կրեղիս)
Շաբաթական՝ 6 ժամ (64 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական և 16 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հոգեբանության ժամանակակից հիմնախնդիրներին, հոգեբանության տարբեր ուղղություններում նորագույն ուսումնասիրություններին և հետազոտությունների, ներկայացնել դասական և ժամանակակից տեսությունները, տալ հիմնական հարցադրումների և խնդիրների գիտական բացատրությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ակարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ժամանակակից հիմնական տեսական մոտեցումները,
2. կիասկանա ժամանակակից հոգեբանության ծագումնաբանական հիմնական խնդիրները,
3. կարողանա ճիշտ մեկնաբանել և վերլուծել հոգեբանության ժամանակակից օրինաշափությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ժամանակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները: Ներածություն: **Թեմա 2**՝ Ժամանակակից հոգեբանության մեթոդաբանական հիմնախնդիրները: **Թեմա 3**՝ Ժամանակակից հոգեբանության գնաժամը: **Թեմա 4**՝ Ժամա-

նակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները՝ ըստ հոգեբանության հիմնական քննազավառների: **Թեմա 5՝** Անձի հոգեբանության ժամանակակից հիմնահարցերը: **Թեմա 6՝** Սոցիալական հոգեբանության ժամանակակից հիմնահարցերը: **Թեմա 7՝** Հոգեբանական ներգործության և կառավարման հոգեբանության, արտակարգ իրավիճակների հոգեբանության արդի հիմնահարցերը: **Թեմա 8՝** Ժամանակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները՝ հոգեբանության հիմնական ուղղություններում: **Թեմա 9՝** Ժամանակակից հոգեբանության հիմնախնդիրները՝ հոգեբանության նորագույն ուղղություններում: **Թեմա 10՝** Հետխորհրդային շրջանի հոգեբանության հարցեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B32. «ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (5 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդուն՝ որպես սոցիալական միջավայրի արդյունք և մանրամասն ուսումնասիրել երեխային տարբեր սոցիալական միջավայրում, հետազոտել սոցիալականացման հասարակական և մանկավարժական նշանակությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա սոցիալական մանկավարժության գիտահետազոտական հիմունքները,
2. Մարդու սոցիալականացման առանձնահատկությունները,
3. Սոցիալական շեղումների մանկավարժական վերլուծությունը,
4. Սոցիալական մանկավարժի գործունեության գործնական կիրառությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սոցիալական մանկավարժության գիտահետազոտական հիմունքներ:

Թեմա 2՝ Սոցիալական մանկավարժության հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Սոցիալ-մանկավարժական գործընթաց և նրա կատարելագործման ուղիները:

Թեմա 4՝ Անձի սոցիալական զարգացումը: **Թեմա 5՝** Երեխայի սոցիալական զարգացման մեխանիզմները և շարժիչ ուժերը: **Թեմա 6՝** Գործունեությունը և սոցիալ-մանկավարժական հնարավորությունները: **Թեմա 7՝** Մարդու արագ-տացիան, դեզադապտացիան և ռեադապտացիան: **Թեմա 8՝** Սոցիալական դաս-

տիարակություն, եռթյունը և բովանդակությունը: **Թեմա 9** Երեխաների զարգացման և դաստիարակության ընթացքում առաջացած սոցիալական շեղումները: **Թեմա 10** Սոցիալական շեղումներ, առաջացման պատճառները, հայթա-հարման ուղիները: **Թեմա 11** Դժվար դաստիարակվող երեխաներ, եռթյունը, առաջացման պատճառները: **Թեմա 12** Միջավայրը և անձի ձևավորումը: **Թեմա 13** Փողոցը որպես դաստիարակության միջավայր: **Թեմա 14** Դժվար իրավիճակներում գտնվող երեխաների կառուցվածքը: **Թեմա 15** Պենիտեցիալ հաստատությունների աշխատանքների դաստիարակչական խնդիրները: **Թեմա 16** Սոցիալական աշխատակցի մասնագիտական գործունեությունը և անձի դեֆորմացիա: **Թեմա 17** Սոցիալական աշխատակցի մանկավարժական վարպետությունը և աշխատանքի կազմակերպման ձևերը:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուզման ձեերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր /թեսո/:

2-րդ սոուզում. Բանավոր կարձ հարցում:

0303/B33. «ՀՈԳԵԹԵՂՄԱԴԻԱ» (5 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական պարապ-մունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել ժամանակակից հոգեթերապիայի առաջատար ուղղությունների և հայեցակարգերի վերաբերյալ, ներկայացնել այն գործնական խնդիրները, որ հոգեթերապիան լուծում է պրակտիկայում, լուսաբանել ժամանակակից աշխարհում հոգեթերապևտիկ միջամտության անհրաժեշտության և արդյունավետության հիմնահարցերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը.

1. կծանոթանա ժամանակակից հոգեթերապիայի առաջատար ուղղություններին ու հայեցակարգերին, դրանց գործնական հնարավորություններին, ինչպես նաև կիրառման մեթեդներին և տեխնիկաներին,
2. կիսորացնի՝ հոգեթերապիան կիրառական ոլորտներում լուծվող հիմնահարցերի վերաբերյալ իր գիտելիքները,
3. ձեռք կրերի հոգեթերապիայի բնագավառի գործնական սկզբնական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեղինամիկական թերապիա: **Թեմա 2**՝ Հոգեղինամիկական ուսմունքը հոգեկան ախտաբանության մասին: **Թեմա 3**՝ Հոգեղինամիկական թերապիայի տեխնիկան: **Թեմա 4**՝ Վերլուծական հոգեթերապիա: **Թեմա 5**՝ Հոգեթերապիայի տեսությունը Անհատական հոգեթանության դաշտում: **Թեմա 6**՝ Կեն-

սահմանադրությունը պերլուծությունը: **Թեմա 7'** Առաջնային հոգեթերապիա: **Թեմա 8'** Հոգեղբամա: **Թեմա 9'** Էքզիստենցյալ հոգեթերապիա: **Թեմա 10'** Գեշտալտ-թերապիա: **Թեմա 11'** Այցելուակենտրոն հոգեթերապիա: **Թեմա 12'** Կողնիտիվ հոգեթերապիա: **Թեմա 13'** Ինստրումենտալ մոդելները հոգեթերապիայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B34. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Դարարական՝ 8 ժամ (34 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, Եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել հոգեբանական զարաֆարների ընդհանուր տեսության մշակման երկարաձիգ ճանապարհը, սկսած հոգեկանի մասին առաջին գիտական պատկերացումներից մինչև ժամանակակից հոգեբանության վերջին նվաճումները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի նոր գիտելիքներ հոգեկան իրականության վերաբերյալ
2. կիասկանա գիտության տրամաբանությունը, որն ունի ոչ միայն տեսական, այլև գործնական իմաստ,
3. կկարողանա կատարել հոգեկանի մասին գիտական պատկերացումների համեմատական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Հոգեբանական գիտելիքների զարգացումը հոգու մասին ուսմունքի շրջանակներում: **Թեմա 2'** Հոգեբանության զարգացումը գիտակցության մասին փիլիսոփայական ուսմունքների շրջանակներում: **Թեմա 3'** Հոգեբանության՝ որպես գիտակցության մասին գիտության զարգացումը մինչ փորձարարական հոգեբանության զարգացումը: **Թեմա 4'** Բնագիտության զարգացումը և բնագիտական նախադրյալների ձևավորումը հոգեբանության՝ որպես գիտության առանձնացման համար: **Թեմա 5'** Հոգեբանության առանձնացումը որպես առանձին գիտություն և նրա զարգացումը մինչև բաց ճգնաժամը (19-րդ դարի 60-ական թթ. և 20-րդ դարի 10-ական թթ.): **Թեմա 6'** 20-րդ դարի 10-30-ական թթ. բաց ճգնաժամի շրջանի արտասահմանյան հոգեբանությունը: **Թեմա**

7' Խորհրդային հոգեբանության ծագումն և զարգացումը: Ժամանակակից հոգեբանությունը Ռուսաստանում: **Թեսա 8'** Արտասահմանյան հոգեբանության ժամանակակից դրույթունը և զարգացման կարևորագույն միտումները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B35. «ԿՈՆՖԼԻԿՏԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 12 ժամ գործնական և 12 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել կոնֆլիկտաբանության առարկային, խնդիրներին, քննարկել կոնֆլիկտի ֆենոմենը ներանձնային, միջանձնային, միջամբային մակարդակներում, փորձել տալ դրանց լուծման ձևեր և եղանակներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա կոնֆլիկտի առաջացման ու ընթացքի օրինաչափությունները,
2. ծանոթ կլինի կոնֆլիկտը դիտարկող հիմնական տեսություններին,
3. կկարողանա հոգեբանորեն վերլուծել կոնֆլիկտային իրադրությունները:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1' Ներածություն: **Թեսա 2'** Կոնֆլիկտ հասկացությունը և դրանց տիպաբանությունը: **Թեսա 3'** Կոնֆլիկտի կառուցվածքը և դինամիկան: **Թեսա 4'** Ներանձնային կոնֆլիկտ: **Թեսա 5'** Միջանձնային կոնֆլիկտներ: **Թեսա 6'** Կոնֆլիկտները կազմակերպություններում: **Թեսա 7'** Միջամբային կոնֆլիկտ: **Թեսա 8'** Կոնֆլիկտների կանխարգելումը և հանգուցալուծումը: **Թեսա 9'** Բանակցությունները որպես կոնֆլիկտների հանգուցալուծման եղանակ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 9 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր (ստուգողական աշխատանք):

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B36. «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (34 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է նպաստելու ուսանողների կողմից ժամանակակից պահանջներին համապատասխան մանկավարժական տեխնոլոգիաների նախագծման և իրականացման կարողությունների ու հմտությունների տիրապետմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների բովանդակությունը, ընտրությունը, իրականացումը,
2. կհասկանա հիմնական մանկավարժական տեխնոլոգիաները,
3. կկարողանա տիրապետել մանկավարժական տեխնոլոգիաներին՝ որպես համակարգված գործողությունների և արդյունքների դիագնոստիկա կրթական գործընթացի փոփոխվող պայմաններում:

Բովանդակությունը.

Թեսակ 1՝ „Ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաներ.. առարկային էությունը և խնդիրները:**Թեսակ 2՝** Սանկավարժական ժամանակակից տեխնոլոգիաների տեսությունը:**Թեսակ 3՝** Մեթոդի տեղն ու դերը մանկավարժական տեխնոլոգիաներում:**Թեսակ 4՝** Ուսուցման մեթոդները, եղանակները, հնարները ուսուցման տեխնոլոգիական գործընթացում /կիրառման փորձ/:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

0303/B37. «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (64 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է իրազեկել ուսանողին ուսումնական գործունեության առանձնահատկությունների մասին, նպաստել հոգեբանության և մանկավարժության բնագավառում գիտելիքների ձեռքբերմանը և կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մասնագիտական գործունեության բովանդակության, առանձնահատկությունների մասին և կլողմնորոշվի հոգեբանության և մանկավարժության տարրեր բնագավառներում գիտելիքների ձեռք բերման ուղիներում,
2. կիասկանա ուսումնական գործունեության տրամաբանությունը,
3. կարողանա կազմակերպել իր ուսումնական գործունեությունը ինչպես լարանային պայմաններում, այնպես էլ ինքնուրույն ուսումնական և հետազոտական աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժական մասնագիտությունը: **Թեմա 2՝**

Մանկավարժական գործունեությունը և նրա բնութագիրը: **Թեմա 3՝** Մասնագիտական գործունեությունը և մանկավարժի անձը: **Թեմա 4՝** Մանկավարժի ընդհանուր և մասնագիտական կուլտուրան: **Թեմա 5՝** Մասնագիտական-մանկավարժական կոմպետենտություն: **Թեմա 6՝** Շարունակական կրթության համակարգում մանկավարժի մասնագիտական-անձնային ինքնազարգացումը: **Թեմա 7՝** Հայրենական կրթական համակարգի զարգացման ռազմավարությունը: **Թեմա 8՝** Ապագա մանկավարժի կրթական-մասնագիտական ուղին: **Թեմա 9՝** Հոգեբանությունը որպես գիտություն և որպես մասնագիտություն: **Թեմա 10՝** Հոգեբանի անձի մասնագիտական կարևորագույն որակները: **Թեմա 11՝** ՀՀ կրթական հաստատություններում սոցիալ-մանկավարժական և հոգեբանական ծառայությունները: **Թեմա 12՝** Հոգեբանի գործունեությունը նախադպրոցական հաստատություններում: **Թեմա 13՝** Հոգեբանի գործունեությունը հանրակրթական հաստատություններում: **Թեմա 14՝** Հոգեբանի գործունեությունը սոցիալ-մանկավարժական հաստատություններում: **Թեմա 15՝** Հոգեբանի գործունեությունը շոկողական հաստատություններում: **Թեմա 16՝** Հոգեբանի գործունեությունը կազմակերպություններում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր /ստուգողական աշխատանք/:

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք(ուժերատ):

4.2.1. Կամքնորորական դասընթացներ

0303/B38. «ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ԳԱՎԱՆԻՉՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական և 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել գիտական մանկավարժության կրթական համակարգի ոլորտում տեղի ունեցող բարեփոխումներին և դրանց կառավարման առանձնահատկությունների հետ, ցույց տալ նրա գիտական հարցույցերը, տեղն ու դերը ժամանակակից մանկավարժության գիտության համակարգում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա կրթական համակարգի կառուցվածքը, զարգացման փուլերը, հիմնական հասկացությունները, կառավարման դերը նոր հասարակական գիտությունների համակարգը, ՀՀ կրթության համակարգի արդի բարեփոխումները.
2. կիասկանա կրթության համակարգի զարգացման հիմնական ուղղությունները, դպրոցավարման ժամանակակից եղանակները, ձևերը, մեթոդները.
3. կիարողանա տիրապետել մանկավարժական կողեկտիվի արդյունավետ կառավարման մեխանիզմներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Կրթական համակարգի կառուցվածքը, զարգացման փուլերը, էությունը, կառավարման սկզբունքները, գործառույթները, մեթոդները: **Թեմա 2՝** Կառավարման գործընթացի սոցիալ-հոգեբանական տեսանկյունները, գիտական դրույթները: **Թեմա 3՝** Նախադպրոցական կառուցի և ներդպրոցական կառավարման առանձնահատկությունները, գործառույթները, սկզբունքները և մեթոդները: **Թեմա 4՝** Դպրոցի կառավարման իրավական և տնտեսական հիմքերը: **Թեմա 5՝** Դպրոցի զարգացման կառավարում, նորամուծություններ, ինովացիաներ: **Թեմա 6՝** Բարեփոխումները բարձրագույն դպրոցում, նրա կառավարման առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 9 միավոր առավելագույն արժեքով:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր (ստուգողական աշխատանք):

2-րդ ստուգում. Անհատական առաջադրանք (ռեֆերատ):

0303/B39. «ԱՆԱԼԻՏԻԿ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական և 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը. 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել անալիտիկ հոգեբանության և հոգեթերապիայի տեսության ու պրակտիկայի վերաբերյալ հիմնական պատկերացումները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիասկանա անզիտակցականի ըմբռնման և նրա հետ շփման յունզյան մոտեցման ձևավորումը:
2. կիասկանա անձի հոգեկան իրողության ուսումնասիրությունը յունզյան հոգեբանական հասկացությունների շրջանակներում և կկարողանա կատարել սեփական վարքի ինտեգրում:
3. կկարողանա յուրացնել և իրականացնել անզիտակցականի հետ աշխատանքի հիմնական վերլուծական մեթոդներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝Անալիտիկ հոգեբանությունը, նրա զարգացումը և հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 2**՝Անձի կառուցվածքի հիմնական արխիտիպերը: **Թեմա 3**՝Բարդույթների տեսությունը: **Թեմա 4**՝Կոլեկտիվ անզիտակցականի արխիտիպերը: **Թեմա 5**՝Ինդիվիդուացիան որպես Էզո-ինքնության առանձին կառուցվածք: **Թեմա 6**՝Անձի յունզյան տիպաբանությունը: **Թեմա 7**՝Երազների վերլուծության հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 8**՝Անալիտիկ հոգեթերապիայի հիմնական տեսական սկզբունքները:

Սոուլգումների անցկացման ձեր և զնահատման շափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9

միավոր:

Սոուլգումն ձեւերն են.

1-ին սոուլգում. Անհատական առաջադրանք:

2-րդ սոուլգում. Անհատական առաջադրանք:

0303/B40. «ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական և 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հանրակրթական դպրոցի առջև դրված կարևոր ու պատասխանատու խնդրին՝ ուսուցման և դաստիարակության գործնթացում ապահովել յուրաքանչյուր երեխայի անձնավորության համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումը: Այս բարդ խնդիրները ուսուցման գործնթացում լուծելիս ուսուցիչները հաճախ հանդիպում են զգալի դժվարությունների:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կրացահայտի հատուկ մանկավարժության էությունը, նրա գիտելիքների ինքնուրույն բնազավառը մանկավարժական գիտությունների համակարգում:
2. կրնութագրի մանկական արատների հիմնական տեսակները, դրանց պատճառներն ու հետևանքները:
3. կկարողանա ցույց տալ անումալ երեխաների համար ստեղծված հատուկ հաստատությունների համակարգը:
4. կկարողանա ուսանողներին ծանոթացնել զարգացման այն շեղումների բնորոշ առանձնահատկությունների հետ, որոնք հանդիպում են համրակրթական դպրոցների որոշ աշակերտների մոտ և ովքեր հատուկ դպրոցներ տեղափոխվելու կարիք ունեն:
5. կրացահայտի նման աշակերտների հետ տարվող աշխատանքի յուրահատկությունները և այն թերությունները, որոնք կարելի է հաղթահարել համրակրթական դպրոցի պայմաններում:
6. կկարողանա ցույց տալ զարգացման շեղումներ ունեցող երեխաների հոգեբանա -մանկավարժական ուսումնասիրության նշանակությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հատուկ մանկավարժության տեսության ընդհանուր հարցեր:

- Թեմա 2՝** Հատուկ մանկավարժության գիտական հիմքերը: **Թեմա 3՝** Հատուկ կրթության ազգային համակարգերի կայացման և զարգացման պատմություն (սոցիալ-մշակութային համատեքստ): **Թեմա 4՝** Հատուկ մանկավարժության դիդակտիկայի հիմունքները: **Թեմա 5՝** Հատուկ կրթական ծառայությունների ժամանակակից համակարգը: **Թեմա 6՝** Մտավոր զարգացման խախտումներ ունեցող անձանց կրթությունը: **Թեմա 7՝** Մանկավարժական օգնություն խոսքի խախտումներ ունեցող երեխաներին: **Թեմա 8՝** Լսողության խախտումներ ունեցող անձանց կրթության մանկավարժական համակարգերը: **Թեմա 9՝** Տեսողական խանգարումներ ունեցող անձանց հատուկ կրթությունը: **Թեմա 10՝** Հատուկ կրթությունը առոտիզմի (ներփակվածության) և անձի առոտիկ (ներփակված) հատկանիշների դեպքում: **Թեմա 11՝** Հենաշարժական ապարատի խախտումներ ունեցող անձանց հատուկ կրթությունը: **Թեմա 12՝** Զարգացման բարդ խախտումներ ունեցող երեխաների զարգացումն ու կրթությունը: **Թեմա 13՝** Զարգացման շեղումներ ունեցող երեխաներին ցուցաբերվող կանխարգելիչ, վաղօրոք բացահայտող և վաղ համալիր օգնությունը. զարգացման ընդհանուր առաջնային ուղղությունը: **Թեմա 14՝** Ընդհանուր և հատուկ կրթություն. ինտեգրացիա (ընդհանրացում) և դիֆերենցիա (տարբերակում): **Թեմա 15՝** Հատուկ մանկավարժությունը և կրթական հումանիստական համակարգերը:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Անհատական առաջադրանք:

2-րդ սոուլում. Անհատական առաջադրանք:

0303/Վ41. «ՀԱԶՄԱԿԱՆ ՀՂԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (4 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (48 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ գործնական և 8 ժամ սեմինար պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է բացահայտել զինծառայողների և զինվորական կողեկտիվի մարտական վարպետության և այն հատկությունների ձևավորման հոգեբանական օրինաչափությունները, որոնք անհրաժեշտ են մարտական գործողությունների և առօրեական ծառայողական խնդիրների արդյունավետ կերպով կատարման համար, ինչպես նաև մշակել խաղաղ և մարտական իրադրության համար անձնակազմի գործունեության արդյունավետության մեջացման հոգեբանական ուղիներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա զինծառայողի անձի, զինվորական կողեկտիվի, մարտական գործունեության, ԶՈՒ-ում հոգեբանական աշխատանքի, հոգեբանական պատերազմի վարման և հնարների, տեղեկութահոգեբանական ներգործությանը համարժեք հակազդման մասին մասնագիտական գիտելիքներ,
2. կունենա այդ գիտելիքները պրակտիկայում կիրառելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա1՝ Զինվորական հոգեբանության առարկան, խնդիրները, մեթոդները:**Թեմա2**՝ Մարտական հերթապահության և պահակային ծառայության հոգեբանական ապահովումը՝ որպես գործունեության արդյունավետության նախադրյալ: **Թեմա 3**՝ Որոշում ընդունելու ժամանակ հրամանատարի ճանաչողական գործունեության հիմքերը, շարժադիրները: Ճանաչողական գործունեության արդյունավետության մեջացման ուղիները:

Թեմա 4՝ Զինծառայողների հոգակամային կայունությունը որպես Ճանաչողական գործունեության արդյունավետության պայման: **Թեմա 5**՝ Ոչ մահաբեր գենք. նախանշանակումը և կազմը: **Թեմա 6**՝ Զինծառայողների անհատական առանձնահատկությունների հաշվառումը որպես անձնակազմի արդյունավետ հոգեբանական պատրաստման նախադրյալ: **Թեմա 7**՝ Զինվորական կարգապահության հոգեբանությունը: **Թեմա 8**՝ Հոգեբանական աշխատանքի եռությունը: Հոգեբանական աշխատանքի կազմակերպումը գորամասում: **Թեմա 9**՝ Զինծառայողների հոգեբանական պատրաստումը ակտիվ մարտական գործողություններին: **Թեմա 10**՝ Արտասահմանյան երկրների բանակներում գորքերի բարոյահոգեբանական պատրաստումը: **Թեմա 11**՝ ԶՈՒ-ի բարոյահոգեբանական ապահովումը, եռությունը: **Թեմա 12**՝ Զորքերի բարոյահոգեբանական ապահովման գաղափարական հիմքերը: **Թեմա 13**՝ Զինծառայողների բարոյահոգեբանական վիճակի գնահատումը: **Թեմա 14**՝ Մարտական գործողությունների բարոյահոգեբանական ապահովման

կառավարումը: **Թեմա 15**՝ Մարտական գործողությունների քարոյահոգեբանական ապահովման էությունը; **Թեմա 16**՝ Հոգեբանական օպերացիա. նպատակները և միջոցները: **Թեմա 17**՝ Հոգեբանական ներգործությունը հակառակորդի բանականության վրա: **Թեմա 18**՝ Զինծառայողների պաշտպանությունը բացասական տեղեկութահոգեբանական ներգործությունից: **Թեմա 19**՝ Տեղեկատվական դաշտի վերահսկողությունը հոգեբանական օպերացիաների տեսանկյունից: **Թեմա 20**՝ Հավանական հակառակորդի բացասական տեղեկութահոգեբանական ներգործությունից զինծառայողների պաշտպանությունը որպես գերակա ինդիք:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլգումն ձևերն են.

1-ին սոուլգում. Անհատական առաջադրանք:

2-րդ սոուլգում. Անհատական առաջադրանք:

4.4. «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

0304/B10. «ԼԱՏԻՆԵՐԵՆ» (2 կրեդիտ)

Շարաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել համաշխարհային պատմության և ներկայիս մշակույթի համար կարևոր նշանակություն ունեցող դասական լատիներենը, ցույց տալ նրա գործնական ու տեսական արժեքը նրանց հիմնական մասնագիտության յուրացման հարցում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա միջազգային հաղորդակցման համար անհրաժեշտ դեր ունեցող լատինական այբուբենը, բոլոր գիտակարգերում կիրառվող տերմինները, քերականական տերմինների ակունքները.
2. Կիասկանա մշակութային կյանքի շատ նրբություններ շնորհիվ լատինական բառերի ներքին բովանդակության բացահայտման.
3. Կիարողանա խուսափել ժամանակակից լեզուներում, գովազդներում և այլուր շատ հասկացությունների գործածությունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լատիներեն բառը բառարանում ներկայացվելու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2**՝ Հոլովման համակարգը: **Թեմա 3**՝ Խոնարհման համակարգը: **Թեմա 4**՝ Ածականների համեմատության աստիճանները և հոլովումը: **Թեմա 5**՝ Շարահյուսական առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0.5 է:

0304/B14. «ՖՐԱՆՏԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ»-1 (12 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 12 ժամ (192 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եզրափակիչ գնահատումով

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ունակություններ, ուղղակիության-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողություններ:

Կրբական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտաքերել ֆրանսերենի հնչյունները, ընդհանուր պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին,
2. կկարողանա ազատորեն հաղորդակցվել ֆրանսերենով, ընթերցել ադապտացված տեքստեր,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով կատարել տեքստի ձևաբանական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1 Ֆրանսերենի հնչյունական համակարգը: ՈՒղղախոսական-ուղղագրական առանձնահատկությունները: **Թեսա 2** Ֆրանսերենի քերականության ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեսա 3** Հոդ և հոդառություն: Հոդերի տեսակները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: **Թեսա 4** Գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Սեռ, թիվ, հոդ: **Թեսա 5** Ածականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեսա 6** Դերանուների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեսա 7** Թվականներ: Թվականների քերականական կարգերը: **Թեսա 8** Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: **Թեսա 9** Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը: **Թեսա 10** Նախադասություն: Նախադասության տեսակները և դրանց ընդհանուր բնութագիրը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ բնություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է:

0304/B40. «ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒԹՆՔՆԵՐ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ զնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ պատշաճ գիտելիքներ ձևավորել գրականագիտական հիմնական հասկացությունների, տերմինների, գրական երկի կառուցվածքային առանձնահատկությունների, նրա տարրերի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. յուրացրած կլինի արդի գրականագիտության կարևորագույն հասկացությունները.
2. որոշակի պատկերացում կունենա գրական գործնակացի, դրա բաղադրատարրերի մասին.
3. կկարողանա կատարել ցանկացած գրական տեքստի գրականագիտական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրականագիտության հիմնական բաժինները, նրանց կապը: Արվեստի տեսակները, նրանց դասակարգումը: Գրականության տեղը արվեստի տեսակների շարքում: **Թեմա 2**՝ Գրական պատկերման գիշավոր առարկան: Գրական-գեղարվեստական պատկերի տեսակները: **Թեմա 3**՝ Գրական երկի թեման և թեմատիկան: Գրական երկի կոմպոզիցիան նրա ձևերն ու միջոցները: Գրական երկի այուժեն, նրա տարրերը: **Թեմա 4**՝ Գեղարվեստական լեզվի առանձնահատկությունները: Լեզվի պատկերավորման շարահյուսական և բառային միջոցները: **Թեմա 5**՝ Տաղաչափական համակարգեր: Բանաստեղծության կայուն ձևեր: **Թեմա 6**՝ Գրական սերեր և ժանրեր: Էպիկական, քնարական և դրամատիկական սերերի առանձնահատկությունները: Կերպարի կառուցման եղանակները տարբեր սերերում: Գրական ժանրերի տարբերակման հիմնական սկզբունքները: **Թեմա 7**՝ Գրական ուղղություններ:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը զնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլգուման ձևերն են.

1-ին սոուլգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/B61. «ՀԱՅ ՀԻՆ ԵՎ ՆՈՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եղրափակիչ զնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնակրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հայ մշակութը մինչև 5-րդ դար: Մեսրոպ Մաշտոցը և գրերի ստեղծումը. գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 2՝** Պատմագրություն: **Թեմա 3՝** Հայ միջնադարյան գրականությունը: **Թեմա 4՝** Հայ նոր գրականությունը: **Թեմա 5՝** Հայ նորագոյն գրականությունը: **Թեմա 6՝** Արդի հայ գրականությունը և նրա զարգացման միտումները:

Սոուլումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը զնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

1-ին սոուլում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/B55. «ԳՐԱԲԱՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եղրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել իին հայերենի՝ գրաբարի հնյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի հնյունական, ուղղագրական, հնյունափոխական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական հատկանիշները.
2. կհասկանա գրաբար տեքստերը.
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարը՝ որպես հայերենի զարգացման շրջան. գրաբարի ընդհանուր առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Գրաբարի հնչյունական համակարգը. երկբարբառներ և եռաբարբառներ: **Թեմա 3՝** Բայ. դեբրայներ, խոնարհում, անկանոն բայեր: **Թեմա 4՝** Գոյական. հոլովներ և հոլովումներ: **Թեմա 5՝** Դերանուն. դերանվանական հոլովում. մյուս խոսքի մասերը: **Թեմա 6՝** Գրաբարի շարահյուսական հիմնական առանձնահատկությունները: Գրաբարյան բնագրերի թարգմանություններ և վերլուծություններ:

Ստուգումների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/Ե93. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եղրափակիչ զնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել անտիկ գրականության ժառանգությունը՝ հիմնվելով աղբյուրների և տեսական նյութի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ակարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտիկ գրականության առանցքային գրական նյութը,
2. կծանոթանա դրա ներքին զարգացումներին և հասկացություններին,
3. կիմանա անտիկ գրականության ավանդական տեսական մոտեցումները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անտիկ գրականության հասկացությունը, պարբերացումը, «հունական հրաշք» քննադատությունը: **Թեմա 2՝** Հոմերոսի «Իլիականը» և «Ոդիսականը». աստվածներ և մարդիկ, դիցաբանականը և բանաստեղծականը: Հեսփողոսի «Աշխատանք և օրեր» բարոյախրատական պոեմը: **Թեմա 3՝** Հունական քնարերգության ծագումն ու զարգացումը, թեմատիկան, բանաստեղծները: **Թեմա 4՝** Հունական թատրոն և դրամա, կատակերգություն և ողբերգություն. (Էսքիլս, Սոփոկլես, Եվլիպիդես, Արիստոփանես): **Թեմա 5՝** Հելլենիստական գրականության հասկացությունը, հռոմեական գրականության ծագումը, շրջանները: **Թեմա 6՝** Հռոմեական կատակերգակներ, հռոմեական «ոսկեղար», Վերգիլիոսի «Էնեականը» և դրա կապը հռոմեական էպոսի հետ: Անտիկ աշխարհի կործանման պատճառները և քրիստոնեական գրականության սկզբնավորումը:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 3,3,2,2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B15. «ՖՐԱՆՍԵՇԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2 (14 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 14 ժամ (224 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատումով

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել առաջին կիսամյակում ստացած գիտելիքները, հարստացնել ուսանողի բառապաշտը և զարգացնել նրա ուղղակիության ունակությունները:

Կրրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերենի հնչյունաբանության, ուղղախոսական-ուղղագրական նորմերի, հիմնական քերականական կառուցվածքի մասին,
2. կկարողանա ազատորեն հաղորդակցվել ֆրանսերենով, ընթերցել միջին բարդության տեքստեր,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով կատարել տեքստի շարահյուսական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ածականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեմա 2**՝ Դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 3**՝ Թվականները: Թվականների քերականական կարգերը: **Թեմա 4**՝ Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 5**՝ Մակրայների տեսակները և քերականական կարգերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/B62. «ՀԱՅ ՆՈՐԱԳՈՒՅՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եղրափակիչ զնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նորագույն շրջանի հայ գրականության գլխավոր երկերը, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ 20-րդ դարասկզբի պատմական իրադարձությունների արտացոլումը հայ գրականության մեջ: Գրական-գեղարվեստական ուղղություններ, հնագույններ: **Թեմա 2՝** Հայ գրականությունը 20-30-ական թթ.: Հասարակական-քաղաքական իրադարձությունները, դրանց արտացոլումը գրականության մեջ: **Թեմա 3՝** Ե. Չարենց: **Թեմա 4՝** Դ. Դեմիրճյան, Ս. Զորյան: **Թեմա 5՝** Ա. Բակունց: **Թեմա 6՝** Շահան Շահնուր, Կոստան Զարյան: **Թեմա 7՝** Հետպատերազմյան շրջանի հայ գրականությունը: **Թեմա 8՝** Պ. Սեակ, Հ. Մաթևոսյան:

Սոուզումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ սոուզումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ սոուզման մեկ առաջադրանքի արժեքը զնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B94. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եղրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ընդհանուր գիտելիքներ հաղորդել համաշխարհային գրականության պատմության, գրական կարևոր դարաշրջանների և ուղղությունների, գրական խոշորագույն երևույթների և գրական զարգացման ընդհանուր ընթացքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա համաշխարհային գրականության պարբերացման, գրական կարևոր ուղղությունների և ոճերի, գրականության ընթացքի և ներքին զարգացումների օրինաչափությունների մասին.
2. ծանօթ կլինի ծրագրով տրված գրական խոշոր երևույթներին, համաշխարհային գրականության կարևորագույն երկերի բովանդակությանն ու գեղարվեստական արժանիքներին.
3. կկարողանա կողմանորոշվել համաշխարհային գրականության վիթխարի ժառանգության ընդհանուր համապատկերի մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Վերածնության առաջացումը, նրա առանձնահատկությունները: Վերածննողի գրականությունը Անգլիայում, Գերմանիայում, Իտալիայում, Իսպանիայում: Շեքսպիրի ողբերգությունները, Դանտեի «Աստվածային կատակերգություն» պոեմը, Բոկաչչոյի «Դեկամերոնը», Սերվանտեսի «Դոն Կիխոտ» վեպը: **Թեմա 2'** Կլասիցիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը: **Թեմա 3'** Լուսավորչական գրականության առաջացումը 18-րդ դարում: Անգլիական վեպի ավանդույթները /Դ. Դեֆո, Ջ. Սվիֆտ, Հ. Ֆիլիփս/: **Թեմա 4'** Գյորեի «Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները» վեպը, Շիլերի «Դոն Կարլոս» դրաման: **Թեմա 5'** Ուսմանտիզմը և նրա գեղարվեստական առանձնահատկությունները: Ուսմանտիզմը Անգլիայում Գերմանիայում, Իտալիայում, Իսպանիայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջարկանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B22. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -1/ անգլերեն

(8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ծանոթացնել անգլերենի հնյունական համակարգին, հաղորդել ընդհանուր տարրական գիտելիքներ ձևարանությունից և շարահյուսությունից, դասընթացի սահմաններում զարգացնել բառապաշտը, հաղորդակցական հմտությունները (ընտանիք, աշխատանքային օր, ամենօրյա գործողություններ, եղանակ):

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի ընդհանուր գիտելիքներ անգլերենի քերականությունից,

- կյուրացնի հաղորդակցվելու հմտություններ,
- կիմանա անզերենի ուղղագրության հիմնական կանոնները /թելադրություն/:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Անզերենի հնյունական համակարգը: Հնյունների դասակարգումը: Բաց և փակ վանկեր: **Թեմա 2** Բառակազմություն, պրոդրուկտիվ ածանցներ: **Թեմա 3** Անձնական, ստացական, ցուցական դերանուններ: **Թեմա 4** Գոյականի թիվը. ստացական հոլով: **Թեմա 5** Ներկա և անցյալ անորոշ և շարունակական, ապառնի անորոշ ժամանակաձևներ: **Թեմա 6** Ածականի համեմատության աստիճանները: **Թեմա 7** Մակրայների համեմատության աստիճանները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B16. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -3 (9 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու և գրականությունից օգտվելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ձևաբանության և շարահյուսության մասին,
- կկարողանա կատարել տեքստի շարահյուսական վերլուծություն,
- կկարողանա բառարանի օգնությամբ ընթերցել գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ֆրանսերենի բառակազմությունը: Առավել գործածական նախածանցներն ու վերջածանցները: **Թեմա 2** Ֆրանսերենի նախդիրների ընդհանուր բնույթագիրը: Առավել գործածական նախդիրները: **Թեմա 3** Շաղկապների կարգերն ու տեսակները: **Թեմա 4** Հաստատական և ժխտական մասնիկները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 5** Շարահյուսություն: Նախադասության դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B17. «ՖՐԱՆՍԵՇԵՆ ԼԵԶՈՒ» - 4 (8 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ֆրանսերեն լեզվով ինքնուրույն աշխատանք գրելու կարողություններ:

Կրրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար չափով կտիրապետի ֆրանսերենի ուղղախոսության և ուղղագրության նորմերին, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկություններին,
2. կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով գրել միջին բարդության մասնագիտական աշխատամբ՝ կուրսային աշխատանք, գեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բայի անդեմ ձևերը: Դերբայների դասակարգման սկզբունքները ու չափանիշները: **Թեմա 2՝** Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Դարձված և դարձվածաբառություն: **Թեմա 4՝** Շեշտ և հնչերանգ: **Թեմա 5՝** Հարցական նախադասությունների կազմության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B13. «ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՔՆԵՐ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել լեզվի եռթյան, գործառության ու զարգացման հիմնական օրինաչափությունները. աշխարհի լեզուների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի ընդհանուր առանձնահատկությունները, լեզուների դասակարգման հիմնական սկզբունքները, աշխարհի լեզուներն ու նրանց բաշխումը ըստ լեզվաբնուանիքների և ըստ կառուցվածքային տիպերի:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվական ընդհանուր կարգերը,
2. կիասկանա ցեղակից և ոչ ցեղակից լեզուների նմանություններն ու տարբերությունները,
3. կարողանա տարբերել տարբեր լեզվաբնուանիքների պատկանող լեզուները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի բնութագիրը. լեզվի բնորոշումը. լեզվի գոյության ձևերը:

Թեմա 2՝ Լեզուների հնչյունական համակարգերի նմանություններն ու տարբերությունները. գրային համակարգեր: **Թեմա 3՝** Լեզուների բառային համակարգերը: **Թեմա 4՝** Լեզուների ձևաբանական համակարգերը: **Թեմա 5՝** Լեզուների շարահյուսական համակարգերը: **Թեմա 6՝** Լեզվի ծագումը: **Թեմա 7՝** Աշխարհի լեզուների դասակարգումը:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B95. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -3 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակ՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիք հաղորդել 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմության, զարգացման յուրահատկությունների, ոճական, գրական բազմազանության և հարստության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պարբերացման, գրական կարևոր ուղղությունների և ոճերի, գրականության զարգացման ընդհանուր ընթացքի մասին.
2. կիմանա ծրագրով տրված հեղինակների կյանքն ու ստեղծագործությունը, կարևոր գրական երկերի ստեղծագործական պատմությունը,
3. կկարողանա վերլուծել ծրագրով տրված ստեղծագործությունները և ցույց տալ դրանց գեղարվեստական արժանիքները

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռեալիստական գրականության ձևավորումը: Սիմվոլիզմ: **Թեմա**

2՝ 20-րդ դարի սկզբի արտասահմանյան գրականության ընդհանուր բնութագիրը: Դարասկզբի գրական ուրբությունները: Սյուրռեալիզմ: **Թեմա 3՝** Գերմանական գրականության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 4՝** 20-րդ դարի իսպանական պոեզիան և լատինամերիկյան արձակը: **Թեմա 5՝** 20-րդ դարի անգլոամերիկյան գրականությունը: **Թեմա 6՝** 20-րդ դարի իտալական գրականության զարգացման ուղիները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝

4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 3, 3, 2, 2 միավոր: Սիմվորների քայլը 0,5 է:

0304/B38. «ԵՐԿՐՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ /հիմնական օտար լեզու-ֆրանսերեն/»

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Վիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսիական քաղաքակրթության նվաճումների և արդի աշխարհաքաղաքական պայմաններում ֆրանսիայի դերի և նշանակության մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար չափով տեղեկություններ կունենա Ֆրանսիայի պատմության, մշակույթի, հասարակական-քաղաքական կյանքի մասին.
2. կկարողանա հասկանալ Ֆրանսիայի պատմական զարգացման առանձնահատկությունները և արդի հիմնախնդիրները.
3. կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից և գրել ֆրանսիական քաղաքակրթության այլայլ հարցերին վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք՝ գեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսիայի բնական և ժողովրդագրական պայմանների բնութագիրը: **Թեմա 2**՝ Երկրի (տարածաշրջանի) վարչատարածքային և տնտեսա-աշխարհագրական բաժանումը: **Թեմա 3**՝ Համառոտ պատմամշակութային ակնարկը: **Թեմա 4**՝ Ֆրանսիական դասական գրականությունը: **Թեմա 5**՝ Ֆրանսիական երաժշտությունը, թատրոնը և կինոն:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0303/В03. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին և մեխանիզմներին, ինչպես նաև նպաստել նրանց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքի կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործընթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. Կկարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: **Թեմա 2**՝ Պերցեպտիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեմա 3**՝ Կոգնիտիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեմա 4**՝ Անձ, անհատ, անհատականություն հասկացությունները հոգեբանության մեջ: Խառնվածք, բնավորություն, ընդունակությունները: **Թեմա 5**՝ Սոցիալական խմբեր: Առաջնորդություն: Շփում, հաղորդակցում: **Թեմա 6**՝ Մանկավարժական և տարիքային հոգեբանության առարկան և խընդիրները: Տարի-

քային պարբերացում և ճգնաժամեր: Կրթության և դաստիարակության հոգեբանական առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B23. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ» -2 / անգլերեն

(10 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10 Ժամ (160 Ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Զարգացնել բանավոր և գրավոր խոսքը՝ ներմուծելով ստեղծագործական աշխատանքի տարրեր (փոխադրություն): Հաղորդել հիմնական գիտելիքներ քերականությունից: Հարստացնել բառապաշտը երկրագիտական, լեզվաբանական, պատմական, գեղարվեստական տեքստերի միջոցով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի ընդհանուր գիտելիքներ անգլերենի քերականությունից,
2. ձեռք կրերի հաղորդակցվելու հմտություններ,
3. կիմանա անգլերենի ուղղագրության հիմնական կանոնները /թելադրություն/:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Խոսքի մասերի դասակարգումը անգլերենում: **Թեմա 2** Բայի համակարգը, տեսակները: **Թեմա 3** Սահմանական եղանակի անորոշ ժամանակագիծը: **Թեմա 4** Սահմանական եղանակի շարունակական ժամանակաձևերը:

Թեմա 5 Սահմանական եղանակի վաղակատար ժամանակաձևերը: **Թեմա 6** Սահմանական եղանակի վաղակատար շարունակական ժամանակաձևերը: **Թեմա 7** Բայի սեռը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B33. «ՏԵՍԱԿԱՆ ՀՆՉՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի հնչյունական համակարգի ձևավորման և արտասանական առանձնահատկությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար տեղեկություններ կունենա ֆրանսերենի հնչյունների դասակարգման սկզբունքների տեսակների և արտասանական առանձնահատկությունների մասին,
2. կկարողանա տալ ֆրանսերենի հնչյունների ամբողջական նկարագրությունը,
3. կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից և գրել ֆրանսերենի հնչյունաբանությանը վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք՝ զեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր տեղեկություններ հնչյունի մասին: **Թեմա 2՝** Հնչյունների դասակարգման չափանիշներն ու սկզբունքները: **Թեմա 3՝** Հնչյուն և հրնչույթ, վանկ: **Թեմա 4՝** Հնչյուն-բառ և բառ-նախադասություն փոխհարաբերությունները: **Թեմա 5՝** Հնչյունական իմաստի խնդիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եղրափակիչ քննություն

Եղրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0303/B21. «ՀՆՉՅԱՆՈՒՐ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը՝ գիտական հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, ճյուղերը, հիմնական հասկացությունները, ուսուցման և դաստիարակության դերը մարդու անձի ձևավորման և զարգացման գործընթացում, ՀՀ կրթության համակարգի արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները (աշակերտակենտրոն և ուսանողակենտրոն), ուսուցման կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները, կրթության կառավարման հիմնահարցերը.
2. կիասկանա մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի սոցիալականացման համատեքստում.
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժության ընդհանուր հիմունքներ: Մանկավարժական գիտությունների համակարգը, կապն այլ գիտությունների հետ, ուսումնասիրության օրիենտը, առարկան, հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժական մտքի պատմական զարգացումը, կրթական գործը սփյուռքում: **Թեմա 3՝** Դաստիարակության հիմունքներ. անձի ձևավորումը, գործոնները, զարգացումն ու դաստիարակությունը: Դաստիարակության սկզբունքները, մեթոդները, բաղադրիչները: **Թեմա 4՝** Դիդակտիկայի հիմունքներ: Կրթության բովանդակությունը, ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը: **Գիտելիքների,** կարողությունների և հմտությունների ստուգումն ու գնահատումը: **Թեմա 5՝** Կրթության կառավարում: ՀՀ կրթության համակարգը, կառավարումը և բարեփոխումները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման շափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուզում. Թեստային աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B96. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» - 4 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Ուսանողներին ցույց տալ ֆրանսիական գրականության էվոլյուցիան 12-15-րդ դարերում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ֆրանսիական գրականության զարգացման օրինաշափությունները,
2. կիասկանա տվյալ ժամանակաշրջանի սոցիալ-մշակութային պրոբլեմատիկան,

3. Կկարողանա ինքնուրույն վերլուծել գեղարվեստական ստեղծագործութ-յունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսիական միջնադարյան գրականությունը ձևավորման շրջանում. Էպոսը, պոեզիան, ասպետական վեպերը («Տրիաստանի և Իզոլդայի սիրավեպը»); **Թեմա 2**՝ Քաղաքային գրականությունը 14-15-րդ դդ.՝ Ֆրանսուա Վիյոն; **Թեմա 3**՝ Ֆրանսիական Վերածնունդը և Մարգարիտ Նավարացու խմբակը; **Թեմա 4**՝ Ֆրանսուա Ռաֆլեն և նրա «Գարզանյուուա և Պանտագրյուել» վեպը; **Թեմա 5**՝ Վերածնունդի հումանիստական պոեզիան 16-րդ դարի երկրորդ կետում. «Պլեադի» գեղագիտությունը. Դիեռ դե Ռոնսարը և Ժոաչեն դյու Բելեն: **Թեմա 6**՝ Վլասիցիզմի գեղագիտական և փիլիսոփայական հիմքերը (Ռենե Շեկարտը և Նիկոլա Բուալը): Ֆրանսուա Մալերֆի պոեզիան: Ուշ Վերածնունդը և Միշել Սոնտենի «Փորձերը»; **Թեմա 7**՝ Ֆրանսիական կլասիցիստական ողբերգությունները. Պիեռ Կոռնելի և Ժան Ռասինի ստեղծագործությունները; **Թեմա 8**՝ Ժան Բատիստ Մոլիերի կատակերգությունները: Ժան Լաֆոնտենի առակները, հեքիաթները, նովելները; **Թեմա 9**՝ 18-րդ դարի ֆրանսիական մորալիստները. Ֆրանսուա Լարոշֆուկոն և Ժան դը Լաբրյուեր:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլումների անցկացման ձևը.

1-ին սոուլում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B24. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -3/ անգլերեն

(8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Հարստացնել ուսանողների բառապաշարը (գնումներ, սպասարկում, երաժշտություն, կրթություն), ներկայացնել անգլերենի հիմնական կառուցյները, խորացնել բերականական գիտելիքները ձևարանությունից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի լեզվի հիմնական կառուցյներին,
2. կիմանա խոսքի մասերը,
3. կզարգացնի հաղորդակցվելու հմտությունները /ձևարանություն, խոսքի մասեր, հատուկ կառուցյներ/:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Մոդալ բայեր: **Թեմա 2** ՈՒրիշի անուղղակի խոսք և ժամանակ-ների համաձայնեցում: **Թեմա 3** Գոյականի քերականական կարգերը: **Թեմա 4** Հողի կիրառությունը: **Թեմա 5** Դերանվան տեսակները: **Թեմա 6** Թվականի տեսակները: **Թեմա 7** Ածական և մակրայ, համեմատության աստիճանները: **Թեմա 8** Սպասարկու խոսքի մասեր:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B34. «ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ֆրանսերենի պատմության հիմնական փուլերի և զարգացման առանձնահատկությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա ֆրանսերենի համառոտ պատմությունը,
2. բավարար տեղեկություններ կունենա ֆրանսերենի ծագման, ցեղակցական կապերի և պատմական զարգացման առանձնահատկությունների մասին,
3. կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից և գրել ոչ մեծ աշխատանքներ՝ գեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ֆրանսերենի զարգացման հիմնական փուլերը. Հին ֆրանսերեն, միջին ֆրանսերեն և ժամանակակից ֆրանսերեն: **Թեմա 2** Գրական լեզուն և բարբառները: **Թեմա 3** Լեզվաբանական ուսմունքների պատմություն: **Թեմա 4** Հնչյունական համակարգի կրած փոփոխությունները: **Թեմա 5** Ֆրանսերենի քերականական համակարգի ձևավորման և զարգացման առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B18. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -5 (10 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10 ժամ (160 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար պատկերացում կունենա ֆրանսերենի բառապաշարի տարբեր շերտերի մասին,
2. կկարողանա ազատ կերպով շարադրել իր մտքերը և զրուցել հասարակական-քաղաքական և մշակութային թեմաներով,
3. կկարողանա կարդալ բնագիր տեքստեր և օգտվել մասնագիտական գրականությունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսերենի բառապաշարի ընդհանուր բնութագիրը: Հիմնաշերտ և փոխառություններ: **Թեմա 2՝** Բառապաշարի հարստացման հիմնական միջոցները: Ներքին հնարավորություններ, փոխառություն և կաղապարում: **Թեմա 3՝** Հոմանիշություն և հականունություն: Հոմանիշության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Համանունության դրսերման առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Ֆրանսիական բառարանագրություն:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հնարքիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եղրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B82. «ՈՂԻՍ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ պատկերացում ձևավորել ուսում գրականության պատմական զարգացման, հիմնական գրական ուղղութ-

յունների, ինչպէս նաև առանձին ոռւս դասական գրողների ստեղծագործության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա պատկերացում ոռւս գրականության զարգացման հիմնական փուլերի մասին.
2. կիմանա 18–20-րդ դարերի ոռւս գրականության հիմնական ուղղությունների մասին.
3. ծանոթ կլինի ոռւս դասականների կարևորագույն ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ոռւս գրականության դերը համաշխարհային մշակույթում: Հին ոռւս գրականության հիմնական ժանրերն ու նշանավոր հուշարձանները: **Թեմա 2՝** 18-րդ դարի գրականության հիմնական ուղղությունները: Ոռւսական կլասիցիզմ: Ոռւսական սենտիմենտալիզմ: Դ. Ֆոնվիզինի, Ն. Կարամզինի ստեղծագործությունը: **Թեմա 3՝** Ոռւսական ռոմանտիզմ: Ա. Պուշկինը և պուշկինյան դարաշրջանի ոռւս գրականությունը: Մ. Լերմոնտովի և Ն. Գոգոլի ստեղծագործությունը: **Թեմա 4՝** Ռեալիզմի հետազա զարգացումը ոռւս գրականության մեջ: Ի. Գոնչարովի, Ա. Օստրովսկու, Ի. Տուրգենևի ստեղծագործությունը: **Թեմա 5՝** Ֆ. Դոստոևսկու, Լ. Տոլստոյի և Ա. Չեխովի ստեղծագործությունը: **Թեմա 6՝** Սովետական ուղղությունները ոռւս գրականության մեջ /սիմվոլիզմ, ակմեիզմ, ֆուտուրիզմ/: **Թեմա 7՝** 20-րդ դարի ոռւսական ռեալիզմը: Մ. Գորկու, Ի. Բունինի, Մ. Շոլդինովի, Ա. Բուգակովի ստեղծագործությունը: **Թեմա 8՝** 20-րդ դարի 2-րդ կեսի պատմության ուրվագիծ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B35. «ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակ՝ 6-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամրողական պատկերացում տալ ֆրանսերենի բառապաշտական տարրեր շերտերի և զարգացման առանձնահատկությունների մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- բավարար չափով տեղեկություններ կունենա ֆրանսերենի բառապաշտի տարրեր շերտերի և հարստացման ուղիների մասին,
- կկարողանա տարբերակել իմաստային-թեմատիկ խմբերը,
- կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից և զրել ֆրանսերենի բառագիտությանը վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք՝ զեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Ընդհանուր տեղեկություններ բարի մասին: **Թեմա 2'** Բառը որպես խոսքի նվազագույն տարր: **Թեմա 3'** Հնչուն-բառ և բառ-նախադասություն փոխհարաբերությունները: **Թեմա 4'** Բառակազմություն: **Թեմա 5'** Հոմանիշներ: Հականիշներ: Իմաստային-թեմատիկ խմբեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B98. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -5 (Յ կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ
Նպատակը.

Ներկայացնել 18-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման խնդիրները, զաղափարա-գեղարվեստական ուղղությունները, ժամրային համակարգերը, գեղարվեստական առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կիմանա 18-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման առանձնահատկությունները, ինքնատիպությունը և համաեվրոպական նշանակությունը,
- կիասկանա տվյալ ժամանակաշրջանի սոցիալ-մշակութային պրոբեմատիկան
- կկարողանա ինքնուրույն վերլուծել 18-րդ դարի ֆրանսիական գրականության նշանավոր ստեղծագործությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' 18-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները. Ռենե Լըսած, Աբբա Պրև: **Թեմա 2'** Դենի Դիդրոյի գեղագիտական կոնցեպցիան, դրամատուրգիան և արձակ ստեղծագործությունները («Միանձնուիին», «Ռամոյի ազգականը»): **Թեմա 3'** Վոլտերի փիլիսոփայական

արձակը («Զաղիզ», «Միկրոմեգաս», «Կանդիդ»): Ժան Ժակ Ռուստ: **Թեմա 4**՝ Բումարշեի թատրոնը. (Եռեղությունը Ֆիգարոյի մասին): **Թեմա 5**՝ Ֆրանսիական ռոմանտիզմը. պոեզիան և արձակը: Վիկտոր Հյուգոյի պոեզիան, դրամատուրգիան և վեպերը («Փարիզի Աստվածամոր տաճարը», «Թշվառներ», «Իննուներեր»): **Թեմա 6**՝ Պրոսպեր Սերիմեի ռոմանտիզմը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 02 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B25. «ԵՐԿՐՈՂ ՍԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» - 4/ անգլերեն

(8 կրեդիտ)

Շարադական՝ 8 ժամ (128ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, Եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Ակտիվացնել ստեղծագործական կարողությունները (շարադրություն և բանավեճեր՝ ընկերություն, գիտական նվաճումներ, պատերազմ և խաղաղություն թեմաներով) և հաղորդել գիտելիքներ շարահյուսությունից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կստանա քերականական խորը գիտելիքներ ձևաբանությունից և շարահյուսությունից,
2. ձեռք կրերի տեքստը անգլերեն լեզվով վերարտադրելու հմտություններ,
3. կկարողանա նախադասությունը վերլուծել ձևաբանորեն և շարահյուսուրեն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Բայի եղանակի քերականական կարգը: **Թեմա 2** Դերբայներ:

Թեմա 3 Նախադասության տեսակները, պարզ և բարդ նախադասություններ:

Թեմա 4 Նախադասության գլխավոր անդամները: **Թեմա 5** Նախադասության երկրորդական անդամները: **Թեմա 6** Շարադասություն: **Թեմա 7** Կետադրություն:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B19. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -6 (9 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները՝ շեշտով դնելով մասնագիտական տեքստերի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար չափով կտիրապետի ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմիններին,
2. կլարողանա գործածել ֆրանսերեն լեզվաբանական տերմինների հայերեն համարժեքները,
3. պատրաստ կլինի գրելու լեզվաբանական թեմայով ավարտական աշխատանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմինաբանության ընդհանուր բնույթագիրը: Միայն ֆրանսերենին բնորոշ երևոյթները նշանակող տերմիններ:

Թեմա 2 Լեզվաբանական տերմինների թարգմանության առանձնահատկությունները: Ուղղակի համարժեքներ և նկարագրական տարբերակներ: **Թեմա 3** Միայն հայերենին բնորոշ երևոյթները նշանակող տերմինների ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4** Լեզվաբանական տեքստի վերլուծություն և համառոտ վերաշարադրանք: **Թեմա 5** Լեզվաբանական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B36. «ՏԵՍՍԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկություն-

ների մասին, նրանց մոտ ձևավորել քերականական երևույթները ճիշտ հասկանալու և մեկնաբանելու ունակություն:

Կրրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի հիմնական առանձնահատկությունների մասին.
2. կկարողանա տարբերակել և ինքնուրույն կերպով մեկնաբանել ֆրանսերենին բնորոշ երևույթները.
3. կկարողանա օգտվել տեսական գրականությունից և գրել ոչ մեծ աշխատանքներ՝ գեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1' Խոսրի մասերի դասակարգման սկզբունքները: Խոսրի մասերի փոխակերպումը: **Թեսա 2'** Գոյականի բառաքերականական ենթադասերը: Աւահ և թվի կարգերը: **Թեսա 3'** Առկայացուցիչների ընդհանուր բնութագիրը և իմաստային դասակարգումը: **Թեսա 4'** Դերանունների փոխակերպիչ գործառությունը: Դերանունների բառաքերականական ենթախմբերը: **Թեսա 5'** Բայերի ընդհանուր բնութագիրը: Ժամանակի կարգը և կերպաժամանակային ձևերի իմաստությային առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B37. «ՈՃԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսերենի ոճաբանության առանձնահատկությունների և արդի հիմնախնդիրների մասին:

Կրրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ոճաբանության առանձնահատկությունների մասին.
2. կտիրապետի ոճաբանության հիմնական ըմբռնումներին և հասկացություններին.

3. Կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից և գրել ֆրանսերենի ոճաբանությանը վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք՝ զեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ընդհանուր տեղեկություններ ոճի մասին: **Թեմա 2՝** Ոճաբանության հիմնական ըմբռնումները և հասկացությունները: **Թեմա 3՝** Ոճը որպես լեզվի անհատական դրսուրում: **Թեմա 4՝** Գրական ոճ, հասարակական-քաղաքական տերմինաբանություն: **Թեմա 5՝** Ոճական կաղապարներ:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B100. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-6 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել 19-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման առանձնահատկությունները, ուղղությունները (ռոմանտիզմ, ռեալիզմ, նատուրալիզմ, սիմվոլիզմ), վերլուծել դարաշրջանի նշանակոր գրողների ստեղծագործությունները, ցույց տալ նրանց նշանակությունը եվրոպական գրականության զարգացման հետագա ընթացքի համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա 19-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման օրինաչափությունները, գրական հոսանքների, ուղղությունների առանձնահատկությունները, գեղարվեստական կոնցեպցիաները,
2. Կիասկանա գրական հոսանքների, ուղղությունների անցումների և ձևափոխությունների ներքին օրենքները և ակզենտները,
3. Կկարողանա ինքնուրույն վերլուծել դարաշրջանի մեծ գրողների ստեղծագործությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ 19-րդ դարի ֆրանսիական ռեալիզմը (Օնորե դը Բալզակ, Ստենդալ, Գուստավ Ֆլորեր, Գի դը Մոպասան): **Թեմա 2՝** Ժորժ Սանդի հոգեբանական վեպերը: Պառնասականները. Տեռֆիլ Գոթիեի, Լըկոնտ դը Լիի պոեզիան: **Թեմա 3՝** Շառլ Բոյլերի «Զարի ծաղիկներ» ժողովածուի նորարարական նշանակությունը և գեղարվեստական արժեքը. Բոյլերի գեղագիտական հայացքները:

Թեմա 4՝ Նատուրալիզմի տեսությունը և Էմիլ Ջոլայի փորձարարական վեպը («Ուուգոն Մակվարներ» վիպաշարը): **Թեմա 5՝** Ֆրանսիական սիմվոլիստական պոեզիան (Պոլ Վեռլեն, Արթյուր Ռեմբ, Ստեֆան Մալարմե): **Թեմա 6՝** Անատոլ Ֆրանսի փիլիսոփայական ստեղծագործությունները («Թախս»). Օումեն Ռոլանի վեպերը («Ժան Քրիստոֆ», «Հմայված հոգին»):

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

**0304/B26. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -5/ անգլերեն
(9 կրեդիտ)**

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Ամրապնդել քերականական նյութը: Կրկնություն: Ծանոթացնել անզիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությանը, որը միտված է ուսանողին հաղորդակից դարձնել ուսումնասիրվող լեզվի մտածելակերպին և մշակութային առանձնահատկություններին: Հասարակական-քաղաքական, գիտական և մշակութային հոդվածների վերարտադրություն և թարգմանություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Ճեղք կրերի գրական ձաշակ,
2. Կտիրապեսի հաղորդակցման հմտություններին,
3. Կիմանա ուսումնասիրվող լեզուն կրող մշակույթի առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անգլիական և ամերիկյան գրականության նմուշներ: **Թեմա 2՝** Քաղաքական համակարգը Հայաստանում, ԱՄՆ-ում և Մեծ Բրիտանիայում, ընտրություններ և քաղաքական կուսակցություններ: **Թեմա 3՝** Իրավունք, արդարադատության համակարգը և օրենքը Հայաստանում, ԱՄՆ-ում և Մեծ Բրիտանիայում, հանցագործություն և պատժամիջոցներ: **Թեմա 4՝** Բժշկություն, ախտանշաններ, հիվանդություններ, բուժական համակարգ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:
2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B31. «ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴՆԵՐ»

(3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել ֆրանսերենի դասավանդման մասնագիտական հմտություններ, նրանց զինել դասավանդման արդի մեթոդներով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավականաշատ տեղեկություններ կունենա ֆրանսերենի դասավանդման մեթոդիկայի առանձնահատկությունների մասին,
2. կկարողանա գործնական աշխատանքում կիրառել դասավանդման նոր մեթոդներ,
3. կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից և զրել ֆրանսերենի դասավանդման մեթոդիկայի այլևայլ հարցերին վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք՝ գեկուցում, թեզիւ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Լեզվի դասավանդման մեթոդաբանությունը որպես գիտակարգ:

Թեմա 2՝ Մեթոդիկայի հիմնական ըմբռնումներն ու հասկացությունները: **Թեմա 3՝** Կոլեկտիվ մոտեցում և անհատական մոտեցում: **Թեմա 4՝** Մայրենի լեզվի առանձնահատկությունների հաշվառումը ֆրանսերենի դասավանդման ժամանակ: **Թեմա 5՝** Ֆրանսերենի դասավանդման հաղորդակցական մեթոդը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հնարացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եղրափակիչ քննություն

Եղրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B20. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՎԻ»-7 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել նախորդ կիսամյակներում ստացված գիտելիքները, ուսանողին հնարավորություն տալ դրանք օգտագործելու ավարտական աշխատանքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա թարգմանել և մեկնաբանել ֆրանսերեն լեզվաբանական բնագիր տեքստեր,
2. ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերեն լեզվի և ֆրանսիական քաղաքակրթության մասին,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով հաղորդակցվել և առանց բառարանի օգնության շարադրել տարրեր թեմաներով տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսերենի հնչյունական համակարգի հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Ֆրանսերենի քերականական համակարգի ընդհանուր բնութագիր: **Թեմա 3՝** Հող և հողառություն: Առկայացման առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Գոյականների դասակարգման սկզբունքները ու չափանիշները: **Թեմա 5՝** Ածականի տեսակները: Ածական-դերանուն փոխհարաբերության խնդիրը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B39. «ԵՐԿՐՍԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ/2-րդ մասնագիտական օտար լեզու

/անգլերեն/» (3 կրկնիւ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է անզերենն իբրև 2-րդ մասնագիտական օտար լեզու ուսումնասիրող ուսանողներին ներկայացնել ՄԹ/ԱՄՆ երկու հիմնական լեզվակիր երկրների պատմա-աշխարհագրական և էթնոլեզվամշակութային նկարագիրը՝ կարևորելով մեթալեզվի (առարկայի նկարագրության) դերն իբրև անզերենի յուրացմանը նպաստող և խթանող հիմնական պայման:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի լեզվական հաղորդակցման հմտություն և հաղորդակցումը դյուրացնող իրազեկություն լեզու-մշակույթ անքակտելի բանաձևի համատեքստում,
2. կիասկանա և կլարողանա ընկալել անգլալեզու հեղինակների ստեղծագործություններում արտացոլված իրողությունները, արժեքների համակարգը նյութական և հոգևոր մշակույթի ոլորտում,
3. կտիրապետի և կիաղթահարի ինչպես հատուկ նպատակներով օգտագործվող, այնպես էլ տարբեր ոլորտներում անգլերենի կենցաղավարման բառապաշարի և դարձվածաբանության մակարդակը:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Ընդհանուր տեղեկություններ ՄԹ/ԱՄՆ պետական, վարչատարածքային, ազգային, լեզվական, կրոնական խճանկարի մասին: **Թեսա 2՝** Կրթական համակարգ և մշակույթ, ավանդույթ/ժամանակակից մտակեցվածք, ազգային և ժողովրական տոնները մշակութաբանական վերլուծության համատեքստում: **Թեսա 3՝** Արդի լեզվական քաղաքականության գործընթացներում անգլերենի դերը այլ օտար լեզուների հետ համեմատության համակարգում:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B102. «ԱՐՏԱՍԱՀԱՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-7 (2 կրեղիս)

Ծարաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ցույց տալ 20-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման ուղիները, գաղափարառական բազմազանությունը, առանձին հեղինակների փիլիսոփայական-գեղագիտական կոնցեպցիաները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 20-րդ դարի ֆրանսիական գրականության զարգացման առանձնահատկությունները, ինքնատիպությունը, ստեղծագործական սկզբունքները,
2. կիասկանա ֆրանսիական Էկզիստենցիալիզմի փիլիսոփայական-գեղագիտական հիմքերը
3. կլարողանա վերլուծել հեղինակների գեղարվեստական երկերը:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Մարսել Պրուստի «Կորած ժամանակների որոնումները» վիպաշարը. Մարսել Պրուստը և իմպրեսիոնիզմը: **Թեսա 2**՝ Անդրե Շիրի ստեղծագործական կյանքը. «Դրամանենգները» վեպը: **Թեսա 3**՝ Գիյոմ Ապոլիների պոեզիան: Գիյոմ Ապոլիները և սյուրռեալիզմը: **Թեսա 4**՝ Տրիստան Ցարան և դադաիզմի առաջացումը: **Թեսա 5**՝ Ա. Բրետոնի սյուրռեալիստական մանկֆեստները. սյուրռեալիզմի պոեզիան (Լուի Արագոն, Պոլ Էյուար, Ժակ Պրևեր, Ռոբեր Դեննո): **Թեսա 6**՝ Էկզիստենցիալիստական գրականությունը: Ալբեր Կամյուի և Ժան-Պոլ Սարտրի ստեղծագործությունները (Վեպերը, Էսեները, դրամաները): **Թեսա 7**՝ Մեն-Ժոն Պերսի պոեմները («Անարախիս», «Ծովեզերքներ», «Անձրներ»): Արսուրդի թատրոնը. Արթուր Ադամովի, Էժեն Իոնեսկոյի և Սամուել Բեքեթի պիեսները: **Թեսա 8**՝ «Նոր վեպը» և նրա տեսությունը (Միշել Բյութոր, Նատալի Սարյոս, Ալեն-Ռոբ Գրիե): Ֆրանչական վեպի հետագա ճակատագիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B27. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -6/ անգլերեն

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Բնագիր տեքստերի միջոցով հարստացնել ուսանողների բառապաշարը բանավոր քննարկումներով, վերարտարությամբ, ոճական առանձնահատկությունների լրացրանմամբ: Զարգացնել գրավոր և բանավոր խոսք՝ շեշտադրելով ոճական հանգուցային երևույթները: Մասնագիտական բառապաշարի հարըստացում՝ բանասիրական տեքստերի վերլուծության միջոցով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի գրական ճաշակ,
2. կտիրապետի հաղորդակցման հմտություններին,
3. կիմանա ուսումնասիրվող լեզուն կրող մշակույթի առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Շրջակա միջավայր, մթնոլորտի և միջավայրի աղտոտում, բնության պահպանություն: **Թեսա 2**՝ Գիտություն, հայտնագործություններ, առեղծվածներ, գիտական առաջընթաց: **Թեսա 3**՝ Սպորտ, մարզաձեեր, մարզական նվաճումներ: **Թեսա 4**՝ Արվեստ, նշանավոր արվեստագետներ, արվեստի պատմություն, ժամանակակից արվեստ: **Թեսա 5**՝ Կրթությունը, մասնավոր և պետա-

կան դպրոցները և բուհական համակարգը Հայաստանում, ԱՄՆ-ում և Մեծ Բրիտանիայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B21. «ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -8 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ զնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի հանրագումարի բերել նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները՝ դրանք թարմացնելով նոր տվյալներով ու տեղեկություններով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. լիովին կտիրապետի ֆրանսերենի բանավոր և գրավոր խոսքին,
2. կունենա մասնագիտական խորքային գիտելիքներ,
3. կվարողանա ուսումնասիրել բնագիր մասնագիտական տեքստեր և գրել պարտական աշխատանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Դերանունների հիմնական տեսակները: Շեշտված և անշեշտ դերանուններ: **Թեմա 2** Թվականներ: Թվականների քսանորդական դրությունը և քերականական կարգերը: **Թեմա 3** Բայ: Ֆրանսերեն բայի դիմա-թվա-ժամանակային առանձնահատկությունները: **Թեմա 4** Մակրայների տեսակները: Տեղի մակրայների գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 5** Նախադասություն: Կրավորական կառույցների առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B32. «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՊՐԿԱՏԻԿԱ» (2 կրեղիտ)
Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)
Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների ստացած տեսական գիտելիքները ուղղորդել դեպի թարգմանություն, նրանց մեջ ձևավորել թարգմանական հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա թարգմանագիտության հիմնական ընբոնումներն ու հասկացությունները.
2. կկարողանա կատարել բանավոր և գրավոր թարգմանություն.
3. կկարողանա գրել թարգմանագիտության հետ կապված ոչ մեծ աշխատանք, գեկուցում, թեզի:

Բովանդակությունը.

Թեսմա 1՝ Թարգմանությունը որպես միջմշակութային հաղորդակցության կարևոր միջոց: **Թեսմա 2՝** Ֆրանսերենից հայերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեսմա 3՝** Հայերենից ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեսմա 4՝** Հասարակական-քաղաքական տեքստերի թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեսմա 5՝** Համաժամանակյա թարգմանություն:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլումն ձեերն են.

1-ին սոուլում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

4.5. «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

0304/B10. «ԼԱՏԻՆԵՐԵՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել համաշխարհային պատմության և ներկայիս մշակույթի համար կարևոր նշանակություն ունեցող դասական լատիներենը, ցույց տալ նրա գործնական ու տեսական արժեքը նրանց հիմնական մասնագիտության յուրացման հարցում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա միջազգային հաղորդակցման համար անհրաժեշտ դեր ունեցող լատինական այրութենք, բոլոր գիտակարգերում կիրառվող տերմինները, քերականական տերմինների ակունքները.
2. Կիասկանա մշակութային կյանքի շատ նրբություններ շնորհիվ լատինական բառերի ներքին բովանդակության բացահայտման.
3. Կկարողանա խուսափել ժամանակակից լեզուներում, գովազդներում և այլուր շատ հասկացությունների գործածությունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Լատիններեն բառը բառարանում ներկայացվելու առանձնահատկությունները: **Թեմա 2** Հոլովման համակարգը: **Թեմա 3** Խոնարհման համակարգը: **Թեմա 4** Ածականների համեմատության աստիճանները և հոլովումը: **Թեմա 5** Շարահյուսական առանձնահատկությունները:

Սոուլումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Սոուլումն ձևերն են.

1-ին սոուլում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/Ե43. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -1 (12 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 12 ժամ (192 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 1-ին, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողի արտասանական հմտությունները, նպաստել հնչյունների ճիշտ արտաքերմանը՝ տալով նրանց ոչ միայն գործնական, այլև համառոտ տեսական գիտելիքներ հնչյունաբանությունից: Զուգահեռ կատարվում է նաև գործնական քերականական ամրապնդում ժամանակային ձևերի միջոցով, ինչպես նաև միջնակարգ դպրոցում յուրացված ընդհանուր գործածության բառապաշտի ընդլայնում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կտիրապետի անգլերենի արտասանության օրենքներին,
2. ձեռք կրերի համառոտ և հիմնական գիտելիքներ,
3. Կկարողանա գործնականում ճիշտ արտաքերել անգլերենի հնչյունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Անգլերենի հնչյունական համակարգի առանձնահատկությունները: Հնչյունների դասակարգումը: **Թեմա 2** Բաղաձայններ (դասակարգումն ըստ արտաքերման տեղի և ձևի): **Թեմա 3** Զայնավորներ (դասակարգումն ըստ լեզվի բարձրության և դիրքի): **Թեմա 4** Բնագիր ստեղծագործությունների արտալսարանային ընթերցում և վերլուծում:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝

4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B68. «ԳՐԱԿԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ պատշաճ գիտելիքներ ձևավորել գրականագիտական հիմնական հասկացությունների, տերմինների, գրական երկի կառուցվածքային առանձնահատկությունների, նրա տարրերի վերաբերյալ:

Կրական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. յուրացրած կլինի արդի գրականագիտության կարևորագույն հասկացությունները.
2. որոշակի պատկերացում կունենա գրական գործնթացի, դրա բաղադրատարրերի մասին.
3. կկարողանա կատարել ցանկացած գրական տեքստի գրականագիտական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Գրականագիտության հիմնական բաժինները, նրանց կապը: Արվեստի տեսակները, նրանց դասակարգումը: Գրականության տեղը արվեստի տեսակների շարքում: **Թեսա 2՝** Գրական պատկերման գլխավոր առարկան: Գրական-գեղարվեստական պատկերի տեսակները: **Թեսա 3՝** Գրական երկի թեման և թեմատիկան: Գրական երկի կոմպոզիցիան, նրա ձևերն ու միջոցները: Գրական երկի այուժեն, նրա տարրերը: **Թեսա 4՝** Գեղարվեստական լեզվի առանձնահատկությունները: Լեզվի պատկերավորման շարահյուսական և բառային միջոցները: **Թեսա 5՝** Տաղաշափական համակարգեր: Բանաստեղծության կայուն ձևեր: **Թեսա 6՝** Գրական սեռեր և ժանրեր: Էպիկական, քնարական և դրամատիկական սեռերի առանձնահատկությունները: Կերպարի կառուցման եղանակները տարբեր սեռերում: Գրական ժանրերի տարրերակման հիմնական սկզբունքները:

Ստուգումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/B61. «ՀԱՅ ՀԻՒ ԵՎ ՆՈՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 1-ին, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմնանա հայ գրականության ժանրերը, զարգացման հիմնական ուղղությունները, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կհասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները, գրական երկերի պատմական-հասարակական դերը,
3. կլարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակություն.

Թեմա 1 Հայ մշակույթը մինչև 5-րդ դար: Մեսրոպ Մաշտոցը և գրերի ստեղծումը. գրականության զարգացման հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 2** Պատմագրություն: **Թեմա 3** Հայ միջնադարյան գրականությունը: **Թեմա 4** Հայ նոր գրականությունը: **Թեմա 5** Հայ նորագույն գրականությունը: **Թեմա 6** Արդի հայ գրականությունը և նրա զարգացման միտումները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/B55. «ԳՐԱԲԱՐ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել հին հայերենի՝ գրաբարի հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա գրաբարի հնչյունական, ուղղագրական, հնչյունափոխական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական հատկանիշները.
2. կիասկանա գրաբար տեքստերը.
3. կկարողանա կատարել գրաբարյան բնագրերի վերլուծություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գրաբարը՝ որպես հայերենի զարգացման շրջան. գրաբարի ընդհանուր առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Գրաբարի հնչյունական համակարգը. երկբարբառներ և եռաբարբառներ: **Թեմա 3՝** Բայ. դերբայներ, խոնարհում, անկանոն բայեր: **Թեմա 4՝** Գոյական. հոլովներ և հոլովումներ: **Թեմա 5՝** Դերանուն. դերանվանական հոլովում. մյուս խոսքի մասերը: **Թեմա 6՝** Գրաբարի շարահյուսական հիմնական առանձնահատկությունները: Գրաբարյան բնագրերի թարգմանություններ և վերլուծություններ:

Սոուզումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ սոուզումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ սոուզման մեկ առաջադրանքի արժեքը զնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուզման ձևերն են.

1-ին սոուզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B93. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, եղրափակիչ զնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել անտիկ գրականության ժառանգությունը՝ հիմնվելով աղբյուրների և տեսական նյութի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա անտիկ գրականության առանցքային գրական նյութը,
2. կծանրանա դրա ներքին զարգացումներին և հասկացություններին,
3. կիմանա անտիկ գրականության ավանդական տեսական մոտեցումները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անտիկ գրականության հասկացությունը, պարբերացումը, «հունական հրաշքի» բննադրասությունը: **Թեմա 2՝** Հումերոսի «Ելիականը» և «Ոլիսականը». աստվածներ և մարդիկ, դիցաբանականը և բանաստեղծականը: Հեսիոդո-

սի «Աշխատանք և օրեր» բարոյախրատական պոեմը: **Թեսա 3՝** Հունական քնարերգության ծագումը, թէմատիկան, բանաստեղծները: **Թեսա 4՝** Հունական թատրոն և դրամա, կատակերգություն և ողբերգություն. (Էսքիլես, Սոփոկլես, Եվլիպտիկ, Արխտոփիանես): **Թեսա 5՝** Հելլենիստական գրականության հասկացությունը, հռոմեական գրականության ծագումը, շրջանները: **Թեսա 6՝** Հռոմեական կատակերգակներ, հռոմեական «ոսկեդար», Վերգիլիոսի «Էնեականը» և դրա կապը հռոմեական էպոսի հետ: Անտիկ աշխարհի կործանման պատճառները և քրիստոնեական գրականության սկզբնավորումը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թէստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B44. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -2 (14 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 14 ժամ (224 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակ՝ 2-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել ուսանողի լեզվական և քերականական գիտելիքները, հարստացնել բառապաշարը և կատարելագործել նրանց հաղորդակցվելու հմտությունները, զարգացնել գրավոր խոսքը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ոչ միայն բանավոր, այլև գրավոր խոսքին.
2. կլարողանա թարգմանել անգլերեն բնագիր տեքստեր, հաղորդակցվել գրավոր և բանավոր խոսքով.
3. ձեռք կրերի գրավոր խոսքը զարգացնելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Ձևաբանություն (խոսքի մասեր՝ գոյական, ածական, մակրայ, նախդիրներ, թվական, շաղկապ): **Թեսա 2՝** Տնային ընթերցանություն (գեղարվեստական ստեղծագործությունների արտալսարանային ընթերցում և վերլուծում):

Թեսա 3՝ Գրավոր պրակտիկա (ուղագրական կանոններ, թելադրություն, փոխադրություն): **Թեսա 4՝** Բառապաշար (բազմիմաստություն, նույնանուն և հականիշ միավորներ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումնը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0302/B62. «ՀԱՅ ԱՌԱԳՈՒՅՑ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 2-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել նորագույն շրջանի հայ գրականությունը, գրական երկերի ժանրային առանձնահատկությունները, զարգացման ուղղությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա նորագույն շրջանի հայ գրականության գլխավոր երկերը, պատմական դեպքերի արտացոլումը գրականության մեջ,
2. կիասկանա գրական ստեղծագործությունների գաղափարական առանձնահատկությունները,
3. կկարողանա կատարել գրականագիտական վերլուծություններ և ուսումնասիրություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ 20-րդ դարասկզբի պատմական իրադարձությունների արտացոլումը հայ գրականության մեջ: Գրական-գեղարվեստական ուղղություններ, հոսանքներ: **Թեմա 2՝** Հայ գրականությունը 20-30-ական թթ.: Հասարակական-քաղաքական իրադարձությունները, դրանց արտացոլումը գրականության մեջ: **Թեմա 3՝** Ե. Չարենց: **Թեմա 4՝** Դ. Դեմիրճյան, Ս. Զորյան: **Թեմա 5՝** Ա. Բակոնց: **Թեմա 6՝** Շահան Շահնուր, Կոստան Զարյան: **Թեմա 7՝** Հետպատերազմյան շրջանի հայ գրականությունը: **Թեմա 8՝** Պ. Սևակ, Հ. Մաթևոսյան:

Սոուլզումների անցկացման ձևը և զնահատման շափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ սոուլզումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ սոուլզումն մեկ առաջադրանքի արժեքը զնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլզումն ձևերն են.

1-ին սոուլզում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլզում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B94. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -2 (3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ընդհանուր գիտելիքներ հաղորդել համաշխարհային գրականության պատմության, գրական կարևոր դարաշրջանների և ուղղությունների, գրական խոշորագույն երևույթների և գրական զարգացման ընդհանուր ընթացքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա համաշխարհային գրականության պարբերացման, գրական կարևոր ուղղությունների և ոճերի, գրականության ընթացքի և ներքին զարգացումների օրինաչափությունների մասին.
2. ծանոթ կլինի ծրագրով տրված գրական խոշոր երևույթներին, համաշխարհային գրականության կարևորագույն երկերի բովանդակությանն ու գեղարվեստական արժանիքներին.
3. կլարողանա կողմանորոշվել համաշխարհային գրականության վիթխարի ժառանգության ընդհանուր համապատկերի մեջ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վերածնության առաջացումը, նրա առանձնահատկությունները:

Վերածնողի գրականությունը Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Իտալիայում, Խաղանիայում: Դանտե Ալիգիերիի «Աստվածային կատակերգություն» պոեմը, Պետրարկայի պոեզիան, Ռաֆլեհի «Գարգանտյուա և Պանտագրյուել» և Սեր-վանտեսի «Դոն Կիխոտ» վեպերը: **Թեմա 2՝** Կալախցիկմի գեղագիտությունը և գրականությունը: Կոռնել, Ռասին, Սոլիեր: **Թեմա 3՝** Լուսավորչական գրականության առաջացումը 18-րդ դարում: **Թեմա 4՝** 18-րդ դարի ֆրանսիական վիխիստիական վեպը: Վոլտերի «Կանդիդը»: **Թեմա 5՝** Գյորեի «Երիտասարդ Վերթերի տառապանքները» վեպը, Շիլերի «Դոն Կարլոս» դրաման: **Թեմա 6՝** Ռոմանտիզմը և նրա գեղարվեստական առանձնահատկությունները: Ռոման-տիզմը Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, Իտալիայում, Իսպանիայում և ԱՄՆ-ում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հնթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

**0304/B51. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -1/ Փրանսերեն
(8 կրեդիտ)**

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր և գրավոր խոսքի ուսակություններ, ուղղախոսական-ուղղագրական հմտություններ, տեքստի հետ ինքնուրույն աշխատելու և ազատ հաղորդակցվելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտաբերել ֆրանսերենի հնչյունները, ընդհանուր պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին.
2. կկարողանա ազատորեն հաղորդակցվել ֆրանսերենով, ընթերցել ադապտացված տեքստեր.
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով կատարել տեքստի ձևաբանական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսերենի հնչյունական համակարգը: ՈՒղղախոսական-ուղղագրական առանձնահատկությունները: **Թեմա 2՝** Ֆրանսերենի քերականության ընդհանուր բնութագիրը և հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Հոդ և հոդառություն: Հոդի տեսակները և դրանց գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Մեր, թիվ, հոդ: **Թեմա 5՝** Ածականի տեսակները: Համեմատության աստիճանների կազմության առանձնահատկությունները: **Թեմա 6՝** Բայական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 7՝** Հաստատական և ժխտական նախադասություններ:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B45. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -3 (9 կրեդիտ)

Հաբարական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 3-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ընդլայնել ուսանողի ընդհանուր գործածական բառապաշարը, ծանոթացնել անգլիական և ամերիկյան գրականության լավագույն նմուշներին, կազմակերպել քննարկումներ, զարգացնել գրավոր խոսքը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացի քերականության ձևաբանություն բաժնի մի մասը,

- Կիմանա ուսումնասիրվող լեզուն կրող ժողովրդի մշակութային առանձնահատկությունները,
- կրնղայնի ընդհանուր և թեմատիկ բառապաշարը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Զեաբանություն (բայի անդեմ ձևերը. մոդալ բայեր): **Թեմա 2՝** Գրավոր պրակտիկա (թեկաղություն, թեստ, պարբերություն): **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն. նախադասության տիպերն ըստ կառուցվածքի և հաղորդակցման ուղղվածության, բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություն: **Թեմա 4՝** Բառապաշարի ոճական տարբերակում (նշութավորված, չնյութավորված միավորներ):

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հնթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B46. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» - 4 (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողի բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու ունակությունները: Ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարի ակտիվ յուրացում: Քերականության շարահյուսության բաժնի հետ աշխատանքի շարունակություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

- կյուրացիկ քերականության շարահյուսություն բաժինը,
- կտիրապեսի լեզվի հիմնական կառուցներին,
- ձեռք կրերի անզերենով ազատ հաղորդակցվելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բառապաշար (դարձվածային կապակցություններ, բառի ձևաբանական կառուցվածքը, բառակազմության հիմնական միջոցները): **Թեմա 2՝** Քերականություն (երկրորդական /օժանդակ/ խոսքի մասեր, հոդեր, նախդիրներ, շաղկապներ, եղանակավորող բառեր, բառ-մասնիկներ): **Թեմա 3՝** Շարահյուսություն (երկրորդական նախադասության տիպերը): **Թեմա 4՝** Գրավոր պրակտիկա (շարադրություն, պարբերություն):

**Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները
Ընթացիկ քննություններ**

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B13. «ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՍՈՒՔՆԵՐ» (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասականություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել լեզվի էռթյան, գործառության ու զարգացման հիմնական օրինաչափությունները. աշխարհի լեզուների հնչյունական, բառային, ձևաբանական և շարահյուսական համակարգերի ընդհանուր առանձնահատկությունները, լեզուների դասակարգման հիմնական սկզբունքները, աշխարհի լեզուներն ու նրանց բաշխումը ըստ լեզվարևուանիքների և ըստ կառուցվածքային տիպերի:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա լեզվական ընդհանուր կարգերը,
2. կիասկանա ցեղակից և ոչ ցեղակից լեզուների նմանություններն ու տարբերությունները,
3. կկարողանա տարբերել տարբեր լեզվաբնուանիքների պատկանող լեզուները:

Բովանդակությունը.

Թեսմա 1՝ Լեզվի բնույթագիրը. լեզվի բնորոշումը. լեզվի գոյության ձևերը:

Թեսմա 2՝ Լեզուների հնչյունական համակարգերի նմանություններն ու տարբերությունները. գրային համակարգեր: **Թեսմա 3՝** Լեզուների բառային համակարգերը: **Թեսմա 4՝** Լեզուների ձևաբանական համակարգերը: **Թեսմա 5՝** Լեզուների շարահյուսական համակարգերը: **Թեսմա 6՝** Լեզվի ծագումը: **Թեսմա 7՝** Աշխարհի լեզուների դասակարգումը:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B95. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -3 (3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիք հաղորդել 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պատմության, զարգացման յուրահասնկությունների, ոճական, գրական բազմազանության և հարստության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա 19-20-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության պարբերացման, գրական կարևոր ուղղությունների և ոճերի, գրականության զարգացման ընդհանուր ընթացքի մասին.
2. կիմանա ծրագրով տրված հեղինակների կյանքն ու ստեղծագործությունը, կարևոր գրական երկերի ստեղծագործական պատմությունը,
3. կիարողանա վերլուծել ծրագրով տրված ստեղծագործությունները և ցույց տալ դրանց գեղարվեստական արժանիքները

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ռեալիստական գրականության ձևավորումը: Սիմվոլիզմ: **Թեմա**

2՝ 20-րդ դարի սկզբի արտասահմանյան գրականության ընդհանուր բնութագիրը: Դարասկզբի գրական ուղղությունները: Սյուրռեալիզմ: **Թեմա 3՝** Ֆրանսիական գրականությունը 20-րդ դարի կեսերին: Էկզիստենցիալիզմ: **Թեմա 4՝** Գերմանական գրականության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 5՝** 20-րդ դարի իսպանական պոեզիան և լատինամերիկյան արձակը: **Թեմա 6՝** 20-րդ դարի իտալական գրականության զարգացման ուղիները:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլգումն ձևերն են.

1-ին սոուլգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B66. «ԵՐԿՐՄԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ/հիմնական օտար լեզու-անգլերեն/»

(3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ընդհանրացնելու, համակարգելու և ճշգրտելու ուսանողների ձեռք բերած գիտելիքները և հաղորդելու նոր երկրագիտական տեղեկություններ: Երկրագիտության դասընթացը անզերեն լեզվի՝ որպես մասնագիտության դասավանդման ընդհանուր ծրագրի կարևոր բաժիններից է, որը նպատակ ունի ուսանողին ներկայացնել հասկացական և մշակութաբանական բնույթի տեղեկություններ Միացյալ Թագավորության և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների մասին:

Կրթական արդյունքներ

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի երկու հիմնական լեզվակիր երկրների նյութական և հոգևոր մշակույթի պետականական, կրոնածիսական բազմազանության վերաբերյալ գիտելիք,
2. կիարողանա ոչ միայն ընդհանրացնել և համակարգել ձեռք բերած երկրա-գիտական գիտելիքները, այլև համադրել և մեկնաբանել դրանք անզերեն լեզվի մշակույթի համատեքստում,
3. կիմանա եվրոպական գլոբալիզացիայի գործընթացներում անզերենի դերը և նշանակությունը, հատկապես լեզվական գործունեության տարրեր ուղղությունում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Դասընթացի երկու հիմնական մասերի (Մթ/ԱՄՆ) հետ առնչվող առարկաների լրացրանման ներածություն. Երկրագիտությունը և հարակից գիտությունները: **Թեմա 2՝** Մթ/ԱՄՆ պատմության, աշխարհագրության, պետական կարգի և խորհրդանիշների, վարչատարածքային բաժանումների, ներգաղթի և ժողովրդագրական նկարագրի ուրվագիծ:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հնթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումնը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0303/Բ03. «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 4-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մարդու հոգեկան երևույթների առանցքային օրինաչափություններին և մեխանիզմներին, ինչպես նաև նպաստել նրանց ապագա մասնագիտական իրացման մեջ հոգեբանական գիտելիքի կիրառմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հոգեբանության ընդհանուր դրույթները, հոգեկան գործընթացների և վիճակների առանձնահատկությունները և ձևավորման հիմնական օրինաչափությունները,
2. կարողանա կիրառել հոգեբանական իմացությունը մասնագիտական և մանկավարժական գործունեության մեջ, ինչպես նաև հասարակական կյանքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Հոգեբանության առարկան, խնդիրները, ոլորտները: Հասկացություն հոգեկանի մասին: Հոգեկանի կառուցվածքը և ֆունկցիաները: **Թեմա 2՝** Պերցեպտիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեմա 3՝** Կոզմիտիվ պրոցեսների հոգեբանություն: **Թեմա 4՝** Անձ, անհատ, անհատականություն հասկացությունները հոգեբանության մեջ: Խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ: **Թեմա 5՝** Սոցիալական խմբեր: Առաջնորդություն: Շփոմ, հաղորդակցում: **Թեմա 6՝** Սանկավարժական և տարիքային հոգեբանության առարկան և խընդիրները: Տարիքային պարբերացում և ճգնաժամեր: Կրթության և դաստիարակության հոգեբանական առանձնահատկությունները:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլգման ձևերն են.

1-ին սոուլգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B52. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -2 / ֆրանսերեն

(10 կրելին)

Շաբաթական՝ 10 ժամ (160 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակ՝ 4-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները, հարստացնել ուսանողի բառապաշտը և զարգացնել նրա ուղղակիությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամրողական պատկերացում կունենա ֆրանսերենի հնչյունաբանության, ուղղակիության-ուղղագրական նորմերի, հիմնական քերականական կառուցվածքի մասին,
2. կարողանա ազատորեն հաղորդակցվել ֆրանսերենով, ընթերցել միջին բարդության տեքստեր,

3. Կկարողանա ինքնուրույն կերպով կատարել տեքստի շարահյուսական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Ածականի տեսակները և քերականական կարգերը: **Թեմա 2'**

Դերանունների հիմնական տեսակները և դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 3'** Թվականներ: Թվականների քերականական կարգերը: **Թեմա 4'** Բայ: Ընդհանուր բնութագիրը և բայերի դասակարգման սկզբունքները: **Թեմա 5'** Մակարական տեսակները և քերականական կարգերը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Հնագիր քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B61. «ՏԵՍԱԿԱՆ ՀՆՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

ՈՒսանողներին ծանոթացնել անզիւդենտի տեսական հնյունաբանության հիմնական ուղղություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացի տեսական հնյունաբանության հիմնական բաժինները, նրանց ուսումնավիճման առարկան և դրանց առնչվող տեսական խնդիրները,
2. կտիրապետի առարկայի հիմնական տեսական առանձնահատկություններին, որոշակի լսողական հմտությունների,
3. կծանոթանա տեսական հնյունաբանության բնագավառի վերջին նորություններին և կկարողանա ինքնուրույն կատարել գիտահետազոտական աշխատանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Հատույթային հնյունաբանություն: Հնչույթ: Հնչունների հիմնական և երկրորդական հատկանիշները: Ֆոնտակտիկա: **Թեմա 2'** Հնչառաբանություն: **Թեմա 3'** Վերհատույթային հնյունաբանություն: Հիմնական առողաքաբանական միջոցները: Շարահյուսական առողաքաբանություն: **Թեմա 4'** Վերշարահյուսական հնյունաբանություն: Հնչունների մետասեմիոտիկ գործառույթը: Բառագիտական հնյունաբանություն և բանասիրական հնյունաբանություն: **Թեմա 5'** Ոիթը:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները Թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եղրափակիչ քննություններ

Եղրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումնը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0303/B21. «ՀԱՇՎԱՆՈՒՐ ՍԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մանկավարժություն գիտության ժամանակակից հիմնախնդիրները, նրա զարգացումը՝ գիտական հարացույցների հիմքի վրա և ցույց տալ մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդուն ուսումնասիրող գիտությունների շարքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մանկավարժության ժամանակակից տեսությունները, ճյուղերը, հիմնական հասկացությունները, ուսուցման և դաստիարակության դերը մարդու անձի ձևավորման և զարգացման գործնկացում, ՀՀ կրթության համակարգի արդի բարեփոխումները, ուսուցման նոր տեսակները (աշակերտակենտրոն և ուսանողակենտրոն), ուսուցման կազմակերպման նոր ձևերն ու մեթոդները, կրթության կառավարման հիմնահարցերը.
2. կիասկանա մանկավարժություն գիտության տեղն ու դերը մարդու անձի սոցիալականացման համատեքստում.
3. կկարողանա տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մանկավարժության ընդհանուր հիմունքներ: Մանկավարժական գիտությունների համակարգը, կապն այլ գիտությունների հետ, ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, հետազոտության մեթոդները: **Թեմա 2՝** Մանկավարժական մտքի պատմական զարգացումը, կրթական գործը սփյուռքում: **Թեմա 3՝** Դաստիարակության հիմունքներ. անձի ձևավորումը, գործունները, զարգացումն ու դաստիարակությունը: Դաստիարակության սկզբունքները, մեթոդները, բաղադրիչները: **Թեմա 4՝** Դիդակտիկայի հիմունքներ: Կրթության բովանդակությունը, ուսուցման գործնթացի էությունը, սկզբունքները, մեթոդները, կազմակերպման ձևերը: Գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ստուգումն ու գնահատումը: **Թեմա 5՝** Կրթության կառավարում: ՀՀ կրթության համակարգը, կառավարումը և բարեփոխումները:

Սոուզումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Թեստային աշխատանք: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B97. «ԱՐՏԱՍԱՀՍԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» - 4 (Յլրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ներկայացնել անզիհական Վերածընդունությունները, նախաշեքսպիրյան անզիհական դրամատուրգիան, Վ. Շեքսպիրի ստեղծագործությունները և նրանց ազդեցությունը անզիհական և համաշխարհային գրականության վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա անզիհական Վերածննդի ձևավորումը և զարգացումը,
2. Կիասկանա նախաշեքսպիրյան դրամատուրգիայի առանձնահատկությունները,
3. Կիարողանա վերլուծել Վ.Շեքսպիրի և Զ.Միլտոնի ստեղծագործությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Միջնադարյան անզիհական էպիկական պոեմները: **Թեմա 2**՝

Անզիհական թատրոնը 16-րդ դարում: Թեմա 3՝ Նախաշեքսպիրյան անզիհական դրամատուրգիան, **Թեմա 3**՝ Վ. Շեքսպիրի վաղ շրջանի ստեղծագործությունները (սոնետներ, քրոնիկներ, կատակերգություններ): **Թեմա 4**՝ Վ. Շեքսպիրի ողբերգությունները («Համետ», «Օքելո», «Լիր Արքա», «Մակբեթ») և այլն/: **Թեմա 5**՝ Շեքսպիրը և անտիկ դրամայի ավանդույթները: **Թեմա 6**՝ Շեքսպիրի պիեսների փիլիսոփայական-հումանիստական բովանդակությունը: **Թեմա 7**՝ Կլասիցիզմը անզիհական գրականության մեջ. Զոն Միլթոնի «Կորուսալ դրախտի» թեմատիկ և գեղարվեստական առանձնահատկությունները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման շափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B53. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -3 / ֆրանսերեն

(8 լրեղիս)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

**Կիսամյակը՝ 5-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման
Նպատակը.**

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակ-ներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակ-ցըվելու և գրականությունից օգտվելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ամբողջական պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ձևաբանության և շա-րահյուսության մասին,
2. կկարողանա կատարել տեքստի շարահյուսական վերլուծություն,
3. կկարողանա բառարանի օգնությամբ ընթերցել գեղարվեստական գրակա-նություն և մասնագիտական տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսերենի բառակազմությունը: Առավել գործածական նախա-ձանցներն ու վերջածանցները: **Թեմա 2՝** Ֆրանսերենի նախդիրների ընդհանուր բնութագիրը: Առավել գործածական նախդիրները: **Թեմա 3՝** Շաղկապների կար-գերն ու տեսակները: **Թեմա 4՝** Հաստատական և ժխտական մասնիկները և դր-բանց գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Շարահյուսություն: Նախադասության դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները:

Սոուլգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոուլգման ձևերն են.

1-ին սոուլգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոուլգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B62. «ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ՊԱՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել անգլերենի լեզվա-կան համակարգի ակունքներին, լուսաբանել անգլերենի համակարգին բնորոշ հնչյունական, բառակազմական, քերականական օրինաչափությունների պատ-մական զարգացումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա իին, միջին, ժամանակակից անգլերենի հնչյունական, քերականա-կան համակարգին բնորոշ գծերը,
2. ձեռք կբերի անգլերենի զարգացման առանձնահատկությունների վերաբեր-յալ տեսական գիտելիքներ,

3. կկարողանա կատարել թարգմանություն՝ հին և միջին անգլերենից ժամանակակից անգլերեն:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Անգլերենի զարգացման երեք փուլերը. Դրանց լեզվական առանձնահատկությունների և պատմական ժամանակաշրջանի բնութագիրը:
Թեսա 2՝ Հին, միջին, ժամանակակից անգլերենի հնյունական համակարգի առանձնահատկությունները: **Թեսա 3՝** Հին, միջին, ժամանակակից անգլերենի քերականական համակարգի բնորոշ գծերը: **Թեսա 4՝** Միջեզրվական հարաբերությունների ուսումնասիրությունը լեզվի պատմության շրջանակներում: **Թեսա 5՝** Թարգմանություններ հին և միջին անգլերենից ժամանակակից անգլերեն:

Քննությունների անցկացման ձեր և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2, 1, 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B47. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -5 (10 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 10 ժամ (160 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 5-րդ, եզրափակիչ զնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել գործնական հաղորդակցման հմտություններ տարրեր բնագավառներում, օտար երկրում կողմնորոշում, նորությունների հաղորդում, հայտնի մարդկանց մասին տեղեկությունների փոխանակում, ինչպես նաև գրավոր խոսքի զարգացում և ուղղագրական կանոնների ամրապնդում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի որոշակի թեմատիկ բառապաշարի և քերականական կառույցների, որոնք անհրաժեշտ են այս կամ այն արտալեզվական իրավիճակում,
2. կձերբագատվի որոշակի բարդություններից, որոնք հասուր են օտար լեզու սովորողներին հաղորդակցման ոլորտում,
3. կկարողանա վերլուծաբար վերաբերվել բոլոր լեզվական և արտալեզվական իրավիճակներին:

Բովանդակությունը.

Թեսա 1՝ Ճանապարհորդական իրավիճակներում հանդիպող որոշակի բառապաշար, հոդերի և նախդիրների օգտագործումը այդ բառապաշարի շրջանակներում: **Թեսա 2՝** Դարձվածաբարանական միավորներ, հոմանիշների ու հականիշների յուրահատկությունները: **Թեսա 3՝** Նախածանցների ու վերջածանցների

կառուցվածքային յուրահատկությունները թեմատիկ բառապաշտում: **Թեմա 4՝**
Ակնարկի ոճի հմտությունների զարգացում:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/В82. «ՈՌԻՍ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիտ)

Չարքական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ պատկերացում ձևավորել ուսումնական գործության պատմական զարգացման, հիմնական գրական ուղղությունների, ինչպես նաև առանձին ուսումնական գրողների ստեղծագործության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա պատկերացում ուսումնական գրականության զարգացման հիմնական փուլերի մասին.
2. կիմանա 18–20-րդ դարերի ուսումնական գրականության հիմնական ուղղությունների մասին.
3. ծանոթ կլինի ուսումնականների կարևորագույն ստեղծագործություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ուսումնական գրականության դերը համաշխարհային մշակույթում: Հին ուսումնական գրականության հիմնական ժանրերն ու նշանավոր հուշարձանները: **Թեմա 2՝** 18-րդ դարի գրականության հիմնական ուղղությունները: Ուսումնական կլասիֆիկացիան: Առաջնական սենտիմենտալիզմ: Դ. Ֆոնվիլիգինի, Ն. Կարամզինի ստեղծագործությունները: **Թեմա 3՝** Ուսումնական ուղղությունների համապատասխան գրականության մեջ: Ա. Պուշկինը և Վոլոժինյան դարաշրջանի ուսումնական գրականությունները: Ա. Լերմոնտովի և Ն. Գորովի ստեղծագործությունները: **Թեմա 4՝** Մեալիզմի հետազա զարգացումը ուսումնական գրականության մեջ: Ի. Գոնչարովի, Ա. Օստրովսկու, Ի. Տուրգենևի ստեղծագործությունները: **Թեմա 5՝** Ֆ. Դոստոևսկու, Լ. Տոլստոյի և Ա. Չեխովի ստեղծագործությունները: **Թեմա 6՝** Սովորովի համապատական գրականության մեջ /սիմվոլիզմ, ակմետիզմ, ֆուտուրիզմ/: **Թեմա 7՝** 20-րդ դարի ուսումնական ուսալիզմը: Ա. Գորկու, Ի. Բունինի, Ս. Շոլոխովի, Ա. Բուլգակովի ստեղծագործությունները: **Թեմա 8՝** 20-րդ դարի 2-րդ կեսի պատմության ուրվագիծ:

Սոռուցումների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 8 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Սոռուցման ձերն են.

1-ին սոռուցում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ սոռուցում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B63. «ԲԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (2 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է դիտարկել բառերի իմաստային կառուցվածքը և կապակցելիությունը, նրանց ձևիմաստային փոխհարաբերությունները, բառակազմական միջոցները և կաղապարները հայերենում և անգլերենում, ինչպես նաև դարձվածքների տեսակները և նրանց թարգմանությանն առնչվող խնդիրների լուծման եղանակները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացի անգլերենի և հայերենի բառապաշտային առանձնահատկությունները,
2. կտիրապետի անգլերեն և հայերեն բառերի ձևիմաստային, բառակազմական և այլ տեսակների վերլուծության հմտություններին,
3. կլարողանա գտնել լուծումներ տվյալ լեզուների դարձվածային համակարգի և դարձվածքների թարգմանության հետ կապված խնդիրները:

Բովանդակություն.

Թեսա 1՝ Լեզուների գուգադրական/հանդիպադրական/ ուսումնասիրություն. նրա առնչությունները տիպաբանական ուսումնասիրության հետ: Լեզուների գուգադրական քննության արժեքը, համեմատվող լեզուների տարրերությունների հաղթահարումը թարգմանության ընթացքում: **Թեսա 2՝** Բառակազմություն: Բառակազմական կաղապարներ /Բարդ և ածանցավոր բառեր, դրանց տեսակները: Գործուն և ոչ գործուն կաղապարներ: Հայերենի և անգլերենի բառակազմական կաղապարների գործունության և իմաստային արժեքների համեմատությունը/: **Թեսա 3՝** Բարիմաստություն:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B99. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» -5 (3 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել 18-րդ դարի անգլիական գրականությունը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գրական ստեղծագործությունները մասնագիտորեն վերլուծելու կարողություն,
2. կրմբոնի 18-րդ դարի անգլիական վեպի ձևավորման և զարգացման օրինաշափությունները,
3. ծանոթ կլինի ոչ միայն 18-րդ դարի անգլիացի խոշոր գրողների ստեղծագործություններին, այլև դրանց հիմք հանդիսացող պատմական իրադարձություններին և սկզբնաղբյուրներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Լուսավորությունը 18-րդ դարի Անգլիայում: **Թեմա 2'** Դ.Դեֆոն որպես եվրոպական նոր ռեալիստական վեպի սկզբնավորող. «Քնական մարդու» պրոբլեմը Դ.Դեֆոյի «Ընթինզոն Կրուզո» վեպում: **Թեմա 3'** Ջ. Սվիֆթի քաղաքական և կրոնական երգիծանքը, անգլիական պետության ծաղրը Ջ. Սվիֆթի «Գուլվերի ճանապարհորդությունները» վեպում: **Թեմա 4'** Սենտիմենտալիզմի առաջացումը անգլիական գրականության մեջ: **Թեմա 5'** Հ. Ֆիլդինզը նեոկլասիցիզմի ներկայացուցիչ: **Թեմա 6'** 18-րդ դարի կեսերի Անգլիայի սոցիալական իրականության արտացոլումը Թ. Բ. Մոլեսի «Ընդերիկ Ռենդումի արկածները» վեպում: **Թեմա 6'** Ջ. Մաքֆերսոնի «Օսիանի երգերը» որպես լիրիկական էպոսի ստեղծման փորձ: **Թեմա 7'** Լ. Սթերնի «Տրիստան Շենքի կյանքն ու կարծիքները» վեպի նորարարական նշանակությունը: Զգացմունքների աշխարհի պատկերումը և մարդու սույնեկտիվ ընկալման թեման Լ. Սթերնի «Սենտիմենտալ ճանապարհորդություն» վեպում: **Թեմա 8'** Բարձրաշխարհիկ հասարակության բարքերի պատկերումը Ռ.Շերիդանի «Չարախոսության դպրոցը» պիեսում: **Թեմա 9'** Ռ.Բրընսի լիրիկան: Ժողովրդական կյանքի և բնության թեմաները նրա պոեզիայում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 4 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B54. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՍԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» - 4 / Փրանսերեն (8 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակ-ներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ֆրանսերեն լեզվով ինքնուրույն աշխատանք գրելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար չափով կտիրապետի ֆրանսերենի ուղղակիության և ուղղագրության նորմերին, խոսրի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկություններին,
2. կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից,
3. կկարողանա ինքնուրույն կերպով գրել միջին բարդության մասնագիտական աշխատանք՝ կուրսային աշխատանք, զեկուցում, թեզիս:

Բնվանդակությունը.

Թեմա 1՝ Բայի անդեմ ձևերը: Դերբայների դասակարգման սկզբունքներն ու չափանիշները: **Թեմա 2՝** Հարակատար դերբայի գործածության առանձնահատկությունները: **Թեմա 3՝** Դարձված և դարձվածաբանություն: **Թեմա 4՝** Շեշտ և հնչերանգ: **Թեմա 5՝** Հարցական նախադասությունների կազմության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B48. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» - 6 (9 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (128 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 6-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել հասարակական, քաղաքական և երկրագիտական բնույթի տեքստերի հետ աշխատելու հմտություններ, հարըստացնել ուսանողների բառապաշտարը վերոհիշյալ ոլորտներում, ուսանողներին

սովորեցնել վերլուծել անզիական և ամերիկյան գեղարվեստական գրականությունների լավագույն նմուշները, նրանցում տեղ գտած լեզվառական հնարները, գլխավոր և երկրորդական կերպարները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացի դասընթացի սահմաններում նախատեսված բառապաշարը,
2. կկարողանա գրույց վարել հասարակական-քաղաքական թեմաներով,
3. կտիրապետի գեղարվեստական գրականության մեջ լեզվառական հնարներին, ձեռք կրերի տարբեր ոլորտներում վերլուծական հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Սամովի տեսություն (լրագրային նյութերի ընկալում և վերաբերաբում): **Թեմա 2՝** Գրավոր պրակտիկա (կուրսային աշխատանքների լեզուն և ոճը): **Թեմա 3՝** Վերապատումի և կարճ շարադրանքի ոճերի շարադրանքների առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Ոչ կաղապարային կառուցվածքի ներմուծում և կիրառում:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B64. «ՏԵՍԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Հաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է քննել անզերենի քերականական միավորների գործառնական առավել կարևոր հարցեր, պաշտպանել դրանց փոխադարձ կապն ու հարաբերակցությունը լեզվի համակարգում, ուսանողներին ծանոթացնել անզերենի համակարգի ուսումնասիրման տարաբնույթ մեթոդներին, լեզվառանական տարբեր ուղղություններին ու տեսակետներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անզերենի ձևաբանության և շարահյուսության հիմնախընդիրներին,
2. ձեռք կրերի դրանք ինքնուրույն ընկալելու կարողություն,
3. կզարգացնի ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարելու հմտությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անզերենի տեսական քերականության հիմնական հարցեր: Քերականական համակարգի ստեղծման հիմնական պատմական փուլերը: Լեզվի համակարգային բնույթը: Համադրական և հակադրական ձևեր: **Թեմա 2՝** Զեսաբանության հիմնահարցեր: Խոսքի մասեր և նրանց կարգերը: Հիմնական և երկրորդական խոսքի մասեր: **Թեմա 3՝** Շարահյուսության հիմնահարցեր: Բառակապակցություններ:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B65. «ՈՃԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» (3 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, Եզրափակիչ զնահատմամբ

Նպատակը.

Ոճագիտության դասընթացը բակալավրատի մակարդակում նպատակ ունի ուսանողներին ծանոթացնել անզերենի ոճի հանգուցային հարցերին: Այնպիսի կարևորագույն խնդիրների լրացքանումը, ինչպիսիք են՝ լեզվառական կարգեր, խոսքի գործառույթ և գործառական ոճ, գեղարվեստական գրականության ընկալման ընդհանուր հարցեր և այլն, անխուսափելի անհրաժեշտություն է բանասիրական կրթության շրջանակներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի անզերենի ոճագիտության հիմունքներին,
2. ձեռք կրերի հետևյալ հմտությունները՝ կարդալ, վերլուծել և մեկնաբանել տեքստը,
3. կկարողանա կատարել անզերեն տեքստի լեզվառական վերլուծություն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Անզերենի ոճագիտության հիմնահարցեր: **Թեմա 2՝** Ոճագիտության հիմնական կատեգորիաները՝ բանադրձում, այլաբերություն, որոնք ներառում են մի շարք ոճական հնարներ: **Թեմա 3՝** Անզերենի ոճագիտության հնչյունաբանական, բառագիտական, ձևաբանական և շարահյուսական հիմնահարցեր: **Թեմա 4՝** Անզերենի ֆունկցիոնալ ոճագիտության հիմնահարցեր:

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշներ

Հնթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B101. «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՑԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-6 (3 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Ներկայացնել 19-րդ դարի գրական շարժումները Անգլիայում և Ամերիկայում, ցոյց տալ նրանց ընդհանությունները և տարբերությունները, գաղափարագեղարվեստական առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիասկանա անգլիական ոոմանտիզմի սկզբնավորման և զարգացման օրինաչափությունները,
2. կիմանա 19-րդ դարի ամերիկյան գրականության զարգացման գլխավոր ուղիները,
3. ծանոթ կլինի 19-րդ դարի անգլո-ամերիկյան գրականության պատմահասարակական հիմքերի, ինչպես նաև նրա գեղագիտական խնդիրների ու սկզբունքների հետ:

Բովանդակություն.

Թեմա 1 Ուիլյամ Բեյքը որպես ոոմանտիզմի նախակարապետ, նրա պոեզիայի առանձնահատկությունները: **Թեմա 2** Ոոմանտիզմի առաջացումը Անգլիայում. «Ճային դպրոց» (Վորդսվորթ, Քոլիթ, Սաութի): **Թեմա 3** Ազատության խնդիրը Բայրոնի պոեզիայում («Չայլ Հարոլդի ուխտագնացությունը», «Դոն Շուտան»): **Թեմա 4** Ո. Բ. Շելլիի ստեղծագործությունները: **Թեմա 5** Զոն Քիրսի պոեզիան: **Թեմա 6** Վ. Սրբի պատմավեպի առանձնահատկությունները: **Թեմա 7** Ռեալիզմի ձևավորումը Մեծ Բրիտանիայում: **Թեմա 8** Սարդու պրոբլեմը Չարլ Դիքենսի «Օլիվեր Թվիստի արկածները» վեպում: **Թեմա 9** Ու. Թեքերեյի «Սնափառության տոննավաճառը» վեպը: **Թեմա 10** Ոոմանտիզմն Ամերիկայում. Էդ. Պոն՝ նովելագիր և բանաստեղծ: **Թեմա 11** Հ. Մելվիլի «Սորի Դիկը» որպես այլաբանական ստեղծագործություն: **Թեմա 12** 19-րդ դարի ամերիկյան պոեզիան (ՈՒ. ՈՒիթմեն, Ո. Էմերսոն, Է. Դիկլինսոն): **Թեմա 13** Ամերիկայի պատկերումը Մարկ Տվենի ստեղծագործություններում: **Թեմա 14** Օսկար Ուայլի էսթետիզմը: Արվեստի և իրականության թեման «Դորիան Գրեյի դիմանկարը» վեպում:

Սոսուլումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B55. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ OSUR ԼԵԶՈՒ» -5/ ֆրանսերեն (9 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 8 Ժամ (128 Ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եղրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակներում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողի մոտ ձևավորել ազատ հաղորդակցվելու, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից ազատորեն օգտվելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքներ

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար պատկերացում կունենա ֆրանսերենի բառապաշտի տարբեր շերտերի մասին,
2. կկարողանա ազատ կերպով շարադրել իր մտքերը և գրուցել հասարակական-քաղաքական և մշակութային թեմաներով,
3. կկարողանա կարդալ բնագիր տեքստեր և օգտվել մասնագիտական գրականությունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսերենի բառապաշտի ընդհանուր բնութագիրը: Հիմնաշերտ և փոխառություններ: **Թեմա 2՝** Բառապաշտի հարստացման հիմնական միջոցները: Ներքին հնարավորություններ, փոխառություն և կաղապարում: **Թեմա 3՝** Հոմանիշություն և հականունություն: Հոմանիշության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4՝** Համանունության դրսնորման առանձնահատկությունները: **Թեմա 5՝** Ֆրանսիական բառարանագրություն:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույն՝ 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձևերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B59. «OSUR ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱԿԱՆ ԴԱՏԱ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴՆԵՐ»

(3 կրեղիս)

Շաբաթական՝ 2 Ժամ (32 Ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եղրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

ՈՒսանողների՝ որպես անզերենի ապագա ուսուցիչների, մոտ ստեղծել լայն տեսական մասնագիտական բազա: ՈՒսանողներին ծանոթացնել անզերենի ուսուցման առավել կարևոր ժամանակակից մեթոդների և եղանակների հետ: Նրանց մոտ մշակել ուսուցման մեթոդներն ու եղանակները պրակտիկայում արդյունավետ և ստեղծագործաբար կիրառելու հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կրերի անզերենի դասավանդման հմտություններ,
2. կտիրապետի լեզվի նյութի բազային, մատուցման տիրապետմանը և դասավանդման եղանակներին,
3. կկարողանա ճիշտ կառուցել անզերեն լեզվի անհրաժեշտ նյութի շարադրանք և այն կիրառելու ուսումնառության պրոցեսում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Մեթոդիկայի պատմություն: **Թեմա 2՝** Անզերեն լեզվի ուսուցման մեթոդիկայի տեսական հիմունքներ: **Թեմա 3՝** Խոսքային գործունեության հիմնական տեսակների ուսուցում:

Քննությունների անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները գրավոր են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 2, 1, 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 2 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B49. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» -7 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (96 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել ուսանողների ստեղծագործական հմտությունները և ակտիվացնել անզերենով ազատ հաղորդակցումը ամենաբարձրագան թեմաներով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի գեղարվեստական տեքստերի ժանրային և սյուժետային առանձնահատկությունները.
2. կկարողանա ազատ հաղորդակցվել կենցաղային, հասարակական-քաղաքական, զիտական և մասնագիտական թեմաներով.
3. ձեռք կրերի լրագրային նյութը վերարտադրելու հմտություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Վերլուծական ընթերցանություն (գեղարվեստական բովանդակության վերլուծություն): **Թեմա 2՝** Գրավոր պարագաներ (հասարակական-քաղաքական և մշակութային տեքստերի թարգմանություն):

Քննությունների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություն

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցառումնը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B67. «ԵՐԿՐՍԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ/Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու

/Փրանսերեն/ (3 կրելիս)

Շաբաթական՝ 2 ժամ (32 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 7-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական պատկերացում տալ ֆրանսիական քաղաքակրթության նվաճումների և արդի աշխարհաքաղական պայմաններում ֆրանսիայի դերի և նշանակության մասին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար չափով տեղեկություններ կունենա Ֆրանսիայի պատմության, մշակույթի, հասարակական-քաղաքական կյանքի մասին,
2. կկարողանա հասկանալ Ֆրանսիայի պատմական զարգացման առանձնահատկությունները և արդի հիմնախնդիրները,
3. կկարողանա օգտվել մասնագիտական գրականությունից և գրել ֆրանսիական քաղաքակրթության այլևայլ հարցերին վերաբերող ոչ մեծ աշխատանք՝ գեկուցում, թեզիս:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսիայի բնական և ժողովրդագրական պայմանների բնութագիրը: **Թեմա 2՝** Երկրի (տարածաշրջանի) վարչա-տարածքային և տնտեսա-աշխարհագրական բաժանումը: **Թեմա 3՝** Համառոտ պատմա-մշակութային ակնարկ: **Թեմա 4՝** Ֆրանսիական դասական գրականությունը: **Թեմա 5՝** Ֆրանսիական երաժշտությունը, թատրոնը և կինոն:

Սոուլումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 10 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը զնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/Բ103. «ԱՐՏԱՍԱՀԱՄԱՆՅԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»-7 (2 կրեղիտ)

Շաբաթական՝ 4 ժամ (16 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ զնահատման

Նպատակը.

Ներկայացնել 20-րդ դարի Անգլիայի և ԱՄՆ-ի գրականությունները, նրանց գեղագիտական-ոճական բազմազանությունը, ինքնատիպությունը, գլխավոր մուտիվներն ու գաղափարաները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գրական երկր մասնագիտորեն վերլուծելու կարողություն,
2. կզարգացնի ժամանակակից գրականությունն ըմբռնելու և վերլուծելու ունակությունները,
3. կհասկանա 20-րդ դարի ամերիկյան գրականության զարգացման էական գծերն ու առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1' Սողեռնիզմի առաջացումը Անգլիայում (Զ. Զոյս, Թ. Ս. Էլիոթ, Վ. Վուլֆ): Մողեռնիզմը որպես արվեստի ուղղություն, աշխարհայացք, մտածողության ձև և կենսակերպ: **Թեմա 2'** Զ. Զոյսի «Ուլիսի» նորարական նշանակությունը: Գիտակցականն ու անգիտակցականը «Ուլիս»-ում: **Թեմա 3'** Վ. Վուլֆը մողեռնիզմի ներկայացուցիչ գիտակցության հոսքը և ժամանակի ընկալումը: **Թեմա 4'** Քաղաքակիրթ աշխարհը և «քնական մարդը» Դ. Զ. Լոուրենսի «Լեոփարականի սիրեկանը» վեպում: **Թեմա 5'** 20-րդ դարի վիլխտփայական պոեզիան: Թ. Ս. Էլիոթի պոեմները: **Թեմա 6'** Թեոդոր Դրայզերի ռեալիզմը: **Թեմա 7'** Կորուսյալ սերնդի գրականությունը Ամերիկայում (Հեմինգվուեյ, Ֆիջերալի): **Թեմա 8'** Ամերիկյան մորեռն վեպը: Գիտակցության հոսքը և մարդկային արժեքների խնդիրը Ուիլյամ Ֆոլքների «Շառաջ և ցասում» վեպում: **Թեմա 9'** Վիլյամ Սաքուանի և Զ. Դ. Սելինջերի Ամերիկան: Մանուկների «հախճապակյա աշխարհը» տեխնոլոգատական Ամերիկայում: Սելինջերը Էկզիստենցիալիստ: **Թեմա 10'** Ուիլյամ Գոլդինզի Էկզիստենցիալիզմը: Մարդկային կության, չարի և բարու խնդիրը նրա «Ճանճերի տիրակալը» վեպում: **Թեմա 11'** Քիթնիկների պոեզիան:

Ստուգումների անցկացման ձևը և զնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը զնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեկ առաջադրանքի արժեքը զնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B56. «ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ» -6 / Ֆրանսերեն

(2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի խորացնել և զարգացնել նախորդ կիսամյակ-ներում ձեռք բերված գիտելիքները՝ շեշտը դնելով մասնագիտական տեքստերի վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. բավարար չափով կտիրապեսի ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմիններին,
2. կկարողանա գործածել ֆրանսերեն լեզվաբանական տերմինների հայերեն համարժեքները,
3. պատրաստ կլինի գրելու լեզվաբանական թեմայով ավարտական աշխատանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ֆրանսերենի լեզվաբանական տերմինաբանության ընդհանուր բնույթագիրը: Միայն ֆրանսերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմիններ:

Թեմա 2՝ Լեզվաբանական տերմինների թարգմանության առանձնահատկությունները: ՈՒղղակի համարժեքներ և նկարագրական տարրերակները: **Թեմա 3**՝ Միայն հայերենին բնորոշ երևույթները նշանակող տերմինների ֆրանսերեն թարգմանության առանձնահատկությունները: **Թեմա 4**՝ Լեզվաբանական տեքստի վերլուծություն և համառոտ վերաշարադրանք: **Թեմա 5**՝ Լեզվաբանական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4 առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատումները պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B50. «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ» - 8 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 8 ժամ (32 ժամ գործնական պարապմունքներ)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, եզրափակիչ գնահատմամբ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողների մասնագիտական թեմաներով հաղորդակցվելու հմտությունները և ձեռք բերել տարբեր տիպի հետազոտական աշխատանքներ կատարելու կարողություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հղկված գրավոր և բանավոր խոսք,
2. կկարողանա պատշաճ մակարդակով վարել բազմաբնույթ քննարկումներ,
3. կտիրապետի գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելու հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Գիտահետազոտական աշխատանքներ: **Թեմա 2՝** Քննարկումներ բազմազան թեմաներով:

Քննությունների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Ընթացիկ քննություններ

Նախատեսված 2 ընթացիկ քննությունները թեստային են, յուրաքանչյուրը՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Թեստը պարունակում է 4առաջադրանք, յուրաքանչյուրը՝ 1 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

Եզրափակիչ քննություններ

Եզրափակիչ քննությունը բանավոր է՝ 10 միավոր առավելագույն արժեքով:

Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց, յուրաքանչյուրը՝ համապատասխանաբար 3, 3, 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է:

0304/B32. «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՊՐԿՏԻԿԱ» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական՝ 6 ժամ (24 ժամ դասախոսություն)

Կիսամյակը՝ 8-րդ, առանց եզրափակիչ գնահատման

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել գիտելիքներ թարգմանության պատմության, նրա տիպերի ու սկզբունքների մասին և ներկայացնել թարգմանության դերը ժամանակակից իրականության մեջ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի գեղարվեստական թարգմանության հմտություններ,
2. կյուրացնի թարգմանաբանության կառուցվածքային փոխակերպումները,
3. կիմանա թարգմանության սկզբունքները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Թարգմանաբանական տեսության համառոտ պատմական ակնարկ: **Թեմա 2՝** Թարգմանությունը որպես բանասիրական ուսումնասիրության առարկա: Համարժեքության խնդիրը, հավելում և կորուստ, անթարգմանելիություն: **Թեմա 3՝** Թարգմանչի անհատականության խնդիրը: **Թեմա 4՝** Բացականչությունների, գրեկարանությունների թարգմանության խնդիրը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված 2 ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ընթացիկ ստուգման մեջ առաջադրանքի արժեքը գնահատվում է առնվազն 1 միավոր:

Ստուգման ձեերն են.

1-ին ստուգում. Գրավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

2-րդ ստուգում. Բանավոր հարցում: Միավորների քայլը 0,5 է:

5. ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՍՈԴՈՒՀՆԵՐ

5.1. «Պատմություն» մասնագիտություն

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (2 կրեղիտ)

2 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 4-րդ, ստուգարդ

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների մեջ ձևավորել նախնական գիտելիքներ հնագիտական և ազգագրական բնույթի հուշարձանների, կենցաղային, պաշտամունքային, տնտեսական նյութերի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճանաչել հնագիտական և ազգագրական հուշարձանների հիմնական տեսականին.
2. կրնկալի հնագիտական և ազգագրական նյութը դաշտում ձեռք բերելու պարզագույն սկզբունքները.
3. կկարողանա կատարել տարրական կարգի վերլուծական բնույթի հնագիտական և ազգագրական աշխատանք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն Երևանի հնագույն ամրոց-բնակավայրերի հետ (Շեն-գավլիք, Էրեբունի, Կարմիր-Բլուր): Դասախոսություն հին Երևանի ժողովնական կենցաղից: **Թեմա 2՝** Երևանից դեպի Ողջարերդ, Հացավան, Գառնի և Գեղարդ տանող ճանապարհին գտնվող պատմա-ճարտարապետական հուշարձանները. ծանոթություն: Հացավանի և Գառնիի ազգագրությունը: **Թեմա 3՝** Հին Արտաշատի, Դվինի հնագիտական հուշարձանները: Արարատի մարզում վերաբնակված պարսկահայերի ազգագրությունը: **Թեմա 4՝** Աշտարակի և մերձակայքի վաղ և զարգացած միջնադարի քրիստոնեական պաշտամունքային հուշարձանները: Քաղաքի ազգագրությունը համաձայն Աշտարակի տվյալների: **Թեմա 5՝** Արուճի և Մաստարայի հնությունները: Այցելություն Սարդարապատի ճակատամարտի հուշահամալիր և Հայաստանի ազգագրության պետական թանգարան:

Ստուգարքի անցկացման ձեր և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՐՏԱՀՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեղիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 6-րդ, ստուգարք Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել թանգարանային և արխիվային աշխատանքի բնագավառներին բնորոշ առանձնահատկություններին և Հայաստանի տարբեր արխիվներին, թանգարաններին ու հնավայրերին:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա հարուստ գիտելիքներ արխիվային ֆոնդերի, թանգարանների գիտաֆոնդային, գիտահետազոտական, հաշվառման, ցուցադրության կազմակերպման վերաբերյալ.
2. կունենա պատկերացում արխիվային նյութերի և թանգարանային առարկաների պահպանության, վերականգնման աշխատանքների մասին.
3. տեղեկություններ կունենա Հայաստանի հնավայրերի և պեղումների ընթացքի վերաբերյալ:

Բովանդակություն.

Թեմա 1՝ Ծանոթություն արխիվային գործի և թանգարանային (մշտական և ժամանակավոր) ցուցադրության կառուցման մեթոդներին, գիտաֆոնդային աշխատանքներին, պահպանության ձևերին ու խնդիրներին, գիտահետազոտական աշխատանքներին և առանձնահատկություններին, վերականգնողական աշխատանքների ձևերին ու մեթոդներին, գիտական արխիվի կազմակերպման խնդիրներին: **Թեմա 2**՝ Արխիվային և թանգարանային նյութերի բաժանումը խմբերի ըստ դրանց ֆունկցիաների: **Թեմա 3**՝ Հաշվառման փուլերը. նախնական հաշվառում, նախնական գիտական մշակում, թանգարանային ֆոնդի սխեմատիկ դասակարգում և գիտական գույքագրում: Նախնական հաշվառման կարգը, ակտավորում և գրանցում հիմնական ֆոնդի գլխավոր գույքամատյանում և այլ մատյաններում, ծածկագրում: **Թեմա 4**՝ Արխիվային և թանգարանային ֆոնդի սխեմատիկ հաշվառումը: **Թեմա 5**՝ ՈՒանողներին դաշտում ծանոթացնել հնագիտական պեղումների և ուսումնասիրությունների մեթոդների հետ:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՐՏԱԴՐԱՎԱՆ (ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ) ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեղիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,
Կիսամյակը՝ 7-րդ, ստուգարք
Նպատակը.

Դասընթացը նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել մանկավարժական փորձի հետ: Պրակտիկան անց է կացվում Տավուշի մարզի տարբեր դպրոցներում: Պրակտիկան հնարավորություն է տալիս ուսանողներին 4 շաբաթյա ժամանակահատվածում ուսումնասիրել դասարանային աշխատանքը և զբաղվել կարճաժամկետ մանկավարժական գործունեությամբ բուհական ուսումնառության ընթացքում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կկարողանա տիրապետել մանկավարժական գործնական գիտելիքներին,
2. կունենա գիտելիքներ և փորձառություն մանկավարժական գործի վերաբերյալ,
3. կկարողանա զբաղվել մանկավարժական գործունեությամբ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1՝ Նախապատրաստական սեմինար: **Թեմա 2՝** Դպրոցի ընտրություն: **Թեմա 3՝** Պասիվ պրակտիկա, այցելություն տվյալ դասաժամերին, դասարանի հետ ծանոթացում: **Թեմա 4՝** Ակտիվ պրակտիկա, օրագրերի լրացում, մանկավարժի և հոգեբանի ստուգում: **Թեմա 5՝** Դասաժամի ինքնուրույն կազմակերպում: **Թեմա 6՝** Դասալսումներ: **Թեմա 7՝** Պրակտիկայի ընթացքի ամփոփում:

Սուսունակ անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին զրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՍՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.2. «Հայոց լեզու և զրականություն» մասնագիտություն

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 6-րդ, սուսունակը՝

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մեջ զարգացնել դասավանդելու հմտություն:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ զրականություն” առարկաների դասավանդման հիմնական մեթոդներին և սկզբունքներին.
2. կիմանա հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ զրականություն” առարկաների դասավանդման համար անհրաժեշտ ուսումնական պլանների ու ծրագրերի կազմության առանձնահատկությունները, դրանց գործնական կիրառությունը դասավանդման գործընթացում.
3. կունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ զրականություն” առարկաների դասավանդման համար:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրակրթական դպրոցում “Հայոց լեզու” և “Հայ գրականություն” առարկաների դասավանդման համար տեսական և մեթոդական անհրաժեշտ գիտելիքների գործնական ստուգում և համապատասխան փաստաթղթերի (մանկավարժական պրակտիկայի օրագիր և այլն) լրացման ստուգում:

ԱՍՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շարաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 6-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ձեռք բերել ժամանակակից պահանջներին համապատասխան գործնական, մանկավարժական հմտություններ, ուսանողների մոտ ձևավորել հոգեբանության և մանկավարժության դասավանդման հմտություններ, դասընթացի կազմակերպման ունակություն և դասախոսությունների կազմակերպում:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կիմանա դասավանդման մեթոդիկայի սկզբունքներն ու առանձնահատկությունները,
2. Կիասկանա կրթության և դաստիարակության մանկավարժական, հոգեբանական գործառույթների դերը ուսուցման գործընթացում,
3. Կիարողանա գործնականում կիրառել ձեռք բերած մանկավարժական հրմտությունները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՐՏԱՀՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ (2 կրեդիտ)

2 շարաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 8-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել էքսպերիմենտալ հետազոտության կատարման հմտություններին, ծանոթացնել էքսպերիմենտալ

աշխատանքի իրականացման սկզբունքներին և դրանց ներկայացվող պահանջներին:

Կրթական արդյունքները.

Դրականիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ձեռք կբերի էքսպերիմենտալ հետազոտություն իրականացնելու հմտություններ,
2. կիմանա էքսպերիմենտալ աշխատանքի սկզբունքներն ու պահանջները,
3. կկարողանա ընդհանրացնել և վերլուծել հետազոտության արդյունքները:

Ստուգարքի անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Ստուգարքն նշանակվում է պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքների մասին գրավոր հաշվետվության և բանավոր հարցման հիման վրա:

ԱՍՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.4. «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

ԱՐՏԱԿՐԱԿԱՆ (ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ) ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեդիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 8-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Ձեռք բերել գործնական, մանկավարժական հմտություններ ժամանակակից պահանջներին համապատասխան՝ ֆրանսերենը դասավանդելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դրականիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իրականացնել մանկավարժի գործունեություն,
2. կկարողանա դասավանդել ֆրանսերեն լեզու:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրակրթական դպրոցում “Ֆրանսերեն” առարկայի դասավանդման համար տեսական և մեթոդական անհրաժեշտ գիտելիքների գործնական ստուգում և համապատասխան փաստաթղթերի (մանկավարժական պրակտիկայի օրագիր և այլն) լրացման ստուգում:

ԱՍՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

5.5. «Անզերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն

ԱՐՏԱՀՐԱԿԱՆ (ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ) ՊՐԱԿՏԻԿԱ (4 կրեղիտ)

4 շաբաթ տևողությամբ,

Կիսամյակը՝ 8-րդ, ստուգարք

Նպատակը.

Չեռք բերել գործնական, մանկավարժական հմտություններ ժամանակա-
կից պահանջներին համապատասխան՝ անզերենը դասավանդելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Պրակտիկայի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կվարողանա իրականացնել մանկավարժի գործունեություն,
2. կկարողանա դասավանդել անզերեն լեզու:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները.

Հանրակրթական դպրոցում “Անզերեն” առարկայի դասավանդման հա-
մար տեսական և մեթոդական անհրաժեշտ գիտելիքների գործնական ստուգում
և համապատասխան փաստաթղթերի (մանկավարժական պրակտիկայի օրագիր
և այլն) լրացման ստուգում:

ԱՍՓՈՓԻՉ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ (4 կրեղիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (12 կրեղիտ)

8-րդ կիսամյակ, հանրագումարային քննություն

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրացույցը

2013 / 2014 ուսումնական տարի

Աշնանային կիսամյակ

02 սեպտեմբերի 2013թ.-28 հունվարի 2013թ.	
Ուսուցման սկիզբը	02 սեպտեմբերի
1-ին ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	14 -26 հոկտեմբերի
2-րդ ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	09 - 21 դեկտեմբերի
Ստուգարքների հանձնում	16 - 28 դեկտեմբերի
Ուսուցման ավարտը	21 դեկտեմբերի
Քննաշրջան	07 հունվարի - 22 փետրվարի
Զմեռային արձակուրդներ	29 հունվարի - 02 փետրվարի

Գարնանային կիսամյակ

03 փետրվարի 2014թ.- 29 հունիսի 2014թ.	
Ուսուցման սկիզբը	03 փետրվարի
1-ին ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	18 - 30 մարտի
2-րդ ընթացիկ ստուգումներ և քննություններ	13 - 25 մայիսի
Կուրսային աշխատանքների և ստուգարքների հանձնում	27 մայիսի - 01հունիսի
Ուսուցման ավարտը	01 հունիսի
Քննաշրջան	03 - 29 հունիսի
Պետական մասնագիտական քննություն և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	22 ապրիլի - 31 մայիսի
Ամառային արձակուրդներ	29 հունիսի - 31 օգոստոսի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	3
ԲԱԺԻՆ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒԹՅԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱՐԳ	5
1. Ընդհանուր դրույթներ	6
2. Կրեղիտային համակարգի ընդհանուր նկարագիրը	6
2.1. Կրեղիտային համակարգի հիմնադրույթները	6
2.2. Կրեղիտային համակարգի հիմնական գործառույթները.....	8
2.3. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատաձավալը	9
3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները	9
4. Կրեղիտների հատկացումը.....	10
5. Կրթական ծրագրերի ավարտական պահանջները	10
5.1. Բակալավրի ծրագիր	10
6. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը	11
6.1. Համակարգի հիմնադրույթները	11
6.2. Գնահատման մեթոդաբանությունը	12
6.3. Ընթացիկ և եզրափակիչ գնահատման կազմակերպումը.....	15
6.4. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը.....	16
6.5. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը	16
6.6. Ուսման առաջադիմությունը	18
7. Քննությունների վերահանձնումը և դասընթացի կրկնումը.....	18
8. Դասընթացների տեղեկագիրքը.....	19
9. Կրթական ծրագրերի եզրափակիչ ատեստավորումը.....	20
9.1. Բակալավրի ծրագիր	20
10. Կրեղիտների փոխանցումը	21
11. Ուսումնական խորհրդատունների ծառայությունը	22
12. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները	22
13. Եզրափակիչ դրույթներ.....	23
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	24
ԲԱԺԻՆ II. ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ	31
Մաս I. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ	32
1. Ուսումնական ծրագրի կառուցվածքը	33
2. Ծրագրի բովանդակությունը	35
2.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս	35
2.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս	39
2.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս	41
2.4. Կրթական այլ մոդուլներ	50
Մաս II. ԴԱՍԼՐԹԱՅՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ	52
1. Տեղեկագրքի նպատակը	53
2. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ	54
2.1. Պարտադիր դասընթացներ.....	54
2.2. Կամընտրական դասընթացներ	64
3. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ.....	68

3.1. Պարտադիր դասընթացներ.....	68
3.2. Կամքնարական դասընթացներ	71
4. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ.....	73
4.1. «Պատմություն» մասնագիտություն	73
4.2. «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն	127
4.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն	171
4.4. «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն.....	209
4.5. «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն.....	240
5. Կրթական այլ մոդուլներ	271
5.1. «Պատմություն» մասնագիտություն	271
5.2. «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտություն	273
5.3. «Մանկավարժություն և հոգեբանություն» մասնագիտություն	274
5.4. «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն.....	275
5.5. «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտություն.....	276
ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական օրագույցը	277